

સાપ્તાહિક મુંબઈ સમાચાર

R.N.I. No. 1689/57

આજના અંક સાથે સ્પેશ્યલ ફિચર્સની હેલ્થ પૂર્તિ

૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭

મુંબઈથી પ્રસિદ્ધ થતું ■ સ્થાપના: ૧ જુલાઈ ૧૯૨૨ ■ પુસ્તક: ૨૦૫ ■ Volume 69 ■ Issue 8

■ વિક્રમ સંવત ૨૦૮૨ ■ ફાલ્ગુન સુદ - ૫ ■ મુંબઈ ■ MUMBAI SAMACHAR ■ www.bombaysamachar.com ■ REGD.No. MCS/121/2024-26

રવિવાર, ૨૨ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૬, (૨૪ પાનાં) કિંમત ₹ ૧૦.૦૦

ઉત્સવ પૂર્તિ ૧૧ થી ૧૮

LIKE & FOLLOW: /Mumbaisamachar4u

ટાર્ગેટ ૩૦ અબજ ડોલરનો વેપાર: ભારત-બ્રાઝિલમાં કરાર

દુર્લભ ખનિજોના સપ્લાય માટે પણ બંને દેશ વચ્ચે સમજૂતી થઈ

ANTARA
GOLD & DIAMONDS
DADAR | BORIVALI

TODAY'S GOLD RATE
₹ 14,391/-

PER 1 GRAM OF 22KT
BIS HALLMARKED JEWELLERY

જુના સોનાના ઘરેણા શ્રેષ્ઠ ભાવે ખરીદીયું

DIAMOND JEWELLERY
VVS-VS F-G QUALITY
CERTIFIED NATURAL DIAMONDS

DADAR 022 4041 5565 | BORIVALI 022 6811 5565
OPEN ON ALL DAYS

નવી દિલ્હી: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ બ્રાઝિલના રાષ્ટ્રપતિ લુઇઝ ઇનાસિયો લુલા દા સિલ્વા સાથે વ્યાપક વાટાઘાટો કર્યા બાદ, ભારત અને બ્રાઝિલે શનિવારે વર્ષ ૨૦૩૦ સુધીમાં ૩૦ અબજ ડોલરથી વધુનો દ્વિપક્ષી વેપાર લક્ષ્યાંક નક્કી કર્યો, જેમાં મહત્વપૂર્ણ ખનિજો અને સુરક્ષાના ક્ષેત્રો પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવ્યું. મોદીએ કહ્યું કે ભારત અને બ્રાઝિલ વચ્ચેના સંબંધો લાંબા સમયથી રાષ્ટ્રપતિ લુલાના દૂરદેશી દૃષ્ટિકોણ અને પ્રેરણાદાયી નેતૃત્વથી લાભ મેળવે છે. તેમણે એ પણ નોંધ્યું કે બ્રાઝિલ લેટિન અમેરિકામાં ભારતનો સૌથી મોટો વેપાર ભાગીદાર છે. વાર્તાલાપ પછીના તેમના મીડિયા નિવેદનમાં વડા પ્રધાને કહ્યું કે, અમે વર્ષ ૨૦૩૦ સુધીમાં ભારત-બ્રાઝિલ વેપારને ૩૦ અબજ ડોલરથી વધુ લઈ જવા માટે પ્રતિબદ્ધ છીએ. તેમણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે (જુઓ પાનું ૮) >>

સહયોગ:
નવી દિલ્હીમાં શનિવારે વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ બ્રાઝિલના રાષ્ટ્રપતિ લુઇઝ ઇનાસિયો લુલા દા સિલ્વા બેઠક દરમિયાન બેઠકા હતા. (એજન્સી)

કેસીયોગ
આયુર્વેદિક કેસિયામ ટેબ્લેટ્સ

• હાડકા અને સાંધાના રોગો. • હાથ, પગ, કમર, ઘૂંટણ, પીઠ, સાંધાના દુખાવા માટે ઉત્તમ. • વાળ ખરવાનું ઓછું કરો. • સ્નાયુ, લિગામેન્ટ ઇજાઓ પર પ્રભાવી. Amazon પર ક્રેશ ઓન ડિલિવરી ઉપલબ્ધ

ડૉ. અભિજીત 9422011723

ધૌતી-યોગ ની પ્રભાવી ઓષધિ

પરદેશ પાર્સલ સેવા
Special Festival Rates

CHIPS
LOGISTICS PVT. LTD
INTERNATIONAL COURIER & CARGO

M.98989 05632
M.76000 65632

Free Pickup & Free Packing | Andheri (E), Mumbai

એઆઈ સમિટ: દિલ્હી ઘોષણાપત્રને ચીન, અમેરિકા, યુકે અને ફ્રાન્સ સહિત ૮૮ દેશોનું સમર્થન મળ્યું

નવી દિલ્હી: એક સત્તાવાર પ્રકાશનમાં શનિવારે જણાવવામાં હતું કે 'એઆઈ અસર પર નવી દિલ્હી ઘોષણાપત્ર' ને સમર્થન આપનારા ૮૮ દેશ અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંગઠનોમાં અમેરિકા, યુકે, ચીન અને ફ્રાન્સનો સમાવેશ થાય છે, જે એઆઈ પર વૈશ્વિક સહયોગમાં એક મહત્વપૂર્ણ સીમાચિહ્નરૂપ છે. 'સર્વજન હિતાય, સર્વજન સુખાય'ના સિદ્ધાંત પર, ઘોષણાપત્ર એ વાત પર ભાર મૂકે છે કે એઆઈના ફાથદાઓ સમગ્ર વિશ્વમાં સમાન રીતે વહેંચવા જોઈએ. તે આંતરરાષ્ટ્રીય સહયોગ અને બહુ-હિલધારકોની ભાગીદારીને મજબૂત બનાવવા, રાષ્ટ્રીય સાર્વભૌમત્વનો આદર કરવા, સુલભ અને વિશ્વસનીય માળખા દ્વારા એઆઈને આગળ વધારવા પર ભાર મૂકે છે. આ ઘોષણાપત્ર સાત મુખ્ય સ્તંભની આસપાસ રચાયેલ છે, જે વૈશ્વિક એઆઈ સહયોગના પાયાનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. આમાં એઆઈ સંસાધનોનું લોકશાહીકરણ, આર્થિક વિકાસ અને સામાજિક ભલાઈ, સુરક્ષિત અને વિશ્વસનીય એઆઈ, વિજ્ઞાન માટે એઆઈ, સામાજિક સશક્તિકરણ માટે એક્સેસ, માનવ મૂડી વિકાસ અને સ્થિતિસ્થાપક, કાર્યક્ષમ અને નવીન એઆઈ સિસ્ટમ્સનો સમાવેશ થાય છે. ૧૮-૧૯ ફેબ્રુઆરીના રોજ નવી દિલ્હીમાં યોજાયેલી એઆઈ ઇમ્પેક્ટ સમિટ ૨૦૨૬, (જુઓ પાનું ૮) >>

હવે ૧૫ ટકા ટેરિફ અને ૧૫૦ દિવસની મહેતલ

ટ્રમ્પે ૧૫૦ દિવસમાં આના માટે કોંગ્રેસની મંજૂરી લેવી જ પડશે નહીં તો એ ૨૬ થઈ જશે

વોશિંગ્ટન: અમેરિકાની સુપ્રીમ કોર્ટે રાષ્ટ્ર પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પને મોટો ઝટકો આપ્યા બાદ તેમણે વધુ એક ચોંકાવનારો નિર્ણય લીધો હતો. ટ્રમ્પે તમામ દેશો પર ૧૦ ટકા ટેરિફ લગાવવાનો શુક્રવારે નિર્ણય કર્યો હતો પણ શનિવારે રાત્રે એ વધારીને ૧૫ ટકા કરી હતી. જોકે ટેરિફ લાદવા માટે ટ્રમ્પે જે કાનૂની જોગવાઈનો ઉપયોગ કર્યો છે, જે મુજબ ટેરિફ તાત્કાલિક લાગુ કરી શકાય છે, પરંતુ એમાં સૌથી મહત્વનો નિયમ એ છે કે આ ટેરિફ માત્ર ૧૫૦ દિવસ સુધી જ વસૂલી શકાય છે. ૧૫૦ દિવસ પછી તેની સમયમર્યા પૂરી થઈ જાય છે અને એ પછી ટેરિફ વસૂલવા કોંગ્રેસની મંજૂરી ફરજિયાત હોય છે. જો કોંગ્રેસની મંજૂરી ન મળે તો ટેરિફ આપમેળે સમાપ્ત થઈ જાય છે. ટ્રમ્પે કહ્યું હતું કે દોઢસો દિવસ માટે આ હંગામી (જુઓ પાનું ૮) >>

સુપ્રીમ કોર્ટની ફટકાર પછીય ટ્રમ્પનો મિજાજ નથી બદલાયો, કહ્યું કે

હજીય ભારત જ ટેરિફ ચુકવશે, અમેરિકા નહીં

મંદિરોમાં એલઈટી આઈઈડી બ્લાસ્ટ કરાવી શકે છે: દિલ્હીમાં હાઈ અલર્ટ

નવી દિલ્હી: પાકિસ્તાનમાં છઠ્ઠી ફેબ્રુઆરીએ એક મસ્જિદ પાસે થયેલા બ્લાસ્ટનું વેર વાળવા માટે લશ્કર-એ-તૈયબા (એલઈટી) નવી દિલ્હીમાં અને ખાસ કરીને લાલ કિલ્લા પાસે આવેલા મંદિર ટાર્ગેટ કરી શકે એમ છે. એલઈટી આઈઈડી બ્લાસ્ટ કરાવી શકે એવી માહિતી ગુમચર એજન્સીઓ પાસે છે અને તેને પગલે હાઈ અલર્ટ જાહેર કરાયું છે. ગુમચર એજન્સીઓએ રાજધાની દિલ્હી સહિત દેશના અનેક મોટા શહેરોમાં આતંકવાદી હુમલાનું અલર્ટ આપ્યું છે. સૂરોના જણાવ્યા અનુસાર, પાકિસ્તાનસ્થિત આતંકવાદી સંગઠન લશ્કર-એ-તૈયબા દિલ્હીના ઐતિહાસિક લાલ કિલ્લા અને અન્ય મોટા શહેરોમાં મોટા મંદિરો પાસે વિસ્ફોટની યોજના બનાવી રહ્યા છે. અહેવાલો અનુસાર, આતંકવાદી સંગઠનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ ભીડભાડવાળા સ્થળો અને ધાર્મિક સ્થાનોને નિશાન બનાવીને સાંપ્રદાયિક એખલાસમાં ભંગ પાડવા અને દહેશત ફેલાવવાનો છે. ગુમચર એજન્સીની ચેતવણી બાદ લાલ કિલ્લાના આસપાસના ક્ષેત્રો સિવાય અયોધ્યા, વારાણસી, મથુરા સહિતનાં પ્રસિદ્ધ મંદિરોની સુરક્ષા વધારી દેવામાં આવી છે. આતંકવાદીઓ લાલ કિલ્લાની આસપાસના વિસ્તારો અને ગીચ વસ્તી ધરાવતા ચાંદની ચોક વિસ્તારમાં આવેલા મંદિરોમાં ઇમ્પ્રૂવાઈઝ્ડ એક્સ્પ્લોસિવ ડિવાઈસ (આઈઈડી) વડે હુમલો કરવાનો પ્રયાસ કરી શકે છે. અલર્ટ મુજબ, ૬ ફેબ્રુઆરીએ ઇસ્લામાબાદની એક મસ્જિદમાં થયેલા વિસ્ફોટ બાદ બદલાની ભાવનાથી આ કાવતરું ઘડવામાં આવ્યું છે. લશ્કરના આતંકવાદીઓ ભારતમાં મોટો હુમલો કરવાની કિરાકમાં છે. ઇન્ટેલિજન્સ એજન્સીઓએ ચેતવણી આપી છે કે દેશભરનાં ખાસ મંદિરો સંબંધિત નિશાન બની શકે છે.

નેપાળના જેન-ઝી જેવા હતા શર્ટલેસ દેખાવો: દિલ્હી પોલીસે કોર્ટમાં કહ્યું

નવી દિલ્હી: શુક્રવારે એઆઈ ઇમ્પેક્ટ સમિટનો વિરોધ કરવા બદલ દિલ્હી હાઈ કોર્ટે ઈન્ડિયન યુથ કોંગ્રેસના ચાર કાર્યકર્તાને દિલ્હી પોલીસની કસ્ટડીમાં મોકલ્યા છે. જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ રવિએ આરોપી કાર્યકર્તાની કસ્ટડીમાં પાંચ દિવસની પૂછપરછ કરવાની પરવાનગી આપી છે. એઆઈ સમિટ દરમિયાન ભારત મંડપમુખમાં શર્ટ પહેર્યા વિના દેખાવ કરનાર ચાર કાર્યકર્તાની કસ્ટડી મેજિસ્ટ્રેટે પોલીસને આપી હતી. રિમાન્ડ માગતી વખતે દિલ્હી પોલીસે કહ્યું હતું કે કાર્યકર્તાઓએ નેપાળના જેન-ઝી જેવું વિરોધ પ્રદર્શન કર્યું હતું અને આ દેશને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે બદનામ કરવાનું કાવતરું છે. સરકારી વકીલે કહ્યું હતું કે આરોપીએ ભારત-અમેરિકા વેપાર કરારનો વિરોધ કરતાં (જુઓ પાનું ૮) >>

નોંધણી: ઈન્ટોરમાં એઆઈ સમિટમાં કોંગ્રેસના દેખાવોના વિરોધમાં થઈ રહેલા પ્રદર્શનમાં પથથરમારો થયો હતો. (એજન્સી)

આખો હતો કે ટ્રમ્પે વિશ્વના બધા દેશો પર લાદેલો ટેરિફ ગેરકાયદે છે અને પ્રમુખે જંગી લેવી લગાડીને તેમની સત્તાને વટાવી ગયા છે. આ ચુકાદો મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ જોન રોબર્ટ્સે પોતે લખ્યો હતો. ટ્રમ્પે તેમની વિરુદ્ધ ચુકાદા આપનાર સર્વોચ્ચ અદાલતના ન્યાયમૂર્તિઓની ટીકા કરતા તેમને 'મૂરખાઓ અને પાળેલા કૂતરા' વર્ણવ્યા હતા. ટ્રમ્પે શુક્રવારે ચુકાદાના થોડા કલાકો બાદ લાઈટ હાઉસમાં પત્રકાર પરિષદને સંબોધતા (જુઓ પાનું ૮) >>

સુપર-એઈટમાં આજે સુપર-સન્ડે: ભારતનો મુકાબલો સાઉથ આફ્રિકા સાથે

20

ઈરાનના સુપ્રીમ લીડર ખામનેઈને ખતમ કરાશે?

જો તહેરાન ન માને તો ખામનેઈ, તેમના દીકરાને ખલાસ કરવાની પણ યોજના

તહેરાન: ઈરાન અણુબોમ્બ બનાવવાનો 'કોઈપણ સંભવિત માર્ગ ખૂલો' ન રાખવાનું વચન આપે, તો અમેરિકા પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ તહેરાનને તેના યુરેનિયમ સમૃદ્ધિકરણના કાર્યક્રમને ચાલુ રાખવાની મંજૂરી આપી શકે છે. અહેવાલ અનુસાર, જો તહેરાન વોશિંગ્ટનની માગણીઓ સ્વીકારતું નથી, તો ટ્રમ્પ પાસે ઈરાનના સર્વોચ્ચ નેતા અયાતોલા અલી ખામનેઈ અને તેમના પુત્ર મોજતબા (જેમને સંભવિત અનુગામી માનવામાં આવે છે) અને અન્ય ધાર્મિક નેતૃત્વને ખતમ કરવાની યોજના છે. આ અહેવાલ એવા સમયે આવ્યો છે જ્યારે ટ્રમ્પ મધ્ય-પૂર્વમાં અમેરિકા કૈન્ય બેડામાં સતત વધારો કરી રહ્યા છે. આ રિપોર્ટ સૂચવે છે કે વોશિંગ્ટન તહેરાન દ્વારા નિર્ધારિત 'રેડ લાઇન' વચ્ચે યુદ્ધ વિના ઈરાનની અણુ ક્ષમતાઓને મર્યાદિત કરવા માટે કોઈ સમજૂતીની યોજી શક્યતા હોઈ શકે છે. અમેરિકા (જુઓ પાનું ૮) >>

૧૩૩ અબજ ડોલરનું રિફન્ડ આપવાનું પડકારજનક

વોશિંગ્ટન: અમેરિકાની સુપ્રીમ કોર્ટે શુક્રવારે પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પના સૌથી મોટા અને સૌથી બોલડ ટેરિફને ૨૬ કર્યાં હતો. પરંતુ ન્યાયાધીશોએ ૧૩૩ અબજ અમેરિકન ડોલરના એ પ્રશ્નનો જવાબ હજી આપ્યો નથી કે સરકારે આયાત કરમાં જે નાણાં એકત્રિત કર્યાં છે તે હવે ગેરકાયદેસર જાહેર કરવામાં આવતા તેનું શું થશે? કંપનીઓ રિફન્ડ મેળવવા માટે લાઇનમાં ઉભી છે. પરંતુ આગળનો રસ્તો મુશ્કેલ અને પડકારજનક સાબિત થઈ શકે છે. ટ્રેડ વકીલોનું કહેવું છે કે જ્યારે પરિસ્થિતિ સ્પષ્ટ થશે ત્યારે આયાતકારોને આખરે (જુઓ પાનું ૮) >>

વિકસિત દેશ બનવા મેઈડ ઈન ઈન્ડિયા સેમિ-કન્ડક્ટર ચિપ મહત્વની છે: મોદી

ગ્રેટર નોએડા: વિકસિત ભારતનો પાયો ભારતમાં ઉત્પાદન થતી સેમિ-કન્ડક્ટર ચિપની આત્મનિર્ભરતા પર નખાશે, એમ ભારતના વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ શનિવારે કહ્યું હતું. એચસીએલ ગ્રૂપ અને ફોકસકોના સંયુક્ત સાહસ- ઈન્ડિયા ચિપ પ્રાઈવેટ લિમિટેડનો આનલાઈન શિલાન્યાસ કરતા મોદીએ કહ્યું હતું કે કોરોનાની મહામારી દરમિયાન નાની ચિપના કંગાળ પુરવઠાને લીધે અનેક અર્થતંત્રોનો વિકાસ અટકી ગયો હતો અને અનેક કારખાનામાં કામ બંધ થઈ ગયું હતું. મોદીએ વધુમાં કહ્યું હતું કે ભારત સ્વાવલંબી બનશે તો જ ભારત વિકસિત બનશે. આ માટે ભારતમાં બનાવેલી ચિપ મહત્વની છે. ભારત તંત્રજ્ઞાનમાં દસ વર્ષમાં જે કરશે એ ૨૧ મી સદીમાં આપણી કાબેલિયતનો પાયો હશે. એચસીએલ (જુઓ પાનું ૮) >>

૨૦ બાળકનું જાતીય શોષણ: સ્વામી અવિમુક્તેશ્વરાનંદ સામે એફઆઈઆર

પ્રયાગરાજ: એડિશનલ ડિસ્ટ્રિક્ટ જજ (પોકસો એક્ટ) વિનોદ કુમાર ચોરસિયાએ સ્વામી અવિમુક્તેશ્વરાનંદ સરસ્વતી અને તેમના ચેલા સ્વામી મુક્તાનંદગિરી સામે ફર્સ્ટ ઇન્ફોર્મેશન રિપોર્ટ (એફઆઈઆર) નોંધવાનો હુકમ આપ્યો હતો. પ્રયાગરાજમાં એડીજે રેપ એન્ડ પોકસો કોર્ટે ઉત્તર પ્રદેશ પોલીસને જ્યોતિષ પીઠ શંકરાચાર્ય સ્વામી અવિમુક્તેશ્વરાનંદ સરસ્વતી સામેના જાતીય શોષણના આક્ષેપ સંબંધમાં એફઆઈઆર નોંધવાનો આદેશ આપ્યો હતો. અદાલતે તેમના કેમ્પમાં ૨૦ બાળકના જાતિય શોષણના આક્ષેપોની વિગતવાર તપાસનો આદેશ આપ્યો હતો. આશુતોષ બ્રહ્મચારીએ આઠ ફેબ્રુઆરીએ પ્રયાગરાજની (જુઓ પાનું ૮) >>

ત્રિભોવનદાસ ભીમજી ઝવેરી

SHE CHOOSES HER STORY

Just hers

BANGLES • CHAINS • MANGALSUTRA

સોના ના રેટ પર ₹ 700 પછીથી 105% વહેલ્યુ

BORIVALI | GHATKOPAR | KALYAN (W) | SOANANE DRIVE SANTACRUZ | THANE | VASAI | VASHI | ZAVERI BAZAR

tbz
The original since 1864

આશાના નિષ્ણાતો: આરોગ્ય સંભાળમાં ગેમ ચેન્જર્સનું સન્માન

માનવ સ્વાસ્થ્યનું લેન્ડસ્કેપ ઇતિહાસમાં બીજા કોઈથી વિપરીત પરિવર્તનમાંથી પસાર થઈ રહ્યું છે. આપણે પ્રતિક્રિયાશીલ સારવારના યુગથી આગળ વધીને ચોકસાઈ, સહાનુભૂતિ અને તકનિકી પ્રતિભાના યુગમાં આગળ વધી ગયા છીએ. જેમ જેમ આદર્શ બદલાય છે, તેમ તેમ આરોગ્ય સંભાળમાં ગેમ ચેન્જર્સ - દૂરદેશી ડૉક્ટરો અને શક્ય હોય તેવી સીમાઓને ફરીથી વ્યાખ્યાયિત કરતી ક્રાંતિકારી પ્રણાલીઓનું સન્માન કરવું આવશ્યક છે.

શ્રેષ્ઠતાના માનવ સ્તંભો:
 દરેક તબીબી સફળતાના કેન્દ્રમાં એક ચિકિત્સકની અવિરત ભાવના રહેલી છે. આ વિશેષ સુવિધામાં અમે પ્રતિષ્ઠિત તબીબી વ્યાવસાયિકો પર પ્રકાશ પાડીએ છીએ જેમણે સમાજ પર અમીટ છાપ છોડીને તેમના કિલિનિકસની પરંપરાગત મર્યાદાઓથી આગળ વધ્યા છે. આ એવી વ્યક્તિઓ છે જેમણે ફક્ત દવાનો અભ્યાસ જ નથી કર્યો; તેઓએ તેનો પાલો નાખ્યો છે.

ભલે તે એક સમયે અશક્ય ગણાતી જટિલ શસ્ત્રક્રિયાઓ કરીને હોય કે વંચિતો માટે સમુદાય પહેલ સ્થાપિત કરીને, આ ડૉક્ટરો સમર્પણના શિખરનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. તેમનું કાર્ય સાબિત કરે છે કે, જ્યારે ટેકનોલોજી સાધનો પૂરા પાડે છે, તે ડૉક્ટરની અંતર્જાન અને અતૂટ પ્રતિબદ્ધતા છે જે ઉપચાર પ્રદાન કરે છે. તેમણે માત્ર કિડીઓ દ્વારા જ નહીં, પરંતુ હજારો જીવનમાં પરિવર્તન લાવીને સમાજમાં પોતાનું સ્થાન મેળવ્યું છે.

ડિજિટલ પુનર્જન્મ : AI અને અદ્યતન સિસ્ટમ્સ આ માનવ કુશળતાને પૂરક બનાવવાની એ કૃત્રિમ બુદ્ધિ (AI) અને અદ્યતન ડાયગ્નોસ્ટિક સિસ્ટમ્સનું

ઝડપી સંકલન છે. આપણે હોસ્પિટલોમાં “ડિજિટલ પુનર્જન્મ” જોઈ રહ્યા છીએ. AI હવે ભવિષ્યવાદી ખ્યાલ નથી; તે એક વાસ્તવિક સમયનો સહયોગી છે. હૃદયની ઘટનાઓની આગાહી કરતા આગાહીત્મક વિશ્લેષણથી લઈને AI -સંચાલિત ઇમેજિંગ સુધી જે માઈક્રોસ્કોપિક ચોકસાઈ સાથે વિસંગતતાઓ શોધે છે, ટેકનોલોજી અંતિમ સલામતી જાળ બની ગઈ છે.

રોબોટિક-સહાયિત સર્જરી હવે ન્યૂનતમ પુનઃપ્રાપ્તિ સમય માટે પરવાનગી આપે છે, જ્યારે ટેલિમેડિસિન ભૌગોલિક અવરોધોને તોડીનામે છે, દૂરના ખૂણાઓ સુધી નિષ્ણાત સલાહ લાવી રહી છે. આ સિસ્ટમો માનવ ભૂલ ઘટાડી રહી છે અને સૌથી અગત્યનું, આરોગ્યસંભાળને વધુ વ્યક્તિગત બનાવી રહી છે.

કરુણામાં મૂળ ધરાવતું ભવિષ્ય:
 સાચો “ગેમ-ચેન્જ” હાઈ-ટેક અને હાઈ-ટચ વચ્ચેના સિનર્જીમાં રહેલો છે. અમે જે ડૉક્ટરોને પ્રોફાઇલ કરીએ છીએ તે સમજે છે કે દર્દી એક વ્યક્તિ છે, ફાઇલ નંબર નથી. આરોગ્યસંભાળનું ભવિષ્ય ડેટાને હેન્ડલ કરવા માટે AIનો ઉપયોગ કરે છે, જેનાથી ડૉક્ટરો માનવ જોડાણ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી શકે છે - સહાનુભૂતિ જે માનવજાત માટે જાણીતી સૌથી જૂની અને સૌથી અસરકારક દવા છે.

જેમ જેમ આપણે આ નિષ્ણાતોનું સન્માન કરીએ છીએ, તેમ તેમ અમે તેમને સ્વસ્થ સમાજના શિલ્પી તરીકે સ્વીકારીએ છીએ. તેમનું કાર્ય સુનિશ્ચિત કરે છે કે આપણી પેઢીને એવી દુનિયા મળે જ્યાં ગુણવત્તાયુક્ત સંભાળ એક મૂળભૂત અધિકાર છે, વૈભવી નહીં.

સ્પષ્ટ દ્રષ્ટિ, નવી શક્યતાઓ: આધુનિક ટેકનોલોજી આંખની સંભાળને કેવી રીતે બદલી રહી છે

નંબર સ્પષ્ટ ન હોવાને કારણે બસ ચૂકી જવી, હાથ લંબાવ્યા વિના સંદેશ વાંચવામાં મુશ્કેલી પડવી અથવા રોશની, ચમકને કારણે રાત્રે ડ્રાઇવિંગ ટાળવું, આ રોજિંદી હતાશા લાખો લોકોને અસર કરે છે. ઘણા લોકો માટે, નબળી દ્રષ્ટિ જીવનનો એક ના ટાળી શકાય તેવો ભાગ લાગે છે. પરંતુ આંખની સંભાળ ટેકનોલોજીમાં પ્રગતિ તે વાસ્તવિકતાને બદલી રહી છે, સલામત અને અસરકારક ઉકેલો પ્રદાન કરે છે જે કોઈપણ ઉંમરે સ્પષ્ટ દ્રષ્ટિ પુનઃસ્થાપિત કરી શકે છે.

લેસિક માટે SCHWIND AMARIS 750S EXIMIER LASER MACHINE કોન્ટેલેશન પેઇન્ટોમેટ્રીકલ સર્જરી માટે અલ્કોનનું

બે સૌથી મહત્વપૂર્ણ સફળતાઓ છે નાના પુનઃવધન લોકો માટે LASER દ્રષ્ટિ સુધારણા અને મોટી વયની વ્યક્તિઓ માટે લેન્સ ઇમ્પ્લાન્ટેશન સાથે અદ્યતન મોતિયાની શસ્ત્રક્રિયા. તાજેતરનાં વર્ષોમાં બંને ઝડપથી વિકસિત થયા છે, જે પહેલા કરતાં વધુ ઝડપી, સલામત અને વધુ ચોક્કસ બન્યા છે.

LASIK અથવા લેસર વિઝન સુધારણા શું છે?

આંખમાં પ્રવેશતા પ્રકાશનું ફોકસ, કેન્દ્ર બિંદુ બદલવા માટે આંખના આગળના ભાગ પર લેસર કોરેક્શન ટેકનિક કરવામાં આવે છે. આ પ્રક્રિયામાં દ્રષ્ટિ સુધારવા માટે કોર્નિયાનો પુનઃ આકાર બદલવાનો સમાવેશ થાય છે. આંખની પાવર (નંબર) સ્થિર થવા પછી લેસર કરી શકાય છે (૧૮ વર્ષની ઉંમર પછી છોકરાઓ માટે અને ૨૧ વર્ષની ઉંમર પછી છોકરાઓ માટે). થોડા નિયમિત પરીક્ષણો કર્યા પછી તમારા ડૉક્ટર કોન્ટ્રા અથવા કર્ટમાઇઝડ LASIK, Femto બ્લેડલેસ LASIK, Tranks PRK અને SMILE અથવા Lenticule પ્રક્રિયા જેવા ઉપલબ્ધ વિવિધ વિકલ્પોની ચર્ચા કરશે.

કંસલ્ટીંગ આય સર્જન્સ: ડૉ. શ્યામ અગ્રવાલ - DOMS, MS (MUM) તથા ડૉ. આરતી અગ્રવાલ બહુવા - MS (MUM), DNB, FCRS, ફેકો રીફ્રેક્ટીવ સર્જરી

ઇમ્પ્લાન્ટ કરવામાં આવે છે, આને ફેકલ લેન્સ ઇમ્પ્લાન્ટેશન તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. તે - ૩૫ ડાયોપ્ટર સુધીના નંબરવાળા યશ્માંને સુધારી શકે છે.

મોતિયાની શસ્ત્રક્રિયા: પાછળની જીવનમાં દ્રષ્ટિ પુનઃસ્થાપિત કરવી મોતિયો એ એક સામાન્ય વય-સંબંધિત સ્થિતિ છે જેમાં આંખનો કુદરતી લેન્સ કલાઉડી, ઘૂંઘળું બની જાય છે. દ્રષ્ટિ ઝાંખી, ઘૂંઘળી અથવા પ્રકાશ પ્રત્યે વધુ પડતી સંવેદનશીલ દેખાય છે, જેના કારણે રોજિંદા કાર્યો મુશ્કેલ બને છે.

આધુનિક મોતિયાની શસ્ત્રક્રિયા એ વિશ્વભરમાં સૌથી સલામત અને સૌથી સામાન્ય રીતે કરવામાં આવતા ઓપરેશનોમાંનું એક છે. સર્જનો આંખમાં એક નાનું છિદ્ર બનાવે છે, અલ્ટ્રાસાઉન્ડ અથવા લેસર ઊર્જાનો ઉપયોગ કરીને કલાઉડી લેન્સને ખૂબ જ નાના ટુકડાઓમાં તોડી નાખે છે, અને તેને સ્પષ્ટ કૃત્રિમ લેન્સથી બદલી નાખે છે. આ પ્રક્રિયામાં સામાન્ય રીતે લગભગ ૧૦ થી ૧૫ મિનિટ લાગે છે, સામાન્ય રીતે ટાંકા લેવાની જરૂર નથી પડતી, અને દર્દીઓ તે જ દિવસે ઘરે પાછા ફરે છે.

એક મોટી અદ્યતન પ્રગતિ એ રિપ્લેસમેન્ટ લેન્સની પસંદગી છે. સ્ટાન્ડર્ડ લેન્સ દૂરની દ્રષ્ટિ પુનઃસ્થાપિત કરે છે પરંતુ વાંચન માટે યશ્માંની જરૂર છે. નવા બાયોકોલ લેન્સ દર્દીઓને દૂર અને નજીક બંને જોવામાં મદદ કરે છે, જ્યારે ટ્રાઇફોકલ લેન્સ મધ્યમ-અંતરની દ્રષ્ટિને પણ સુધારે છે, જે ફોનો ઉપયોગ કરવા, કમ્પ્યુટર પર કામ કરવા જેવી પ્રવૃત્તિઓ માટે ઉપયોગી છે. જે લોકો મોતિયાથી પીડાય છે તેઓ આ અદ્યતન લેન્સ પસંદ કરી શકે છે અને જેમને હજુ સુધી મોતિયો આવ્યો નથી તેઓ પણ યશ્માંથી મુક્તિ મેળવવા માટે આગળ વધી શકે છે.

વધુ વિગતો માટે સંપર્ક કરો:
 અગ્રવાલ આય હોસ્પિટલ ઓફ સંજીવની લેસિક સેન્ટર
 પહેલો માળ, મહારાજા એપાર્ટ., એસ.વી. રોડ,
 મલાડ (પશ્ચિમ), મુંબઈ-૪૦૦૦૬૪.
 ફોન નંબર: 7400031050, 7400031060, 7700099842

સંજીવની આય હોસ્પિટલ:
 ૧લો માળ, વૃંદાવન બિલ્ડિંગ, સાલાસર CHS,
 મેક્સસ મોલની સામે, ભાંચંદર (પશ્ચિમ), થાણે-૪૦૧૧૦૧.
 ફોન નંબર: 9920789789, 9004672732

લિટલ ફર્ન મુંબઈમાં નવજાત શિશુ સંભાળ માટે એક નવી સવાર

ભારતમાં દર વર્ષે લાખો નવજાત શિશુઓ એક નાજુક સંતુલનમાં લટકી રહે છે. બાળ જીવિત રહેવામાં પ્રગતિ હોવા છતાં આપણે નવજાત શિશુ મૃત્યુ દર ઊંચો રહે છે. અંદાજે ૧,૦૦૦ જીવંત જન્મો દીઠ આશરે ૨૦-૨૫ મૃત્યુ - જીવનનો એક એવો સમયગાળો જ્યારે શિશુઓ જન્મ પછીના પ્રથમ ૨૮ દિવસમાં સૌથી વધુ સંવેદનશીલ હોય છે. આવા મૃત્યુમાંથી ૪૦% થી વધુ મૃત્યુ પ્રથમ ૨૪ કલાકમાં થાય છે, ઘણીવાર અકાળ જન્મ, સ્વસન ગૂંચવણો, ચેપ અને જન્મ સમયે સ્વાસ રુંધાવાથી થાય છે. મુંબઈ જેવા શહેરી કેન્દ્રોમાં પણ, અકાળ શિશુ મૃત્યુ દર વર્ષે હજારોમાં થાય છે, કારણ કે ત્યાં ખૂબ ઓછા વિશિષ્ટ NICU બેડ્સ હોય છે ખૂબ દૂર હોય છે, જેના કારણે પરિવારોને છેલ્લી ઘડીએ ગંભીર સંભાળ માટે ઝડપનું પગે છે (UNICEF).

એડવાન્સ NICU

આશા અને હૃદયબંધ વચ્ચેના આવા દબાણ અને ખેંચાણમાં, દીર્ઘકાલીનું નેતૃત્વ મહત્વપૂર્ણ છે. ડૉ. કિરણ મોરેને ચેપિક સ્ટર પ્રતિષ્ઠિત નિયોનેટોલોજિસ્ટ

NICU એક એવું સ્થાન છે જ્યાં આધુનિક ટેકનોલોજી અને ઘાટકોપર તથા મુંબઈના સુપ્રસિદ્ધ બાળરોગજ્ઞ (પીડિયાટ્રિશ્ચન) ડૉ. બકુલ પારેખના ૩૫ વર્ષથી વધુના અનુભવનો સંગમ થાય છે. ડૉ. બકુલ પારેખે આ પ્રોજેક્ટને પૂરા દિલથી સમર્થન આપ્યું છે. ડૉ. મોરેની ટીમમાં સ્થાનિક ગુજરાતી નિયોનેટોલોજિસ્ટ (નવજાત શિશુ નિષ્ણાત) ડૉ. અવનિ શાહ અને ડૉ. મયુરી ભાનુશાલીની સાથે અન્ય પીડિયાટ્રિશ્ચનોની ટીમનો સમાવેશ થાય છે, જેઓ બીમાર બાળકોની સંભાળ લેવા માટે ચોવીસ કલાક ઉપલબ્ધ છે. તેમાં ઉચ્ચ-સ્ટરના ઇન્ક્યુબેટર્સ, આધુનિક નવજાત વેન્ટિલેટર (ઇલ-ફીકવન્સી વેન્ટિલેશન સહિત), ઇન્-હેલ્ડ નાઇટ્રિક ઓક્સિજન થેરાપી, જન્મ વખતે થાસ રુંધાવણ માટે ફ્લોઇંગ થેરાપી અને ઇકોકાર્ડિયોગ્રાફી-માર્ગદર્શિત ઇલેક્ટ્રોનિક મેડિકલ રેકોર્ડ સિસ્ટમ સામેલ છે જે વાયરલેસ રીતે બધા વેન્ટિલેટર્સ, મોનિટર્સ અને ઇન્ક્યુબેટર્સ પેપને ટેલિમેડિસિન દ્વારા ક્ષમતાઓ સાથે સેન્ટ્રલ સર્વરમાં એકીકૃત કરે છે, જે ક્લિનિશિયનોને વાસ્તવિક સમયમાં ડેટા-આધારિત નિર્ણયો લેવાની મંજૂરી આપે છે.

જે જેમની યાત્રા બરાબર આ જ પ્રતિબંધિત કરે છે. અદ્યતન નવજાત શિશુ અને સઘન સંભાળમાં ૨૫ વર્ષથી વધુનો અનુભવ ધરાવતા, ડૉ. મોરેની તાલીમ આ ખંડોમાં ફેલાયેલી છે - પર્ય અને મેલબોર્નમાં નિયોનેટોલોજીમાં ઓસ્ટ્રેલિયન બોર્ડ સર્ટિફિકેશનથી લઈને સિકેડિસ હોસ્પિટલ, ટોરોન્ટોમાં નિયોનેટલ કાર્ડિયોલોજીમાં સબસ્પેશિયાલિટી મેન્ટરશિપ સુધી. તેમણે કાઇસ્ટરચર્ચ, ન્યૂ ઝીલેન્ડમાં નિયોનેટલ ટ્રાન્સપોર્ટના સિનિયર કન્સલ્ટન્ટ અને ડિસ્ટન્ટ તરીકે સેવા આપેલ છે અને કતારમાં એક અગ્રણી મહિલા અને બાળકની હોસ્પિટલમાં અદ્યતન હેમોડાયનેમિક અને ECMO સેવાઓ સ્થાપિત કરવામાં મુખ્ય ભૂમિકા ભજવેલ છે. નવ આંતરરાષ્ટ્રીય હોસ્પિટલોમાં ૧૪ વર્ષ સુધી કામ કર્યા પછી તેમણે પોતાના શહેર અને દેશમાં વિશ્વ-સ્તરીય નવજાત શિશુ સંભાળ લાવવા માટેના હેતુની ઊંડી ભાવનાથી પ્રેરિત થઈને ભારત પાછા ફરવાનું પસંદ કર્યું. ઘરે પાછા ફર્યા પછી, ડૉ. મોરેને ફક્ત પરંપરાગત ભૂમિકાઓ જ ન સંભાળી, પરંતુ તેમણે વાડિયા હોસ્પિટલ, પેલે પાટે ૧૩૦-બેડ NICUનું પરિવર્તન કર્યું અને તેનું નેતૃત્વ કર્યું, જ્યાં તેમણે સિસ્ટમોને સુવ્યવસ્થિત કરી, પ્રમાણિત પ્રોટોકોલ બનાવ્યા અને મજબૂત ક્લિનિકલ ટીમો બનાવી. ત્યારબાદ તેમણે ધણેમાં MMR બિલ્ડિન્સ હોસ્પિટલમાં વ્યાપક નવજાત અને બાળરોગ સઘન સંભાળ સેવાઓ વિકસાવવામાં મદદ કરી, જે સિકેડિસ ટોરોન્ટોના સહયોગથી બનેલી એક સીમાચિહ્ન સંસ્થા છે. આ અનુભવોએ એક સ્વપ્નનું બીજ રોપ્યું જે ટૂંક સમયમાં લિટલ ફર્ન NICUમાં બંધાશે.

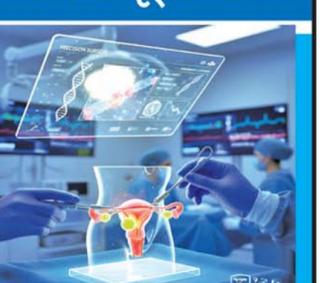
આ તકનીકી શક્તિ ઊંડાણપૂર્વક માનવ કિલોસોફી સાથે અનુરૂપ છે. લિટલ ફર્ન આદર્શ કિલોસોફી-સંકલિત સંભાળને અનુસરે છે, જેમાં પરિવારો અને નિષ્ણાતો સાથે મળીને કામ કરે છે, દરેક શિશુના વિકાસ માટે તૈયાર કરાયેલ વિકાસલક્ષી સહાય, પુરાવા-આધારિત અને પ્રોટોકોલાઇઝડ પ્રેક્ટિસ અને ટ્રસ્ટ ફીડિંગ અને કરુણાપૂર્ણ બિલિંગ દ્વારા દરેક પરિવાર માટે, જેમાં મોંઘી સંભાળ પરવડી ન શકે તેવા લોકોનો પણ સમાવેશ થાય છે, તે માટે પરવડી શકે તેવી અને સુલભ બનાવવાની અટલ પ્રતિબદ્ધતા. આ બધા ઉપરાંત, લિટલ ફર્ન NICU એક પ્રેમાળ વાતાવરણનું પોષણ કરે છે, જ્યાં શિશુઓ અને તેમના પરિવારોને ભાવનાત્મક તેમ જ તબીબી રીતે ટેકો મળે છે.

- આ NICU જોડીસ (કમળો), ચેપ, ખોરાકની સમસ્યાઓથી લઈને ખૂબ જ બીમાર બાળકો-આવાત સાથેના, હાથપોડિસમાં લીધે મગજની ઇજા, ૨૩ અઠવાડિયાથી વધુ ગર્ભાવસ્થા પછીના અત્યંત અકાળ જન્મેલા બાળકો સહિત તમામ પ્રકારની નવજાત સમસ્યાઓની સારવાર કરશે તેમ જ તમામ પ્રકારની નવજાત સર્જિકલ સમસ્યાઓ માટે સર્જિકલ સંભાળ પણ પ્રદાન કરશે.

લાખો લોકોનું ઘર ધરાવતા શહેરમાં, જ્યાં આશા ક્યારેક હૃદયબંધનો સામનો કરે છે, લિટલ ફર્ન NICU જીવન અને આશાવાદની દીવાદાંડી તરીકે ઊભું છે. વિશ્વ ક્ષાની કુળતા, અદ્યતન ટેકનોલોજી અને બધા પરિવારો પ્રત્યે ખુલ્લા દિલની પ્રતિબદ્ધતા સાથે, આ નવું કેન્દ્ર ફક્ત જીવન બચાવશે જ નહીં, પરંતુ દરેક નવજાત શિશુને સ્વસ્થ શરૂઆતનો હક છે તે માન્યતાને પણ જાળવી રાખશે, ભલે ગમે તેવા સંજોગો અને પરિસ્થિતિ હોય.

ગાયનેકોલોજીક (સ્ત્રી રોગ) કેન્સરમાં ચોકસાઈપૂર્વક સર્જરી

કેન્સરનું નિદાન થયું એ કદાચ વ્યક્તિના જીવનનો સૌથી મુશ્કેલ સમય હોય છે. સ્ત્રીરોગવિજ્ઞાન ઓન્કોલોજિસ્ટ તરીકે, ડું દર્દીના કેસમાં આ ડર જોઉં છું. સર્વિક્સ, ગર્ભાશય, અંડાશયના કેન્સરનું નિદાન થયેલી સ્ત્રીઓ માટે, સારવારનો અર્થ વિશાળ જટિલ, કમજોરે કરનારું ઓપરેશન લાંબા સમય માટે હોસ્પિટલમાં રોકાણ અને મુશ્કેલી, પીડાદાયક રીકવરી વિગેરે હતું. આજે, સ્ત્રીરોગવિજ્ઞાન ઓન્કોલોજીમાં સૌથી મોટો ટ્રેન્ડ “આમૂલ પરિવર્તન” થી “ઓક્સાઈ” સર્જરી તરફ સ્થળાંતર કરવાનો છે. આપણે કેન્સર સામે વધુ સ્માર્ટ અને સખત લડાઈ લડીને શરીરને ઓછું નુકસાન પહોંચાડી રહ્યા છીએ.

૧. ઇમર્સિવ ઓપરેટિંગ રૂમ: 4K 3D લેપ્રોસ્કોપી અને AI સાથે રોબોટિક્સ
 જ્યારે રોબોટિક સર્જરી ઘણીવાર ભવિષ્યવાદી તબીબી હેડલાઇન્સ મેળવે છે, ત્યારે આપણા સંચાલનને ઝડપથી બદલી નાખતા સૌથી પરિવર્તનશીલ સાધનોમાંનું એક એ છે કે ફલેટ સ્ક્રીન પર પ્રોજેક્ટ કરાયેલ 3D લેપ્રોસ્કોપીનો ઉપયોગ કરીને ન્યૂનતમ ઇન્વેસીવ પ્રક્રિયાઓ (કીડોલ) કરી સર્જરી કરવી, જે શ્રેષ્ઠ 4K રિઝોલ્યુશનમાં અદ્યતન વિશાળ ૫૫-ઇંચ મોનિટર છે. આપણે મૂળભૂત નાના 2D લેપ્રોસ્કોપી અત્યાર સુધી ખૂબ આગળ આવ્યા છીએ અને ખાસ 3D યશ્માંનો ઉપયોગ કરીએ છીએ, જે અમને ચોક્કસ ઊંડાણની ધારણા આપે છે. 4K રિઝોલ્યુશન પ્રમાણભૂત હાઇ-ડેફિનેશન કરતાં ચાર ગણી વધુ વિગતો પ્રદાન કરે છે, અને તેને 55-ઇંચના સ્ક્રીન પર પ્રોજેક્ટ કરવાથી સમગ્ર સર્જિકલ ટીમ શરીરરચનામાં શ્રેષ્ઠ પ્રિઝમ છે. આપણે સ્પષ્ટ રીતે વિસ્તૃત વિગતો સાથે માઇક્રોસ્કોપિક રકતવાહિનીઓ અને નાજુક ચેતાઓને સ્પષ્ટ રીતે જોઈ શકીએ છીએ. દર્દી માટે, આ ચોક્કસ ચોકસાઈ નાનકડા “કીડોલ” ચીરા વરદાન સમાન છે, ન્યૂનતમ રકત નુકસાન થાય છે, ગૂંચવણોનું નોંધપાત્ર રીતે ઓછું જોખમ રહે છે અને ઘરે આરામથી જવા માટે ખૂબ ઝડપથી રિકવરી પ્રાપ્ત કરે છે.

કરીએ છીએ જે ચોક્કસ લિમ્ફ નોડ પ્રકાશિત કરે છે. ગાંઠ પ્રથમ - “ગાંઠ ડોગ” નોડમાં ડ્રેઇન થાય છે. જો આ ચોક્કસ નોડ કેન્સર-મુક્ત હોય, તો આપણે જાણીએ છીએ કે કેન્સર ફેલાવું નથી અને આપણે બાકીના લિમ્ફ નોડને સુરક્ષિત રીતે એકલા છોડી શકીએ છીએ અને તેથી બધી લાંબા ગાળાની ગૂંચવણોને અટકાવી શકીએ છીએ અને મહિલાને સામાન્ય લાંબા ગાળાની ગતિશીલતા અને આરામ આપી શકીએ છીએ.

૨. જ્યારે ઓછું વધુ હોય છે સેન્ટીનેલ લિમ્ફ નોડ મેપિંગ
 બીજો એક ઉત્તેજક ટ્રેન્ડ “સર્જિકલ લી-એસેલેશન” છે - મૂળભૂત રીતે, વધુ પ્રાપ્ત કરવા માટે ઓછું કરવું. ભૂતકાળમાં, અમે નિયમિતપણે બધા પેલ્વિક લિમ્ફ નોડ્સ દૂર કરતા હતા જેથી તપાસ કરી શકાય કે કેન્સર ફેલાવું કે નહીં. જ્યારે આનાથી જીવન બચી ગયા હતા, તે ઘણીવાર સ્ત્રીઓને લિમ્ફોડેમા (ગાંભીર, પીડાદાયક પગનો સોજો) તરીકે જાણીતી કમજોર કરનારી આજીવન સ્થિતિથી પીડાતા હતા. આજે, અમે સેન્ટીનેલ લિમ્ફ નોડ (SLN) મેપિંગનો ઉપયોગ કરીએ છીએ.

સામર ગુપ્તે, એમડી
 ગાયનેકોલોજીક ઓન્કોલોજિસ્ટ

૪. પ્રજનન-બચત સર્જરી
 કેન્સરનો અર્થ એ નથી કે યુવાન સ્ત્રીના માતૃત્વના સ્વપ્નનો અંત. બધી આધુનિક ટેકનોલોજી સાથે, ઘણીવાર આપણે પ્રારંભિક તબક્કાના રોગ ધરાવતી યુવાન મહિલાઓમાં ગર્ભાશય અથવા અંડાશયને સાચવીને કેન્સરને વધુ ચોકસાઈપૂર્વક દૂર કરી શકીએ છીએ. ગાયનેકોલોજીક ઓન્કોલોજીનો લેન્ડસ્કેપ આશા, ટેકનોલોજી અને ઊંડાણપૂર્વક વ્યક્તિગત સંભાળ દ્વારા વ્યાખ્યાયિત થયેલ છે. જો તમે અથવા તમારા પ્રિયજન નિદાનનો સામનો કરી રહ્યા છો, તો આશા છોડશો નહીં. તમારી સર્જિકલ ટીમ પાસે ફક્ત તમારા જીવનને બચાવવા માટે જ નહીં, પરંતુ કેન્સર પછી પણ તમારા જીવનની ગુણવત્તાને સુરક્ષિત રાખવા માટે પહેલા કરતાં વધુ અત્યાધુનિક સાધનો છે.

વધુ વિગતો માટે કૃપા કરીને સંપર્ક કરો: **લિટલ ફર્ન NICU** થાણે (પશ્ચિમ):- 8850974920 ઘાટકોપર (પૂર્વ):- 9558646586 વેબસાઇટ: www.littlefern.co.in

ડૉ. સામર ગુપ્તે, એમડી
 ગાયનેકોલોજીક ઓન્કોલોજિસ્ટ
 samargupte@gmail.com
 https://drsamargupte.com/
 +91-9820458696

૨૧મી સદીમાં... આ રહ્યાં... ઘૂંટણના ઓપરેશનના ગેમ ચેન્જર...

ગેમ ચેન્જર (Game Changer) એટલે પાસુ પલટાવનાર. રમતગમત ક્ષેત્રે કે જીવનના બીજા અનેક ક્ષેત્રમાં ઘણીવાર “પાસુ પલટાવનાર” શણ આવી છે, જેમ કે ક્રિકેટમાં બહુ જ થોડી ઓવરમાં કોઈ બોલર ઘણી વિકેટ લઈ મેચ જીતાડી આપે છે. તેવી જ રીતે લગભગ ૬-૭ દાયકાથી થતું Knee Replacement ઓપરેશન આ દાયકામાં ઘણું જ ફેરફાર પામ્યું છે. આ પૈકી અમુક ફેરફાર એવા છે કે આપણને લાગે બરેબર “પાસુ પલટાઈ” ગયું છે. માલાડ (વેસ્ટ) અને અંધેરી (વેસ્ટ) ખાતે પોતાનું ક્લિનિક ધરાવતા ડૉ. આશીત શાહના મત પ્રમાણે આવા મુખ્ય ત્રણ ફેરફાર Knee Replacement ઓપરેશન માટે Game Changer છે.

ગેમ ચેન્જર: ૧ રોબોટિક આસિસ્ટેડ સર્જરી:

રોબોટિક મદદ વડે થતું ઘૂંટણનું ઓપરેશન એટલે જ Robotic Assisted Surgery. આ સર્જરી બદલ વિસ્તૃત માહિતી આપતા ડૉ. આશીતભાઈ સમજાવે છે કે...

એવી ગેરમાન્યતા પ્રચલિત છે કે “રોબોટ મશીન જ ઓપરેશન કરે છે અને ડોક્ટર સાહેબ દૂર બેઠા બેઠા ઓપરેશનની ગતિવિધિ જોયા કરે છે” આ બિલકુલ ખોટું છે.

રોબોટિક સર્જરીમાં ડોક્ટર સાહેબ જ ઓપરેશન કરે છે. ઓપરેશનના સહુથી મહત્વના પગલાં દરમ્યાન ડૉ. સાહેબ, રોબોટ મશીનની મદદ વડે અમુક ગણતરી કરીને ડાંકણનું સચોટ Setting કરે છે. ઘસાયેલી ડાંકણનો અમુક ભાગ જે કાપીને દૂર કરવો પડે છે તેમાં ડોક્ટર અને રોબોટ મશીન સાથે કાર્ય કરે છે. રોબોટ મશીનનું સંપૂર્ણ અને છેલ્લું નિયંત્રણ (કંટ્રોલ) આખા ઓપરેશન દરમ્યાન ડોક્ટરના જ હાથમાં રહે છે. આ પ્રમાણે નવી ડાંકણનું Setting અતિશય ચોકસાઈપૂર્વક અને સચોટતાપૂર્વક થાય છે. આમ ઘવાથી ઘૂંટણની આજુબાજુનાં સ્નાયુ, માંસપેશી અને ligaments પર load (ભાર) આવતો નથી.

અનુભવી સર્જન ડોક્ટર દ્વારા કરાતા સામાન્ય Knee Replacement Operation કરતા Robotic ઓપરેશનના ફાયદા ડૉ. આશીતભાઈ સમજાવે છે.

ડૉ. આશીત શાહ
MS, MCh orth, FRCS orth (London)
ROBOTIC KNEE REPLACEMENT SURGEON

સામાન્ય પદ્ધતિ વડે કરાતા ઓપરેશન એ ઘણા દાયકાઓથી ચાલી આવે છે. આ પદ્ધતિમાં હવે ઘણા ફેરફાર આવી ગયા છે. સામાન્ય Knee Replacement ઓપરેશન દરમ્યાન જે ગણતરી હોય છે તે દરેક દર્દીને લાગુ પડતી નથી, જ્યારે Robotic પદ્ધતિ વડે થતા ઓપરેશન દરમ્યાન દરેક દર્દીના ઘૂંટણના આકાર અને જરૂરિયાત મુજબ Alignment (સીમાંકન) થઈ શકે છે. આમ કરવામાં ઘણીવાર ૧-૨ ડિગ્રીથી પણ ઓછો ફેરફાર ૧-૨ મિલિલીટર હાડકાની કાપકૂપમાં ફેરફાર વિ. કરવા પડે છે. નોર્મલ પદ્ધતિના ઓપરેશનમાં આટલો મામુલી ઝીણો ફેરફાર હાથ વડે કરવો શક્ય નથી. રોબોટિક પદ્ધતિમાં ૦.૫ મિલિમીટર જેવો પણ ફરક કરી શકાય છે. આપણા શરીરમાં ઘૂંટણની અંગરચનામાં આટલો પણ ફેરફાર લાંબાગાળે બહુ જ ઉપયોગી થઈ પડે છે.

આવા ફેરફારને લીધે રોબોટિક પદ્ધતિ વડે કરાયેલા Knee Replacement ઓપરેશનની આવરદા વધી પણ શકે છે. (જે નોર્મલ પદ્ધતિમાં ૧૫ થી ૨૦ વર્ષ જેટલું છે)

રોબોટિક પદ્ધતિમાં હાડકાની કાપકૂપમાં જે પ્રમાણે ફેરફાર કરવામાં આવે છે તેથી ઘૂંટણની આજુબાજુના લિગામેન્ટ, માંસપેશીનું વિસ્તરણ બહુ જ ઓછું કરવું પડે છે. ડાંકણી પણ સચોટ રીતે હાડકાં પર Set થઈ જાય છે. આમ કરવાથી દર્દીને ઓપરેશન બાદ દુઃખાવો નહિવત્ થાય છે. શરૂઆતની રિકવરી બાદ “નોર્મલ” જેવી જ પ્રતિતિ થાય છે. “Physiotherapy”ની પણ જરૂર પ્રમાણમાં ઓછી પડે છે. આમ રોબોટિક પદ્ધતિ વડે કરાયેલા ઓપરેશનમાં દર્દીની રિકવરી ઝડપી થાય છે.

ગેમ ચેન્જર: ૩ ઓપરેશન બાદના દુઃખાવો કંટ્રોલ કરવાની ટેકનીક

ઓપરેશન ગમે એટલું સરસ થાય પણ દર્દીની દૃષ્ટિએ ઓપરેશન બાદ દુઃખાવો જો ઓછો થાય તો “સોનામાં સુગંધ ભળે” ડૉ. આશીતભાઈ જ્યારે ઘૂંટણના ઓપરેશન કરે છે ત્યારે નવી ડાંકણી બેસાડતા પહેલા ઘૂંટણની આજુબાજુની માંસપેશી અને અંદરની ચામડીમાં (Tissuesમાં) દર્દવિનાશક દવા ભરે છે. ઓપરેશન સંપૂર્ણ થયા બાદ ઘૂંટણની નસમાં પણ વિશેષ દવા ભરવામાં આવે છે.

રોબોટિક ઓપરેશનમાં પણ ઘૂંટણના અસ્થિબંધ (Ligament) અને સ્નાયુઓ પર દબાણ ઘણું જ ઓછું આવવાથી ઓપરેશન બાદ દુઃખાવો ઓછો થાય છે. (દુઃખાવો નથી થતો - તેવું નથી) ઉપરોક્ત બધા કારણ ને હિસાબે ઓપરેશન બાદ જેમ દર્દીની રિકવરી થાય તેમ ૫-૬ કલાકમાં દર્દી ઊભા થઈને થોડા પગલાં ચાલી શકે છે. લગભગ ૨૪-૪૮ કલાકમાં તો હોસ્પિટલમાંથી ડિસ્ચાર્જ થવા માટે સક્ષમ થઈ જાય છે.

સંપર્ક: TechKNEEque® Clinics ■ Malad (W) : 9819707319 ■ Andheri (W) : 8591307319
www.robotickneereplacementmumbai.com ■ www.drashitshah.com

૧ રોબોટિક આસિસ્ટેડ Operationની શરૂઆત.

૨ Partial Knee Replacement (આંશિક પ્રત્યારોપણ)ની સફળતા.

૩ ઓપરેશન બાદના દુઃખાવો કંટ્રોલ કરવાની ટેકનીક

અત્યાર સુધી ઘૂંટણનાં ઓપરેશન બદલ સામાન્ય લોકોમાં ઘણી ગેરસમજ છે. ઓપરેશન બાદ બે-ત્રણ મહિનાની સતત ફિઝિયોથેરાપીની કસરત અને તેની સાથે થતો દુઃખાવો ઘણા બધા દર્દીઓને આ સફળ ઓપરેશન બદલ પણ વિચારતા કરી મૂકે છે અને અનેક દર્દીઓ દુઃખાવાના ડરને લીધે જ ઘૂંટણનું ઓપરેશન કરાવતા નથી.

ઉપરોક્ત જણાવ્યા મુજબના ત્રણ મુખ્ય ફેરફાર ઘૂંટણનાં ઓપરેશન (Knee Replacement) માટે “પાસુ પલટાવનાર” સાબિત થયા છે. ૨૦-૨૧મી સદીમાં તંત્રજ્ઞાનનો (Technology) મહત્તમ ઉપયોગ થયો છે. કોમ્પ્યુટર ઈન્ટરનેટ, લેપટોપ AI (કૃત્રિમ બુદ્ધિમત્તા) વિ.નો ઉપયોગ ઘૂંટણનાં ઓપરેશનના ક્ષેત્રે પણ થયો છે.

ગેમ ચેન્જર: ૨ Partial Knee Replacementની (Uni) સફળતા.

જેમ તમને ખ્યાલ હશે કે ઘૂંટણમાં ત્રણ વિભાગ હોય છે એટલે કે અંદરનો, બહારનો અને ઉપરની સાઈડનો.

ઘૂંટણનો ઘસારો જ્યારે એક જ વિભાગમાં થાય તો તે એટલો જ ભાગ બદલી શકાય છે. તેને Unicompartmental Knee Replacement (Uni) કહેવામાં આવે છે.

આ ઓપરેશન ઘૂંટણનાં સ્પેશ્યાલીસ્ટ ડોક્ટરો પૈકી પણ અમુક જ સર્જન કરે છે. ડૉ. આશીત શાહ આ શસ્ત્રક્રિયા માટે લંડનમાં પાસ તાલીમ લીધી છે. આ ઓપરેશનમાં ઘૂંટણનો સારો અડધો ભાગ, સારા Ligamentને બિલકુલ અડવાની જરૂર રહેતી નથી. બરી રીતે તો ઘૂંટણનો આ સારો ભાગ શસ્ત્રક્રિયા બાદ દર્દીને ચાલવામાં મદદ કરે છે.

આ શસ્ત્રક્રિયા બાદ રિકવરી ઝડપી અને વ્યવસ્થિત થઈ જાય છે. ઓપરેશનના થોડા સમય બાદ તો દર્દીને લગભગ ઓપરેશન કરાવ્યું છે તેનો અણસાર સુદા આવતો નથી.

Partial (Uni) Knee Replacementની ફાયદા છે. જેમ કે ઝડપી રિકવરી, નાનો કાપ લોહીનો ઘણો જ ઓછો વ્યય, ફિઝિયોથેરાપીની (ઓપરેશન બાદની કસરત) ઓછી જરૂર.

જે પદ્ધતિ વડે આ (Uni) Partial Knee Replacement ઓપરેશન થાય છે તેથી પણ તેની આવરદામાં ફરક પડે છે.

Robotic Partial Knee Replacement પણ એવી પદ્ધતિ છે જેમાં દોરાભાર પણ ક્ષતિ રહેતી નથી જેથી ઓપરેશન બાદ જે ડાંકણી મૂકી હોય છે તેની આવરદા પણ ૧૦-૧૫ વર્ષ હોઈ શકે. જેમ એન્જિયોગ્રાફી બાદ સ્ટેટ મૂકવાની જરૂર હોય તો આપણે બાયપાસ ઓપરેશન કરાવતા નથી તેમ જ જો આપણને (Uni) Partialની જરૂર હોય તો તે જ કરાવવું સલાહ ભર્યું છે અને આખા Knee Replacement ઓપરેશનની જરૂર નથી.

જૂની પદ્ધતિનું ઓપરેશન	ગેમ ચેન્જર બાદ	નવી પદ્ધતિનું ઓપરેશન
▶ હોસ્પિટલમાં ૪-૫ દિવસ		▶ હોસ્પિટલમાં ૨-૩ દિવસ
▶ ઓપરેશન બાદ ઘણો જ દુઃખાવો		▶ દુઃખાવાની માત્રામાં અતિશય ઘટાડો
▶ ચાલવાનું ૨૪-૪૮ કલાક પછી		▶ ચાલવાનું ૫-૬ કલાક પછી
▶ માંસપેશી/લીગામેન્ટ વિ. પર ઘણું પ્રેશર		▶ માંસપેશી/લીગામેન્ટ પર જૂજ પ્રેશર
▶ લોહીનો વ્યય ઘણો		▶ લોહીનો વ્યય ઘણો જ ઓછો.
▶ રિકવરી ધીમી		▶ રિકવરી ઝડપી.

આમ Knee Replacementની ગેમ ચેન્જર બાબતે ઓપરેશન બાદ ઉત્તમ અને સંતોષકારક પરિણામ આપે છે.

ઘ મેન હુ ચેન્જ્ડ ઘ રિઘમ ઓફ કાર્ડિયાક કેર

ઈન્ડિયાના કાર્ડિયાક વિઝનરીની અસાધારણ યાત્રા અંગે

કારકિર્દીથી આગળ એક કોલિંગ

ડૉ. પવન કુમાર માટે, કાર્ડિયાક સર્જરી એમના માટે માત્ર એક વ્યવસાય નહોતી - તે હેતુપૂર્ણ કોલિંગ હતી

“હું જે હૃદય પર ઓપરેશન કરું છું તે ફક્ત એક અંગ જ નથી, પરંતુ તે કોઈની જીવનકથા દોરી છે. કોઈનો પરિવાર, કોઈનું ભવિષ્ય,” ઘણીવાર તેઓ કહે છે. “તે જવાબદારી તમને નમ્ર રાખે છે, ભલે તમે ગમે તેટલી સર્જરી કરો.”

એઈન્સ નવી દિલ્હી સહિતની અગ્રણી સંસ્થાઓમાં તાલીમ પામેલા અને આંતરરાષ્ટ્રીય એક્સપોઝર દ્વારા વધુ તાલીમ પામેલા તેમણે એવા સમયે તેમની કારકિર્દી શરૂ કરી હતી કે જ્યારે ભારતમાં કાર્ડિયાક સર્જરી હજુ પણ વિકાસ પામી રહી હતી. ૧૯૯૦ ના દાયકાની શરૂઆતમાં જ્યારે તેઓ મુંબઈમાં આવેલા ત્યારે શહેરમાં ઓપન-હાર્ટ સર્જરી કરતા થોડાંક જ કેન્દ્રો હતાં.

આજ, લેન્ડરેક્ટ ૫ સંપૂર્ણ રીતે બદલાઈ ગયો છે - એક પરિવર્તન જેના તેઓ સાથી જ નથી પરંતુ આકાર આપવામાં મદદ કરી છે.

પ્રભાવશાળી નેતૃત્વ

વર્ષોથી, ડૉ. પવન કુમારે દેશના કેટલાક સૌથી વ્યસ્ત કાર્ડિયાક કાર્યક્રમોનું નેતૃત્વ કર્યું છે, જટિલ પ્રક્રિયાઓ દ્વારા ટીમને માર્ગદર્શન આપ્યું છે અને સર્જિ કલ સલામતી અને પરિણામોમાં બેન્ચમાર્ક સ્થાપિત કર્યા છે. મોટી હોસ્પિટલોમાં તેમની નેતૃત્વની ભૂમિકાઓએ સંભાળના ઉચ્ચ ધોરણો સ્થાપિત કરવામાં અને નવીનતાની સંસ્કૃતિને પ્રોત્સાહન આપવામાં મદદ કરી છે. સાથીઓ તેમને કુલભ સંયમ સાથેના સર્જન તરીકે વર્ણવે છે.

જે વ્યક્તિ બંને ટેકનિકલ પ્રતિભા અને શાંત આત્મવિશ્વાસ ઓપરેટિંગ ડ્રમમાં લાવે છે. “કાર્ડિયાક સર્જરીમાં, ચોક્કસતા એ ઘ્યેય નથી - તે એક આવશ્યકતા છે,” ડૉ. પવન

કુમાર કહે છે, “તમે અવિરતપણે તૈયારી કરો છો જેથી જ્યારે શણ આવે, ત્યારે તમારા હાથ ફક્ત તમારી વૃત્તિને અનુસરે છે.”

ચોકસાઈના માસ્ટર, સુરક્ષાના ચેમ્પિયન

૩૬ વર્ષથી વધુ સમયની તેમની નોંધપાત્ર કારકિર્દી દરમિયાન, ડૉ. કુમારે ૧૬,૦૦૦ થી વધુ સફળ હૃદય સર્જરી કરી છે અને ૨૨,૦૦૦ થી વધુ પ્રક્રિયાઓમાં ભાગ લીધો છે. કોરોનરી આર્ટરી બાયપાસ ગ્રાફ્ટિંગ અને વાલ્વ રિપેરિસી લઈને જટિલ એન્જિયોગ્રામ અને એન્જિયોટિક સર્જરી સુધી, તેમની કુશળતા હૃદય સંભાળના સંપૂર્ણ સ્પેક્ટ્રમને આવરી લે છે.

ઘણાં વર્ષોથી ૯૯% થી વધુ સફળતા દર સાથે અસાધારણ સલામતી ધોરણે જાળવવા માટે જાણીતા, તેમણે દર્દીઓ અને સાથીદારોનો વિશ્વાસ એકસરખો મેળવ્યો છે.

પરંતુ તેમના માટે, સંખ્યાઓ ફક્ત વાર્તાનો એક ભાગ કહે છે.

“સફળતા ફક્ત સર્જરી પછી બચી જવા વિશે નથી - તે દર્દીઓને ફરીથી સંપૂર્ણ રીતે જીવવાનો આત્મવિશ્વાસ આપવા વિશે છે,” તે સમજાવે છે.

પ્રણેતા, નવીનતા લાવનાર અને માસ્ટર શિક્ષક

તેમની કારકિર્દી દરમિયાન, ડૉ. કુમાર સતત બધા કરતાં આગળ રહ્યા છે. તેઓ ભારતમાં અદ્યતન ગ્રાફ્ટિંગ તકનીકો અપનાવવા અને તેમની શરૂઆતમાં વર્ષોમાં હૃદય સર્જરીને શ્રેષ્ઠ રીતે કરવા માટેના અગ્રણીઓમાંના એક હતા.

તેમના ભવિષ્યલક્ષી અભિગમને કારણે મહારાષ્ટ્ર, ભારત અને આફ્રિકામાં કેન્દ્રોને જોડતા એક વિશાળ ટેલિમેડિસિન નેટવર્કનું નિર્માણ થયું, જેનાથી વિશેષ કાર્ડિયાક સંભાળની સુલભતાનો વિસ્તાર થયો.

તેમણે સૌથી પહેલા મોબાઇલ ECG એપ્લિકેશનોમાંથી એક વિકસાવવામાં પણ અગત્યની ભૂમિકા

ભજવી હતી - જે તેમની એવી માન્યતાનું પ્રતિબિંબ છે કે ટેકનોલોજી આરોગ્ય સંભાળના અંતરને સેતુ તરીકે કામ કરી શકે છે.

છતાં, તેમનું સૌથી ગૌરવપૂર્ણ યોગદાન શિક્ષણમાં નવીનતાથી આગળ છે. હૃદયના માસ્ટર શિક્ષક ડૉ. કુમારે છેલ્લાં ૩૫ વર્ષોમાં ડઝનબંધ યુવાન સર્જનોને તાલીમ અને માર્ગદર્શન આપ્યું છે, ફક્ત ટેકનિકલ કૌશલ્યો જ નહીં પરંતુ શિસ્ત, કસ્ટો અને આજીવન શિક્ષણના મૂલ્યો પણ તેમને શીખવ્યા છે.

“શસ્ત્રક્રિયા એ એક વિજ્ઞાન છે જે તમે તમારા મનથી શીખો છો અને એક કલા જે તમે તમારા હૃદયથી માસ્ટર કરો છો,” તેઓ જણાવે છે. “શિક્ષણ એ સુનિશ્ચિત કરે છે કે જ્ઞાન ઓપરેટિંગ ટેબલ છોડ્યા પછી પણ જીવન બચાવવું રહે છે.”

ઓપરેટિંગ ડ્રમની આગળ કુશળ

મુશ્કેલીભરી કારકિર્દી હોવા છતાં, ડૉ. કુમાર હંમેશાં પરત આપવામાં માનતા રહ્યા છે. વર્ષોથી, તેમણે દેશભરમાં ૧૦૦૦ થી વધુ કાર્ડિયાક કેમ્પોનું સંચાલન કર્યું છે, લાખો દર્દીઓને માર્ગદર્શન અને સારવાર આપવામાં મદદ કરી છે, જેમાંથી ઘણાને વિશેષ સંભાળની સુવિધાનો અભાવ હતો.

ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટો અને હાર્ટ ફાઉન્ડેશન્સ સાથે સંકળાયેલા હોવાથી તેની દ્વારા, તેમણે અગ્રણિત વૈચિત્ર્ય દર્દીઓને જીવનરક્ષક સારવાર મેળવવામાં મદદ કરી છે.

“આરોગ્ય સંભાળ ક્યારેય થોડા લોકો માટે અનામત વિશેષાધિકાર ન હોવો જોઈએ, તે એક વચન હોવું જોઈએ જે આપણે દરેક માટે રાખીએ છીએ,” તે જણાવે છે.

અસરને પ્રતિબિંબિત કરતી માન્યતા

તેમના યોગદાનને કારણે રાષ્ટ્રીય આરોગ્યસંભાળ પુરસ્કારો, ઉત્કૃષ્ટ માન્યતાઓ અને તબીબી સંસ્થાઓ તરફથી ટ્રસ્ટ પ્રશંસા સહિત અનેક પ્રતિષ્ઠિત સન્માનો મળ્યા છે. છતાં જેઓ તેમને સારી રીતે જાણે છે તેઓ કહે છે કે તેમનો સૌથી મોટો પુરસ્કાર દર્દીઓને વર્ષો પછી સ્વસ્થ અને હસતાં જોવાનો છે.

“પુરસ્કારો સંતોષકારક છે, પરંતુ વાસ્તવિક પુરસ્કાર એ છે કે જ્યાં એક સમયે ભય હતો ત્યાં મજબૂત હૃદયના ધબકારા સાંભળવા મળે,” તેઓ વધુમાં જણાવે છે.

એક વારસો હજુ પણ ગતિમાં છે

ઝડપી તકનીકી પરિવર્તન દ્વારા વ્યાપ્તિયુગમાં, ડૉ. પવન કુમાર પરંપરા અને નવીનતા વચ્ચે એક સેતુ છે - સર્જિકલ ક્ષેત્રના કાલાતીત સિદ્ધાંતોને ડિજિટલ આરોગ્યસંભાળની શક્યતાઓ સાથે મિશ્રિત કરે છે. તેમનો પ્રભાવ ઓપરેટિંગ ટ્રમથી આગળ વધીને તેમણે માર્ગદર્શન આપેલાં સર્જનો, તેમણે બનાવેલી સિસ્ટમો અને તેમણે સ્પર્શ કરેલા અસંખ્ય જીવન સુધી ફેલાયેલો છે.

જેમ જેમ કાર્ડિયાક વિજ્ઞાન વિકસિત થતું રહે છે, તેમનો વારસો વધતો રહે છે - સ્થિર, સ્થિતિસ્થાપક અને ઊંડું સુધી માનવીય રીતે.

કારણ કે અંતે, ડૉ. પવન કુમારની વાર્તા ફક્ત સર્જિકલ સીમાયિત્તો અથવા તબીબી સફળતાઓ વિશે નથી. તે આશા પુનઃસ્થાપિત કરવા, જીવનને નવીકરણ કરવા અને આપણને યાદ અપાવવા વિશે છે કે દરેક ધબકારા પાછળ એક તક રહેલી છે જેના માટે હું લડી શકું છું.

“જ્યાં સુધી હું એક વધુ દર્દીને તંદુરસ્ત જીવન જીવવામાં મદદ કરી શકું છું, ત્યાં સુધી સર્જન તરીકેની મારી યાત્રા ચાલુ રહેશે,” દૃઢ વિશ્વાસથી જણાવે છે. અને તે ભાવના સાથે, હૃદયની સંભાળની લય બદલી નાખનાર માણસ પ્રેરણા આપવાનું ચાલુ રાખે છે - એક સમયે એક ધબકાર.

ડૉ. પવન કુમાર
સિનિયર હાર્ટ સર્જન

સારવારની નવી ક્ષિતિજ: જ્યાં નવીનતા અને માનવતાનો સંગમ થાય છે

આજના સમયમાં હેલ્થકેરનું ક્ષેત્ર એક નવા અદ્યત્ત તરફ આગળ વધી રહ્યું છે. આ પરિવર્તન પાછળ એવા નિષ્ણાતોનો હાથ છે જેઓ વિજ્ઞાનના જ્ઞાનની સાથે સાથે દૂરોગામી વિચારધારા ધરાવે છે. આજના આધુનિક તબીબો કેટલાક સાયન્સ, બાયોટેકનોલોજી અને દર્દીઓની સુવિધાને ધ્યાનમાં રાખીને સારવારની પદ્ધતિઓ બદલી રહ્યા છે. હોસ્પિટલો હવે માત્ર ઇમારતો નથી રહી, પરંતુ એક એવી 'ઇન્ટેલિજન્ટ સિસ્ટમ' બની ગઈ છે જ્યાં માહિતીનો પ્રવાહ ઝડપી છે, જેના કારણે સચોટ અને વહેલી સારવાર શક્ય બની છે.

તબીબી શિક્ષણમાં પણ મોટું પરિવર્તન આવ્યું છે. આજના ડોક્ટરો સતત નવું શીખતા રહે છે. નવી ટેકનોલોજી અને સારવારની રીતો સાથે કદમ મિલાવવા માટે તેઓ વર્ચ્યુઅલ લર્નિંગ અને ગ્લોબલ નોલેજ એક્સચેન્જનો સહારો લે છે. આનાથી એ ફાયદો થાય છે કે દુનિયાના કોઈ પણ ખૂણે શોધાયેલી શ્રેષ્ઠ સારવારનો લાભ ભારતના દર્દીઓને પણ તરત મળી શકે છે. ડોક્ટરોની આ સતત શીખવાની વૃત્તિ જ દર્દીઓ માટે સુરક્ષાની ગેરંટી છે.

બીજી મહત્વની વાત એ છે કે હવે 'પ્રિવેન્ટિવ મેડિસિન' એટલે કે બીમારી ન થાય તે પહેલાં જ તેની રોકથામ પર વધુ ભાર મૂકવામાં આવી રહ્યો

છે. બીમારી વકરે ત્યાં સુધી રાહ જોવાને બદલે, હવે વહેલી તપાસ અને જોખમોનું આકલન કરવામાં આવે છે. વેરેબલ ગેજેટ્સ (જેમ કે સ્માર્ટ વોચ) અને રિમોટ મોનિટરિંગ ડ્વારા દર્દીઓ પોતે પણ પોતાના સ્વાસ્થ્ય પર ધ્યાન રાખી શકે છે. આ પદ્ધતિથી મોટી બીમારીઓને ગંભીર બનતા પહેલા જ અટકાવી શકાય છે, જે પરિવારો માટે આર્થિક અને માનસિક રીતે મોટી રાહત છે.

જોકે, ટેકનોલોજી ગમે તેટલી આગળ વધે, પણ સારવારમાં સૌથી મહત્વની વસ્તુ 'માનવતા' જ છે. મશીનો ચોકસાઈ આપી શકે છે, પણ સાંત્વના અને પ્રેમ તો એક ડોક્ટર જ આપી શકે, જે તબીબ વિજ્ઞાનની સાથે સંવેદનશીલતા રાખે છે, તેને જ લોકો સૌથી વધુ માન આપે છે. દર્દીનો ડોક્ટર પરનો ભરોસો જ અડધી બીમારી દૂર કરી દે છે અને આ ભરોસો કોઈ પણ મશીન ક્યારેય બનાવી શકતું નથી.

નિષ્કર્ષમાં કહીએ તો, હેલ્થકેરનું ભવિષ્ય માત્ર ટેકનોલોજી પર નહીં, પરંતુ ટેકનોલોજી અને માનવીય સંવેદનાના સુમેળ પર આધારિત છે, જે નિષ્ણાતોની આજે આપણે પ્રશંસા કરીએ છીએ, તેઓ માત્ર ડોક્ટર નથી, પણ આશાના પ્રતીક અને આવતીકાલના રક્ષકો છે. તેઓ માનવતાને એક સ્વસ્થ અને સુખી ભવિષ્ય તરફ દોરી જઈ રહ્યા છે.

સીટી-આધારિત રોબોટિક ઘૂંટણની બદલી દર્દીઓના જીવનને કેવી રીતે બદલી રહી છે : એક સર્જનનો દ્રષ્ટિકોણ

ઘૂંટણનો દુખાવો રોજિંદા જીવનને નોંધપાત્ર રીતે અસર કરી શકે છે, ચાલવા, સીડી ચઢવા અથવા પુસ્તકોથી બહાર નીકળવા જેવી સરળ પ્રવૃત્તિઓ મુશ્કેલ અને પીડાદાયક બનાવે છે. ડૉ. પ્રમોદ ભોર જણાવે છે કે છેલ્લા ૨૦ વર્ષોમાં ઓર્થોપેડિક સર્જન તરીકે, મેં ઘૂંટણના સંધિવાથી પીડાતા હજારો દર્દીઓની સારવાર કરી છે. તાજેતરના વર્ષોમાં, એક પ્રગતિએ અરેબર ઘૂંટણની રિપ્લેસમેન્ટ સર્જરી કેવી રીતે કરવામાં આવે છે અને દર્દીઓ દ્વારા અનુભવવામાં આવે છે તે બદલી નાખ્યું છે તે છે સીટી-આધારિત રોબોટિક ઘૂંટણની રિપ્લેસમેન્ટ સર્જરી.

ચોકસાઈ અને સલામતીનો વધારાનો સ્તર ઉમેરે છે.

છેલ્લા ચાર વર્ષથી, હું રોબોટિક ઘૂંટણની રિપ્લેસમેન્ટ સર્જરી કરી રહ્યો છું, અને આ અદ્યતન ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરીને ૮૦૦થી વધુ ઘૂંટણ પર સફળતાપૂર્વક ઓપરેશન કર્યું છે. સર્જન અને દર્દી બંનેના દ્રષ્ટિકોણથી, પરિણામો અત્યંત પ્રોત્સાહક રહ્યા છે. પરંપરાગત ઘૂંટણની રિપ્લેસમેન્ટ સર્જરીમાં, સર્જનો કૃત્રિમ ઘૂંટણના સાંધાને સ્થાન આપવા માટે મેન્યુઅલ સાંધાને અનુભવ પર આધાર રાખે છે. જ્યારે આ પદ્ધતિએ વર્ષોથી ઘણા દર્દીઓને મદદ કરી છે, તેની મર્યાદાઓ છે. દરેક ઘૂંટણ અલગ છે, અને એલાઈનમેન્ટમાં નાના તફાવતો પણ નવા ઘૂંટણને કેવી લાગે છે, તે કેટલું સારું કાર્ય કરે છે અને તે કેટલો સમય ટકી શકે છે તેના પર અસર કરી શકે છે.

સીટી-આધારિત રોબોટિક ઘૂંટણ રિપ્લેસમેન્ટ વ્યક્તિગતકરણને આગલા સ્તર પર લઈ જાય છે. શસ્ત્રક્રિયા પહેલાં, દર્દી ઘૂંટણ અને પગનું સીટી સ્કેન કરાવે છે. આ સ્કેન દર્દીના અનોખા ઘૂંટણની રચનાની ખૂબ જ વિગતવાર 3D ઈમેજ બનાવે છે. આ ઈમેજનો ઉપયોગ કરીને, હું શસ્ત્રક્રિયાનું અગાઉથી આયોજન કરી શકું છું - ઘૂંટણના ઇમ્પલાન્ટનું ચોક્કસ કદ, સ્થાન અને એલાઈનમેન્ટ નક્કી કરી શકું છું જે દર્દીના શરીરરચનાને શ્રેષ્ઠ રીતે અનુકૂળ આવે છે.

ઓપરેશન દરમિયાન, રોબોટિક સિસ્ટમ સર્જનને અસાધારણ ચોક્કસતા સાથે મદદ કરે છે. તે હાડકાંના કાપ અંગેનું માર્ગદર્શન આપે છે અને ખાતરી કરે છે કે ઇમ્પલાન્ટ યોજના મુજબ બરાબર મૂકવામાં આવેલ છે. રોબોટ પોતાની જાતે શસ્ત્રક્રિયા કરતું નથી; સર્જન હંમેશાં સંપૂર્ણપણે તેને નિયંત્રણમાં રાખે છે. ટેકનોલોજી ફક્ત ઓપરેશન દરમિયાન, સર્જક સિસ્ટમ સર્જનને અસાધારણ ચોક્કસતા સાથે મદદ કરે છે. તે હાડકાંના કાપ અંગેનું માર્ગદર્શન આપે છે અને ખાતરી કરે છે કે ઇમ્પલાન્ટ યોજના મુજબ બરાબર મૂકવામાં આવેલ છે. રોબોટ પોતાની જાતે શસ્ત્રક્રિયા કરતું નથી; સર્જન હંમેશાં સંપૂર્ણપણે તેને નિયંત્રણમાં રાખે છે. ટેકનોલોજી ફક્ત

રોબોટિક ઘૂંટણની રિપ્લેસમેન્ટ સર્જરીમાં, સર્જનો કૃત્રિમ ઘૂંટણના સાંધાને સ્થાન આપવા માટે મેન્યુઅલ સાંધાને અનુભવ પર આધાર રાખે છે. જ્યારે આ પદ્ધતિએ વર્ષોથી ઘણા દર્દીઓને મદદ કરી છે, તેની મર્યાદાઓ છે. દરેક ઘૂંટણ અલગ છે, અને એલાઈનમેન્ટમાં નાના તફાવતો પણ નવા ઘૂંટણને કેવી લાગે છે, તે કેટલું સારું કાર્ય કરે છે અને તે કેટલો સમય ટકી શકે છે તેના પર અસર કરી શકે છે.

સીટી-આધારિત રોબોટિક ઘૂંટણ રિપ્લેસમેન્ટ વ્યક્તિગતકરણને આગલા સ્તર પર લઈ જાય છે. શસ્ત્રક્રિયા પહેલાં, દર્દી ઘૂંટણ અને પગનું સીટી સ્કેન કરાવે છે. આ સ્કેન દર્દીના અનોખા ઘૂંટણની રચનાની ખૂબ જ વિગતવાર 3D ઈમેજ બનાવે છે. આ ઈમેજનો ઉપયોગ કરીને, હું શસ્ત્રક્રિયાનું અગાઉથી આયોજન કરી શકું છું - ઘૂંટણના ઇમ્પલાન્ટનું ચોક્કસ કદ, સ્થાન અને એલાઈનમેન્ટ નક્કી કરી શકું છું જે દર્દીના શરીરરચનાને શ્રેષ્ઠ રીતે અનુકૂળ આવે છે.

ઓપરેશન દરમિયાન, રોબોટિક સિસ્ટમ સર્જનને અસાધારણ ચોક્કસતા સાથે મદદ કરે છે. તે હાડકાંના કાપ અંગેનું માર્ગદર્શન આપે છે અને ખાતરી કરે છે કે ઇમ્પલાન્ટ યોજના મુજબ બરાબર મૂકવામાં આવેલ છે. રોબોટ પોતાની જાતે શસ્ત્રક્રિયા કરતું નથી; સર્જન હંમેશાં સંપૂર્ણપણે તેને નિયંત્રણમાં રાખે છે. ટેકનોલોજી ફક્ત

સીટી - આધારિત રોબોટિક ઘૂંટણ રિપ્લેસમેન્ટ એ દર્દીની સંભાળમાં એક મોટું પગલું છે. તે ઘૂંટણ બદલવા માટે એક સુરક્ષિત, વધુ વ્યક્તિગત આભિગમ પ્રદાન કરે છે, જે દર્દીઓને સક્રિય, પીડા-મુક્ત જીવન તરફ પાછા ફરવામાં મદદ કરે છે. જેમ જેમ આ ટેકનોલોજીનો વિકાસ થતો રહે છે, તે ઘૂંટણ બદલવાની સર્જરીમાં આરામ, રીકવરી અને લાંબા ગાળાની સફળતા માટે નવા ધોરણો સ્થાપિત કરી રહી છે.

વધુ વિગતો માટે ટૂંપા કરીને સંપર્ક કરો: જોઈન્ટ રોબો, મેડિકલ હોસ્પિટલ, સેક્ટર ૧૦, ખારઘર : 7045 399 388 / 0995 599 7770
જોલ વેબસાઈટ : www.jointrobo.com
ઈમેલ id : info@jointrobo.com

શુષ્ક (સૂકી) આંખોની સારવાર: નવું શું છે?

સૂકી આંખ એક સામાન્ય સ્થિતિ છે જે લગભગ દરેક વ્યક્તિને તેમના જીવનના કોઈ સમયે અસર કરે છે. યુવાન લોકો મોબાઇલ સ્ક્રીનનો ઉપયોગ કરે છે અને આ તેમની આંખો પર પ્રતિકૂળ અસર કરે છે. ક્રોનિકલ લેન્સ પહેરનારા યુવાનો અને લેસર નંબર કરેશન કરાવનારા લોકો પણ સૂકી આંખના રોગ માટે સંવેદનશીલ હોય છે. ખીલ વિરોધી દવાઓ અને ટ્રેટીનોઇન ધરાવતી ફેસ ક્રીમ આંખોની શુષ્કતા વધારે છે. ઘણા નોકરી કરતા લોકો ઇમેઇલ અને ડેડલાઇન પર કામ કરે છે, અરેબર તો તેમની આંખોને કોઈ રાહત મળતી નથી. આનાથી તેમના જઠકવાનું ઓછું થાય છે અને તે સૂકી આંખના લક્ષણોને વધુ ખરાબ કરે છે.

મોતિયા અથવા અન્ય આંખની સમસ્યાઓ માટે ઓપરેશન કરાવેલા વૃદ્ધ લોકો, ગ્રાયાબિટીસ અથવા હાર્થ બ્લડ પ્રેશર, થાઇરોઇડની સ્થિતિ, વિટામિનની ઊણપ અને હોર્મોનલ સમસ્યાઓ જેવા પ્રણાલીગત રોગો ધરાવતા લોકો, બધા આંખોની શુષ્કતાથી પીડાય છે.

આ બધા ઉપરાંત મુંબઈની ખરાબ હવાની ગુણવત્તા અને શુષ્ક હવા તે સૂકી આંખો માટે એક સંપૂર્ણ રેસીપી છે, ખરું ને?

તમે ઓવર-ઘ-કાઉન્ટર આઇડ્રોપ્સનો ઉપયોગ કર્યો હશે અને હા, સાચું કહો, શું તેઓ અરેબર તમને સાજા કરે છે? અરેબર તો નહીં.

તમે હોટ કોમ્પ્રેસીસ આંખના માસ્ક, આંખના જેલ, સીરમ, દવાઓ સીંગલ માત્રામાં આવે છે અને ઘણા બધા આંખના મલમ પણ અજમાવ્યા હશે. આ કંટાળાજનક, થકવી નાખનારું છે અને તેને રોજિંદા ધોરણે કરવા માટે જીવનભર પ્રતિબદ્ધતાની જરૂર છે અને છતાં, જરૂરી નથી કે તે કામ કરશે !!

શુષ્ક આંખો વિશેની આધુનિક સમજ કહે છે કે, શુષ્ક આંખનો રોગ ક્રં તો આંખની સપાટી પરથી આંસુઓનું બાષ્પીભવન થવાને કારણે અથવા આંસુની ગુણવત્તા નબળી હોય છે અથવા આંસુની માત્રામાં ઘટાડો થવાના કારણે થાય છે. આ માપદંડો ગ્રાઇ આઇ એનાલાઇઝર નામના મશીન પર તપાસવામાં આવે છે. અમે પોષ્યાની નીચેની સપાટી પર, ઉપલા અને નીચલા પોષ્યા બંને પર મેઇબોમિયન ગ્રંથીઓની સંખ્યા અને આરોગ્ય પણ ચેક કરીએ છીએ.

હવે આપણે ગ્રાઇ (શુષ્ક) આઈ માટે ઉપકરણ આધારિત સારવારના તબક્કામાં છીએ, ફક્ત ગ્રોપ આધારિત સારવાર

ડૉ. નિખિલ નાસ્તા
કંસલ્ટીંગ આઇ & રીફ્રેક્ટીવ સર્જન, સ્થાપક & CEO, આઈસાઈટ આઇ કેર

નહીં. મહારાષ્ટ્રમાં પહેલીવાર, FORMA RF નામની એક નવી સારવાર ઉપલબ્ધ છે. આ આંખના સ્પા અથવા આંખોની આસપાસ ગરમ મસાજ જેવું લાગે છે. તે અરેબર જે કરે છે તે એ છે કે તે પોષ્યાની અંદર ઊંડે સુધી નાની ગ્રંથીઓને ગરમ કરવા માટે રેડિયોફ્રીક્વન્સી વાઇબ્રેશનનો ઉપયોગ કરે છે, અને અટકેલા સખત જાવને સરળતાથી ઓગાળી નાખે છે. આ શુષ્કતાના લક્ષણોમાં રાહત આપે છે અને તે આંસુનું બાષ્પીભવન પણ ઘટાડે છે. પરિણામો તાત્કાલિક અને લાંબા સમય સુધી ચાલે છે, પરંતુ ક્રાયમી નથી. આ સારવાર આંખોને પુનર્જીવિત પણ કરે છે અને સોજો, ફાઇલ, લાઇઝ, કરચલીઓ અને આઇ બેન્સ ઘટાડે છે. બીજો વિકલ્પ Lumecca IPL છે, જે ગ્રંથીઓ માટેની લેસર સારવાર છે. ઇનમોડ દ્વારા એન્વિઝન ડિવાઇસ સાથેની આ પદ્ધતિ થેરાપી, વર્ષોથી નિર્માણ થયેલી બળતરાને પણ લક્ષ્ય બનાવે છે અને લાંબા સમયથી પીડાતા દર્દીઓ માટે ખૂબ જ અસરકારક છે. તે બોનસ તરીકે, પિગમેન્ટેશન અને ગ્રાંક સર્કલ પણ ઘટાડે છે. હા, તમારી આંખોને યુવાન અને ફેશ દેખાવાનો સમય છે. હવે મશીન પર ઉપલબ્ધ ત્રીજી સારવાર પદ્ધતિ, મોર્ફિસ છે.

ડૉ. નિખિલ નાસ્તા તેમની ટીમ સાથે

આ એક માઇક્રોનીડલિંગ અને રેડિયોફ્રીક્વન્સીનું સંયોજન છે જે ક્રોલેજન ઉત્પાદનને ઉત્તેજિત કરે છે અને આંખોની ત્વચા હેઠળના ઢીલા સેર્ગોને કડક બનાવે છે જે દર્દીઓને આંખોની આસપાસ ખૂબ જ જરૂરી યુવાની બક્ષે છે.

આ એક નેત્રલક્ષી સોંદર્યલક્ષી સારવાર છે જે સર્જિકલ નથી, કેર છે, જેમાં વધુ ડ્રાઇનટાઇમ નથી અને પરિણામો સર્જરીની તુલનામાં કુદરતી છે.

આઇસાઇટ આઇકેર એન્ડ સર્જરી પ્રાઇવેટ લિમિટેડ, મુંબઈ ખાતે ડૉ. નિખિલ નાસ્તાએ આ નવીન, નોન-સર્જિકલ, અદ્યતન અને વૈશ્વિક સ્તરે પ્રખ્યાત સારવાર સાથે નેત્રલક્ષી સોંદર્યલક્ષી અને સૂકી આંખની સારવારમાં પહેલ કરી છે.

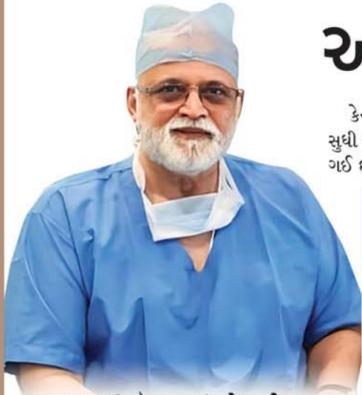
આજકાલ દર્દીઓ EDOF IOLS અથવા ટ્રાઇફોકલ IOLS વડે મોતિયાની સર્જરી કરાવવાનું પસંદ કરે છે. સર્જરી પછી તેઓ ભ્રમણે જ ચર્ચમાં પહેરે છે. તેઓ સક્રિય જીવનશૈલી જીવે છે અને હંમેશાં સેલ્ફી માટે તૈયાર રહે છે. આંખોની આસપાસ વૃદ્ધત્વના ચિહ્નોને સ્પષ્ટપણે દેખાય છે જે અરેબર જોવામાં દુઃખદાયક છે. ઘણા લોકો તેમના ડાર્ક સર્કલ અને આઇ બેન્સને ચર્ચમાં અથવા મોટા સનગલાસથી ઢાંકી દે છે. આંખ હેઠળ સીરમ અને ક્રીમ અને ઘણા ઘરેલું ઉપચાર અજમાવવામાં આવે છે, પરંતુ તેમને સંતોષકારક પરિણામો નથી અને તે પણ અનુમાનિત નથી. કલ્પના કરો, જો તમે નવા ઉપકરણ પર સારવાર કરાવો છો, તો તમારા માટે જીવન અરેબર અલગ જ બની રહેશે. આ પ્રકારના પોસ્ટઓપરેટિવ દર્દી માટે આ એક ઉત્તમ ઉકેલ

છે અને હા, તેઓ પરિણામોથી ખૂબ જ સંતુષ્ટ છે. આ મશીન ઓક્ટોબર ૨૦૨૫માં ખૂબ જ ધામધૂમથી આઈસાઈટ આઇકેર & સર્જરી ખાતે લોન્ચ કરવામાં આવ્યું હતું. તે મહારાષ્ટ્રમાં પહેલું અને ભારતમાં બીજું હતું. છેલ્લા કેટલાક મહિનામાં ઘણા દર્દીઓએ આ પ્રક્રિયાઓથી લાભ મેળવ્યો છે. કિંમત પરવડી શકે તેવી છે અને સૌથી સારી વાત એ છે કે, કોઈ ડ્રાઇનટાઇમની જરૂર નથી.

તો તમે બધા જે ઘણાં વર્ષોથી ઠાકેલી આંખો, ખંજવાળવાળી આંખો, લાલ આંખો, બળતરા, આંખોમાં બળતરા, ચમકતા સૂર્યપ્રકાશમાં આંખો ખોલવામાં મુશ્કેલી અથવા સર્જરી પછીના લક્ષણોની ફરિયાદોથી પીડાતા રહ્યા છો તો મુલાકાત લેવાનો સમય છે અને આ વિકલ્પનું અન્વેષણ કરો, કારણ કે તે તે હોઈ શકે છે જે તમે ચૂકી ગયા હતા.

ઓન્કોલોજીમાં ગેમ ચેન્જર્સ: કેન્સરની સારવારમાં ક્રાંતિ

પદ્મ શ્રી ડૉ. રમાકાંત દેશપાંડે
એશિયન કેન્સર ઇન્સ્ટિટ્યૂટના અધ્યક્ષ
- ACI કમ્બાલા હિલ હોસ્પિટલ

કેન્સર સાથે કામ કરતી તબીબી શાખા, ઓન્કોલોજીમાં તાજેતરના વર્ષોમાં નોંધપાત્ર પ્રગતિ જોવા મળી છે. આ બધા વર્ષોમાં સર્જરી, કીમોથેરાપી અને રેડિયોથેરાપીની મૂળ સારવારથી બચી જવાના દરમાં માત્ર અમુક હદ સુધી જ સુધારો થયો છે. જોકે કેન્સરને ચોક્કસ રીતે સાધ્ય રોગોની યાદીમાં લાવી શકાયું છે. વિજ્ઞાનમાં વધુ પ્રગતિ કેન્સરને ડાયબિટીસ અને હાયપરટેન્શન જેવા હકીલા રોગ તરીકે બનાવવાનો પ્રયાસ કરીને ગેમ ચેન્જર બની ગઈ છે. અને ઘણીવાર તેના પાસાઓ દ્વારા સંપૂર્ણ ઇલાજ થાય છે.

૧ નિવારક ઓન્કોલોજી
દા.ત. ઉચ્ચ જોખમ ધરાવતી વ્યક્તિઓ (વય જૂથ ૫૫-૭૫ વર્ષ, અગાઉ ૨૦થી વધુ સિગારેટ પેક પીનારા, અગાઉ ફેફસાના ચેપ ધરાવતા વગેરે)માં ફેફસાના કેન્સર માટે નિયમિત વાર્ષિક સ્પાઈરલ સીટી સ્કેન સ્ક્રીનીંગથી ફેફસાના કેન્સરથી મૃત્યુદરમાં ૨૦% ઘટાડો થયો છે. મેમોગ્રામ, કોલોનોસ્કોપી વગેરે જેવા નિવારક ચેક-અપ્સ સંબંધિત રોગોમાં મૃત્યુદર ઘટાડવામાં અને લોકોને લાંબુ જીવિત કરવામાં મદદ કરી છે.

એ) ઇમ્યુનોથેરાપી: રોગપ્રતિકારક સિસ્ટમની શક્તિને મુક્ત કરવી
શરીરની રોગપ્રતિકારક શક્તિનો ઉપયોગ કરીને, ઇમ્યુનોથેરાપી રોગપ્રતિકારક શક્તિને કેન્સર કોષોને ઓળખવા અને હુમલો કરવા સક્ષમ બનાવે છે. ચેકપોઇન્ટ ઇન્હિબિટર્સ, એક પ્રકારની ઇમ્યુનોથેરાપી, મેલાનોમા, ફેફસાના કેન્સર અને કિડનીના કેન્સર સહિત વિવિધ પ્રકારના કેન્સરની સારવારમાં નોંધપાત્ર સફળતા દર્શાવે છે. ઇમ્યુનોથેરાપી કાર્ય કરે છે: રોગપ્રતિકારક કોષો (ટી કોષો)ને ઉત્તેજિત કરતા કેન્સર કોષોને ઓળખીને અને પછી ચેકપોઇન્ટ ઇન્હિબિટર્સ રીલીઝ કરીને, ટી કોષો કેન્સરના કોષોને ઓળખે છે અને હુમલો કરે છે. આમાં ઇમ્યુનોથેરાપીમાં અંતિમ CAR-T સેલ થેરાપી છે.

૨ સર્જિકલ તકનીકો માટે વધુ સારી ટેકનોલોજી પદ્ધતિઓ
રોબોટિક્સ, ઓપરેશન દરમિયાન 3D ઇમેજિંગ વગેરેએ શસ્ત્રક્રિયાને વધુ સારી અને સરળ બનાવવામાં મદદ કરી છે, જેનાથી તાત્કાલિક પોસ્ટઓપરેટિવ પરિણામો સારા થયા છે. ન્યૂનતમ ઈન્વેસીવ શસ્ત્રક્રિયાઓએ એકંદર રોગિષ્ટતા અને ક્યારેક મોટી શસ્ત્રક્રિયાઓના મૃત્યુદર ઘટાડવામાં મદદ કરી છે.

૩ વધુ સારા રેડિયોથેરાપી મશીનો
જેમ કે સ્ટીરિયોટ્રેક્ટિવ રેડિયોથેરાપી, સાયબર નાઇફ વગેરે - ખૂબ જ નાની મુશ્કેલીમાં મુકાયેલા જીવલેણ રોગો જેમ કે મુખ્ય વાહિનીઓની બાજુમાં અથવા વોકલ કોર્ડ મેલિગ્નન્સી વગેરેને પ્રક્રિયા કરતી વખતે કેન્દ્રિત કરાયેલ રેડિયોથેરાપી દ્વારા કોલેટરલ રેડિયેશન બર્ન્સ અને ફાઈબ્રોસિસ દૂર કરવામાં મદદ કરે છે.

૪ સંયુક્ત પદ્ધતિઓના ઉપચારનો વિકાસ
જેમ કે કીમોથેરાપી અને રેડિયોથેરાપીનું સંયોજન સંરક્ષણ શસ્ત્રક્રિયા સાથે સંયોજન કાર્યને સાચવતી વખતે રેડિકલાઈઝેશન જાળવવામાં મદદ કરે છે અને ઓરલકેવીટી ફેફસાં અને ગુદામાર્ગના કેન્સર જેવા સમાન ઉપચાર દર આપે છે.

૫ લક્ષિત ઉપચારોથી લઈને ઇમ્યુનોથેરાપી સુધી
કેન્સર સારવારનો લેન્ડસ્કેપ ઝડપથી વિકસિત થઈ રહ્યો છે. ઓન્કોલોજીમાં કેટલાક ગેમ ચેન્જર્સ નીચે મુજબ છે.

સંપર્ક
ફોન: +91 75 0677 7111
+91 22 6277 1111
ઈમેલ: info@acihospitals.com
www.asiancancerinstitute.com

MMWR | લંગ (ફેફસાં) કેન્સર સ્ક્રીનીંગ જીવન બચાવે છે

કેન્સરથી થતા મૃત્યુનું ફેફસાનું કેન્સર # ૧ કારણ છે

વધુ તપાસની જરૂર છે

આરોગ્ય સંભાળ પ્રદાતાઓ: તપાસની ચર્ચા કરો

વ્યસ્કો સાથે

- ઉંમર ૫૫-૮૦
- ખૂબ જ ધૂમપાનનો ઇતિહાસ હોય**
- હમણાં ધૂમપાન કરતા હોય અથવા છેલ્લા ૧૫ વર્ષ દરમિયાન છોડી દીધું હોય

ઓછી માત્રામાં CT* સાથે તપાસ કરવાથી ફેફસાંના કેન્સરનું નિદાન વહેલાસર થાય છે અને જીવન બચાવી શકાય છે

૮ માંથી ૭ વ્યસ્કો જેમણે સ્ક્રીનીંગ માપદંડ પૂર્ણ કર્યા છે તેઓએ ભલામણ કરેલ સ્ક્રીનીંગની જાણ નથી કરી

* ઓછી માત્રામાં કોમ્પ્યુટેડ ટોમોગ્રાફી (CT), US પ્રિવેન્ટિવ સર્વિસ ડાયરેક્ટરી દ્વારા ભલામણ કરાયેલ એકમાત્ર પરીણ છે. ** ખૂબ જ ધૂમપાન એ ૩૦ પેક - વર્ષો અગાઉ વધુને વધુ પાન ઇતિહાસ છે. એક પેક વર્ષ, એક વર્ષ માટે ફિવર ટીક અંદરના રિગરેટનું એક પેક છે. BRFFSS નો ફોન, ૨૦૧૯માં ૧૦ રજાઓ, as reported in Richards et al, MMWR 2020 Read the full report: bit.ly/CDCVAA34

સી) લીકવેડ બાયોપ્સી:
નોન-ઈન્વેસીવ કેન્સર ડિટેક્ટ કરવામાં સક્ષમ કરતા ગાંઠ ડીએનએ (ctDNA)નું વિશ્લેષણ કરીને કેન્સર શોધી કાઢવાનો સમાવેશ થાય છે. આ નોન-ઈન્વેસીવ અભિગમ કેન્સરની શરૂઆતમાં શોધ, દેખરેખ અને વ્યક્તિગત સારવારને સક્ષમ બનાવે છે. આ નોન-ઈન્વેસીવ છે, વહેલા શોધ કરવામાં મદદ કરે છે અને વ્યક્તિગત સારવારમાં સહાય કરે છે.

ડી) ઓન્કોલોજીમાં AI:
નિદાન, સારવારનું આયોજન અને દર્દીના પરિણામોમાં સુધારો કરીને ઓન્કોલોજીને પરિવર્તિત કરી રહ્યું છે. AI અલ્ગોરિથમ્સ પેટર્નને ઓળખવા અને સારવારના પ્રતિભાવોની આગાહી કરવા તેમજ પુનરાવૃત્તિની આગાહી કરવા માટે વિશાળ ડેટાસેટ્સનું વિશ્લેષણ કરે છે. આનો ઇન-ઇમેજ વિશ્લેષણ, આગાહી મોડેલિંગ, ક્લિનિકલ નિર્ણય સપોર્ટનો ઉપયોગ કરવામાં આવી રહ્યો છે. ઓન્કોલોજીમાં આ ગેમ ચેન્જર્સ કેન્સરની સારવારમાં ક્રાંતિ લાવી રહ્યા છે, દર્દીઓ અને આરોગ્યસંભાળ પ્રદાતાઓ માટે નવી આશા પ્રદાન કરે છે. જેમ જેમ સંશોધન આગળ વધી રહ્યું છે, તેમ તેમ આપણે વધુ નવા અભિગમો ઊભરી આવવાની અપેક્ષા રાખી શકીએ છીએ.

મુંબઈમાં હૃદય રોગનો બદલાતો ચહેરો: આધુનિક ઇન્ટરવેન્શનલ અને સ્ટ્રક્ચરલ કાર્ડિયોલોજી દર્દીઓની સારસંભાળમાં કેવું પરિવર્તન લાવી છે

ડૉ. જી. પી. રતનપારખી
Interventional Cardiologist
MBBS, MD (MEDICINE),
DM (CARDIOLOGY),
F.E.S.C., FCSI, F.S.C.A.I

ડૉ. જી. પી. રતનપારખીને માનનીય મુખ્ય પ્રધાન શ્રી દેવેન્દ્ર ફડણવીસના શુભ હસ્તે "મુંબઈના શ્રેષ્ઠ કાર્ડિયોલોજિસ્ટ" તરીકેનો એવોર્ડ મળ્યો હતો.

ડૉ. જી. પી. રતનપારખી એમબીબીએસ, એમડી (મેડિસિન) ડી.એમ. (કાર્ડિયોલોજી), એફ.ઇ.એસ.સી., એફ.સી.એસ.આઈ., એફ.એસ.સી.એ.આઈ. છેલ્લા ૨૬ વર્ષથી અંધેરીમાં ગુરુકૃપા હાર્ટ સેન્ટર, જુહાપુરા, અંધેરી (પશ્ચિમ) ખાતે ઇન્ટરવેન્શનલ કાર્ડિયોલોજીની પ્રેક્ટિસ કરી રહ્યા છે. તેમણે ૨૫,૦૦૦થી વધુ કાર્ડિયાક પ્રક્રિયાઓ કરી છે અને મુંબઈમાં સૌથી વધુ સંખ્યામાં કોરોનરી ઇન્ટરવેન્સન્સ કરી છે અને માનનીય મુખ્ય મંત્રી શ્રી દેવેન્દ્ર ફડણવીસના શુભ હસ્તે તેમને "મુંબઈના શ્રેષ્ઠ કાર્ડિયોલોજિસ્ટ"નો ખિતાબ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. ડૉ. જી. પી. રતનપારખી જુહા સ્થિત ક્રિટિકેર એશિયા હોસ્પિટલ ખાતે કેથ લેબના ડિરેક્ટર અને અંધેરી (પૂર્વ) સ્થિત હોલી સ્પિરિટ હોસ્પિટલ ખાતે કાર્ડિયોલોજી વિભાગના વડા છે. તેઓ નાણાવટી હોસ્પિટલ (વિલેપાર્લે) અને બીએસઇએસ એમજી હોસ્પિટલ, અંધેરી (પશ્ચિમ), મુંબઈ ખાતે માનદ કાર્ડિયોલોજિસ્ટ પણ છે.

એક પ્રેક્ટિસિંગ કાર્ડિયોલોજિસ્ટ તરીકે, હું હૃદય રોગના હુમલાવાળા યુવાન દર્દીઓ, બહુવિધ સહ-અસ્તિત્વમાં રહેલી પરિસ્થિતિઓ ધરાવતી મોટી વ્યક્તિઓ અને વધુને વધુ જટિલ કોરોનરી ધમની બ્લોકેજ જોઉં છું. તે જ સમયે, ઇન્ટરવેન્શનલ અને સ્ટ્રક્ચરલ કાર્ડિયોલોજીમાં ઝડપી પ્રગતિ આપણને આ પરિસ્થિતિઓની સારવાર સુરક્ષિત, ન્યૂનતમ ઇન્વેસીવ તકનીકો સાથે કરવા સક્ષમ બનાવી રહી છે જે થોડાંક વર્ષો પહેલાં અકલ્પનીય હતી.

શહેરી ભારતમાં હૃદય રોગનો વધતો ભાર
આધુનિક શહેરી જીવનશૈલીએ કાર્ડિયોવેસ્ક્યુલર રોગોના વધતા ભારમાં નોંધપાત્ર ફાળો આપ્યો છે. ઉચ્ચ તણાવ સ્તર, બેઝાનું ટેવો, ડાયબિટીસ, હાયપરટેન્શન, બિનઆરોગ્યપ્રદ આહાર પેટર્ન અને પ્રદૂષણ જેવાં પર્યાવરણીય પરિબલો આ બધાં ભૂમિકા ભજવે છે.

આજે, કોરોનરી ધમની રોગ હવે ફક્ત વૃદ્ધ લોકો સુધી મર્યાદિત નથી. ૩૦ અને ૪૦ના દાયકાના ઘણા દર્દીઓમાં ઘણી વાર બહુવિધ ધમનીઓ અને તીવ્ર કેલ્સિફિકેશનનો સમાવેશ થતો હોય તેવા અઘટન રોગ જોવા મળે છે.

આ ઉપરાંત, આપણે મોટી ઉંમરના દર્દીઓની વધતી જતી સંખ્યા જોઈ રહ્યા છીએ જેમના હૃદયની સ્થિતિ માળખાકીય છે, ખાસ કરીને એઓર્ટિક સ્ટેનોસિસ અને માઇટ્રલ રિગિડિશન જેવા વાલ્વ ડિસઓર્ડર.

કોરોનરી ધમનીના રોગની વધતી જતી જટિલતા
આધુનિક કાર્ડિયોલોજી પ્રેક્ટિસ સરળ બ્લોકેજ્સ, અવરોધોની સારવારથી લઈને અત્યંત જટિલ પરિસ્થિતિઓનું સંચાલન કરવા સુધી વિકસિત થઈ છે, જેમાં નીચેનું સામેલ છે:

- મલ્ટિવેસલ કોરોનરી રોગ
- ક્રોનિક ટોટલ બ્લોકેજ્સ
- મોટા પ્રમાણમાં કેલ્સિફાઇડ ધમનીઓ
- વિભાજન અને ડાબા મુખ્ય જખમ
- નબળા હૃદય સ્નાયુ અથવા કાર્ડિયોજેનિક આંચકાવાળા દર્દીઓ
- સદનસીબે, તકનીકી નવીનતાઓ કાર્ડિયોલોજિસ્ટ્સને આવા ઉચ્ચ-જોખમના કેસોનું વધુ ચોક્કસ અને સુધારેલી સલામતી સાથે સંચાલન કરવાની મંજૂરી આપે છે.

ઇન્ટરવેન્શનલ કાર્ડિયોલોજીમાં પ્રગતિ: પ્રિસીઝનલ ચોક્કસ-આધારિત સારવાર
મિનિમલી ઇન્વેસીવ કેથેટર-આધારિત પ્રક્રિયાઓ હવે આધુનિક હૃદય સંભાળનો આધાર બનાવે છે. ક્રોનિક ગ્રોથ, જંધામળમાં નાના પંચર દ્વારા, કાર્ડિયોલોજિસ્ટ ઘણા કિસ્સાઓમાં ઓપન સર્જરી વિના અવરોધિત ધમનીઓ ખોલી શકે છે, સ્કટ પ્રવાહ પુનઃસ્થાપિત કરી શકે છે અને લક્ષણોમાં રાહત આપી શકે છે.

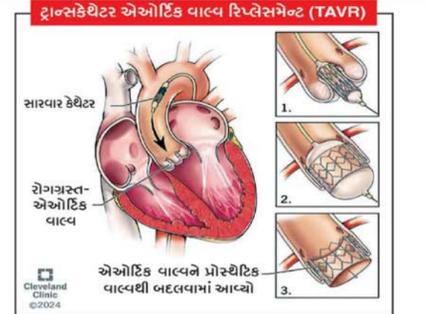
એડવાન્સડ લેસન તૈયારી
હાર્ટ-પ્રેશર બલૂન્સ, કટીંગ બલૂન્સ, સ્ટેશનલ એથેરોક્લોમી સિસ્ટમ્સ અને ઇન્ટ્રાવાસ્ક્યુલર લિથોટ્રિપ્સી જેવી વિશિષ્ટ તકનીકોનો ઉપયોગ કરીને ગંભીર રીતે કેલ્સિફાઇડ ધમનીઓની સારવાર કરી શકાય છે જે પહેલાં ખૂબ જ મર્યાદિત હતું. આ સાધનો શ્રેષ્ઠ સ્ટેન્ટ પ્લેસમેન્ટ માટે ધમનીને તૈયાર કરવામાં મદદ કરે છે અને પ્રક્રિયાગત સફળતામાં સુધારો કરે છે.

ઇમેજ-માર્ગદર્શિત પ્રિસીઝન
IVUS અને OCT જેવી ઇન્ટ્રાવાસ્ક્યુલર ઇમેજિંગ તકનીકો ધમનીની અંદરથી હાઇ-રિઝોલ્યુશન વિઝ્યુલાઇઝેશન પ્રદાન કરે છે. આ પ્લેકનું ચોક્કસ મૂલ્યાંકન, સયોટ સ્ટેન્ટ સાઇઝ અને શ્રેષ્ઠ પરિણામોને સક્ષમ બનાવે છે, આખરે દર્દીના પરિણામોમાં સુધારો કરે છે. અને હવે પહેલીવાર બંને ઇમેજિંગ તકનીક ભારતમાં ઉપલબ્ધ છે.

નવી સારવાર વ્યૂહરચનાઓ
આ ક્ષેત્ર એવી વ્યૂહરચનાઓ તરફ પણ આગળ વધી રહ્યું છે જે કાયમી પ્રત્યારોપણને ઓછામાં ઓછું કરે છે, જેમાં ડ્રગ-કોટેડ બલૂન્સ અને બાયોરિસોર્સેબલ સ્કેફેલ્ડ્સ (ઓગળતા સ્ટેન્ટ)નો સમાવેશ થાય છે જે ધમનીને હંડામી રૂપે ટેકો આપવા માટે રચાયેલ છે અને સમય જતાં કુદરતી સાજા થવાની મંજૂરી આપે છે.

ઉચ્ચ જોખમી પ્રક્રિયાઓ દરમિયાન સમર્થન
ગંભીર ધમની તકલીફ અથવા અસ્થિર પરિભ્રમણ ધરાવતા દર્દીઓમાં, કામચલાઉ યાંત્રિક પરિભ્રમણ સહાય ઉપકરણો જટિલ ઇન્ટરવેન્શન્સ દરમિયાન સ્કટ પ્રવાહ જાળવી શકે છે. આ સિસ્ટમો દર્દીઓને સ્થિર કરવામાં અને ઉચ્ચ જોખમી પ્રક્રિયાઓને સુરક્ષિત બનાવવામાં મદદ કરે છે.

માળખાકીય હૃદય ઇન્ટરવેન્શન્સ: વાલ્વ સારવારમાં એક નવો યુગ
કાર્ડિયોલોજીમાં સૌથી નોંધપાત્ર પ્રગતિઓમાંની એક માળખાકીય હૃદય ઇન્ટરવેન્શન્સનો વિકાસ છે, જે ઓપન-હાર્ટ સર્જરી વિના વાલ્વ વિકૃતિઓની સારવારને મંજૂરી આપે છે.

ટ્રાન્સકેથેટર એઓર્ટિક વાલ્વ ઇમ્પ્લાન્ટેશન (TAVI)
TAVI ગંભીર એઓર્ટિક સ્ટેનોસિસના સંચાલનમાં ક્રાંતિ લાવ્યું છે, ખાસ કરીને મોટી વયના અથવા ઉચ્ચ જોખમ ધરાવતા દર્દીઓમાં. કેથેટર દ્વારા એક નવો વાલ્વ પહોંચાડી શકાય છે અને રોગગ્રસ્ત વાલ્વની અંદર ઇમ્પ્લાન્ટ કરી શકાય છે, જે મોટી શસ્ત્રક્રિયા ટાળીને જીવનની ગુણવત્તામાં નોંધપાત્ર સુધારો કરે છે.

ટ્રાન્સકેથેટર Edge-to-Edge રિપેર (TEER)
TEER એ મિટ્રલ વાલ્વ લિકેજની સારવાર માટે ન્યૂનતમ ઇન્વેસીવ વિકલ્પ છે. વાલ્વ લીફલેટ્સને એકસાથે ક્લિપ કરીને, આ પ્રક્રિયા રિગિડિશન ઘટાડે છે અને ઓપન સર્જરી સાથે સંકળાયેલા જોખમો વિના શ્વાસ લેવામાં તકલીફ અને હૃદય નિષ્ફળતાના લક્ષણોમાં સુધારો કરે છે.

ભારતી માળખાકીય ઉપચાર પદ્ધતિઓ
ટ્રાઇકોસ્પિડ વાલ્વ રોગ, જન્મજાત હૃદય ખામીઓ અને ડાબા કબૂક એપેન્ડેજ કલોઝર જેવી સ્ટ્રીક્ટ નિવારણ પ્રક્રિયાઓની સારવારમાં પણ પ્રગતિ થઈ રહી છે.

મુંબઈમાં દર્દીઓ માટે આનો અર્થ શું છે
મુંબઈ અને આસપાસના ક્ષેત્રમાં અઘટન કાર્ડિયાક સંભાળની ઉપલબ્ધતાનો અર્થ એ છે કે આજે દર્દીઓ પાસે નીચે જણાવેલ સારવાર ઉપલબ્ધ છે.

- ન્યૂનતમ ઇન્વેસીવ સારવાર વિકલ્પો
- જટિલ પરિસ્થિતિઓ માટે પણ સલામત પ્રક્રિયાઓ
- ઓછો રિકવરી સમય
- મોટી વયના અથવા ઉચ્ચ જોખમ ધરાવતી વ્યક્તિઓ માટે વધુ સારવાર વિકલ્પો

આ વિકાસ મૂળભૂત રીતે આપણે હૃદય રોગનો કેવી રીતે એપ્રોચ કરીએ છીએ તેમાં પરિવર્તન જોઈ રહ્યા છે - રીએક્ટીવ સારવારથી વ્યક્તિગત, પ્રિસીઝન - આધારિત સંભાળ તરફ.

નિવારણ અત્યંત મહત્વનું બની રહે છે
જ્યારે ટેકનોલોજી આગળ વધી રહી છે પ્રગતિ કરી રહી છે ત્યારે નિવારણ હૃદય રોગ સામે લડવામાં સૌથી શક્તિશાળી સાધન બની રહે છે. નિયમિત આરોગ્ય તપાસ, બ્લડ પ્રેશર અને સુગર નિયંત્રણ, સ્વચ્છ આહાર, નિયમિત કસરત, તણાવનું વ્યવસ્થાપન અને તમાકુ ટાળવું એ હૃદયના સ્વાસ્થ્યને સુરક્ષિત રાખવા માટેના મહત્વપૂર્ણ પગલાં છે.

આગળ જોઈ રહ્યા છીએ
કાર્ડિયોલોજીનું ભવિષ્ય એડવાન્સડ ઇમેજિંગ, ન્યૂનતમ ઇન્વેસીવ માળખાકીય ઇન્ટરવેન્શન્સ પ્રિસીઝનલ ઉપચાર અને સહાયક તકનીકોને જોડીને વધુને વધુ જટિલ દર્દીઓની સલામત સારવારમાં રહેલું છે.

કાર્ડિયોલોજિસ્ટ તરીકે, અમારું લક્ષ્ય ફક્ત રોગની સારવાર કરવાનું નથી પરંતુ જીવનની ગુણવત્તામાં સુધારો કરવાનું છે જેથી દર્દીઓ તેમના પરિવારો, કાર્ય અને દૈનિક પ્રવૃત્તિઓમાં ઝડપથી અને સ્વચ્છ રીતે પાછા ફરી શકે.

સારવારના એક નવા યુગનો પ્રારંભ: જ્યારે વિજ્ઞાન અને સેવા મળે છે

આજના સમયમાં હેલ્થકેરનું ક્ષેત્ર એક એવી ક્રાંતિમાંથી પસાર થઈ રહ્યું છે જ્યાં અશક્ય લાગતી બાબતો હવે શક્ય બની રહી છે. આ પરિવર્તનની સૌથી મોટી વિશેષતા છે 'સહયોગી બુદ્ધિ' (Collaborative Intelligence). આજે તબીબી સારવાર માત્ર એક ડોક્ટર પૂરતી મર્યાદિત નથી, પરંતુ તેમાં નિષ્ણાતો, સંશોધકો અને ટેકનોલોજીના જાણકારો સાથે મળીને કામ કરે છે. જટિલ સર્જરીનું પ્લાનિંગ હોય કે લાંબા ગાળાની બીમારીઓનું મેનેજમેન્ટ, જ્યારે વિવિધ ક્ષેત્રના નિષ્ણાતો ભેગા મળે છે ત્યારે સારવાર વધુ ઝડપી, સુરક્ષિત અને અસરકારક બને છે.

બીજો મોટો બદલાવ દર્દીની ભૂમિકામાં આવ્યો છે. હવે દર્દી માત્ર દવા લેનાર વ્યક્તિ નથી, પરંતુ તે પોતાની સારવારમાં સક્રિય ભાગીદાર છે. આજના જાગૃત દર્દીઓ પારદર્શિતા અને ભરોસો ઈચ્છે છે. ડિજિટલ પ્લેટફોર્મ અને રિયાલ-ટાઇમ મોનિટરિંગ ટૂલ્સને કારણે હવે દર્દીઓ પોતાની તબિયત વિશે વધુ સારી રીતે સમજી શકે છે અને ડોક્ટર સાથે સીધો સંવાદ કરી શકે છે. આ ખુલ્લા સંવાદને કારણે ડોક્ટર અને દર્દી વચ્ચેનો વિશ્વાસ વધ્યો છે, જે સારવારની સફળતા માટે ખૂબ જ જરૂરી છે.

નવીનતાની વાત કરીએ તો, મેડિકલ સાયન્સમાં

અત્યારે કલ્પના બહારના સંશોધનો થઈ રહ્યા છે. જિનોમિક્સ (Genomics) અને રિજનરેટિવ થેરાપી જેવી આધુનિક પદ્ધતિઓ દ્વારા હવે દરેક વ્યક્તિના શરીરની પ્રકૃતિ મુજબ અલગથી સારવાર કરવી શક્ય બની છે, જે બીમારીઓ એક સમયે અસાધ્ય ગણાતી હતી, આજે વિજ્ઞાનની મદદથી તેને નિયંત્રિત કરી શકાય છે અથવા સંપૂર્ણપણે મટાડી શકાય છે. આ પ્રગતિ એવા તબીબી અગ્રણીઓની મહેનતનું પરિણામ છે જેઓ હંમેશાં કંઈક નવું અને બહેતર કરવાની શોધમાં હોય છે.

આટલી બધી ટેકનોલોજી અને મશીનો વચ્ચે પણ હેલ્થકેરનો અસલી આત્મા તો 'માનવતા' જ છે. મશીનો ચોકસાઈ લાવી શકે છે, પણ સાચી સાંત્વના અને આશા તો માત્ર એક સંવેદનશીલ ડોક્ટર જ આપી શકે છે. સૌથી સફળ ડોક્ટર એ જ છે જે વિજ્ઞાનના જ્ઞાનની સાથે સાથે દર્દીની લાગણીઓને સમજે છે. દવા જેટલી જ અસર ડોક્ટરનો મીઠો શબ્દ અને આદરભાવ કરે છે.

નિષ્કર્ષમાં, ભવિષ્ય એવા ડોક્ટરોનું છે જેઓ નવીનતાની સાથે પ્રામાણિકતા અને જ્ઞાનની સાથે દયાભાવ રાખે છે. આ પરિવર્તનના નેતાઓ માત્ર કુશળ ડોક્ટરો નથી, પરંતુ તેઓ એક એવી દુનિયાના ઘડવૈયા છે જ્યાં સારવાર માત્ર આધુનિક જ નહીં, પણ માનવીય અને દરેક વ્યક્તિની પહોંચમાં હોય.

છૂપો અને જીવલેણ:

શા માટે યુવા ભારતીયો વહેલા હૃદયરોગનો સામનો કરી રહ્યા છે

હૃદયરોગ હવે વૃદ્ધાવસ્થાનો રોગ નથી રહ્યો. વીસી અને ત્રીસીમાં યુવાનોની વધતી જતી સંખ્યા હવે જોખમમાં છે, ઘણીવાર ચેતવણી વિના.

દાયકાઓથી, હૃદયરોગના હુમલાને ૫૦ અને ૬૦ ના દાયકાના લોકોનો રોગ માનવામાં આવતો હતો. તે માન્યતા હવે ખતરનાક રીતે જૂની થઈ ગઈ છે. સમગ્ર ભારતમાં, કાર્ડિયોલોજિસ્ટો ૨૦ના, ૩૦ના અને ૪૦ના દાયકાની શરૂઆતમાં પુખ્ત વયના લોકોમાં હૃદયરોગના હુમલામાં ચિંતાજનક વધારો જોઈ રહ્યા છે.

વૈશ્વિક સ્તરે, ૧૮ થી ૪૦ વર્ષની વયના યુવાનો હૃદયરોગના હુમલામાં લગભગ ૬% થી ૧૦% હિસ્સો ધરાવે છે. ભારતમાં, આ પ્રમાણ નોંધપાત્ર રીતે વધારે છે. કેટલાક હોસ્પિટલ-આધારિત અભ્યાસો સૂચવે છે કે લગભગ ચારમાંથી એક હૃદયરોગનો હુમલો ૪૦ વર્ષથી ઓછી ઉંમરના વ્યક્તિઓમાં આવે છે. તેનાથી પણ વધુ ચિંતાજનક વાત એ છે કે ભારતીયોમાં ઘણી પશ્ચિમી વસ્તી કરતા લગભગ એક દાયકા પહેલાં હૃદયરોગનો વિકાસ થાય છે.

આ કિસ્સાઓમાં ચિંતાજનક સંખ્યા "છૂપા" હૃદયરોગના હુમલાની છે, જેમાં છાતીમાં ગંભીર દુખાવો પણ થતો નથી. તેના બદલે, લક્ષણોમાં અસામાન્ય ધાક, અપચો, હળવો શ્વાસ લેવામાં તકલીફ, જડબા અથવા ખભામાં અસ્વસ્થતા સામેલ હોઈ શકે છે. ચેતવણીનાં ચિહ્નો સૂક્ષ્મ હોવાથી, ઘણા યુવાન પુખ્ત વયના લોકો તબીબી સંભાળ મેળવવામાં વિલંબ કરે છે, જે નાથી કિંમતી સારવારનો સમય ગુમાવે છે.

પુખ્ત વયના લોકો તબીબી સંભાળ મેળવવામાં વિલંબ કરે છે, જેના કારણે કિંમતી સારવારનો સમય ગુમાવે છે. આનું કેમ થઈ રહ્યું છે?

તમાકુ હજી પણ સૌથી મજબૂત ટ્રિગર્સ પૈકી એક છે. ૫૦% થી ૬૦% યુવાન હૃદયરોગના હુમલાના દર્દીઓ તમાકુના વપરાશકારો છે, જેમાં સિગારેટ, બીડી અને ધૂમ્રપાન વગરનાં સ્વસ્ત્રપોનો સમાવેશ થાય છે. વહેલા અને લાંબા સમય સુધી સંપર્કમાં રહેવાથી રકતવાહિનીઓને નુકસાન થાય છે અને ધમનીઓમાં પ્લેકનું નિર્માણ ઝડપી બને છે.

હાઈ બ્લડ પ્રેશર, જે એક સમયે મધ્યમ વયની સમસ્યા માનવામાં આવતી હતી તે હવે યુવાન પુખ્ત વયના લોકોમાં વધુને વધુ જોવા મળે છે. ઘણા લોકોને હૃદય રોગની કટોકટી ન થાય ત્યાં સુધી નિદાન પણ થતું નથી. સતત વધેલું બ્લડ પ્રેશર ધમનીઓની દીવાલોને નબળી પાડે છે અને બ્લોકેજનું જોખમ વધારે છે.

ડૉ. અંકિત મહેતા
હૃદયરોગના કાર્ડિયોલોજિસ્ટ

ડયાબિટીસ એ બીજું મુખ્ય પરિબલ છે. ડયાબિટીસ ધરાવતા યુવાન વ્યક્તિઓમાં હૃદય રોગ થવાનું જોખમ બે થી ચાર ગણું વધારે હોય છે. ભારત પહેલાથી જ વિશ્વના ડયાબિટીસના સૌથી વધારે કેસ ધરાવે છે અને નબળા ખાંડ નિયંત્રણથી પ્રારંભિક હૃદયરોગના હુમલાનું જોખમ નોંધપાત્ર રીતે વધે છે.

અસામાન્ય કોલેસ્ટ્રોલ સ્તર, ખાસ કરીને ઉચ્ચ LDL ("ખરાબ" કોલેસ્ટ્રોલ) અને નીચું HDL ("સારું" કોલેસ્ટ્રોલ) પણ યુવાન દર્દીઓમાં તેમના પ્રથમ કાર્ડિયાક એપિસોડ પછી વારંવાર જોવા મળે છે. શારીરિક જોખમ પરિબલો ઉપરાંત, જીવનશૈલીનાં દબાણો કટોકટીને વધારી રહ્યા છે. શહેરી યુવાનોમાં હકીલા તણાવ, લાંબા કામના કલાકો, નબળી ઊંઘ, ફાસ્ટ ફૂડનું સેવન અને શારીરિક નિષ્ક્રિયતા સામાન્ય છે. અભ્યાસો સૂચવે છે કે અસરગ્રસ્ત યુવાનોનો મોટો હિસ્સો બેઠાડુ જીવન જીવે છે.

મહત્વનું છે કે, યુવાન હોવું એ સરળ રીકવરીની ગેરંટી નથી. કાર્ડિયોલોજિસ્ટ શોક, વારંવાર હૃદયરોગના હુમલા અને લાંબા ગાળાના હૃદયની નિષ્ફળતા જેવી ગૂંચવણો હજી પણ થઈ શકે છે. ૩૦ કે ૩૫ વર્ષની ઉંમરે હૃદય રોગની ઘટના ફક્ત વ્યક્તિ જ નહીં, પરંતુ તેમના પરિવારની નાણાકીય સ્થિતિ અને લાંબા ગાળાની તંદુરસ્તીને પણ અસર કરે છે-પ્રોત્સાહક સમાચાર એ છે કે આમાંના મોટાભાગનાં જોખમો અટકાવી શકાય છે. વહેલી આરોગ્ય તપાસ, નિયમિત કસરત, તમાકુ છોડવી, વજનનું નિયંત્રણ, તણાવ વ્યવસ્થાપન અને બ્લડ પ્રેશર, ખાંડ અને કોલેસ્ટ્રોલનું નિયમિત નિરીક્ષણ જોખમને નોંધપાત્ર રીતે ઘટાડી શકે છે.

હૃદય રોગ હવે પછીના સમય સુધી મર્યાદિત નથી. જો હૃદયરોગના હુમલા વહેલા આવી રહ્યા હોય, તો નિવારણ પણ વહેલાસર શરૂ કરવું જોઈએ.

નવકાર હોસ્પિટલ એમ.એસ.ઈ.બી. ઓફિસ પાસે, એલ.બી.એસ. માર્ગ, ભાંડુપ (પશ્ચિમ)-૪૦૦૦૭૮
CALL: 022 6923 0000 ■ www.navkaarhospitals.com

પ્રિસિઝન ઓન્કોલોજી: કેન્સરની સારવારમાં એક નવી આશા

છેલ્લા દાયકામાં કેન્સરની સારવારમાં નોંધપાત્ર ફેરફાર થયો છે. અગાઉ, મોટાભાગના દર્દીઓને સમાન પ્રકારના કેન્સર માટે સમાન કીમોથેરાપી મળતી હતી. આજે, ડોક્ટરો દરેક ગાંઠના આનુવંશિક અને રોગપ્રતિકારક પ્રોફાઇલનો અભ્યાસ કરે છે અને તેના અનોખા જીવવિજ્ઞાનના આધારે સારવાર પસંદ કરે છે. આ આધુનિક અભિગમને પ્રિસિઝન ઓન્કોલોજી કહેવામાં આવે છે. પ્રિસિઝન ઓન્કોલોજીનો અર્થ એ છે કે કેન્સરના ચોક્કસ આનુવંશિક મ્યુટેશન્સ (ફેરફાર) અને રોગપ્રતિકારક લાક્ષણિકતાઓના આધારે યોગ્ય દર્દીને યોગ્ય સારવાર આપવી.

પ્રિસિઝન ઓન્કોલોજીને સમજવું

દરેક કેન્સર અલગ હોય છે. ફેફસાંના કેન્સરવાળા બે દર્દીઓમાં સંપૂર્ણપણે અલગ મ્યુટેશન્સ હોઈ શકે છે. આ આનુવંશિક ફેરફારો કેન્સરની વૃદ્ધિને આગળ ધપાવે છે. નેક્સ્ટ-જનરેશન સિક્વેન્સિંગ (NGS) જેવા પરીક્ષણોનો ઉપયોગ કરીને, ડોક્ટરો આ મ્યુટેશન્સ ઓળખી શકે છે અને લક્ષિત દવાઓ પસંદ કરી શકે છે.

આ અભિગમ પરિણામોમાં સુધારો કરે છે અને ઘણીવાર બિનજરૂરી આડઅસરો ઘટાડે છે.

ફેફસાંના કેન્સર: EGFR અને ALK મ્યુટેશન્સ

કેટલાક ફેફસાંના કેન્સરમાં EGFR ફેરફાર હોય છે, જે અનિયંત્રિત વૃદ્ધિનું કારણ બને છે. EGFR અવરોધકો નામની લક્ષિત દવાઓ આ સંકેતને અવરોધે છે. EGFR મ્યુટેશન્સ ધરાવતા દર્દીઓ ઘણીવાર સારી પ્રતિક્રિયા આપે છે અને જીવનની સારી ગુણવત્તા સાથે ઘણા વર્ષો જીવી શકે છે. બીજું મહત્વપૂર્ણ મ્યુટેશન્સ ALK પુનઃરચના છે. ખાસ ALK અવરોધકો લાંબા સમય સુધી રોગને નિયંત્રિત કરી શકે છે, એડવાન્સ સ્ટેજ હોય તો પણ. આ મ્યુટેશન્સ વિનાના દર્દીઓ માટે, ઇમ્યુનોથેરાપીથી જીવન ટકાવી રાખવામાં નોંધપાત્ર સુધારો થયો છે.

What is Precision Oncology

The goal of precision medicine is to simply deliver...

- The right cancer treatment
- The right patient
- The right dose
- The right time

Benefits of Precision Oncology

- Tailored Treatments**: Customized care based on your cancer's unique profile.
- Effective Targeting**: Focuses on specific mutations for better results.
- Reduced Side Effects**: Protects healthy cells during treatment.
- Informed Decisions**: Enables quicker, smarter treatment choices.

પિત્તરસ માર્ગ કેન્સર: લક્ષિત સારવાર ઊભરી રહી છે

પિત્તરસ માર્ગના કેન્સરની સારવાર પહેલા મુખ્યત્વે કીમોથેરાપી દ્વારા કરવામાં આવતી હતી. હવે, NGS પરીક્ષણ FGFR2 ફ્યુઝન શોધી શકે છે. IDH1 મ્યુટેશન્સ અને HER2 ફેરફારો. આ મ્યુટેશન્સ માટે લક્ષિત દવાઓએ પસંદ કરેલા દર્દીઓમાં સુધારેલા પરિણામો આપ્યા છે.

ઇમ્યુનોથેરાપી: એક ઊંડી નજર

ઇમ્યુનોથેરાપી કીમોથેરાપી અને લક્ષિત ઉપચારથી અલગ રીતે કામ કરે છે. કેન્સર કોષોને સીધા મારવાને બદલે, તે કેન્સર સામે લડવા માટે શરીરની રોગપ્રતિકારક શક્તિને સક્રિય કરે છે. કેન્સર કોષો ઘણીવાર ચેકપોઇન્ટ્સનો ઉપયોગ કરીને રોગપ્રતિકારક શક્તિથી છુપાય છે. ઇમ્યુનોથેરાપી દવાઓ આ સંકેતોને અવરોધે છે અને રોગપ્રતિકારક કોષોને ગાંઠ પર હુમલો કરવા દે છે. ફેફસાંના કેન્સર, કિડનીના કેન્સર, મેલાનોમા, માથા અને ગરદનના કેન્સર, MSI-હાઈ કોલોન કેન્સર અને કેટલાક સ્તન કેન્સરમાં ઇમ્યુનોથેરાપીના પરિણામોમાં સુધારો થયો છે. એક મહત્વપૂર્ણ ફાયદો એ છે કે કેટલાક દર્દીઓ સારવાર બંધ કર્યા પછી પણ ખૂબ જ લાંબા સમય સુધી પ્રતિભાવ અનુભવે છે.

ડૉ. અમોલ અખાડે વિશે

ડૉ. અમોલ અખાડે ભારતની અગ્રણી કેન્સર સંસ્થાઓમાંની એક, ટાટા મેમોરિયલ હોસ્પિટલ, મુંબઈના પ્રિલાક્ષિત મેડિકલ ઓન્કોલોજિસ્ટ છે. તેઓ અદ્યતન, પુરાવા-આધારિત ઉપચારોનો ઉપયોગ કરીને કેન્સરની વિશાળ શ્રેણીની સારવારમાં ૧૮ વર્ષનો અનુભવ ધરાવે છે. તેઓ હાલમાં કોર્ટિસ હોસ્પિટલ મુલુંડ, મુંબઈમાં સિનિયર કન્સલ્ટન્ટ - મેડિકલ અને પ્રિસિઝન ઓન્કોલોજી તરીકે સેવા આપે છે. ડૉ. અખાડે પ્રિસિઝન ઓન્કોલોજી, ઇમ્યુનોથેરાપી, લક્ષિત ઉપચાર અને વ્યક્તિગત કેન્સર સારવાર વ્યૂહરચનાઓમાં નિષ્ણાત છે. લગભગ બે દાયકાથી ક્લિનિકલ પ્રેક્ટિસમાં, તેમણે ફેફસાંના કેન્સર, સ્તન કેન્સર, જરડાંત્રિય કેન્સર, પ્રોસ્ટેટ કેન્સર, માથા અને ગરદનના કેન્સર અને મગજની ગાંઠો, તેમ જ અન્ય જટિલ જીવલેણ રોગોના દર્દીઓની સારવાર કરી છે. તેઓ આધુનિક પરવડી શકે તેવું અને દર્દી-કેન્દ્રિત કેન્સર સંભાળ પૂરી પાડવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. તેઓ કેન્સરની સફર દરમિયાન દર્દીઓ અને તેમના પરિવારો માટે વૈજ્ઞાનિક નિર્ણય લેવાની, પારદર્શક વાતચીત અને કરૂણાપૂર્ણ માર્ગદર્શનમાં માને છે.

અંતિમ સંદેશ

પ્રિસિઝન ઓન્કોલોજી કેન્સર સંભાળના ભવિષ્યનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. NGS પરીક્ષણ, લક્ષિત દવાઓ, ઇમ્યુનોથેરાપી અને ADCs દ્વારા, સારવાર વધુ સ્માર્ટ અને અસરકારક બની રહી છે. જો તમને અથવા તમારા પ્રિયજનને કેન્સર હોવાનું નિદાન થાય છે, તો તમારા ઓન્કોલોજિસ્ટને પૂછો કે શું આનુવંશિક પરીક્ષણ અને પ્રિસિઝન સારવાર વિકલ્પો યોગ્ય છે. યોગ્ય અને સાચી સારવાર જીવન બદલી શકે છે.

ઓછી માત્રામાં ઇમ્યુનોથેરાપી

ઓછી માત્રામાં ઇમ્યુનોથેરાપી વિશે ચર્ચા થઈ રહી છે, ખાસ કરીને જ્યાં ખર્ચ ચિંતાનો વિષય બને છે. કેટલાક નાના પાયેના અભ્યાસો સૂચવે છે કે ઓછી માત્રા હજી પણ ચોક્કસ દર્દીઓમાં રોગપ્રતિકારક શક્તિને સક્રિય કરી શકે છે. સંભવિત ફાયદાઓમાં ખર્ચમાં ઘટાડો સંભવિત રીતે ઓછી આડઅસરો અને સુધારેલ સુલભતાનો સમાવેશ થાય છે. જો કે, નિયમિત ઓછી માત્રાના ઉપયોગને ટેકો આપતા મોટી ક્લિનિકલ ટ્રાયલ્સ મર્યાદિત છે. મોટાભાગની માર્ગદર્શિકાઓમાં ઉચ્ચ ધોરણના મંજૂર ડોઝ ભલામણ કરેલ અભિગમ રહે છે.

ADC: સ્માર્ટ લક્ષિત ડિલિવરી

એન્ટિબોડી-ડ્રગ કન્જુગેટ્સ (ADCs) એક એન્ટિબોડીને જોડે છે જે તેની સાથે જોડાયેલ કીમોથેરાપી દવા સાથે કેન્સરના કોષોને ઓળખે છે. એન્ટિબોડી દવાને સીધા કેન્સર કોષો તરફ દોરી જાય છે, તંદુરસ્ત ટીસ્યુને નુકસાન ઘટાડે છે. ADCs હવે સ્તન કેન્સર, ફેફસાંના કેન્સર અને અન્ય કેન્સરમાં આશાસ્પદ પરિણામો સાથે ઉપયોગમાં લેવાય છે.

પ્રિસિઝન ઓન્કોલોજી કેમ મહત્વપૂર્ણ છે ?

પ્રિસિઝન ઓન્કોલોજી સારવારને વ્યક્તિગત કરે છે, જીવન બચાવવામાં સુધારો કરે છે, બિનજરૂરી ટોક્સીસીટી ઘટાડે છે અને ઉચ્ચ ધોરણના ઉપચાર નિષ્ફળ ગયા પછી વિકલ્પો પ્રદાન કરે છે.

વધુ વિગતો માટે કૃપયા સંપર્ક :

91670 23107
કોર્ટિસ હોસ્પિટલ મુલુંડ (OPD):
022 4111 4111

કાર્ડિયાક કેરમાં એક નવો યુગ:

ભારતીય આરોગ્ય નિધિ શેઠ કે.સી. પરીખ હોસ્પિટલ હૃદય આરોગ્ય સંભાળને કેવી રીતે પરિવર્તિત કરી રહી છે

ભારતમાં હૃદય-રોગ સતતપણે મૃત્યુદરના મુખ્ય કારણોમાંનું એક રહ્યું છે, જેના કારણે આરોગ્યસંભાળ સંસ્થાઓ સતત વિકાસ, આધુનિકતા અને નવીનતા લાવે છે. આ મહત્વપૂર્ણ પુષ્ટભૂમિમાં, ભારતીય આરોગ્ય નિધિ શેઠ કે.સી. પરીખ હોસ્પિટલ અદ્યતન, નૈતિક અને સુલભ કાર્ડિયાક સંભાળની દૈવાદાંડી તરીકે ઉભરી આવી છે. સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૨ પમાં તેના અત્યાધુનિક કાર્ડિયાક યુનિટની શરૂઆત સાથે, જેમાં નવીનતમ શિમાડ્યુ એફ ૧૧ ટ્રિનિઆસ કેથલેબ, એક નવું વિકસિત મોડ્યુલર કાર્ડિયાક ઓપરેશન થિયેટર (ઓટી) અને એક વિશિષ્ટ કાર્ડિયાક કેર યુનિટ (સીસીયુ)નો સમાવેશ થાય છે, હોસ્પિટલ હૃદય સંભાળના ધોરણોને ફરીથી વ્યાખ્યાયિત કરી રહી છે અને આરોગ્યસંભાળ ઇકોસિસ્ટમમાં એક વાસ્તવિક ગેમ ચેન્જરનું નિર્માણ કરી રહી છે.

ભારતીય આરોગ્ય નિધિ હોસ્પિટલની અત્યાધુનિક કેથલેબ

પ્રિસીડન ટેકનોલોજીને મળે છે: શિમાડ્યુ એફ ૧૧ ટ્રિનિઆસ કેથલેબ

આ પરિવર્તનના કેન્દ્રમાં શિમાડ્યુ F11 ટ્રિનિઆસ કેથલેબ છે, જે વૈશ્વિક સ્તરે વખાણાયેલી ઇમેજિંગ સિસ્ટમ છે જે તેની શ્રેષ્ઠ સ્પષ્ટતા, ગતિ અને દર્દીની સલામતી માટે જાણીતી છે. આ અદ્યતન કેથલેબ નિદાન અને ઇન્ટરવેન્શનલ કાર્ડિયોલોજીમાં એક મહત્વપૂર્ણ ઇલાંચ મારી છે.

ટ્રિનિઆસ F11 સિસ્ટમ અવવાદરૂપે હાર્ટ-રિઝોલ્યુશન ઇમેજિંગ પ્રદાન કરે છે, જે કાર્ડિયોલોજિસ્ટને અજોડ ચોકસાઈ સાથે કોરોનરી શરીરરચનાની દૃશ્યમાન કરવા સક્ષમ બનાવે છે. એન્જિયોગ્રાફી, એન્જિયોપ્લાસ્ટી, સ્ટેન્ટ પ્લેસમેન્ટ અને સ્ટ્રક્ચરલ હાર્ટ ઇન્ટરવેન્શન જેવી જટિલ પ્રક્રિયાઓ દરમિયાન આ સ્પષ્ટતા મહત્વપૂર્ણ છે. વિસ્તૃત ઇમેજિંગ સીધા વધુ પ્રક્રિયાગત ચોકસાઈ, ઘટોડલા કોન્ટ્રાસ્ટ વપરાશ અને ઓછા રેડિયેશન એક્સપોઝરમાં વ્યક્ત કરે છે જે દર્દીઓ અને ક્લિનિકલ શિબિર બંનેને લાભ આપે છે.

અત્યાધુનિક સોફ્ટવેર, રીઅલ-ટાઇમ ઇમેજિંગ એનાલિટિક્સ અને ઓગ્નોમિક ડિઝાઇનથી સજ્જ, કેથલેબ ઇન્ટરવેન્શનલ કાર્ડિયોલોજિસ્ટ, વેસ્ક્યુલર સર્જન, ઇન્ટરવેન્શનલ રેડિયોલોજિસ્ટ અને ઇન્ટરવેન્શનલ ન્યુરો-રેડિયોલોજિસ્ટને પ્રક્રિયાઓ વધુ કાર્યક્ષમ રીતે કરવા, પ્રક્રિયા સમય ઘટાડવા અને દર્દીના પરિણામોમાં સુધારો કરવાની પરવાનગી આપે છે. દર્દીઓ માટે, આનો અર્થ ઝડપી નિદાન, ન્યૂનતમ ઈન્વેસીવ ઇન્ટરવેન્શન, ટૂંકો રીકવરી સમયગાળા અને એકંદરે સલામતીમાં વધારો થાય છે.

મોડ્યુલર કાર્ડિયાક OT: ઉત્કૃષ્ટતા માટે રચાયેલ

અદ્યતન કેથલેબને શ્રેષ્ઠ બનાવવા માટે હોસ્પિટલનું નવું સ્થાપિત મોડ્યુલર કાર્ડિયાક ઓપરેશન થિયેટર છે, જે રોગને જંતુમુક્ત કરવા, સલામતી અને કાર્યક્ષમતાના આંતરરાષ્ટ્રીય ધોરણોને પૂર્ણ કરવા માટે રચાયેલ છે. મોડ્યુલર ઓટીને આધુનિક સર્જિકલ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરમાં સુવર્ણ ધોરણો માનવામાં આવે છે અને તેમનો સમાવેશ હોસ્પિટલની વિશ્વ-સ્તરીય કાર્ડિયાક સંભાળ પ્રત્યેની પ્રતિબદ્ધતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

ભારતીય આરોગ્ય નિધિ શેઠ કે.સી. પરીખ હોસ્પિટલ ખાતે મોડ્યુલર કાર્ડિયાક ઓટીમાં લેમિનર એરફ્લો સિસ્ટમ્સ, અદ્યતન ચેપ નિયંત્રણ પદ્ધતિઓ અને સર્જિકલ ટેકનોલોજીના સીમલેસ એકીકરણનો સમાવેશ થાય છે.

આ સુવિધાઓ સર્જિકલ સાઇટ ચેપનું જોખમ નોંધપાત્ર રીતે ઘટાડે છે, જે કાર્ડિયાક સર્જરીમાં એક મહત્વપૂર્ણ પરિબળ છે જ્યાં ચોકસાઈ અને રોગને જંતુમુક્ત કરવું સર્વોપરી છે.

OT ને કાર્ડિયાક પ્રક્રિયાઓની વિશાળ શ્રેણીને ટેકો આપવા માટે ડિઝાઇન કરવામાં આવ્યું છે, જેમાં ન્યૂનતમ ઈન્વેસીવ સર્જરીથી લઈને જટિલ ઓપન-હાર્ટ ઓપરેશન સુધીનો સમાવેશ થાય છે. તેનું લવચીક લેઆઉટ, અદ્યતન લાઇટિંગ અને સંકલિત મોનિટરિંગ સિસ્ટમ્સ ખાતરી કરે છે કે સર્જનો અને ક્લિનિકલ ટીમો શ્રેષ્ઠ કાર્યક્ષમતા અને આત્મવિશ્વાસ સાથે સહકારથી કાર્ય કરી શકે છે. આ વાતાવરણ માત્ર સર્જિકલ પરિણામોને વધારે છે એટલું જ નહીં પરંતુ આ પ્રદેશમાં કાર્ડિયાક સર્જિકલ સંભાળ માટે એક નવો માપદંડ પણ સ્થાપિત કરે છે.

વિશિષ્ટ કાર્ડિયાક સંભાળ એકમ: વ્યાપક રીકવરી અને દેખરેખ

કાર્ડિયાક સારવાર ઓપરેટિંગ રૂમમાં સમાપ્ત થતી નથી. પ્રક્રિયા પછીની સંભાળના મહત્વને ઓળખીને, હોસ્પિટલે એક વિશિષ્ટ કાર્ડિયાક સંભાળ એકમ (CCU) વિકસાવ્યું છે જે યોવીસ કલાક દેખરેખ અને નિષ્ણાત ક્લિનિકલ સર્પોર્ટ પૂરો પાડે છે.

CCU અદ્યતન કાર્ડિયાક મોનિટરિંગ, વેન્ટિલેટર્સ, ઇન્ક્યુબેશન સિસ્ટમ્સ અને કટોકટી પ્રતિભાવ સાધનોથી સજ્જ છે, જે જ્યારે જરૂરત હોય ત્યારે તાત્કાલિક હસ્તક્ષેપની ખાતરી કરે છે. NMC રજિસ્ટર્ડ ઇન્ટેન્સિવિસ્ટ્સ, તાલીમ પામેલા રેસિડન્ટ ડોક્ટરો અને ખૂબજ અનુભવી અને લાયક કાર્ડિયાક નર્સિંગ સહિત ઉચ્ચ પ્રશિક્ષિત બહુ-શાખાકીય ટીમ દ્વારા સ્ટાફ ધરાવતું આ યુનિટ ખાતરી કરે છે કે દરેક દર્દીને રીકવરીના સૌથી મહત્વપૂર્ણ તબક્કા દરમિયાન વ્યક્તિગત અને સતર્ક સંભાળ મળે.

આ સંકલિત અભિગમ જટિલતાઓનું વહેલું નિદાન, ઝડપી સ્થિરીકરણ અને સરળ રીકવરી માગોને સક્ષમ બનાવે છે. દર્દીઓ અને તેમના પરિવારો માટે, CCU ભાવનાત્મક રીતે પડકારજનક સમય દરમિયાન પુનઃખાતરી, પારદર્શિતા અને આત્મવિશ્વાસ પ્રદાન કરે છે.

અદ્યતન સંભાળ અને સુલભતાનું સંકલન

ભારતીય આરોગ્ય નિધિ શેઠ કે.સી. પરીખ હોસ્પિટલને ખરેખર અદ્યતન માળખાગત સુવિધાઓની હાજરી જ નહીં, પરંતુ આરોગ્ય સંભાળ સુલભતા માટે તેના મિશન-આધારિત અભિગમ દ્વારા અનોખી બનાવે છે. અત્યાધુનિક કાર્ડિયાક ટેકનોલોજીને એક છત નીચે લાવીને, હોસ્પિટલ દર્દીઓને દૂરના, મોંઘા કેન્દ્રોમાં અદ્યતન કાર્ડિયાક સંભાળ લેવાની જરૂરિયાત ઘટાડે છે.

આ સંકલિત કાર્ડિયાક ઇકોસિસ્ટમ ખાતરી કરે છે કે વિવિધ સામાજિક-આર્થિક પુષ્ટભૂમિના દર્દીઓ વિશિષ્ટ ધોરણો સાથે સમાધાન કર્યા વિના ઉચ્ચ-ગુણવત્તાવાળી, નૈતિક અને પરવડી શકે તેવી કાર્ડિયાક સંભાળ મેળવી શકે. એક સંસ્થા હેઠળ વહેલું નિદાન, સમયસર ઇન્ટરવેન્શન અને વ્યાપક સારવાર જીવન બચાવી રાખવાના દર અને લાંબા ગાળાના જીવનની ગુણવત્તામાં નોંધપાત્ર સુધારો કરે છે.

આરોગ્યસંભાળ જાળવણી પર સર્વાંગી અસર

શિમાડ્યુ F11 ટ્રિનિઆસ કેથલેબ, મોડ્યુલર કાર્ડિયાક OT અને વિશિષ્ટ CCU ની રજૂઆત માત્ર એક માળખાકીય અપડોડ કરતાં વધુ રજૂ કરે છે જે કાર્ડિયાક હેલ્થકેર જાળવણીમાં સર્વશ્રેષ્ઠ પરિવર્તન કરે છે. આ પ્રગતિઓ ક્લિનિકલ ક્ષમતાઓમાં વધારો કરે છે, તબીબી વ્યાવસાયિકોને સશક્ત બનાવે છે અને દર્દીઓનો વિશ્વાસ નિર્માણ કરે છે.

કૌશલ્ય કુશળતા અને કુરુણાપૂર્ણ સંભાળ સાથે અદ્યતન ટેકનોલોજીનું સંયોજન કરીને, ભારતીય આરોગ્ય નિધિ શેઠ કે.સી. પરીખ હોસ્પિટલ કાર્ડિયાક સેવાઓ માટે નવા માપદંડો સ્થાપિત કરી રહી છે. આ સુવિધા હવે જટિલ કાર્ડિયાક કેસ માટે રેફરલ સેન્ટર તરીકે ઊભી છે, જે પ્રાદેશિક આરોગ્યસંભાળ પરિણામોમાં સુધારો કરવામાં ફાળો આપે છે અને એકંદરે તબીબી ઈકોસિસ્ટમને મજબૂત બનાવે છે.

નિષ્કર્ષ

એવા યુગમાં જ્યાં કાર્ડિયાક રોગો વધતા પડકારો ઊભા કરે છે, ભારતીય આરોગ્ય નિધિ શેઠ કે.સી. પરીખ હોસ્પિટલનું અદ્યતન કાર્ડિયાક યુનિટ સાચા ગેમ ચેન્જર તરીકે ઊભરી આવ્યું છે. તેના અત્યાધુનિક શિમાડ્યુ એફ ૧૧ ટ્રિનિઆસ કેથલેબ, વિશ્વ-સ્તરીય મોડ્યુલર કાર્ડિયાક OT અને વિશિષ્ટ કાર્ડિયાક કેર યુનિટ સાથે, હોસ્પિટલ માત્ર જીવન બચાવી રહી નથી પરંતુ ભારતમાં નૈતિક, સુલભ અને અદ્યતન કાર્ડિયાક સંભાળના ભવિષ્યને પણ આકાર આપી રહી છે.

વધુ વિગતો માટે કૃપા કરીને સંપર્ક કરો:

ભારતીય આરોગ્ય નિધિ, શેઠ કે. સી. પરીખ જનરલ હોસ્પિટલ,
એન. એસ. રોડ ૧૩, જેવીપીડી સ્કીમ, વિલેપાર્લે-વેસ્ટ, મુંબઈ-૪૦૦૦૪૯.

કોલ કરો : 81084 39203 / 022 6948 6060

ઇમેઇલ : info@arogyanidhihospital.com

વેબસાઇટ : www.arogyanidhihospital.com

https://linktr.ee/bharatiyaarogyanidhi_hospital

ઉપચારનો એક નવો યુગ: મુંબઈની એપેક્સ હોસ્પિટલે મુંબઈના પહેલા રોબોટિક-સહાયથી સિમેન્ટ વિનાના ઘૂંટણ બદલીને સીમાચિહ્ન પ્રાપ્ત કર્યું

એક એવું શહેર જ્યાં ક્યારેય હલનચલન બંધ થતું નથી, ત્યાં ઘૂંટણનો દુખાવો આજીવન કેટની સજા જેવું લાગે છે. હજારો મુંબઈવાસીઓ માટે, સ્થાનિક સ્ટેશન પર ચાલવાનું કે સીડી ચઢવાનું સરળ કાર્ય દૈનિક ધોરણે યુદ્ધ બની જાય છે. જો કે, એપેક્સ સુપરસ્પેશિયાલિટી હોસ્પિટલ ખાતે એક મોટી તબીબી સફળતા તે વાર્તાને કાગળ માટે પરિવર્તન કરવાનું વચન આપે છે.

ભારતીય ઓર્થોપેડિક્સ માટે એક સીમાચિહ્નરૂપ સિદ્ધિમાં, સાંધા બદલવાના પ્રખ્યાત નિષ્ણાત ડૉ. વિવિધ મકવાણાએ રોબોટિક-આસિસ્ટેડ અન્સીમેન્ટેડ ટોટલ ની રિપ્લેસમેન્ટ (TKR) સફળતાપૂર્વક પાર પાડ્યું છે. આ પ્રક્રિયાને “જૈવિક ક્રાંતિ” તરીકે બિરદાવવામાં આવી રહી છે કારણ કે તે પરંપરાગત કૃત્રિમ ચ્લુથી દૂર છે અને તેના બદલે સાજા થવાની અને બંધન કરવાની શરીરની કુદરતી શક્તિ પર આધાર રાખે છે.

આ “અન્સીમેન્ટેડ” સર્જરી કેવી રીતે મલગ છે?

આ “ગેમ ચેન્જર” કેમ છે તે સમજવા માટે, આપણે પહેલા એ જોવું જોઈએ કે પરંપરાગત ઘૂંટણની સર્જરી કેવી રીતે કામ કરે છે. લગભગ ૪૦ વર્ષથી, સર્જનો દર્દીના હાડકામાં ધાતુના ઇમ્પ્લાન્ટને ફીક્સ કરવા માટે એક ખાસ પ્રકારના “હાડકાનો સિમેન્ટ” - મૂળભૂત રીતે ઉચ્ચ ગુણવત્તા અને શક્તિવાળા તબીબી ગુંદરનો ઉપયોગ કરે છે. જ્યારે આ સાારી રીતે કામ કરે છે, સિમેન્ટ એક કૃત્રિમ પદાર્થ છે. ૧૫ થી ૨૦ વર્ષોમાં, તે ગુંદર ક્યારેક ફાટી શકે છે, ઘસાઈ શકે છે અથવા ઢીલો પડી શકે છે, જેના કારણે બીજી સર્જરીની જરૂર પડી શકે છે.

એપેક્સ હોસ્પિટલના ડૉ. મકવાણા દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતી અન્સીમેન્ટેડ (સિમેન્ટ વિનાની) ટકનિક ગુંદરની જરૂરિયાતને સંપૂર્ણપણે દૂર કરે છે. તેના બદલે, ઇમ્પ્લાન્ટમાં એક વિશિષ્ટ, હિદ્રોજી સપાટી હોય છે જે સૂક્ષ્મ મધપૂડા જેવી દેખાય છે.

“આ આધુનિક અભિગમમાં, અમે તે જગ્યામાં ઘૂંટણને ફક્ત “સ્ટીક” નથી કરતા!” ડૉ. વિવિધ મકવાણા સમજાવે છે. “અમે તેને એટલી ચોકસાઈ રીતે મૂકીએ છીએ કે દર્દીનું પોતાનું હાડકું ઇમ્પ્લાન્ટને શરીરના કુદરતી ભાગ તરીકે ઓળખે છે. થોડા અઠવાડિયામાં, હાડકું ખરેખર ઇમ્પ્લાન્ટમાં વિકસે છે. આ એક કાચમી, જૈવિક બંધન બનાવે છે. તે હવે ફક્ત ધાતુનો સાંધો નથી રહ્યો, તે તમારા હાડકાંજરનો જીવંત ભાગ બની જાય છે.”

રોબોટની શક્તિ: દરેક મિલીમીટરમાં ચોકસાઈ

સિમેન્ટ વગરના ઘૂંટણ સાથે સૌથી મોટો પડકાર એ છે કે તેને ૧૦૦% ચોકસાઈ સ્થાનની જરૂર હોય છે. કારણ કે ખાલી જગ્યાઓ ભરવા માટે ત્યાં કોઈ ગુંદર નથી, ઇમ્પ્લાન્ટ હાડકામાં એ રીતે ફિટ થવું જોઈએ જેમ યાંત્રિક તાળામાં ફિટ થાય છે. આ તે જગ્યા છે જ્યાં એપેક્સ સુપરસ્પેશિયાલિટી હોસ્પિટલનો કુલ્લી ઓટોમેટિક રોબોટ કામ કરે છે. રોબોટનો ઉપયોગ કરીને, ડૉ. મકવાણા એક પણ પગ કરવામાં આવે તે પહેલાં દર્દીના ઘૂંટણનું સીટી સ્કેન જોઈ શકે છે. રોબોટ સબ-મિલીમીટર ચોકસાઈ પ્રદાન કરે છે, ખાતરી કરે છે કે એલાઈનમેન્ટ (ગોલવણી) ચોકસાઈ છે. આ ઉચ્ચ સ્તરની પ્રિસીડન, ચોકસાઈનો અર્થ એ છે કે આસપાસની સ્વસ્થ પેશીઓને ઓછું નુકસાન, ઓછું લોહીનું નુકસાન અને ઘૂંટણ ચાંદિકા કરતાં “કુદરતી” જેવો લાગે છે.

કોનિક પીડાનો ખંત

આ ઐતિહાસિક સર્જરી કરાવનાર દર્દી વર્ષોથી ગંભીર સંધિવાથી પીડાઈ રહ્યો હતો. આવા ઘણા દર્દીઓ માટે, જીવન એક રૂમ જેટલું સંકોચાઈ જાય છે. દવાઓ કામ કરવાનું બંધ કરી દે છે, અને દરેક પગલું તેમની અસમર્થતાની યાદ અપાવે છે. સ્ટ્રક્ચરલ ફિઝિયોથેરાપી પ્રોગ્રામ અને “અર્લી મોબિલાઇઝેશન” (દર્દીને શક્ય તેટલી વહેલી તકે તેમના પગ પર ઉભા કરવા) નો ઉપયોગ કરીને, તબીબી ટીમ ખાતરી કરે છે કે સ્નાયુઓ અકડાઈ ના જાય. આ દર્દીઓને તેમના રોજિંદા જીવનમાં પાછા ફરવાની મંજૂરી આપે છે - ડ્રાઇવિંગ, યાત્રાનું અને કામ કરવું - પરંપરાગત શસ્ત્રક્રિયા કરતાં ઘણી ઝડપથી આ બધું થાય છે.

મુંબઈના હૃદયમાં એક વિશ્વ-સ્તરીય કેન્દ્ર

એપેક્સ સુપરસ્પેશિયાલિટી હોસ્પિટલે સાંધાઓની સંભાળ માટે શ્રેષ્ઠ અગ્રણી કેન્દ્ર તરીકે તેની પ્રતિષ્ઠા મજબૂત બનાવી છે. હોસ્પિટલ નીચે પ્રમાણે સજ્જ છે:

- * આધુનિક ઓપરેશન થિયેટરો: સલામતી અને સ્વચ્છતાના ઉચ્ચત સ્તર જાળવવા માટે રચાયેલ છે.
- * એડવાન્સ ઇમેજિંગ સર્પોર્ટ: સાંધાના એકદમ સ્પષ્ટ સીટી સ્કેન પ્રદાન કરે છે.
- * કુલ્લી ઓટોમેટિક રોબોટિક્સ: વૈશ્વિક તબીબી શ્રેણીમાં નવીનતમ ટેકનોલોજી.
- * સ્પેશિયલાઇઝડ ફિઝિયો ટીમ: નિષ્ણાતો દર્દીને સ્વસ્થ થવાની સફર દરમિયાન સાથે જ રહે છે.

હાર્ટ-ટેક મેડિસિનમાં માનવ સ્પર્શ

ટેકનોલોજી પ્રભાવશાળી હોવા છતાં, આ સીમાચિહ્નરૂપનું હૃદય તબીબોની પ્રતિબદ્ધતા છે. હોસ્પિટલ સત્તાવાળાઓએ, ડૉ. વિવિધ મકવાણા અને તેમની ટીમ સાથે મળીને, તેમના મિશનને ફરીથી સમર્થન આપ્યું છે કે ભારતમાં સામાન્ય લોકો સુધી વિશ્વની સૌથી અદ્યતન તબીબી સારવાર પહોંચાડવી.

“અમારું લક્ષ્ય સરળ છે,” એપેક્સની ટીમ જણાવે છે. “અમે અમારા દર્દીઓને તેમની ગતિશીલતા પાછી મેળવવા અને શક્ય તેટલી પીડારહિત અને સલામત રીતે તેમના જીવનની ગુણવત્તા સુધારવામાં મદદ કરવા માંગીએ છીએ. દર્દીને પીડા વિના હોસ્પિટલમાંથી બહાર નીકળતો જોવો એ અમારો સૌથી મોટો પુરસ્કાર છે.”

મુંબઈ આ તબીબી સિદ્ધિની ઉજવણી કરે છે, તે લાખો લોકોને આશાનું કિરણ આપે છે. ઘૂંટણના દુખાવાથી સંઘર્ષ કરી રહેલા લોકો માટે, સંદેશ સ્પષ્ટ છે: આરોગ્યસંભાળનું ભવિષ્ય અહીં છે, તે જૈવિક છે, અને તે ભારતને ફરીથી આત્મવિશ્વાસ સાથે ચાલવામાં મદદ કરી રહ્યું છે.

ડૉ. વિવિધ મકવાણા નોંધે છે કે

ઘૂંટણના કોનિક દુખાવા અથવા મર્યાદિત ગતિશીલતા ધરાવતા લોકો માટે TKR એ અંતિમ ઉકેલ છે.

“સર્જિકલ ટકનીકો અને ઇમ્પ્લાન્ટ ટેકનોલોજીમાં પ્રગતિ હવે અમને વધુ સુરક્ષિત પ્રક્રિયાઓ પ્રદાન કરવાની મંજૂરી આપે છે. અન્સીમેન્ટેડ રોબોટિક અભિગમ સાથે, અમે વધુ સારી એલાઈનમેન્ટ અને સૌથી અગત્યનું, ખૂબ ઝડપી પુનર્વસન જોઈ રહ્યા છીએ,” ડૉ. મકવાણા જણાવે છે.

રિકવરી: સર્જરીથી રેકોર્ડ સમયમાં ચાલવા સુધી આ સફળતાની વાર્તાનો સૌથી પ્રભાવશાળી ભાગ એ રીકવરીની સ્પીડ છે. તે દિવસો ગયા જ્યારે ઘૂંટણની સર્જરી માટે અઠવાડિયા સુધી પથારીવશ રહેવું પડતું હતું. એપેક્સ હોસ્પિટલમાં, દર્દીએ સમર્પિત પુનર્વસન ટીમના માર્ગદર્શન હેઠળ શસ્ત્રક્રિયા પછી લગભગ તરત જ હલનચલન અને મૂળભૂત કસરતો કરવાનું શરૂ કર્યું હતું.

Remedium Specialities

દુકાન નંબર ૨, લેન્ડમાર્ક, બોરીવલી ગાંજાવાલા પેટ્રોલ પંપ પાસે અજય અરવિંદ ખત્રીની બાજુમાં,
બોરીવલી પશ્ચિમ, મુંબઈ - ૪૦૦૦૯૨
+91 96536 65408 / +91 91003 00800 | www.remediumspecialities.com

સાપ્તાહિક ભવિષ્ય - પંકિત જિતેન હરિદર મહેસાણાવાળા
તા. ૨૨-૨-૨૦૨૬ થી તા. ૨૮-૨-૨૦૨૬

ગ્રહગોચર: આ સપ્તાહમાં સૂર્યનારાયણ કુંભ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. માર્ગ મંગળ તા. ૨૩મીએ મકરમાંથી કુંભ રાશિમાં સમગતિએ પ્રવેશે છે. મિશ્ર ગતિએ બુધ કુંભ રાશિમાં તા. ૨૬મીએ વક્રી થાય છે. વક્રી ગુરુ મંદ ગતિએ મિથુન રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. શનિ ગતિએ શુક્ર કુંભ રાશિમાં માર્ગભ્રમણ કરે છે. માર્ગ શનિ મીન રાશિમાં મંદ ગતિએ ભ્રમણ કરે છે. રાહુ કુંભ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. તા. ૨૩મીએ ચંદ્ર વૃષભમાં, તા. ૨૬મીએ મિથુનમાં, તા. ૨૮મીએ કર્ક રાશિમાં પ્રવેશે છે.

મેષ (અ, લ, ઈ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારના કામકાજમાં વૈવિધ્યતા લાવી શકશો. નોકરી માટે તા. ૨૫, ૨૬ શુભ જણાય છે. નોકરીમાં પરિવર્તનો જણાય છે. નોકરી માટે સફળ નિર્ણયો લઈ શકશો. આ સપ્તાહના પ્રવાસ એકંદરે સફળ જણાશે. નવા કામકાજનો પ્રારંભ કરવા માટે મહિલાઓને અનુકૂળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓના આ સપ્તાહના અધ્યાયના નિર્ણયો એકંદરે સ્વતંત્રપણે સફળ બની રહેશે.

વૃષભ (બ, વ, ઊ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં વેપારની આવક વધશે. કોરોડેજના કામકાજ સફળ નીવડશે. તા. ૨૨, ૨૩, ૨૪ નોકરી માટે શુભ જણાય છે. તા. ૨૫, ૨૬મીએ જાણીતી વ્યક્તિ સાથે નાણાવ્યવહાર ટાળવા જરૂરી છે. પ્રવાસમાં યશ મેળવશે. મહિલાઓને પરિવારના પ્રસંગોના આયોજનોમાં અનુકૂળતા જણાશે. સ્વાસ્થ્ય અનુકૂળ જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં નવીન શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓમાં સફળતા જણાશે.

મિથુન (ક, છ, ઘ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં વ્યક્તિગત મૂંઝવણો દૂર થવાથી કામકાજમાં ઉત્સાહ ઉમેરાશે. નોકરી માટે તા. ૨૨, ૨૪, ૨૬ શુભ જણાય છે. નોકરીના અધિકારીનો સહયોગ મેળવવો. તા. ૨૭, ૨૮મીએ નાણાવ્યવહાર વિશેની મૂંઝવણો દૂર થશે. મહિલાઓના પાડોશ સંબંધોમાં સફળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓના શૈક્ષણિક પ્રવાસના કામકાજ સફળ પુરવાર રહેશે તથા સાધનો સવલતો પ્રાપ્ત કરશે.

કર્ક (ઙ, ઙ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવું નાણાકોણ અને દૈનિક સાપ્તાહિક વેપાર સફળ બની રહેશે. નોકરી માટે તા. ૨૨, ૨૩, ૨૪, ૨૬ શુભ જણાય છે. નોકરીના આસપાસના નિર્ણયો સ્વતંત્રપણે લઈ શકશો. લાંબા અંતરના અજાણ્યા સ્થળના પ્રવાસો જન્મકુંડળીના આધારે નક્કી કરવા જરૂરી છે તથા કઠીન પ્રકારની પ્રવૃત્તિઓમાં સાવધાની દાખવવી જરૂરી છે. અજાણી વ્યક્તિ સાથેના નાણાવ્યવહારમાં સાવધાની દાખવવી જરૂરી છે. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં નવા કામકાજના પ્રારંભમાં અનુકૂળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં ઉચ્ચ પરીક્ષા માટે અનુકૂળતાઓ જણાશે.

સિંહ (ચ, ટ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવા પ્રકારના કામકાજની પદ્ધતિનું જ્ઞાન મેળવવો તથા અમલમાં મૂકી શકશો, પરંતુ શેરસંક્રમણમાં સાવધાની દાખવવી જરૂરી છે. નોકરી માટે તા. ૨૪, ૨૬, ૨૭ શુભ જણાય છે. નોકરીમાં સહઅધ્યાયીઓમાં સંપ જણાશે. વેપારની પ્રવૃત્તિઓમાં યશસ્વી નિર્ણય લઈ શકશો. મુસાફરીએ એકંદરે મહિલાઓને સફળ બનતી જણાશે તથા પરિવારના પ્રસંગો પણ સફળતાથી સંપન્ન થઈ શકશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં કઠિન અભ્યાસમાં જરૂરી માર્ગદર્શન પ્રાપ્ત થઈ જણાશે. કન્યા (૫, ૬, ૭): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવા પદ્ધતિના કામકાજ શક્ય જણાય છે. નાણાંના આયોજનો પૂર્ણ કરી શકશો. મહત્વના નિર્ણયો લેવા માટે નોકરીમાં ઉપરી અધિકારીનું સલાહ-માર્ગદર્શન ઉપયોગી થશે. તા. ૨૬, ૨૭,

૨૮ના નિર્ણયો સફળ પુરવાર થશે. કાર્યક્ષેત્રે માન-પ્રતિષ્ઠા મેળવવો. પ્રગતિ જળવણી. નાણાંની આવકની વૃદ્ધિ થશે. મહિલાઓને આ સપ્તાહના પ્રારંભમાં અનુકૂળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને નવા અભ્યાસ માટે સાધનો-સવલતો પ્રાપ્ત થતા જણાશે. તુલા (૨, ૩): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવા કામકાજનો પ્રારંભ શક્ય જણાય છે. નવીન કાર્યપદ્ધતિ અપનાવવો. નોકરી માટે તા. ૨૬, ૨૭, ૨૮ શુભ જણાય છે. સપ્તાહના પ્રવાસો સફળ બની રહેશે. સફળતા અને જરૂરિયાતનાં સાધનો કાર્યક્ષેત્રે મેળવી શકશો. નાણાંની પ્રવાહિતા જળવણી. મહિલાઓને સ્વતંત્ર કારોબારમાં પ્રગતિનો અનુભવ થશે. મહિલાઓને પતિનો સહયોગ પણ પ્રાપ્ત થશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં કઠિન અભ્યાસમાં પણ ઉત્સાહ જણાશે.

વૃશ્ચિક (ન, ય): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારના કામકાજમાં મંદ ગતિ લાવવાનું ગોચરફળ જણાય છે. નોકરી માટે તા. ૨૨, ૨૩, ૨૪, ૨૭, ૨૮ શુભ જણાય છે. નોકરીના કામકાજમાં વ્યસ્તતા પરંતુ સફળતા અને ઉત્સાહ અનુભવશે. ધાર્યો મુજબના વેપારના કામકાજ પૂર્ણ કરી શકશો. નાણાંની પ્રવાહિતા જળવણી. મહિલાઓને નોકરીની પ્રવૃત્તિઓમાં સફળતાનો અનુભવ થશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં નવીન કાર્યપદ્ધતિ અપનાવવામાં અનુકૂળતા જણાશે. ધનુ (ભ, ધ, ફ, ઙ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારના કામકાજમાં પરિવર્તનો લાવી શકશો. મુસાફરીમાં તા. ૨૫, ૨૭, ૨૮ શુભ જણાય છે. મુસાફરી દ્વારા પરિવારનાં યશસ્વી કાર્યો પૂર્ણ કરી શકશો. વેપારની નાણાઆવક જળવણી. ભાઈ-બહેનો સાથેના નાણાવ્યવહાર સંપન્ન થશે. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં નોકરીમાં નવીન તકો અપેક્ષિત સફળતા પ્રાપ્ત થતી જણાશે. વિદ્યાર્થીઓના શૈક્ષણિક કામકાજ નિયમિતપણે જળવાઈ રહેશે.

મકર (મ, જ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નાણાકોણના પ્રયત્નો સ્વતંત્રપણે નિર્ણયાત્મક પુરવાર થશે. નવી નોકરીનો પ્રારંભ શક્ય જણાય છે. તા. ૨૩, ૨૬, ૨૮ નોકરી માટે શુભ પુરવાર થશે. આત્મવિશ્વાસ અને દઢતાપૂર્વક કારોબારના નિર્ણયો લઈ શકશો. અર્થવ્યવસ્થા વધુ મજબૂત બનાવી શકશો. મહિલાઓને પરિવારની જવાબદારીઓમાં સફળતા જણાશે. પરિવારજનો ઉપયોગી થશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં નવા કામકાજમાં અનુકૂળતા જણાશે.

કુંભ (ગ, શ, સ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં આત્મવિશ્વાસ, અનુભવ, કાર્યક્ષેત્રના પૂર્ણપણે ઉપયોગ માટે ગોચરફળ શુભ પુરવાર થશે. નોકરીમાં તીવ્રશિખર તથા અનુભવ ઉપયોગી થશે. તા. ૨૩, ૨૭, ૨૮ નોકરીની પ્રવૃત્તિઓ માટે શુભ જણાય છે. અકારણ નાણાખર્ચ ટાળવા જરૂરી છે. પરંતુ નાણાઆવક જળવણી. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં સંતાનના જવાબદારીના કામકાજમાં અનુકૂળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓના આ સપ્તાહના અધ્યાયના નિર્ણયો સફળ બનતા જણાશે.

મીન (દ, ચ, ઝ, ઞ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં વધુ પડતો આત્મવિશ્વાસ ખોટો પડે તેમ છે. પોતાના જ્ઞાન, કાર્યક્ષેત્રના આવડત ઉપર પૂર્ણ વિશ્વાસ દાખવી વેપારમાં કામકાજ કરવું જરૂરી છે. ગેરમાર્ગે દોરવાઈ જવાય તેવા ગોચરફળ જણાય છે. નાણાના જોખમો ટાળવા જરૂરી છે. નોકરી માટે તા. ૨૩, ૨૪ શુભ જણાય છે. સરકારી અધિકારીની મદદ મેળવવો. મુસાફરી માટેના નિર્ણયો એકંદરે લાભદાયી પુરવાર થશે. મહિલાઓને નવી નોકરીના પ્રારંભ માટે અનુકૂળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ આ સપ્તાહમાં સફળતાથી અભ્યાસ પૂર્ણ કરી શકશે. ■

આજનું પંચાંગ

ઉત્તરાયણ - સૌર વસંતઋતુ, રવિવાર, તા. ૨૨-૨-૨૦૨૬

ભારતીય દિનાંક ૩, માંહે ફાલ્ગુન, શકે ૧૯૪૭ વિક્રમ સંવત ૨૦૨૨, શા. શકે ૧૯૪૭, ફાલ્ગુન સુદ-૫ જૈન વીર સંવત ૨૫૫૨, માંહે ફાલ્ગુન, તિથિ સુદ-૫ પાર્શ્વી શહેનશાહી રોજ ૧૨મો મોહોર, માંહે ૭મો મેહર, સને ૧૩૯૫ પાર્શ્વી કદમી રોજ ૧૨મો મોહોર, માંહે ૮મો આવાં, સને ૧૩૯૫ પાર્શ્વી ફસલી રોજ ૮મો આદર, માંહે ૧૨મો સ્વેનદામદ, સને ૧૩૯૪ મુસ્લિમ રોજ ૪થો, માંહે ૮મો રમજાન, સને ૧૪૪૭ મીસરી રોજ ૬ઠ્ઠો, માંહે ૮મો રમજાન, સને ૧૪૪૭ નક્ષત્ર અશ્વિની સાંજે ક. ૧૭-૫૪ સુધી, ૧૪૪૭ પહોળી મરહી ચંદ્ર મેષમાં ચંદ્ર રાશિ નામાક્ષર: મેષ (અ, લ, ઈ) સૂર્યોદય: મુંબઈ ક. ૦૭ મિ. ૦૪, અમદાવાદ ક. ૦૭ મિ. ૦૮, રટા.ટા., સૂર્યાસ્ત: મુંબઈ ક. ૧૮ મિ. ૪૦, અમદાવાદ ક. ૧૮ મિ. ૩૮, રટા. ટા.

સાપ્તાહિક દૈનંદિની

તા. ૨૨-૨-૨૦૨૬ થી તા. ૨૮-૨-૨૦૨૬

રવિવાર, ફાલ્ગુન સુદ-૫, વિ. સં. ૨૦૨૨, તા. ૨૨મી ફેબ્રુઆરી, ઈ. સ. ૨૦૨૬, નક્ષત્ર અશ્વિની સાંજે ક. ૧૭-૫૪ સુધી, પહોળી મરહી ચંદ્ર મેષ રાશિ પર જન્માક્ષર. લગ્ન, શુભ દિવસ. સોમવાર, ફાલ્ગુન સુદ-૬, તા. ૨૩મી. નક્ષત્ર ભરણી સાંજે ક. ૧૬-૩૩ સુધી, પહોળી ફલ્ગુણ. ચંદ્ર મેષમાં રાત્રે ક. ૨૨-૧૧ સુધી, પહોળી વૃષભ રાશિ પર જન્માક્ષર. આચાર્ય સુંદર સાહેબની પુણ્યતિથિ (સચ્ચિદાનંદસંપ્રદાય), ગોરુપિણી ધર્મી (બંગાલ), સત્સમી ક્ષયતિથિ છે. મંગળ કુંભમાં સવારે ક. ૧૧-૫૨, ભદ્રા પ્રારંભ મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૩૧-૦૨. શુભ કાર્ય વર્ષ છે. મંગળવાર, ફાલ્ગુન સુદ-૮, તા. ૨૪મી, નક્ષત્ર ફલ્ગુણી બપોરે ક. ૧૫-૦૬ સુધી, પહોળી રોહિણી ચંદ્ર વૃષભ રાશિ પર જન્માક્ષર. દુર્ગાષ્ટમી, હોળાષ્ટક પ્રારંભ. (હોળાષ્ટકમાં તા. ૨૪ ફેબ્રુઆરી. તા. ૩ માર્ચમાં વિવાહ લગ્ન, વારતુ આદિ માંગલિક કાર્ય વર્ષ છે, ભદ્રા સમાપ્તિ સાંજે ક. ૧૭-૫૬. શુભ કાર્ય વર્ષ છે. વૈદ્યુત જન્મયોગ શાંતિ પૂજા.

: મુંબઈ સમુદ્રમાં ભરતી ઓટ :૪ ભરતી: બપોરે ક. ૧૫-૧૮, મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૦૩-૦૯ (તા. ૨૩) ઓટ: સવારે ક. ૦૮-૫૦, રાત્રે ક. ૨૧-૦૨ પ્રત પર્વાઈ: વિક્રમ સંવત ૨૦૨૨, ‘પિંગલ’ નામ સંવત્સર, શાલિવાહન શક સંવત ૧૯૪૭, ‘વિશ્વાવસુ’નામ સંવત્સર, ફાલ્ગુન - શુકલ પંચમી. શુભાશુભ દિનશુદ્ધિ: શુભ દિવસ. મૂહૂર્ત વિશેષ: ભગવાન સૂર્યનારાયણનું વિશેષ પૂજન, ગાયત્રી જાપ પૂજા, હવન, અશ્વિની કુમાર દેવતાનું પૂજન, ઔષધ પૂજા, નવા વસ, આભૂષણ, વિદ્યારંભ, હજામત, નવાં વાસણો, ધાન્ય ભરવું. આરામન: ચંદ્ર-સૂર્ય અર્ધત્રિકોણ વસંદાર, શુક-ગુરુ ત્રિકોણ ગુલાબી સ્વભાવના ખગોળ જ્યોતિષ: ચંદ્ર-સૂર્ય અર્ધત્રિકોણ, શુક-ગુરુ ત્રિકોણ (તા. ૨૩) ગ્રહગોચર: સૂર્ય-કુંભ, મંગળ-મકર, માર્ગી બુધ-કુંભ (બુધ અસ્ત), વક્રી ગુરુ-મિથુન, શુક-કુંભ (શુક પશ્ચિમમાં દેખાશે), માર્ગી શનિ-મીન, રાહુ-કુંભ, કેતુ-સિંહ, માર્ગી હર્ષલ-વૃષભ, માર્ગી નેષ્ટ્યુન-મીન, માર્ગી પ્લુટો-મકર. ■

બુધવાર, ફાલ્ગુન સુદ-૯, તા. ૨૩મી, નક્ષત્ર રોહિણી બપોરે ક. ૧૩-૩૮ સુધી, પહોળી મૂગશીર્ષ ચંદ્ર વૃષભમાં મધ્યરાત્રિ ક. ૨૪-૫૪ સુધી (તા. ૨૬), પહોળી મિથુન રાશિ પર જન્માક્ષર. શ્રી હરિ જયંતી. સામાન્ય દિવસ. ગુરુવાર, ફાલ્ગુન સુદ-૧૦, તા. ૨૬મી, ૨૦૨૬, નક્ષત્ર મૂગશીર્ષ બપોરે ક. ૧૨-૧૦ સુધી, પહોળી આર્દ્રા. ચંદ્ર મિથુનમાં મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૭-૫૫ સુધી, પહોળી કર્ક રાશિ પર જન્માક્ષર. આમલકી એકાદશી (આમળા), ભદ્રા બપોરે ક. ૧૩-૩૬ થી ક. રાત્રે ક. ૨૨-૩૨. શુભ દિવસ. શનિવાર, ફાલ્ગુન સુદ-૧૨, તા. ૨૮મી, નક્ષત્ર પુનર્વસુ સવારે ક. ૦૯-૩૪ સુધી, પહોળી પુષ્ય. ચંદ્ર કર્ક રાશિ પર જન્માક્ષર. ગોવિંદ દ્વાદશી. શુભ દિવસ. ■

માત્ર મતદારચાટીમાંથી નહીં દેશોમાંથીય ઘૂસણખોરોને દૂર કરીશું : અમિત શાહ

ગુવાહાટી: જો ભારત નક્સલીઓથી મુક્ત થઈ શકે છે, તો તે ઘૂસણખોરોથી પણ મુક્ત થઈ શકે છે તેવું ભારપૂર્વક જણાવતા, કેન્દ્રીય ગૃહ પ્રધાન અમિત શાહે શનિવારે કહ્યું છે. આગામી પાંચ વર્ષમાં ગેરકાયદેસર ઘૂસણખોરોને માત્ર મતદાર ચાટીમાંથી જ નહીં પરંતુ દેશમાંથી પણ દૂર કરવામાં આવશે. શાહ આસામ પોલીસ ૧૦મી બટાલિયનના નવા કેમ્પસનો શિલાભ્યાસ કર્યા બાદ એક સભાને સંબોધિત કરી રહ્યા હતા, જે તેમણે કહ્યું હતું કે ઘૂસણખોરો દ્વારા અતિક્રમણ મુક્ત કરાયેલી જમીન પર આવવામાં આવશે. લોકસભામાં વિરોધ પક્ષના નેતા રાહુલ

ગાંધી પર પ્રહાર કરતા શાહે કહ્યું કે કોંગ્રેસના નેતાએ એક વખત કહ્યું હતું કે ઘૂસણખોરોને દૂર કરવામાં આવશે, પરંતુ કોંગ્રેસ એવું કરી શકતી નથી કારણ કે ઘૂસણખોરો જ તેમની વોટબંક છે. ફક્ત અતિક્રમણ કરાયેલી જમીનોમાંથી ઘૂસણખોરોને કાઢી મૂકવા પૂરતું નથી, તેમને

ભારતમાંથી પણ બહાર કાઢવા જોઈએ, એમ તેમણે કહ્યું. શાહે કહ્યું કે આસામ આગામી પાંચ વર્ષમાં પૂર્ણ અને ઉત્તરપૂર્વિય ભારતનું ઔદ્યોગિક કેન્દ્ર બનશે. ૧૯૬૬ સભ્યની આસામ વિધાનસભાની ચૂંટણી માર્ચ-એપ્રિલમાં યોજાવાની અપેક્ષા છે. ■

સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ: સુપ્રીમ કોર્ટે દેશવ્યાપી આદેશો આપ્યા

નવી દિલ્હી: આખા ભારતના સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ (વન કચરા પ્રબંધન, એસડબ્લ્યુએમ) નિયમોના પાલનમાં અસમાનતાની ગંભીર નોંધ લઈને સુપ્રીમ કોર્ટે કહ્યું હતું કે નિયમોના અમલમાં રહેલા હાલનો તકાવત જળવાઈ રહ્યો છે ત્યારે હાલની પેઢીને વધુ કાયદાકીય સુધારાની રાહ જોવાનું પાલવે એમ નથી. સ્વચ્છ અને તંદુરસ્ત પર્યાવરણ એ જીવવાના અધિકારનો અવિભાજ્ય ભાગ છે એવું નિરીક્ષણ કરતાં સર્વોચ્ચ અદાલતે કહ્યું હતું કે અદાલતે દેશવ્યાપી નિર્દેશો બહાર પાડ્યા છે જે તકદારી લેશે કે કારોબારી પહેલી એપ્રિલથી અમલમાં આવનાર એસડબ્લ્યુએમ નિયમો-૨૦૨૬ ને માટે જરૂરી ચંત્રણા ઊભી કરે.

જસ્ટિસ પંકજ મિત્તલ અને એસ. વી. એન ભદ્રીની બેન્ચે કહ્યું હતું કે મ્યુનિસિપલ સોલિડ વેસ્ટ (એમએસડબ્લ્યુ)ની ઉપેક્ષા કરવાથી આરોગ્ય તેમ જ અર્થતંત્ર પર માઠી અસર પડશે અને વિશ્વ ભારતનું તંત્રજ્ઞાન સંબંધિત પ્રવૃત્તિમાં મૂલ્યાંકન કરશે ત્યારે ભારતમાં ૨૦૨૬ના નિયમોનો સંપૂર્ણ અમલ થવો જોઈએ. બેન્ચે વધુમાં કહ્યું હતું કે એમએસડબ્લ્યુએ એસડબ્લ્યુએમના નિયમોના અમલમાં આખા ભારતમાં અસમાનતા છે. અદાલતે ૧૯૯૬ ડેબ્રુચારીના હુકમમાં કહ્યું હતું કે કચરાને યુકા, લીલા અને ભયંકર પ્રવાહી એવું વર્ગીકરણ અનેક શહેરો અને ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં થતું નથી. હકીકતમાં આનું વર્ગીકરણ સોર્સ વખતે કરવાનું ફરજિયાત છે. ■

સુપ્રીમ કોર્ટની ફટકાર પછીય ટ્રમ્પનો મિજાજ નથી બદલાયો, કહ્યું કે હજીય ભારત જ ટેરિફ યુકવશે, અમેરિકા નહીં

ન્યૂ યોર્ક/વોશિંગ્ટન: સુપ્રીમ કોર્ટે અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પના રેસિડેન્સિયલ ટેરિફ વિરુદ્ધ યુકાદો આપ્યા બાદ ટ્રમ્પે પ્રતિક્રિયા આપતાં કહ્યું હતું કે સર્વોચ્ચ અદાલતના યુકાદા બાદ પણ ભારત સાથેના વેપાર કરારમાં કશું બદલાયું નથી. ટ્રમ્પે સુપ્રીમ કોર્ટના યુકાદા બાદ અમેરિકામાં આયાત થતી વસ્તુઓ પર દસ ટકા ટેરિફ લગાવ્યો હતો. ટ્રમ્પની બીજી મુદતના આર્થિક એજન્ડાના હાર્દ સમા ટેરિફ પર પ્રહાર કરતા અમેરિકાની સુપ્રીમ કોર્ટે ૬-૩ના મતથી એવો યુકાદો આપ્યો હતો કે ટ્રમ્પે વિશ્વના બધા દેશો પર લાદેલો ટેરિફ ગેરકાયદે છે અને પ્રમુખે જંગી લેવી લગાડીને તેમની સત્તાને વટાવી ગયા છે. આ યુકાદો મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ જોન રોબર્ટ્સે પોતે લખ્યો હતો. ટ્રમ્પે તેમની વિરુદ્ધ યુકાદા આપનાર સર્વોચ્ચ અદાલતના ન્યાયમૂર્તિઓની ટીકા કરતા તેમને ‘મૂરખાઓ અને પાળેલા કૂતરા’ વાલંચા હતા. ટ્રમ્પે શુક્રવારે યુકાદાના થોડા કલાકો બાદ વાઈટ હાઉસમાં પત્રકર પરિષદને સંબોધતા

હતો કે મેં ટેરિફનો ઉપયોગ કરીને ભારતને રશિયામાંથી ખનીજ તેલની આયાત કરવાનું બંધ કરાવ્યું હતું. ટ્રમ્પે એવો ખુલાસો કર્યો હતો કે યુકાદાની ભારત અને અમેરિકા વચ્ચેના આ મહિનાની શરૂઆતમાં થયેલા વચગાળાના કરાર પર કઈ અસર નહીં પડે. ટ્રમ્પે તેમના વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી સાથેના ‘ભવ્ય સંબંધો’ની વાત કરી હતી. ટ્રમ્પને વધુવામાં આવ્યું હતું કે સર્વોચ્ચ અદાલતના યુકાદાને લીધે ભારત અને અમેરિકાએ વચગાળાના વેપાર કરારના નેતાર કરેલા માળખા પર સાંદેહી થશે કે નહીં. ટ્રમ્પે કહ્યું હતું કે કશું બદલાયું નથી. ભારત ટેરિફ યુકવશે અને આપણે નહીં યુકવીએ. કરારને લીધે ટેરિફ યુકવવાની અગાઉની પરિસ્થિતિ હવે પલટાઈ ગઈ છે. તેમ જાણો છો કે ભારત અને વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી સહયુક્તરથ છે. હકીકતમાં અમેરિકાવિરોધી લોકો કરતાં મોટી વધુ હોશિયાર નીકળ્યા. આથી અમે ભારત સાથે ડીલ કરી. આ ડીલ નિષ્પક્ષ છે. અને આપણે ટેરિફ ભરવાનો નથી. ભારત તેમજ બીજા દેશો સાથેના વેપાર કરાર ચાલુ રહેશે. મારે ભારત સાથે સારા સંબંધો છે અને આપણે ભારત સાથે વેપાર કરીશું. મારા કહેવાથી ભારતે રશિયાથી તેલ મગાવાનું બંધ કર્યું કારણ કે આપણે એ ભયંકર યુદ્ધ રોકવા માગીએ છે જેમાં દર મહિને ૨૫,૦૦૦ લોકો મરણ પામે છે. (એજન્સી) ■

પહેલા પાનાનું ચાલુ

નેપાળના જૈન-ઝી

દેશવિરોધી સૂત્રો પોકાર્યા હતા. કાર્યકર્તાઓએ વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી વિરુદ્ધના સંદેશા ધરાવતા ટી-શર્ટ પહેર્યા હતા. આ ચાર દેખાવકારો યુવા કોંગ્રેસના બિહારના નેશનલ સેક્રેટરી કૃષ્ણ હરિ, બિહારના સ્ટેટ સેક્રેટરી કુંદન યાદવ, આર્યાવસ્થીના સ્ટેટ પ્રેસિડન્ટ અજય કુમાર અને તેલંગણાના નરસિંહા રાવ છે. પોલીસે કહ્યું હતું કે આ ચારેએ દેશવિરોધી સૂત્રો પોકાર્યા હતાં અને મોદીની વાંધાજનક તસવીર ધરાવતા ટી-શર્ટ પહેર્યા હતા. આરોપીના મોબાઈલ ફોન જપ્ત કરવા હતા. આ ચારેય વિવિધ રાજ્યના હોવાથી તેમની કસ્ટડીમાં પૂછપરછ કરવી પડશે. આરોપીના વકીલે કહ્યું હતું કે આ ચારે રાજકીય પક્ષના કાર્યકર્તા છે અને તે શાંતિપૂર્વક તેમનો લોકતાંત્રિક અધિકારનો ઉપયોગ કરી રહ્યા હતા.

રાહુલના સીદા આદેશને પગલે કરાયા શર્ટલેસ

દેખાવો : ભાજપ

દિલ્હીમાં એઆઇ ઇમ્પેક્ટ સમિટમાં યુથ કોંગ્રેસનો વિરોધ તેમના નેતા રાહુલ ગાંધીના સીદા આદેશ પર કરવામાં આવ્યો હોવાનો આસામના ભાજપ પ્રમુખ દિલીપ સૈકિયાએ શનિવારે દાવો કર્યો હતો. તેમણે યુથ કોંગ્રેસના શર્ટલેસ વિરોધની નિંદા કરી હતી. તેમજ આને ભારત માટે વૈશ્વિક કલંક ગણાવ્યું હતું. દિલીપ સૈકિયાએ આ ઘટનાની સંપૂર્ણ તપાસની માંગ કરતાં કહ્યું કે ભાજપ અને તેના સહયોગી દળોની યુથ લિંગ કોંગ્રેસના કદરૂપા ચહેરાને ઉજાર કરવા માટે રાજ્યભરમાં વિરોધ પ્રદર્શન કરશે. એક પત્રકાર પરિષદમાં સૈકિયાએ જણાવ્યું કે આ આપણા માટે રાષ્ટ્રીય શરમની બાબત હતી. વૈશ્વિક કલંકની ક્ષણ હતી. આ કોંગ્રેસના રાષ્ટ્રવિરોધી વલણને દર્શાવે છે.

અત્રે નોંધનીય છે કે ભારતીય યુવા કોંગ્રેસના કાર્યકરોના એક જૂથે રાષ્ટ્રીય રાજધાનીમાં એઆઇ ઇમ્પેક્ટ સમિટ એકાઉન્ટિશન હોલમાં શર્ટલેસ વિરોધ કર્યો હતો. વિરોધ દરમિયાન કાર્યકરો સરકાર અને ભારત-અમેરિકા વેપાર કરાર વિરુદ્ધ સૂત્રોચ્ચાર લખેલા ટીશર્ટ લઈને ફરી રહ્યા હતા. આ મામલે ચાર લોકોની ધરપકડ

ભારત-બ્રાઝિલમાં કરાર

ભારત અને બ્રાઝિલ સાથે મળીને કામ કરે છે, ત્યારે સ્ત્રીઓને અવાજ વધુ મજબૂત બને છે. મોદીએ એમ પણ કહ્યું કે બંને દેશો સંમત છે કે આતંકવાદ અને તેના સમર્થકો સમગ્ર માનવતાના દુશ્મન છે. ભારત અને બ્રાઝિલ વચ્ચે આજે અનેક કરારો થયા હતા. પીએમ મોદી અને બ્રાઝિલના પ્રમુખ લુઈસ ઈનાસિયો લુલા દા સિલ્વા વચ્ચે દ્વીપક્ષી મંત્રણામાં થયેલા કરારથી અર્થતંત્રને વેગ મળશે. બંને દેશો વચ્ચે દુર્લભ ખનિજોના સપ્લાય અને સંરક્ષણ કરાર સહિત અનેક કરાર થયા હતા. પીએમ મોદીએ કહ્યું, મને પ્રમુખ લુલા અને તેમના પ્રતિનિધિમંડળનું ભારતમાં સ્વાગત કરતા ખૂબ જ આનંદ થઈ રહ્યો છે. પ્રમુખ લુલાના વિઝન અને પ્રેરણાદાયી નેતૃત્વથી ભારત-બ્રાઝિલના સંબંધોને લાંબા સમયથી ફાયદો થયો છે. ઇલા કેટલાક વર્ષોમાં, મને તેમને ઘણી વખત મળવાની તક મળી છે અને દરેક મુલાકાતમાં, મેં ભારત પ્રત્યેની તેમની ગાઢ મિત્રતા અને ભરોસાનો અનુભવ કર્યો છે. લુલાની મુલાકાતે ઐતિહાસિક અર્થ ઇમ્પેક્ટ સમિટની શોભા વધારી છે અને અમારી વ્યૂહાત્મક ભાગીદારીને નવી ઊર્જા આપી છે. હું પ્રેસિડન્ટનો તેમની મિત્રતા અને આપણા બંને દેશો વચ્ચેના સંબંધો પ્રત્યેની પ્રતિબદ્ધતા બદલ આભાર માનું છું. ■

હવે ૧૫ ટકા ટેરિફ

ટેરિફ લાદવામાં આવ્યા છે. આ ટેરિ

આજે લોકલ ટ્રેનમાં મુસાફરી કરવાના છો? રેલવેએ કરેલી જાહેરાત વિશે જાણી લેજો નહીંતર...

મુંબઈ: મુંબઈની લાર્ડફાઈન ગણાતી લોકલ ટ્રેન અને ટ્રેકના મેઈન્ટેનન્સ માટે રેલવે દ્વારા દર રવિવારે મેગા બ્લોક હાથ ધરવામાં આવે છે. આ જ અનુસંધાનમાં જો તમે પણ આવતીકાલે લોકલ ટ્રેનમાં પ્રવાસ કરવાની યોજના બનાવી રહ્યા હોવ તો પહેલાં આ સમાચાર ચોક્કસ વાંચી લો, કારણ કે મધ્ય રેલવે દ્વારા રવિવારે મુંબઈ ડિવિઝનમાં મેઈન્ટેનન્સ અને સમારકામ માટે મેગા બ્લોક જાહેર કરવામાં આવ્યો છે. ચાલો જોઈએ આવતીકાલે એટલે કે ૨૨ મી ફેબ્રુઆરીના કઈ લાઈન પર ક્યાંથી ક્યાં સુધી મેગા બ્લોક રહેશે-

મધ્ય રેલવેના અધિકારી દ્વારા આપવામાં આવેલી માહિતી અનુસાર આવતીકાલે એટલે કે ૨૨ મી ફેબ્રુઆરીના રોજ મુલુંડ-થાણા વચ્ચે સવારે ૧૧ થી સાંજે ૪ વાગ્યા સુધી અપ-ડાઉન સ્લો લાઈન પર મેગા બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે. બ્લોકના સમયગાળા દરમિયાન આ બંને સ્ટેશન વચ્ચે અપ-ડાઉન સ્લો લોકલ અપ-ડાઉન ફાસ્ટ લાઈન પર દોડાવવામાં આવશે અને થાણેથી ફરી સ્લો લાઈન પર દોડાવવામાં આવશે. આ બ્લોકને કારણે અપ-ડાઉન તમામ સ્લો લોકલ પોતાના નિર્ધારિત સમય તરતાં ૧૦થી ૧૫ મિનિટ મોડી પડશે. આવતી-જતી તમામ સ્લો ટ્રેનો ૧૦ મિનિટ મોડી ચાલશે.

સરપંચ દેશમુખની હત્યા કેસનો ભાગેડુ આરોપી ત્રણ વાર ગામમાં આવી ગયો: ભાઈનો દાવો

ભીડ: સરપંચ સંતોષ દેશમુખની હત્યાના કેસમાં ફરાર આરોપી કૃષ્ણા આંધળેને પોલીસ શોધી રહી છે ત્યારે છેલ્લા છ મહિનામાં ત્રણ વાર તે ગામમાં આવી ગયો હોવાનો દાવો દેશમુખના ભાઈએ કર્યો હતો. મરસાજોગના સરપંચ સંતોષ દેશમુખને ટોચર કરી ૮ ડિસેમ્બર, ૨૦૨૪ની રાતે ઘાતકી રીતે તેની હત્યા કરવામાં આવી હતી. મરસાજોગ ખાતે પવન ભીંજ પ્રકલ્પ ઊભો કરતી કંપની પાસેથી બંડણી માગવાનો વિરોધ કરવા બદલ દેશમુખની હત્યા કરવામાં આવી હતી. સરપંચની કરપીણ હત્યાને કારણે દેશભરમાં ચક્રવાર ફેલાઈ ગઈ હતી. ખાસ કરીને આ કેસમાં ધરપકડ કરાયેલો મુખ્ય આરોપી વાલ્મિકી કરાડ ભૂપૂર્વ પ્રધાન અને એનસીપીના નેતા ધનંજય મુંડોનો નિકટવર્તી હોવાનું સામે આવતાં મામલો વધુ ગરમાયો હતો. આ કેસમાં કરાડ સહિત અન્ય આરોપીની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી, પરંતુ આંધળે ફરાર થઈ ગયો હતો. પોલીસ તેની શોધ ચલાવી રહી છે. આંધળે ધરુર તહેસીલના મઈદવાડી ગામનો રહેવાસી છે. મુતક સરપંચના ભાઈ ધનંજય દેશમુખે જણાવ્યું હતું કે આંધળે છેલ્લા છ મહિનામાં ત્રણ વાર ગામમાં આવી ગયો છે. તેણે આ અંગેની માહિતી સ્થાનિક પોલીસ અને સીઆઈડીને પણ આપી હતી. ગામમાં આંધળેની હાજરી અમારા પરિવાર માટે મોટો ખતરો હોવાનું પણ ધનંજયે જણાવ્યું હતું. દરમિયાન સરપંચ હત્યા કેસની સુનાવણી શનિવારે કોર્ટમાં થઈ હતી. વિશેષ સરકારી વકીલ ઉજ્જવલ નિકમ હાજર ન રહી શકતાં આસિસ્ટન્ટ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર બાળાસાહેબ કોલ્હે કોર્ટમાં હાજર રહ્યા હતા. હવે આગામી સુનાવણી છઠ્ઠી માર્ચે થશે, જેમાં આરોપીની મિલકતોને ટોચ મારવા માટે માગણી કરાશે, એમ કોર્ટની બહાર આઠવા પછી દેશમુખે જણાવ્યું હતું. (પીટીઆઈ)■

લેણદારના ત્રાસથી કંટાળી ચુપકે જીવ આપ્યો શબ પોલીસ સ્ટેશને મૂકી પરિવારનું વિરોધ પ્રદર્શન

ભીડ: લેણદાર દંપતીના ત્રાસથી કંટાળી ચુપકે કથિત આત્મહત્યા કરી હોવાની ઘટના બીડ જિલ્લામાં બની હતી. યુવકને અંતિમ પગલું ભરવા મજબૂર કરનારા કસૂરવારોની તાત્કાલિક ધરપકડ કરવાની માગણી સાથે પરિવારજનોએ યુવકના શબને પોલીસ સ્ટેશને મૂકી વિરોધ પ્રદર્શન કર્યું હતું. દિંદુડ પોલીસ સ્ટેશનના અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે ધરુર તહેસીલ હેકળના ગવન્દા ખાતે રહેતા ધર્મરાજ અર્જુન બેડના વડીલોએ નાણાં ધીરનારાં દંપતી પાસેથી ૫૦ હજાર રૂપિયાનું કરજ લીધું હતું. કરજની ચુકવણી માટે દંપતી દ્વારા વારંવાર બેડના પરિવારનું અપમાન કરી તેમને ત્રાસ આપવામાં આવતો હતો. આ મામલે ફરિયાદ કરવા બંને તેની માતા સંગીતા સાથે ગુરુવારે ધરુર પોલીસ સ્ટેશને ગયો હતો. પોલીસ સ્ટેશનમાં હાજર એક શબસે બંને તેની માતાને ધમકાવી ઊલટું તમારી વિરુદ્ધ ગુનો નોંધવામાં આવશે, એવું કહ્યું હતું. કહેવાય છે કે હતાશા બંનેએ શુક્રવારની સવારે તળેગાંવ-ધરુર રોડ પરના કારી શિવાર માટે એક ઝાડ સાથે ગળાફાંસો પાઈ જીવન ટૂંકાવ્યું હતું. લેણદારોની હેરાનગતિથી કંટાળીને જ યુવકે જીવ આપ્યો હોવાનો આક્ષેપ તેના પરિવારજનોએ કર્યો હતો. રોષે ભરાયેલા દિંદુડ પોલીસ સ્ટેશને મૂકી વિરોધ પ્રદર્શન કર્યું હતું. આ પ્રકરણે દિંદુડ પોલીસે ગુનો નોંધ્યા પછી શુક્રવારની સાંજે વિરોધ પ્રદર્શન પાછું ખેંચવામાં આવ્યું હતું. બેડના મૃતદેહના અંતિમ સંસ્કાર તેના વતન ગવન્દા ગામમાં કરાયા હતા. (પીટીઆઈ)■

આરોપી હાથ ન લાગ્યો, પણ ચોરીના ૮૩ મોબાઈલ જપ્ત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: વિરાટમાં દુકાનનું શટર તોડીને ૨૧.૮૬ લાખ રૂપિયાના મોબાઈલ ચોરના ચોર તો પોલીસને હાથ ન લાગ્યો, પણ તેણે કુરિયરથી ઉત્તર પ્રદેશના વતનમાં મોકલેલા ૮૩ મોબાઈલ ફોન પોલીસે જપ્ત કર્યા હતા. પોલીસ ફરિયાદ અનુસાર વિરાટ પૂર્વમાં ચંદનસાર રોડ પરના પ્રભાકર એપાર્ટમેન્ટના ડ્રાઉન્ડ ફ્લોર પર આવેલી મોબાઈલ ફોનની દુકાનમાંથી ૬ ફેબ્રુઆરીની રાતે અંદાજે ૨૧.૮૬ લાખ રૂપિયાની કિંમતના ફોન ચોરના હતા. દુકાન ૧૬ ફેબ્રુઆરીની રાતે આઠ વાગ્યાની આસપાસ બંધ કરવામાં આવી હતી. બીજી સવારે દુકાન ખોલવા ફરિયાદી હર્ષીકેશ ગુપ્તા આવ્યો ત્યારે ઘટનાની જાણ થઈ હતી. બંધ દુકાનનું શટર તોડીને ચોર અંદર પ્રવેશ્યો હતો. દુકાનમાંથી મોટા ભાગના મોબાઈલ ચોરી ફરાર થઈ ગયો હતો. આ પ્રકરણે ગુપ્તાએ નોંધાવેલી ફરિયાદ બાદ વિરાટ પોલીસે ગુનો દાખલ કર્યો હતો, જેની સમાંતર તપાસ કાઈમ

બ્રાન્ચે હાથ ધરી હતી. કાઈમ બ્રાન્ચના વસંઈ યુનિટના ઇન્ચાર્જ ઈન્સ્પેક્ટર અવિરાજ કુરોડોની ટીમે આ પ્રકારે ચોરી કરનારાઓના રેકોર્ડોનો અભ્યાસ કર્યો હતો. દરમિયાન ચોરીમાં રીઠા આરોપી પપ્પુ ઉર્ફે અજમતઅલી મોહમ્મદઅલી શેખની સંગેવણી હોવાની ખાતરી થઈ હતી. ઉત્તર પ્રદેશના સિદ્ધાર્થ નગરનો વતની પપ્પુ હાલમાં નાલાસોપારના ધાનીવબાગ વિસ્તારમાં રહેતો હતો. ચોરી પછી ફરાર થયેલો શેખ તેના વતન ગયો હોવાની માહિતી મળતાં પોલીસની ટીમ યુપી જવા રવાના થઈ હતી. દરમિયાન ચોરીના મોબાઈલ ફોન આરોપીએ એક ટ્રાવેલ્સ કંપનીમાંથી કુરિયર દ્વારા તેના વતન મોકલવા હોવાની જાણકારી પોલીસને મળી હતી. પોલીસે તાત્કાલિક કુરિયરને અટકાવ્યું હતું અને તાબામાં લીધું હતું. યુપી પહોંચ્યા પહેલાં જ હાથ લાગેલા કુરિયરમાંથી ૮૩ મોબાઈલ ફોન મળી આવ્યા હતા. અંદાજે ૧૫.૪૦ લાખ રૂપિયાના ફોન જપ્ત કરનારી પોલીસ આરોપીની શોધ ચલાવી રહી છે. ■

૨૦૧૮ના માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા રાહદારીના પરિવારને ૧૯ લાખ રૂપિયાનું વળતર

થાણે: થાણેમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે. મૂળ આસામના બદરૂદીન કલારાજ ચૌધરી ૨૦૧૮ની ચોથી ફેબ્રુઆરીએ બિંબંડીમાં ઇન્ડિયન કમ્પાઉન્ડ નજીક આવેલા ઘરે જઈ રહ્યા હતા ત્યારે એક ઝડપી મોટરસાઇકલે ટક્કર મારતા બીજા દિવસે ગંભીર હાજથી તેનું મૃત્યુ થયું હતું. શુક્રવારે આપેલા આદેશમાં ટ્રિબ્યૂનલના સભ્ય કેપી શ્રીબંડેએ વાહનના માલિકને રૂ. ૬ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૪થી અરજદારો અલેખા બેગમ બદરૂદીન ચૌધરી (૪૧) અને ૭-૧૯ વર્ષની ઉંમરના તેમના ત્રણ બાળકોને સંપૂર્ણ રકમની વસૂલાત ન થાય ત્યાં સુધી વાર્ષિક નવ ટકા વ્યાજ સાથે વળતર ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો. અદાલતે વળતરની ગણતરી માટે કેક શોપમાં કામ કરતા ચૌધરીની માસિક આવક ૧૨ હજાર રૂપિયા નક્કી કરી હતી. અરજદારોએ ૫૦ લાખ રૂપિયાની માગણી કરી હતી. ટ્રિબ્યૂનલે આદેશ આપ્યો કે વળતરનો ૪૦ ટકા ભાગ મૃતકની પત્નીને આપવામાં આવે, ત્રણેય બાળકોને ૨૦-૨૦ ટકા ભાગ મળશે. (પીટીઆઈ)■

સરકારી યોજનાઓનો લાભ લેવા બનાવટી રેશનિંગ કાર્ડ તૈયાર કરનારી ટોળકી પકડાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: પ્રધાનમંત્રી જન આરોગ્ય યોજના અને મહાત્મા જયોતિબા કુલે જન આરોગ્ય યોજના જેવી વિવિધ સરકારી યોજનાઓનો લાભ લેવા માટે બનાવટી રેશનિંગ કાર્ડ તૈયાર કરી ઝૂંપડાવાસીઓને પૂરાં પાડનારી ટોળકીને દિંડોશી પોલીસે પકડી પાડી હતી. ધરપકડ કરાયેલા આરોપીઓની ઓળખ સુજલ સત્યાનારાયણ દયાલ (૨૧), રાકેશ ભગત સિંહ (૪૩), દિનેશકુમાર પ્રેમચંદ કેસરવાણી (૪૦), એડવર્ડ ઉર્ફે સોનુ સેબસ્ટિન ડિસોઝા (૪૬), મણિશંકર હરિશંકર શર્મા (૩૧), વિપિન રાજકુમાર પંડે (૪૨) અને વિદુ રામનારાયણ ગુપ્તા (૩૧) તરીકે થઈ હતી. પોલીસ કસ્ટડીમાં રહેલા આરોપીઓની ઈસ્ટીસ વધુ પૂછપરછ કરી રહી છે. ધરપકડ કરાયેલા આરોપી પાસેથી ૩૪૩ બનાવટી રેશનિંગ કાર્ડ, નવ

મોબાઈલ ફોન, ઝૂંપડાધારકોનો ૨૦૦૦-૨૦૦૧નો સર્વે, એમએમઆરડીએના એલોટમેન્ટ લેટર તેમ જ બનાવટી દસ્તાવેજો તૈયાર કરવા વપરાતા લેપટોપ, બે પ્રિન્ટર અને અન્ય સાધનો જપ્ત કરવામાં આવ્યાં હતાં, એવું વરિષ્ઠ પોલીસ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું. અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ સાતમી ફેબ્રુઆરીએ પેટ્રોલિંગ પર હાજર દિંડોશી પોલીસ સ્ટેશનના અધિકારીએ મલાડ પૂર્વમાં રાણી સતી માર્ગ પરની એક હોટેલ નજીકથી સુજલ દયાલને તાબામાં લીધો હતો. તેની હિલચાલ શંકાસ્પદ જણાઈ હતી. તેની પાસેની થેલીની તપાસ કરતાં ત્રણ બનાવટી કોરાં રેશનિંગ કાર્ડ, એમએમઆરડીએના ત્રણ એલોટમેન્ટ લેટર સહિતના અન્ય દસ્તાવેજો મળી આવ્યા હતા. આરોપી દયાલની વધુ તપાસ કરતાં

બાંધકામની ડિઝાઇનમાં લોકોની ખરીદશક્તિને ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ: ગડકરી

નાગપુર: કેન્દ્રીય પ્રધાન નીતિન ગડકરીએ શનિવારે લોકોની ખરીદશક્તિને ધ્યાનમાં રાખીને બાંધકામની ડિઝાઇન તૈયાર કરવા પર ભાર મૂક્યો હતો અને ભારતીય જણાવ્યું હતું કે હાલમાં ઓછા ખર્ચે બનતા અને સસ્તા મકાનોની સૌથી વધુ જરૂર છે. નાગપુરમાં આયોજિત એક કાર્યક્રમને સંબોધતાં તેમણે કહ્યું હતું કે, રિયલ એસ્ટેટ એ સૌથી ઝડપથી વિકસતા ક્ષેત્રોમાંનું એક છે, જે સૌથી વધુ રોજગારીની તકો ઊભી કરશે. તે જીએસટી દ્વારા રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકારને સૌથી વધુ આવક આપે છે. લોકોની ખરીદશક્તિને ધ્યાનમાં રાખીને બાંધકામની ડિઝાઇનનું આયોજન કરવું જોઈએ. અત્યારે સૌથી વધુ જરૂરિયાત ઓછા ખર્ચે બનતા અને પરવડે તેવા મકાનોની છે, તેમણે કહ્યું. તેમણે રિયલ એસ્ટેટ ક્ષેત્રને ઉત્પાદન ખર્ચ કેવી રીતે ઘટાડી શકાય તે દિશામાં તપાસ કરવા પણ જણાવ્યું હતું અને નવી ડિઝાઇન, નવીનતા અને સંશોધનના મહત્ત્વ પર ભાર મૂક્યો હતો. ■

મુંબઈ મેટ્રો લાઈન ટૂ-બી: હલાવ પુલમાં બે યુ-ગર્ડર સફળતાપૂર્વક બેસાડ્યા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મુંબઈ મેટ્રો લાઈન ટૂ-બી (ડી.એન. નગર-મંડાલે) અંતર્ગત કુલર્માં હલાવ પુલ પર શનિવારે ઘડેલી સવારના ચાર વાગે બે યુ-ગર્ડરને સફળતાપૂર્વક બેસાડવામાં આવ્યા હતા. મુંબઈ મેટ્રો પોલિટન રિજન ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી (એમએમઆરડીએ) દ્વારા બાંધવામાં આવી રહેલી મેટ્રો લાઈન ટૂ-બી મહત્ત્વની પૂર્વ-પશ્ચિમ કોરિડોર બની રહેવાનો છે, જે ડી.એન.નગર, બીકેસી, કુર્લા, ચેમ્બુર અને મંડાલે આ મહત્ત્વના રેસિડેન્શિયલ અને કમર્શિયલ કેન્દ્રને જોડનારો માર્ગ છે. હલાવ પુલ પરિસર એરપોર્ટના ફ્લાય ઝોનમાં આવતો હોવાથી મેટ્રો વાયાક્રોસ્ટ અને પુલ વચ્ચેના ઊભા અંતરની મર્યાદા ફક્ત ૩.૫ મીટરની છે. ટેકનિકલ મર્યાદાનો વિચાર કરીને સંબંધિત યંત્રણાને આવશ્યક મંજૂરી મેળવ્યા બાદ વ્યસ્ત રહેલા પુલ પરિસરમાં ટ્રાફિકને ધ્યાનમાં રાખીને રાતના સમયે કામ પાર પાડ્યું હતું. તેથી વાહનવ્યવહારમાં બહુ અવરોધ નિર્માણ થયો નહોતો. પુલ પરથી રિક્ષા, ટેક્સી, ટેમ્પો અને એમ્બ્યુલન્સ જેવાં વાહનોની

વસુંધરા અભિયાન સમ્માન' કાર્યક્રમને સંબોધિત કરતા તેમણે જણાવ્યું હતું કે, પર્્યાવરણનું રક્ષણ કરવા અને આગામી પેઢીઓ માટે ટકાઉ ભવિષ્ય સુનિશ્ચિત કરવા માટે પ્રાકૃતિક ખેતી અપનાવો. સાથે તેમણે માઝી વસુંધરા અભિયાન પર એક કોફી ટેબલ બુક અને મરાઠી-અંગ્રેજી પર્્યાવરણીય શબ્દકોષ 'ધ કલાઇમેટ ચેન્જ લેક્સિકોન'નું પણ વિમોચન કર્યું હતું. ■

એમબીવીવી પોલીસે ૯૨૧ કર્મચારીઓની ભરતી માટે ઝુંબેશ શરૂ કરી

થાણે: મીરા-ભાંચંદર વસઈ-વિવાર (એમબીવીવી) પોલીસે ૮૧ ડ્રાઇવરો સહિત ૯૨૧ કર્મચારીઓની ભરતી કરવાની ઝુંબેશ શરૂ કરી હોવાનું એક વરિષ્ઠ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું. પાલી જગ્યાઓ માટે કુલ ૫૮,૯૮૦ અરજીઓ મળી હતી. આમાં પોલીસ કોન્સ્ટેબલ ૫૬ માટે ૩૯,૨૦૨ અને ડ્રાઇવર માટે ૧૮,૭૮૨ અરજીઓ છે. અરજદારોમાં ૧૨,૭૧૨ મહિલાઓ અને પાંચ ટ્રાન્સજેન્ડર વ્યક્તિઓનો સમાવેશ થાય છે, એમ એડિશનલ પોલીસ

કમિશનર દત્તા શિંદેએ જણાવ્યું હતું. શારીરિક માપણી અને ફિટ્લ ટેસ્ટ ૨૦ ફેબ્રુઆરીથી ભાંચંદર (વેસ્ટ) માં નેતાજી સુભાષચંદ્ર બોલ મેદાન ખાતે શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. પારદર્શિતા સુનિશ્ચિત કરવા માટે સમગ્ર પ્રક્રિયાનું ૬૯ કેમરાની મદદથી વીડિયો રેકોર્ડિંગ કરવામાં આવી રહ્યું છે, ઉમેદવારોને તેમના માર્ક્સ સ્થળ પર જ જણાવવામાં આવી રહ્યા છે, અને કોઈપણ શંકાનું તુરંત નિરાકરણ લાવવા માટે ફરિયાદ નિવારણ સેલ કાર્યરત છે. ગેરવર્તણૂકમાં પકડાયેલા બંને આરોપી પોલીસે ૯૨૧ કર્મચારીઓની ભરતી માટે ઝુંબેશ શરૂ કરી હતી. (પીટીઆઈ)■

ધાર્મિક કાર્યક્રમો માટે સંતોની પાદુકાઓ હેલિકોપ્ટરમાં ગળું ચીરી ચુપતીની હત્યા: પ્રેમી સહિત મિત્રની ધરપકડ

લાતુર: વારકરી પરંપરાના સાત સંતોની પાદુકાઓ શનિવારે પુણે જિલ્લાના દેહુ અને આળંદીથી ખાસ હેલિકોપ્ટર દ્વારા લાતુર મોકલવામાં આવી હતી. આ સાથે લાતુરમાં એક મહત્ત્વની ધાર્મિક ઉજવણીની શરૂઆત થઈ છે. આયોજકોએ જણાવ્યું હતું કે પાદુકાનું આગમન અનેક સ્મારક કાર્યક્રમોનો એક હિસ્સો છે. આ કાર્યક્રમોમાં સંત જ્ઞાનેશ્વરની ૭૫૦મી જન્મજયંતી, સંત નામદેવ અને સંત જનાબાઈનાં સ્મારકો અને સંત તુકારામના સ્મરણ સમારોહનો એમાં સમાવેશ થાય છે. બે રથ પવિત્ર પાદુકાઓ લાતુર તાલુકાના ખંડાપુર ગામમાં ભવ્ય શોભાયાત્રામાં લઈ જશે એવી જાણકારી આપી આયોજકોએ ઉમેર્યું હતું કે આળંદી અને દેહુના ઘોડા પરંપરાગત ફિંગણ વિધિ (પાલખીની ફરતે ગોળાકારમાં ફરવું) કરશે, જે વારકરી પરંપરાની વિશેષતા છે. દસ દિવસના ધાર્મિક કાર્યક્રમોમાં મહારાષ્ટ્ર ભરમાંથી લાખો ભક્તો હાજરી આપશે. (પીટીઆઈ)■

રાહુલ કોંગ્રેસના નેતાઓને મળ્યા: ચૂંટણીમાં નબળા પ્રદર્શનની સમીક્ષા કરી

મુંબઈ: કોંગ્રેસ નેતા રાહુલ ગાંધીએ શનિવારે મુંબઈમાં તેમના સાથીદારો સાથે મુલાકાત કરી હતી અને ૧૫ જાન્યુઆરીની મુંબઈ મહાનગરપાલિકાની ચૂંટણીમાં પક્ષના નબળા દેખાવ અંગે પૂછપરછ કરી હતી. 'પક્ષના પદાધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું કે, તેમણે પ્રવર્તમાન રાજકીય સ્થિતિ તેમજ સમગ્ર મહારાષ્ટ્રમાં કોંગ્રેસની સ્થિતિ મજબૂત કરવા માટે લેવામાં આવી રહેલા પગલાંની સમીક્ષા કરી હતી.' ગાંધી અગાઉ શનિવારે દિવસ દરમિયાન થાણે જિલ્લાની ભિવંડી મેજિસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં હાજર થયા હતા, જેથી આરએસએસ કાર્યકર્તા દ્વારા તેમની સામે દાખલ કરવામાં આવેલા ૨૦૧૪ના બદનશીના કેસમાં નવો જામીનદાર રજૂ કરી શકાય. તેમણે પૂર્વ કેન્દ્રીય પ્રધાન શિવરાજ પાટીલના સ્થાને મહારાષ્ટ્ર કોંગ્રેસના પ્રમુખ હર્ષવર્ધન સપકાલને તેમના નવા જામીનદાર તરીકે જાહેર કર્યા હતા. દિલ્હી પરત રવાના થતા પહેલા મુંબઈની એક સમર્પન હોટલમાં ગાંધીની લંચ મીટિંગ યોજાઈ હતી. આ પ્રસંગે સપકાલ અને મુંબઈ એકમના વડા તથા લોકસભા સાંસદ વર્મા ગાયકવાડ સહિતના નેતાઓ ઉપસ્થિત હતાં. સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે ગાંધીએ મહાનગરપાલિકાની ચૂંટણીમાં કોંગ્રેસના નબળા પ્રદર્શન પર સવાલ ઉઠાવ્યા હતા. પાર્ટીએ ૨૨ સભ્યોની બીએમસીમાંથી ફક્ત ૨૪ બેઠકો જીતી હતી. ■

ગળું ચીરી ચુપતીની હત્યા: પ્રેમી સહિત મિત્રની ધરપકડ

નાશિક: ચારિત્ર્ય પર શંકાને પગલે ગળું ચીરી ચુપતીની હત્યા કર્યા બાદ તેની ઓળખ છતી ન થાય તે માટે ચહેરો વિદ્યુપ કરી નાખવાના કેસમાં પોલીસે ચુપતીના પ્રેમી સહિત બેની ધરપકડ કરી હતી. પકડાયેલા બંને આરોપીની ઓળખ અર્ધવ દેશમુખ અને સુમીત સાનપ તરીકે થઈ હતી. હત્યા બાદ લોહીથી ખરડાયેલાં કપડાં બદલવા મિત્રના ઘરે દેશમુખને એક રહેવાસીએ જોઈ લેતાં આ હત્યાકાંડ પરથી પરદો ઊંચકાયો હોવાનું પોલીસનું કહેવું છે. અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ નાશિક ગ્રામીણના વાડીવહા પોલીસ સ્ટેશનની હદમાં આવેલા સોરુલ ગામમાંથી શુક્રવારે ચુપતીનો મૃતદેહ મળી આવ્યો હતો. તપાસ દરમિયાન ચુપતીની ઓળખ બુલઢાણાની રહેવાસી સંસ્કૃતિ કાળે (૧૯) તરીકે થઈ હતી. ગળું ચીરીને સંસ્કૃતિની હત્યા કરવામાં આવી હતી. પછી તેની ઓળખ છતી ન થાય તે માટે તેનો ચહેરો વિદ્યુપ કરી નાખવાનો પ્રયાસ કરાયો હતો. દરમિયાન સતપુર પોલીસને મહત્ત્વની માહિતી મળી હતી કે એક યુવક લોહીના ડાઘવાળાં કપડાં બદલવા તેના મિત્રને ઘરે આવ્યો હતો. માહિતીને આધારે પોલીસે એ મિત્રને તાબામાં લઈ પૂછપરછ કરી હતી. તેણે આપેલી વિગતો પરથી પોલીસે અર્ધવ દેશમુખની શોધ હાથ ધરી હતી. દેશમુખ છત્રપતિ સંભાજીનગર ફરાર થવાની તૈયારીમાં હતો ત્યારે પોલીસે તેને પકડી પાડ્યો હતો. દેશમુખે કબૂલ્યું હતું કે સંસ્કૃતિ સાથે તેને પ્રેમ સંબંધ હતો. ચારિત્ર્ય પર શંકાને પગલે જ તેની હત્યા કરવામાં આવી હતી, એવું વાડીવહા પોલીસ સ્ટેશનના અધિકારીએ જણાવ્યું હતું. દેશમુખે તેના મિત્ર સાનપની મદદથી હત્યા કરી હતી. પછી કારમાં સંસ્કૃતિના મૃતદેહને ઘટનાસ્થળે ફેંકવામાં આવ્યો હતો. પોલીસે સાનપને પણ પકડી પાડ્યો હતો, એમ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું. (પીટીઆઈ) ■

પોલીસ અધિકારીની સોનાની ચેન ચોરનારો પકડાયો

થાણે: કલવામાં બાઈક પર આવીને પોલીસ અધિકારીના ગળામાંથી સોનાની ચેન ખેંચી ફરાર થઈ ગયેલા બે યુવકમાંથી એકને પોલીસે પકડી પાડ્યો હતો. ધરપકડ કરાયેલા આરોપીની ઓળખ ચૈક ફિરોઝ ખાન (૨૩) તરીકે થઈ હતી. પોલીસના જણાવ્યા મુજબ ૩૧ જાન્યુઆરીની રાતે બે આરોપી બાઈક પર આવ્યા હતા અને કલવા પરિસરમાંથી ચાલતા જઈ રહેલા અધિકારીના ગળામાંથી ચેન આંચકી ફરાર થઈ

ગયા હતા. છ દિવસ પછી આ જ વિસ્તારમાં સિનિયર સિટીઝન સાથે પણ આવી ઘટના બની હતી. પોલીસે બંને ચેન સ્નેચરની ઓળખ મેળવવા સીસીટીવી કેમેરાનાં ફૂટેજ તપાસ્યાં હતાં. ફૂટેજને આધારે તપાસ કરી મુંબામાં રહેતા ખાનને પકડી પાડવામાં આવ્યો હતો. ખાન પાસેથી ચોરીની રાતે બે હસ્તગત કરવામાં આવી હતી. તેના સાથી નૌશાદ ખાનની પોલીસે શોધ હાથ ધરી હતી. (પીટીઆઈ)■

આઈએનએસ શિકારાની નજીક અન્ય ગગનચૂંબી ઈમારતો પણ તો છે?: હાઈ કોર્ટનો સવાલ

મુંબઈ: દક્ષિણ મુંબઈમાં દરિયાઈ દળના મુખ્ય હવાઈ મથક આઈએનએસ શિકા નજીક બધાનું ધ્યાન ચૂકવી એક બહુમાળી ઈમારત કેવી રીતે તૈયાર થઈ એ વિશે સવાલ ઉઠાવી બોમ્બે હાઈ કોર્ટ શુક્રવારે જાપો રાખવામાં નિષ્ફળતા બદલ નૌકાદળને ફટકાર લગાવી હતી. ન્યાયમૂર્તિ રવિન્દ્ર ઘુગે અને ન્યાયમૂર્તિ અભય મંત્રીની ખંડપીઠે જણાવ્યું હતું કે પ્રથમ દૃષ્ટિએ એવું માનવામાં આવે છે કે નૌકાદળ તરફથી સતર્કતાના મામલે ભૂલ થઈ છે કારણ કે તે તેના મહત્વનાં સ્થળ નજીક એક ગગનચૂંબી ઈમારતનું નિર્માણ થઈ રહ્યું છે અને એ એની ધ્યાન બહાર રહી ગયું છે.

કમાન્ડિંગ ઓફિસર દ્વારા દાખલ કરાયેલી અરજી પર સુનાવણી કરી રહી હતી. આ અરજીમાં સંવેદનશીલ લક્ષ્મી સ્થાન માટે નોંધપાત્ર સુરક્ષા જોખમોનો ઉલ્લેખ કરીને પ્રોજેક્ટને રોકવાની માગ કરવામાં આવી હતી. ખંડપીઠે નૌકાદળના આ ચોક્કસ ઈમારતના વિરોધ પર પણ પ્રશ્ન ઉઠાવ્યો હતો જ્યારે આસપાસમાં ઘણી અન્ય રહેણાંક ઊંચી ઈમારતો છે. તેમાંથી કેટલીક તો આઈએનએસ શિકારાની સાવ નજીક છે. અરજદારના વકીલ આર.વી. ગોવિલકરે જણાવ્યું હતું કે અન્ય ઈમારત ૨૦૧૧ પહેલાં બનાવવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ સંરક્ષણ મંત્રાલયે એક જાહેરનિમું બહાર પાડી સંરક્ષણ

સંસ્થાઓની નજીક ઊંચા બાંધકામ માટે નો-ઓબ્જેક્શન સર્ટિફિકેટ ફરજિયાત બનાવવામાં આવ્યું હતું. જો કે અદાલતે નોંધ્યું હતું કે હાલના હાઇ-રાઇઝને માર્ચ ૨૦૧૧ માં બાંધકામ પ્રમાણપત્ર મળ્યા બાદ બાંધકામ શરૂ થયું હતું. અદાલતે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે આ વિસ્તારમાં ૫૩.૦૭ મીટર (૧૫ માળ) સુધીના બાંધકામની પરવાનગી હોવાથી ઈમારતના ઉંચાઈને પોતાના જોખમ પરવાનગી કરતા વધુ ઊંચાઈનું બાંધકામ કરવાનું રહેશે. જો અદાલત તારણ કાઢશે કે એ નઓર્ડી (નો ઓબ્જેક્શન સર્ટિફિકેટ) ફરજિયાત છે, તો તે ૫૩ મીટરથી ઊંચી ઈમારત તોડી પાડવાનો નિર્દેશ આપશે.

જો એવું જાણવા મળશે કે મુંબઈ મહાનગરપાલિકાએ નૌકાદળના એનઓસી વિના શરૂઆતનું પ્રમાણપત્ર આપી દીધું દર્શાવી છે અથવા ભૂલ કરી છે તો મુંબઈ મહાનગરપાલિકાના અધિકારીઓ સામે કાર્યવાહી કરવાની ચેતવણી પણ અદાલતે આપી હતી. આ મામલાની અંતિમ સુનાવણી ૩૦ માર્ચ પર મુલતવી રાખી છે. ટેલરપરનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા વરિષ્ઠ વકીલ જનક દ્વારકાદાસે દલીલ કરી હતી કે સંરક્ષણ મંત્રાલય દ્વારા જારી કરાયેલા નોટિફિકેશનના કેટલાક મહિના પહેલા, માર્ચ ૨૦૧૧ માં ઈમારતને તેનું પ્રારંભ પ્રમાણપત્ર પ્રાપ્ત થયું હોવાથી, તેને સંરક્ષણ તરફથી ફરજિયાત એનઓસીની જરૂર નથી. (પીટીઆઈ) ■

શિંદેને મળ્યો હવે ફડાવપીસને મળીશ: રાજ ઠાકરે

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્ર નવનિર્માણ સેનાના પ્રમુખ રાજ ઠાકરે અને નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદે વચ્ચે તાજેતરમાં એક મહત્વપૂર્ણ બેઠક યોજાઈ હતી. આ બેઠક બાદ રાજકીય વર્તુળોમાં અનેક તર્ક-વિતર્ક ચાલી રહ્યા હતા. રાજ ઠાકરેએ આ બેઠક અંગે મુંબઈમાં પક્ષના પદાધિકારીઓની બેઠક બાદ રાજ ઠાકરેએ મીડિયા સાથે વાતચીત કરી હતી. નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદે અને રાજ ઠાકરે મુલાકાત બાદ રાજકીય વર્તુળોમાં રાજ ઠાકરે ઉદ્ભવને છોડશે કે કેમ સહિત વિવિધ અટકળો ચાલી રહી હતી. જોકે રાજ ઠાકરેએ સ્પષ્ટતા કરી હતી કે તેમની મુલાકાત મુંબઈ અને શહેરના મુદ્દાઓ સાથે સંબંધિત હતી. તેમણે એમ પણ કહ્યું કે એકનાથ શિંદેની મુલાકાત પછી મુખ્ય પ્રધાનને પણ

મળશે. એકનાથ શિંદે સાથેની મુલાકાત રાજકીય નહોતી એવી સ્પષ્ટતા કરી રાજ ઠાકરેએ સંપૂર્ણ હતું કે હવે ચૂંટણીઓ પૂરી થઈ ગઈ છે. સત્તા એમની પાસે વળતી છે અને તેમને આ બેઠક અંગે મુંબઈમાં પક્ષના પદાધિકારીઓની બેઠક બાદ રાજ ઠાકરેએ મીડિયા સાથે વાતચીત કરી હતી. નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદે અને રાજ ઠાકરે મુલાકાત બાદ રાજકીય વર્તુળોમાં રાજ ઠાકરે ઉદ્ભવને છોડશે કે કેમ સહિત વિવિધ અટકળો ચાલી રહી હતી. જોકે રાજ ઠાકરેએ સ્પષ્ટતા કરી હતી કે તેમની મુલાકાત મુંબઈ અને શહેરના મુદ્દાઓ સાથે સંબંધિત હતી. તેમણે એમ પણ કહ્યું કે એકનાથ શિંદેની મુલાકાત પછી મુખ્ય પ્રધાનને પણ

ઈ-બસને કારણે કાન્હેરી ગુફાની મુસાફરી મોંઘી થઈ, પ્રવાસીઓમાં નારાજગી

મુંબઈ: સંજય ગાંધી રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાનમાં બેસ્ટ બસ સેવા બંધ કર્યા પછી પાર્ક પ્રશાસને હવે પ્રવાસીઓની સુવિધા માટે ત્યાં ઈ-બસ સેવા શરૂ કરી છે. જોકે ઘણા લોકોએ આ બસોના ટિકિટના ભાવ સામે વાંધો ઉઠાવ્યો છે અને વહીવટીતંત્રના આ નિર્ણયની ટીકા થઈ રહી છે. બીજી તરફ ટિકિટના દરેક ભાવતમાં રાજકારણ લાવવાની જરૂર નથી. રાજએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે આપણી પાસે સારા રજાના ફલાયઓવર છે તે સારી વાત છે, પણ આપણે મૂળ મુદ્દાને સ્પર્શી રહ્યા નથી. આટલા મોટા પાયે વિકાસ થઈ રહ્યો છે, પણ લોકોને કેટલું નુકસાન થઈ રહ્યું છે. લોકો પાસે એક કરતાં વધુ કાર છે. ઘણી ઈમારતોમાં પાર્કિંગનો મોટો મુદ્દો છે. અગાઉ હું સીએમને મળ્યો હતો ત્યારે તેમને જાણ કરી હતી. ■

અને કાન્હેરી કેવ્લ વચ્ચે ચાલતી એસી બેસ્ટ બસ સેવા સંપૂર્ણપિણે બંધ કરી દીધી છે. પર્યાવરણ અને વન્યજીવોની સલામતીને ધ્યાનમાં રાખીને, આ બસ રૂટનું સંચાલન બંધ કરવામાં આવ્યું હતું. ત્યારબાદ વહીવટીતંત્રે પ્રવાસીઓની સુવિધા માટે પાંચ ઈ-બસ શરૂ કરી હતી. આ સેવા ફક્ત પ્રવાસીઓ માટે હોવાથી, સ્થાનિક લોકોને તેમના ઘરે પહોંચવા માટે ચાલીને જવું પડે છે. બેસ્ટ બસ દ્વારા મુસાફરી માટે ટિકિટનો ભાવ સામાન્ય રીતે ૧૫ થી ૨૦ રૂપિયાની વચ્ચે હતો. જોકે, હવે વહીવટીતંત્રની ઈ-બસ પ્રતિ વ્યક્તિ ૧૦૦ રૂપિયા વસૂલ કરી રહી છે, જેના કારણે પ્રવાસીઓ નારાજગી વ્યક્ત કરી રહ્યા છે. ભાડા વધારાને કારણે પ્રવાસીઓની સંખ્યામાં ઘટાડો થવાની પણ અપેક્ષા છે. ■

ભિવંડીમાં ગ્રામ પંચાયતનો સભ્ય ૧.૭ લાખની લાંચ લેતાં પકડાયો

થાણે: થાણે જિલ્લામાં ડેવલપર પાસેથી ૧.૭ લાખ રૂપિયાની લાંચ માગવા અને સ્વીકારવા બદલ ગ્રામ પંચાયતના ૩૫ વર્ષના સભ્યની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. આરોપી સ્વનીલ સીતારામ પાટીલ ભિવંડી તાલુકાના અંખાડી ગ્રામ પંચાયતનો સભ્ય હતો, એમ એન્ટિ-કરપ્શન બ્યૂરો (એસીબી)ના અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.

ફરિયાદીએ તમામ જરૂરી પરવાનગીઓ મેળવ્યા બાદ ત્રણ માળની બિલ્ડિંગ બાંધી હતી. ફરિયાદીએ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૫માં ગ્રામ પંચાયતમાં બિલ્ડિંગ પરના પ્રોપર્ટી તથા પાણી વેરાની આકારણી માટે અરજી કરી હતી. જોકે મહિનાની મીટિંગ દરમિયાન પાટીલ તથા કોલ્લાક અન્ય સભ્યોએ વેરાની વસૂલાત સામે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો. આરોપી તથા અન્ય સભ્યોએ સ્થાનિક તહેસીલદારને

લેખિત ફરિયાદ કરી હતી, જેમાં દાવો કર્યો હતો કે ઉપરોક્ત બિલ્ડિંગ અનધિકૃત છે. ડિસેમ્બર, ૨૦૨૫માં પાટીલે ફરિયાદીને ગભરાવવા માટે ફરિયાદની નકલ ફરિયાદીને વ્હોટ્સએપ પર નોકલી આપવાની તથા અરજી કરી હતી. જોકે પાટીલે ફરિયાદીને વસૂલાતને સરળ બનાવવા અને તહેસીલદારને સમજાવવા માટે ફરિયાદી પાસે ૧.૭ લાખ રૂપિયાની લાંચ માગી હતી, જેને તેમણે લેણે

એસીબીનો સંપર્ક સાધ્યો હતો. આ અંગે તપાસ કર્યા બાદ એસીબીના અધિકારીઓએ બુધવારે છટકું ગોઠવ્યું હતું અને પાટીલને લાંચની રકમ સ્વીકારતાં રંગેહાથ પકડી પાડ્યો હતો. ડેપ્યુટી પોલીસ સુપરિન્ટેન્ડેન્ટ (એસીબી, થાણે) અનિલ જયકરે જણાવ્યું હતું કે પાટીલ વિરુદ્ધ ગણેશપુરી પોલીસ સ્ટેશનમાં ગુનો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. (પીટીઆઈ) ■

છેલ્લા પાનાનું ચાલુ

શરદ પવાર
ગૂંચવણો ટાળવા માટે પ્રિયંકા ચતુર્વેદીને બીજી તક આપવામાં આવે તેવી આદિત્ય ઠાકરેની ટિપ્પણી અંગે પૂછવામાં આવતા રાઉતે કહ્યું હતું કે ઠાકરે એક વરિષ્ઠ નેતા છે અને મહારાષ્ટ્રે તેમના નિવેદન પર વિચાર કરવો જોઈએ. માલેગાંવના ડેપ્યુટી મેયરની ઓફિસમાં ટીપુ સુલતાનના પોર્ટ્રેટ પ્રદર્શનને લગતા વિવાદ અંગે રાઉતે આરોપ કર્યો હતો કે ભાજપ સાંપ્રદાયિક તણાવ બહાકાવવા માટે ૧૮મી સદીના શાસકના મુદ્દાને ઈરાદાપૂર્વક રજૂ કરી રહ્યો છે. રાઉતે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે 'ભાજપના નેતાઓએ પહેલા કણાટક વિધાનસભામાં ભૂતપૂર્વ રાષ્ટ્રપતિ રામનાથ કોવિંદે ટીપુ સુલતાન વિશે ૩૦ કલાકો હતું તે સાંભળવું જોઈએ. મુંબઈમાં પણ, વર્તમાન મેયર તેમજ મુંબઈ ભાજપ મુખ્ય અમિત સાટમ નગરસેવક હતા ત્યારે ટીપુ સુલતાનના નામ પર અમુક માર્ગ અને બગીચાઓના નામ રાખવાના ઠરાવોને સમર્થન આપ્યું હતું. હવે તેમણે અચાનક પોતાનું વલણ બદલી નાખ્યું છે. ભાજપ હિન્દુ-મુસ્લિમ સંઘર્ષ શરૂ કરવા માટે કોઈપણ મુદ્દાને લઈ શકે છે. ટીપુ સુલતાન બ્રિટિશ શાસન સામે લડ્યા હતા અને (તેમની સામે) યુદ્ધમાં માર્યા ગયા હતા તે હકીકત હતી, પરંતુ બળજબરીથી ધર્માત્મરણના આરોપો પણ રોકોડોનો ભાગ હતા અને કોઈ પણ તેમને તેના માટે સમર્થન આપી રહ્યું નથી. ભાજપે પહેલા ટીપુ સુલતાનને ટેકો આપ્યો હતો અને હવે તે રાજકીય વિવાદ ઊભો કરવા માગે છે.' (પીટીઆઈ) ■

આરએસએસ બદલદી

હતી, જેમાં આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો કે કોંગ્રેસના નેતાએ ૨૦૧૪ની લોકસભા ચૂંટણી દરમિયાન સોનાલે ગામમાં એક રેલીને સંબોધિત કરતી વખતે કહ્યું હતું કે મહાત્મા ગાંધીની હત્યા પાછળ સંઘનો હાથ હતો. ૧૨ ડિસેમ્બર, ૨૦૨૫ના દિવસે તેમના અગાઉના ગેરંટર, ભૂતપૂર્વ કેન્દ્રીય પ્રધાન શિવરાજ પાટીલ ચાકુરકરના મૃત્યુ બાદ અદાલતે લોકસભાના વિરોધ પક્ષના નેતાને આ કેસમાં નવા જામીન રજૂ કરવા માટે રૂબરૂ હાજર રહેવા જણાવ્યું હતું. ૨૦૧૬માં જ્યારે કોર્ટે ગાંધી સમક્ષ હાજર થયા બાદ તેમને જામીન આપ્યા ત્યારે પાટીલ તેમના જામીન હતા. શનિવાર, નવી જામીન કાર્યવાહી ફાસ્ટ-ટ્રેક સેટઅપમાં હાથ ધરવામાં આવી હતી, જે લગભગ ૧૫ મિનિટ ચાલી હતી. એઆઈ સમિટમાં યુવા કોંગ્રેસના કાર્યકર્તા દ્વારા કરવામાં આવેલા પ્રદર્શનનો ઉલ્લેખ કરતા, વિરોધ વડી રહેલા ભાજપના કાર્યકરોએ આરોપ કર્યો હતો કે ગાંધી સતત ૫૨ પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીની પહેલોનો વિરોધ કરે છે. કોંગ્રેસ અને એનસીપી (એસપી) એ વિરોધ પ્રદર્શન કરવા બદલ ભાજપની ટીકા કરી. ભાજપના કાર્યકરોના વિરોધ પ્રદર્શનનો જવાબ આપતા કોંગ્રેસના નેતા સચિન સાવંતે કહ્યું કે આ મુખ્ય રાષ્ટ્રીય મુદ્દાઓ પરથી ધ્યાન હટાવવાનો પ્રયાસ છે. (પીટીઆઈ) ■

મુંબઈગરા

તામાપન રહ્યું હતું, જે સામાન્ય કરતા ૪.૩ ડિગ્રી વધુ હતું. જે અચાનક ગરમીની તીવ્રતા દર્શાવે છે. દિવસ દરમિયાન કોલાબામાં મહત્તમ તાપમાન ૩૪.૮ ડિગ્રી નોંધાયું હતું, જે સામાન્ય કરતા ૨.૫ ડિગ્રી વધુ હતું. દિવસના ઊંચા તાપમાન સામે જોકે શુક્રવાર રાતના તાપમાને થોડી રાહત આપી હતી. કોલાબા અને સાંતાક્રુઝમાં લઘુત્તમ તાપમાન અનુક્રમે ૨૩.૬ ડિગ્રી અને ૨૨.૪ ડિગ્રી નોંધાયું હતું. જે સામાન્ય કરતા ૨.૭ ડિગ્રી અને ૩.૭ ડિગ્રી વધુ કહેવાય છે. હવામાનના નિષ્ણાંતે અચાનક ગરમીમાં થયેલા વધારા માટે દરિયાઈ પવનોને જવાબદાર ગણાવ્યા હતા. તેમના કહેવા મુજબ પૂર્વીય તરફથી જમીન પરથી ફૂંકાતા પવનો લગભગ એક વાગ્યા સુધા ચાલુ રહ્યા હતા, તેને કારણે દરિયાઈ પવનોની ઠંડકને અસર થઈ હતી અને તાપમાનમાં તીવ્ર વધારો જણાયો હતો. છેલ્લાં થોડાં વર્ષોથી ફેબ્રુઆરી મહિનામાં ગરમીનું પ્રમાણ વધી રહ્યું છે. ગયા વર્ષે પણ ફેબ્રુઆરી મહિનાના છેલ્લા અઢવાડિયામાં તાપમાનનો પારો ઊંચો નોંધાયો હતો અને લગભગ ૩૮.૪ ડિગ્રી જેટલું ઊંચું તાપમાન નોંધાયું હતું. જે છેલ્લાં છ વર્ષનું સૌથી ઊંચું તાપમાન નોંધાયું હતું. એ અગાઉ ૨૮ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૦ના ૩૮.૪ ડિગ્રી તાપમાન નોંધાયું હતું. ફેબ્રુઆરી મહિનામાં અત્યાર સુધીનું સૌથી વધુ મહત્તમ તાપમાન ૩૮.૬ ડિગ્રી ૨૫ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૬૬ના નોંધાયું હતું. હવામાન વિભાગના જણાવ્યા મુજબ ૨૨ અને ૨૩ ફેબ્રુઆરીના મહત્તમ તાપમાન ૩૪થી ૩૫ ડિગ્રીની આસપાસ રહેવાની ધારણા છે. ૨૩ ફેબ્રુઆરીથી તાપમાનમાં હળવો ઘટાડો થવાની શક્યતા છે. ■

તપાસ પૂર્ણ થાય

અને દેશ પ્રત્યેના તેમના યોગદાન માટે આદર દર્શાવ્યો છે. આ સંદર્ભમાં, હું વિનંતી કરું છું કે તપાસ પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી રામ મોહન નાયડુને તેમના પદ પરથી રાજીનામું આપવાનું કહેવામાં આવે. વીએસઆરના સંબંધમાં ડીજીસીએ સાથે કોઈપણ રીતે ચેડા થયા હતા કે કેમ તેની તપાસમાં કોઈ પ્રભાવ કે દખલ ન થાય તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે આ જરૂરી છે.' રોહિત પવારે વિમાન અકસ્માત સંબંધિત વિવિધ મુદ્દાઓ પર પ્રકાશ પાડવા માટે ઘણી પ્રેસ કોન્ફરન્સ યોજી છે અને કાવતરા અંગે શંકા વ્યક્ત કરી છે. ૨૮ જાન્યુઆરીએ પુણે જિલ્લામાં બારામતી એરપોર્ટ નજીક વિમાન દુર્ઘટનામાં એનસીપી નેતા અજિત પવાર અને અન્ય ચાર લોકોનું મૃત્યુ થયું હતું. (પીટીઆઈ) ■

રણવીર સિંહને

વહોટ્સએપ પર થોડા દિવસ અગાઉ એક વોઈસ નોટ આવી હતી. આ વોઈસ નોટમાં રણવીર સિંહ માટે ધમકી અને ૧૦ કરોડ રૂપિયાની માગણી કરવામાં આવી હતી. આ ધમકીભરી વોઈસ નોટ અમેરિકન નંબર પરથી મોકલવામાં આવી હોવાનું તપાસમાં સામે આવ્યું હતું. દરમિયાન વોઈસ નોટમાં જે અવાજ છે તે બિસ્નોઈ ગેંગના વિશ્વાસુ હેંરી બોક્સરના અવાજ સાથે મેળ ખાતો હોવાનું કાઠમ બ્રાન્ચની તપાસમાં જણાવ્યું હતું. આ વોઈસ નોટ મોકલવા માટે વીપીએને નેટવર્કનો ઉપયોગ કરાયો હતો. નેટવર્કને ટ્રેસ કરવા ઈન્ટરપોલીસ મદદ લેવાઈ હતી. અભિનેતાને ધમકી પ્રસ્કરણે ફરિયાદ મળ્યા પછી કાઠમ બ્રાન્ચે પ્રાથમિક તપાસ હાથ ધરી હતી. તપાસમાં અમુક તથ્યો સામે આવતાં હવે એફઆઈઆર નોંધવામાં આવ્યો છે. અમેરિકન નંબર સંબંધી વિગતો મેળવવા અમેરિકાની એજન્સીનો સંપર્ક સાધવામાં આવ્યો હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. ઉલ્લેખનીય છે કે બિસ્નોઈ ગેંગના લીડર લાર્ડેન્સ બિસ્નોઈના ભાઈ અનમોલને કેનેડામાંથી પકડી પાડવામાં આવ્યો હતો. બિસ્નોઈ ગેંગનો બેઠા હાલમાં અમેરિકામાં હોવાનું કહેવાય છે. ■

સમાવેશના ભાવે અમૃતલાલ વોરા (ઉ.વ. ૫૭) તા. ૧૯-૨-૨૬ના પો-ડીરેઈમાં અવસાન પામેલ છે. મંજુલાબેન અમૃતલાલના પુત્ર. શિલ્પના પતિ. કૃપાશુભા પિતા. કોડાચા તારાબેન અમૃતલાલ ગણના જમા. પ્રાર્થના સ્મૃતિ. ભાવેશ વોરા, ૫૩, બિગી સ્ટ્રીટ, પો-ડીરેઈ-૬૦૫૦૦૧. બારોડાના દેરાજી ધાંજી સારંગે કેનીશા (ઉ.વ. ૮૦) તા. ૧૮-૨ના અવસાન પામ્યા છે. માતૃશ્રી રતનબેન ધાંજીના સુપુત્ર. વાસંતીબેનના પુત્ર. કૃષ્ણ, કેતના, નિશાના પિતા. નાનજી, ભાણજી, વસાલ કસરબેન મનલાલ બેન્ડા, કારાઘઘા વીરબાઇ (વિમળા) વલ્લભજી, લાખાપુર લક્ષ્મીબેન ગુલાબચંદના બાલ. પ્રદીપ મહાબાઇ ખીમજી ધનાણીના જમા. અંકુરના સંપત્તિ નથી. નિ. કૃતીલ કેનીશા. જૈન મુનિ સુબ્રજ નિવાસ, સંત નામદેવ ધંધ, ગોગ્રાસવાડી, ડુંબ્રીબાઈ (ઉચ્ચ). ઘોશાઈ વિશાશ્રીમાણી જૈન (ઉચ્ચ) (શિહોર) નિવાસી, હાલ બોલિવૂડી, વાડી લાલ નાગરદાસ શાહના ધર્મપત્ની ભાનુબેનને શાહ (ઉ.વ. ૭૬) ૨૫ પેશા, પ્રાંત, પારુલ જયેશ શાહ, ૫ના કેતના માતૃશ્રી.

નિવૃત્ત બેન્ક મેનેજરના

એ. સાતમી જાન્યુઆરી, ૨૦૨૬ના રોજ ફરિયાદીને એક મહિલાએ કોલ કર્યો હતો અને તેમના આધાર કાર્ડ પર એક સિમ કાર્ડ ખરીદવામાં આવ્યું હોવાની માહિતી આપી હતી. એ સિમ કાર્ડ પરથી ઘાટકોપરના એક રહેવાસીને ગેરકાયદે અને હેરેસમેન્ટના મેસેજ કરવામાં આવ્યા હોવાથી ફરિયાદી વિરુદ્ધ એફઆઈઆર નોંધવામાં આવ્યો હોવાનો દાવો મહિલાએ કર્યો હતો. પ્રાથમિક માહિતી આપીને મહિલાએ કોલ કાઠમ બ્રાન્ચ અને પછી સીબીઆઈમાં ટ્રાન્સક્રિપ્ટ કર્યો હતો. એક આરોપીએ પોતાની ઓળખ આઈપીએસ અધિકારી જય પ્રભાકર ચૌગુલે તરીકે આપી ફરિયાદીનો આધાર નંબર કિલિન લિસ્કમાં હોઈ મની લોન્ડરિંગ પ્રવૃત્તિ સાથે સંડોવાયેલો હોવાનો દાવો કર્યો હતો. આ બધી વાત પર ફરિયાદીને વિશ્વાસ બેસે તે માટે આરોપીએ સુપ્રીમ કોર્ટ અને એન્ફોર્સમેન્ટ ડિરેક્ટોરેટ (ઈડી)ના નામ અને લોગોવાળા બોગસ દસ્તાવેજો ફરિયાદીના મોબાઈલ પર મોકલાવ્યા હતા. સાયબર ઠગ ચેતવણી આપી હતી કે આ બધી તપાસ 'ટોપ સિક્રેટ' હોવાથી કોઈ પણ વ્યક્તિ સાથે ચર્ચા કરી તો તારકાલિક ધરપકડ કરવામાં આવશે. તપાસનું બહાનું કરીને આરોપીએ ફરિયાદી, તેમની પત્ની અને પુત્રીને તેમના ઘરના જ એ રૂમમાં પુરડાં રહેવાની સૂચના આપી હતી અને દર બે કલાકે રિપોર્ટ કરવાનું જણાવ્યું હતું. પરિવાર પર નજર રાખવા માટે પત્નીના મોબાઈલ ફોન પર સતત લીડિયો કોલ ચાલુ રાખવામાં આવ્યો હતો, એવું ફરિયાદમાં જણાવવાયું હતું. ફરિયાદ અનુસાર ૧૪ જાન્યુઆરીથી ૩૧ જાન્યુઆરી દરમિયાન આરોપીએ આપેલાં વિવિધ બેન્ક ખાતામાં ફરિયાદીએ ૧.૮૩ કરોડ રૂપિયા ટ્રાન્સફર કર્યા હતા. નાણાંની વ્યવસ્થા કરવા માટે ફરિયાદીને તેમની ફિક્સ ડિપોઝિટ ટોડવાની, સોનાના દાગીના ગિરવે મૂકવાની અને શોર્સ વેચવાની ફરજ પડાઈ હતી. એ સિવાય સંઘર્ષાત્મક ફરિયાદીને જાનના જોખમની ધમકી આપવામાં આવી હતી. આરોપીઓએ ૧૧ ફેબ્રુઆરીથી અચાનક કોલ કરવાનું બંધ કરી દીધું હતું. બાદમાં પોતે છોરનાથા હોવાની જાણ થતાં ફરિયાદીએ બુધવારે સાયબર હેલ્પલાઈનનો સંપર્ક સાધ્યો હતો. ફરિયાદને આધારે ગુરુવારે એફઆઈઆર નોંધવામાં આવ્યો હતો. ■

જૈન મરણ

મજીગઢા સ્થા. વિશા શ્રીમાણી જૈન ગં. વ. લલિતાબેન જયંતીલાલ મહેતા (ઉ.વ. ૭૯) તે વાંકાનેર નિવાસી હાલ ઘાટકોપર તે કમળાબેન અમરતલાલ બેચરાડસ ગાંધીના સુપુત્ર. હંસાબેનના પતિ. ચીરાગભાઈ મેઘનાબેન અમયકુમાર પારેખના પિતાશ્રી. તે દિલીપભાઈ, સ્વ. ઉષાભાઈ, તરુબેન, આશાબેન, ઇનાબેનનાં મોટાભાઈ. ભારતીબેન, સિમતાબેનના જેઠા, પલિતાણાવાળા વિરજલાલ વનમળીદાસ રોહના જમા. તા. ૨૦-૨-૨૬ના ધરપુર મુકામે અરિહંતશરણ પામેલ છે. સાદી તથા લૌકિક વ્યવહારની પ્રથા બંધ રાખેલ છે. જામનગર હાલર વિશા શ્રીમાણી સ્થાકવાસી જૈન શ્રાકા નિવાસી સ્વ. નવલબેન અમૃતલાલ મહેતાના સુપુત્ર પ્રકાશભાઈ (ઉ.વ. ૭૧) તા. ૨૧-૨-૨૬ના અરિહંતશરણ પામેલ છે. તે નીલાબહેનના પતિ. અર્પવ તથા ચેજલાના પિતા. સ્વ. વિમળાબેન રમેશચંદ્ર દોશીના ભાઈ. સાગરભાઈ ભાભાણી તથા બીજાના સસરા. નમના દાદા. સ્વ. હરજીવનદાસ મગનલાલ દોશીના જમા. લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે. વિશા પોરવાલ વણિક જૈન જૂનાગઢના નિવાસી હાલ કાંઠવલી ગં. સ્વ. કમળાબેન દિનકરપ્રસાદ શાહ (ઉ.વ. ૧૦૨) તા. ૨૧-૨-૨૬ના અરિહંતશરણ પામેલ છે. તે સ્વ. દિનકરપ્રસાદ શેષકરજી શાહના ધર્મપત્ની. તે સ્વ. મુકુલભાઈ, સ્વ. હંસાબેન તથા પ્રકુલભાઈ, અનિલભાઈ, ભરતભાઈના માતૃશ્રી. હસમુખલાલ, સ્વ. ચેતનાબેન, સ્વ. મધુબાલા તથા કિર્તીદાના સાસુ. તે બંદરા, રૂપેશના નાનીમા તથા ચંદની, સોનું, અંકુર અને દર્શાના દાદાદા તા. ૨૧-૨-૨૬ના અરિહંતશરણ પામેલ છે. લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે. ગાલાવાડી દશા શ્રીમાણી શ્વેતાંબર મૂર્તિપુજક જૈન વઘવાણ શહેર નિવાસી હાલ સુરત કીર્તીભાઈ ધીરજીલાલ કોશી (નાટીયાણી) (ઉ.વ. ૭૯) તા. ૧૮-૨-૨૬ના સુરત અરિહંતશરણ પામેલ છે. તે શારદાબેન ધીરજીલાલ લાલચંદ્ર કોશીના સુપુત્ર. ભીતીબેનના પતિ. કલ્યાણકાંતિ, રાજેશ-લીતાના પિતા. દિલીપ-આશા, હર્ષા વિજયકુમાર શાહ, ભાવના નક્ષીભાઈ ગવેરીના મોટાભાઈ. સ્વ. પુરુષોત્તમકલા છેટાલાલ શાહના જમા. સ્વ. દિપ્તિ અને કલ્યાણના દાદા. પ્રાર્થનાસભા તા. ૨૦-૨-૨૬ રવિવારના ૩.૩૦થી ૩.૩૦. ડે. વર્તિતા દિશામ, ૩૯-૨, એસ. વી. પી. રોડ, પ્રાર્થના સમાજ, એચ. એન. રિલાયન્સ હોટેલની બાજુમાં, મુંબઈ-૪૦૦૦૦૪. લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે. ગાલાવાડી દશા શ્રીમાણી જૈન રાણપુર નિવાસી હાલ વિલેપાલે સ્વ. અનિલકાંત ચંબકલાલ નરેયણીયાના સુપુત્ર અમીનકુમાર (ઉ.વ. ૬૭) તે દીનાબેનના પતિ. મુસ્તિ વિશાલ પટેલના પિતા. અજયભાઈ, અરતીબેન રાજેશભાઈ ગોસલીયાના મોટાભાઈ. સ્વ. પુનચંદ દિપચંદભાઈ શાહના જમા. નરેશભાઈ, રાજેશભાઈ, ચૈતાલીબેન મીતનાબેન, જાનીના બનેલી તા. ૨૦-૨-૨૬ શુક્રવારના અરિહંતશરણ પામેલ છે. લૌકિક વ્યવહાર બંધ રાખેલ છે. કચ્છી વિશા ઓશાવાળ જૈન કાંગારાના શ્રીમતી પુનમ (૫ના) જીતેન્દ્ર દેડીયા (ઉ.વ. ૫૭) તા. ૨૦-૨-૨૬નાં અવસાન પામેલ છે. કસ્તુરબેન લિરવંદ (મંગલ) રતનશીખા પુત્રવધૂ. જીતેન્દ્રના પત્ની. હેડ, લીલાના મમ્મી. કાંગારાના પ્રભાબેન/લાતા ન

રાફેલ નડાલ: આત્મસંયમ પતા નિસ્પૃહતાનો સ્પેનિશ કરિશ્મા

નડાલ પાસેથી પાંચ ચીજો શીખવા જેવી છે:
નમ્રતા: નડાલનો સૌથી ઊંચો ગુણ તેની નમ્રતા છે. સફળતામાં માણસ જો નમી ન જાય તો તે નિષ્ફળતા કહેવાય. દરેક મેચમાં અને દરેક સાર્વજનિક કાર્યક્રમોમાં નડાલ હંમેશાં ઓછા બોલા, શાંત માણસ તરીકે પેશ આવ્યો છે. તે તેની લોકપ્રિયતાથી, વિજયોથી, ખિતાબોથી, પ્રશંસાથી અભિમાનમાં વહી ગયો નથી. તે તેની રમતને બાહ્ય ખિતાબો જીતવાના માધ્યમ તરીકે નહીં, પરંતુ આત્મસંયમ અને આત્મવિશ્વાસને મજબૂત કરવાની કવાયત તરીકે જોતો હતો. એકવાર તેણે કહ્યું હતું: 'જો કોઈ એમ કહેતું હોય કે હું રોજીટ કરતાં બહેતર છું, તો મને લાગે છે તે માણસને ટેનિસની કશી ખબર નથી.'

શિસ્ત અને શ્રમ: ટેનિસ સ્ટાર જોન મેકનોરે એકવાર કહ્યું હતું કે રાફેલ જેટલી ટ્રેનિંગ કોઈએ કરી નથી. તે તેની ફિટનેસ માટે કોઈપણ યુવાન ખેલાડીને શરમ આવે તે રીતે ટ્રેનિંગ કરતો હતો. ટેનિસની રમતમાં તે કાળી મજૂરી કરતો હતો. તેના શરીર પર અસંખ્ય ઈજાઓ થઈ હતી તેમ છતાં તે અનેક વિજય મેળવવા સક્ષમ રહ્યો હતો. તેણે કોઈ બાબતને હલકામાં નથી લીધી. ટેલેન્ટ એકલી પૂરતી નથી, એકવાર તેણે કહ્યું હતું, લક્ષ્ય અને સિદ્ધિ વચ્ચે શિસ્ત શ્રીજનું કામ કરે છે. તમારે તકલીફોને પણ માણવી પડે. આ કિલોસોડી તેના જીવનમાં કાયમ રહી છે.

દબાવા: નડાલ લડાયક હતો. તેના સિનિયરો તેને એડિયેટર કહેતા હતા; ઝનૂની, નિષ્ફર, બાણાવળી અર્જુનની જેમ

એક શ્રેષ્ઠ કારકિર્દી ઘડવા માટે હું જે પણ કરી શકતો હતો તે બધું જ કર્યું, અને હવે હું મારા જીવનના આ નવા તબક્કાનો આનંદ માણી રહ્યો છું.
 આંતરરાષ્ટ્રીય ટેનિસ જગતના મહારથી એવા ખેલાડી રાફેલ નડાલના આ શબ્દો છે. ગયા વર્ષે નવેમ્બરમાં ટેનિસને અલવિદા ફરમાવનારા નડાલને ૨૪ મેના રોજ ફ્રેંચ ઓપનમાં ભાવભરી વિદાય આપવામાં આવી હતી. તેને વિદાઈ આપવા માટે નોવાક ઝોકોવિચ, રોજર ફેડરર અને એન્ડ્રી મરે જેવા ટેનિસ સ્ટાર પણ ઉપસ્થિત હતા. એ વખતે જગતભરના ફોટોગ્રાફર્સની એક ફેમમાં ઝડપાયેલા આ ચારેય ખેલાડી, જેમના નામે કુલ મળીને ૬૮ ગ્રાન્ડ સ્લેમ ખિતાબ છે. તેમાં સૌથી વધુ ૨૨ ગ્રાન્ડ સ્લેમ નડાલના નામે અંકિત છે. તેણે ૧૪ વખત ફ્રેંચ ઓપન જીતી છે તે પણ એક વિક્રમ છે. સ્વાભાવિક રીતે જ, ૧૫,૦૦૦થી વધુ દર્શકોએ 'રાફા...રાફા...'ની ગુંજ સાથે સૂટ-બૂટમાં સજ્જ નડાલનું છેલ્લી વાર ફ્રેંચ ઓપનમાં સ્વાગત કર્યું હતું. દર્શકો પોતપોતાના સ્થાને ઊભા રહીને તાળીઓ પાડતા હતા અને કોર્ટમાં નડાલ સ્થિર ઉભો હતો. તેની ટેનિસ કારકિર્દીને દર્શાવતી ફિલ્મ વીડિયો સ્ક્રીન પર ચાલી રહી હતી. તે પૂરી થઈ ત્યારે નડાલ તેની લાગણીઓને કાબૂમાં ન રાખી શક્યો. તેની આંખોમાંથી આંસુ છલકાઈ આવ્યું. આંસુ તો દર્શકોની આંખોમાં પણ હતાં. નડાલે પછી વિદાય ભાષણ આપ્યું. અંગ્રેજી, ફ્રેન્ચ અને સ્પેનિશમાં...
 'છેલ્લા ૨૦ વર્ષથી આ કોર્ટ પર રમ્યા પછી, મને આજે ખબર નથી કે કેવી રીતે શરૂઆત કરું. મેં અહીં આનંદ માણ્યો છે, હું અહીં જીત્યો છે, હું અહીં હાર્યો છું... પરંતુ સૌથી મોટી વાત તો એ છે જે મને અહીં રમવાનો અવસર મળ્યો એટલે હું ભાવ્યું છું. હું હવે તમારી સામે રમી શકીશ નહીં, પરંતુ મારું દિલ અને મારી યાદો હંમેશાં આ જાદુઈ સ્થળ સાથે જોડાયેલી રહેશે.'

ઈન્વેસ્ટમેન્ટ વર્લ્ડ

જયેશ ચિતલિયા feedback@bombaysamachar.com

સામાન્ય માન્યતા એ હોય છે કે રિઅલ એસ્ટેટ સેક્ટરમાં રોકાણ કરવા માટે મોટી અને મોટી જ મૂડી જોઈએ એ વાત એક રીતે સાચી પણ છે, પરંતુ સમયાં પરિવર્તન સાથે રોકાણ જગતમાં ઈનોવેશન સાથે નવાં રોકાણ સાધનો આવતા રહે છે. યસ, આ નવાં સાધન મારફત મિનિમમ રૂપિયા દસ હજાર સાથે પણ રિઅલ એસ્ટેટ સેક્ટરમાં રોકાણ કરી શકાય છે.
 આ ટ્રસ્ટ એટલે મ્યુચ્યુઅલ ફંડ સમાન ફંડ. આ 'રિટ' નાના-મોટા રોકાણકારોનાં નાણાંનું રિઅલ એસ્ટેટમાં રોકાણ કરે અને તેની આવક તેના ધારકોમાં ડિવિડન્ડ- નિયમિત આવક તરીકે વહેંચે.
 આમ રોકાણકારો પ્રોપર્ટી ખરીદવા વિના તેમાંથી વળતર પ્રાપ્ત કરી શકે છે. 'રિટ' આવી પ્રોપર્ટી ખરીદીને અને મેનેજ કરીને

રિઅલ એસ્ટેટમાં રોકાણ: શું છે એનો સરળ માર્ગ...

તમે રિટલ ઈન્વેસ્ટર છો અને તમારે રિઅલ એસ્ટેટ સેક્ટરમાં રોકાણ કરવું છે તો આટલી પાયાની બાબતો સમજી લેવી જરૂરી છે, જો પાયાની સમજણ મજબૂત હશે તો મૂડીની ઈમારત પણ મજબૂત બની શકશે. આ માટે રોકાણકારોએ 'રિઅલ એસ્ટેટ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ ટ્રસ્ટ', ('રિટ') ને સમજવું જોઈશે..

નિયમિત આવક થાય છે. ભવિષ્યમાં રિટને વેરહાઉસિસ, લોજિસ્ટિક્સ અને ડેટા સેન્ટર્સમાં ઈન્વેસ્ટમેન્ટ કરવાની મજૂરી મળવાની શક્યતા છે, જેને લીધે રોકાણકાર વર્ગ માટે નવી તક ઊભી થશે.
 મજાની વાત એ છે કે હવે દેશમાં સ્મોલ અને મિડીયમ રિટ્સ પણ આવી રહ્યા છે, જેનું કદ ૫૦ થી ૫૦૦ કરોડ રૂપિયાની વચ્ચે હોય છે, જ્યારે કે મોટા- જંગી રિટ મિનિમમ પાંચસો કરોડ કે તેથી વધુ રૂપિયાના કદના હોય છે, જોકે તેમાં રિટલ રોકાણકારો મિનિમમ રૂપિયા ૧૦,૦૦૦નું રોકાણ કરી શકે છે, જ્યારે કે સ્મોલ-મિડ રિટ્સમાં મિનિમમ રોકાણ દસ લાખ રૂપિયાનું કરવાનું રહે છે, કારણ કે તેમાં જોખમની શક્યતા વધુ હોય છે. યુએસમાં રિટનું સૌથી વિરાટ માર્કેટ છે, જ્યાં ૮૦ ટકા પ્રોપર્ટીમાં રિટ્સ સામેલ છે. આગામી પાંચથી દસ વર્ષમાં આપણા દેશમાં પચાસેક રિટ્સ બજારમાં આવવાની ધારણા મુકાય છે.

'રિટ' ને બજેટનું બુસ્ટર તાજેતરનાં બજેટમાં સેન્ટ્રલ પબ્લિક સેક્ટર યુનિટ્સ (પીએસયુ) રિઅલ એસ્ટેટ પ્રોપર્ટીઝનું કામ રિટ્સને સોંપવા સ્પેશલાઈઝડ રિટ્સની જાહેરાત કરાઈ છે. કેમ કે સરકારી એકમો પાસે મોટેપાયે જમીન અને મકાનો હોય છે, તેની યોગ્ય વેલ્યુ ઊભી કરીને રિટ્સ જે-તે સરકારી એકમોની આર્થિક સ્થિતિ સુધારી શકે છે. સ્પેશલાઈઝડ આને પગલે બજારમાં વધુ રિટ્સનું આગમન થવાની આશા છે તેમ જ સંસ્થાકીય રોકાણકારો આમાં રોકાણ માટે સક્રિય રસ લઈ શકે છે. સરકાર આ માર્ગે નાણાં ઊભા કરીને મૂડીભર્ય વધારી એકમોને વધુ સધર બનાવી શકે છે. બજેટમાં સરકારે ગિફ્ટ સિટીને વધુ વીસ વરસ માટે ટેક્સ હોલીડી આપવાનું નકકી કરતા ઈન્ટરનેશનલ ફાઈનાન્સિયલ સર્વિસ સેન્ટરમાં રિઅલ એસ્ટેટના ટ્રેન્ડને વેગ મળી શકે છે, અહીં કમર્શિયલ પ્રોપર્ટીઝની ડિમાન્ડ વધી શકે છે. ભારતમાં રિફોર્મ્સને પગલે રિટ માર્કેટ

વધુ મજબૂત બનશે, જ્યારે કે રિટ્સ બેંક તેની માટે સીધું બેંક ધિરાણ પણ સંભવ બનાવ્યું છે. આમ લાંબા ગાળાના આવકના સાધન તરીકે રિટ સધન રીતે વિકસી રહ્યું છે. આ ભેતે જેમ જાગ્રતિ વધશે તેમ સંસ્થાકીય સહભાગિતા પણ વૃદ્ધિ પામશે. રોકાણકારોએ રિટને લાંબાગાળાના પારદર્શક સાધન તરીકે જોવું જોઈએ. સરકારે આ સાથે મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સ અને વીમા કંપનીઓ તથા ઓવરસીઝ ઈન્વેસ્ટર્સ માટે પણ તેમાં રોકાણનો માર્ગ સરળ બનાવી આપ્યો છે.
 રિટ્સ બેંકે રિટ્સમાં બેંકોને સીધું ધિરાણ કરવાની મજૂરી આપી હોવાથી રિટ માટે ભંડોળ ઊભું કરવાનું વધુ આસાન બન્યું છે તેમ જ બેંકોના જોખમી બાંધકામના જોખમી પ્રોજેક્ટ્સમાં રોકાણ કરે તે કરતાં રિટમાં રોકાણ કરે તે વધુ સલામત બની શકે, કારણ કે આ રોકાણ રેડી કમર્શિયલ પ્રોજેક્ટ્સમાં થાય છે.
 લોંગટર્મ ઓન્લી એક ખાસ નોંધવા જેવી વાત એ છે કે

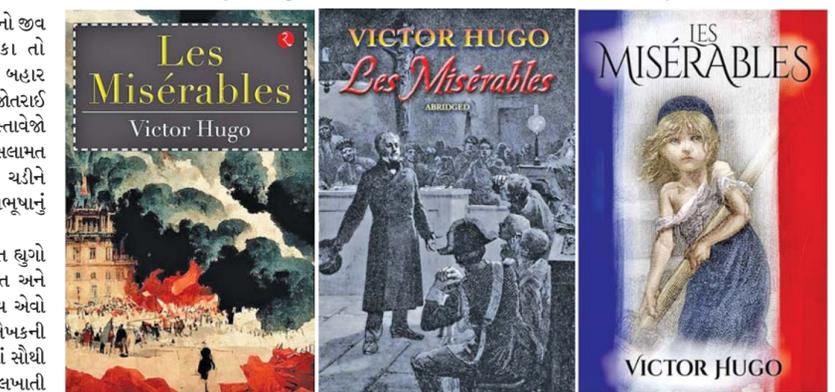
રિટ ડેવલપ પ્રોપર્ટીઝ (વિકસિત મિલકત) ના વ્યાપારીકરણમાં રિઅલ એસ્ટેટ ડેવલપર્સને સહાય કરવા ઉપરાંત સરળતાથી બહાર નીકળવાનો વિકલ્પ પણ પૂરો પાડી શકે છે તેમ જ અપેક્ષિત વળતર સામે વધુ પડતું ઝાણ લઈ ચુકેલી કંપનીઓને તેનું ઝાણબાર ઘટાડવામાં પણ સહાય કરી શકે છે. આમ રિટ રિઅલ એસ્ટેટ બજારની ગહનતા વધારીને તેને વધારાની પ્રવાહિતા પૂરી પાડી શકે. રિટ લોકોને પોતાના નાણાં ચોકકસ નિયમન હેઠળ ભારતના રિઅલ એસ્ટેટ સેક્ટરમાં રોકાણ માટે પ્રોત્સાહન આપે છે. 'રિટ'માં રોકાણ અસ્કયામત (એસેટ્સ) આધારિત હોવાથી રિઅલ એસ્ટેટમાં રોકાણ કરવા માગતા રોકાણકારો માટે તે મિલકતના ટાઈટલની ચકાસણી તથા નિયામક સંસ્થાઓની મજૂરી મેળવવા જેવી ઝંઝટથી મુક્ત એક બહેતર રોકાણ વિકલ્પ બની રહે છે. હાલ આપણા દેશમાં પાંચેક લિસ્ટેડ 'રિટ' છે. જોકે આ સાધન લાંબા ગાળાનું જ રોકાણ સાધન ગણાય.

હં... પ્રકુલ શાહ ખરેખર?!

feedback@bombaysamachar.com

મહાન લેખક વિક્ટર હ્યુગો અને જ્યુલિયેટ ડુએની અકલ્પનીય પ્રેમ કથામાં આગળ શું થયું એ જાણીએ. પાંચ દાયકામાં વીસ હજારથી વધુ પત્રો લખવા ઉપરાંત જ્યુલિયેટે ક્યાંય જોડ ન મળે એવો પ્રેમ કથાને જીવ જોખમમાં મુક્યો.
 આ સંસ્કૃત શ્લોક જ્યુલિયેટને મહદઅંશે લાગુ પડી શકે-
કાર્યેષુ મંત્રી, કરણેષુ દાસી ભોજ્યેષુ માતા, શયનેષુ રંભા! ધર્મેનુકલા ક્ષમયા ધરિત્રી.
ભાર્યા ચ ધાડગુણ્યવતી દુર્લભા (અર્થાત્ પત્ની કાર્ય કરવામાં મંત્રી જેવી, ઉપકરણ તરીકે દાસી જેવી, ભોજન કરાવતી વખતે માતા જેવી, શયન વખતે રૂપવતી રંભા જેવી, ધર્મની બાબતે અનુકૂળ થનારી અને ધરતી જેવી ક્ષમાવાન હોય. આવા છ સદગુણો ધરાવનારી પત્ની દુર્લભ ગણાય.)
 હા, હકીકતમાં જ્યુલિયેટ માત્ર પત્રો જ લખતી નહોતી. તે હ્યુગોની સચિવ, એમના સર્જનની નકલ-લેખક અને પ્રથમ સંપાદક પણ હતી. તે આખીઆખી રાત દીવાના પ્રકાશમાં પ્રેમીના હસ્તપ્રતની નકલ કરતી રહેતી. જ્યુલિયેટને યંત્રવત્ ઉતારો નહોતી કરતી પણ બુદ્ધિગમ્ય અભિપ્રાય આપતી હતી. આ ટિપ્પણીને હ્યુગો ધ્યાનથી સાંભળતા હતા.
 આ બધું એમ જ ચાલતું રહ્યું હોત

જ્યુલિયેટ વગર હ્યુગોની અમર કૃતિ 'લે મિઝેરેબલ્સ' મળી નહોત

ઈ. સ. ૧૮૫૧માં બન્નેના જીવનમાં ભયંકર વાવાઝોડું આવ્યું. ફ્રાંસમાં યુદ્ધ અને રાજકીય ઊથલપાથલ મહાન લેખક વિક્ટર હ્યુગો ફ્રાન્સની સરકારના - ફ્રાન્સ દેશના નહિ- રાજકીય શત્રુ બની જાય છે. મહાલા સર્જકમાંથી આકાએક તેઓ વોન્ટેઝની યાદીમાં આવી ગયા. ગમે તે રીતે તેને ફ્રાન્સ દેશ છોડવાની નોબત આવી પડી. એમ ન કરે તો સામે બે વિકલ્પ હતા: મોત કે જેલ.
 આ આક્રમક દોડાદોડી આસાન નહોતી કારણકે પત્ની બીમાર હોવાથી જરાય મદદ કરી શકે એમ નહોતી. આવા કપરા સમયે છેટે રહીને જીવ બચાવવાને બદલે જ્યુલિયેટે તો ગજબનાક હિમ્મત દાખવી.
 ડિસેમ્બર ૧૮૫૧માં પોતાનો જીવ જોખમમાં મૂકીને આ પ્રેમિકા તો પ્રિયતમને સલામતપણે દેશ બહાર મોકલવાની જોગવાઈ કરવામાં જોતરાઈ ગઈ. તેમણે બનાવટી ખોટા દસ્તાવેજો બનાવડાવ્યા. એના રહેવા માટે સલામત કેકાણા શક્યાં. કોઈની નજરે ચડીને અને ઓળખાઈ ન જાય એ માટે વેશભૂષાનું આયોજન કરી લીધું.
 આ ઉપરાંત જ્યુલિયેટે ફક્ત હ્યુગો પર નહિ પરંતુ સાહિત્ય જગત અને માનવ જાત કદી ફેડી ન શકાય એવો ઉપકાર કર્યો. તેમણે પ્રેમી-લેખકની હસ્તપ્રતો બચાવી લીધી. આમાં સૌથી મહત્વપૂર્ણ હતી જેમાં વર્ષોથી લખાતી

એક અધૂરી નવલકથાનો લગભગ બે-તૃતીયાંશ ભાગ હતો. આગળ જતા આ નવલકથા અમર રચના 'લે મિઝેરેબલ્સ' બની! જો જ્યુલિયેટે મોટુંમસ જોખમ ન ઉઠાવ્યું હોત તો વિશ્વની આ મહાનતમ કૃતિ સદાકાળ માટે ખોવાઈ ગઈ હોત.
 એ સમયે વિક્ટર હ્યુગો ફ્રાન્સને ભારે ઠેચે રામરામ કરીને બેલ્જિયમ ભાગી ગયા. પ્રેમ તો જ્યુલિયેટનો કે બહુ જલ્દી તેઓ પણ થોડા દિવસો પછી પિયુની પાછળ બેલ્જિયમ પહોંચી ગયા, હ્યુગોના જીવનભરના સર્જન-કાર્યથી ભરેલી પેટી લઈને.
 આ દેશ નિકાલ પૂરું ઓગણીસ વર્ષ ચાલ્યો.
 આ સમગ્ર સમય દરમિયાન પેરિસની સગવડ-અમકથમકથી દૂર જસી અને ઝવંઝીના દૂરના ટાપુઓ પર જ્યુલિયેટ સતત હ્યુગોની સાથે રહ્યાં. પરંતુ પત્ની તરીકે નહીં, કોઈ પણ સત્તાવાર કે નૈતિક માન્યતા વિના.
 આ નિરાશ્રિત તરીકેના વસવાટ દરમિયાન જ હ્યુગોએ 'લે મિઝેરેબલ્સ' નવલકથા પૂરી કરી હતી. ૧૮૬૨માં પ્રકાશિત થતાવેત જ આ નવલકથા 'લે મિઝેરેબલ્સ' ખૂબ લોકપ્રિય નિવડી હતી. શું જ્યુલિયેટ ડુએ વગર 'લે મિઝેરેબલ્સ'નું અવતરણ શક્ય બન્યું હોત?
 હજી આ પ્રેમીઓને જીવનમાં ઘણી તોફાની વેદના આવવાની બાકી હતી.

દર સપ્તાહે વાંચો વિશેષ વાંચન

ધર્મવેજ

વરૈતાજ

ઈન્ડરવર્તિ

પુસ્તક

લાક્ષી

મેદિની

લોક એન્ડ

ઉજ્જવલ

દરરોજ કંઈક નવું- દરરોજ

સ્વિત્ઝર્લેન્ડ

દુનિયાનું સપનું! ભારતનો પ્રેમ! વીણા વર્લ્ડનું પ્રોમિસ!

સ્વિત્ઝર્લેન્ડ દુનિયાનું સપનું છે, કારણ કે અહીં નિસર્ગ, મૂળભૂત સુવિધા અને જીવનશૈલીનો સુંદર સમન્વય સધાયો છે. બરફાચ્છાદિત પર્વત, ક્રિસ્ટલ ક્લિયર લેક્સ, ટાઈમ બાઉન્ડ ટ્રેન્સ, શિસ્તપ્રિય માણસો...ના સાંનિધ્યમાં અહીં બધુંજ એક્ટિવેસ લાગે છે. આ જ દરેક બાબતની સહજતા દુનિયાને આકર્ષિત કરે છે અને ફરી ફરી અહીં આવવાનીકરજ પાડે છે. ભારતનો સ્વિત્ઝર્લેન્ડ પ્રેમ બોલીવૂડની ફિલ્મોમાંથી, તેમાંની નયનરમ્ય ફોટોગ્રાફીમાંથી વધુ ખીલી ઊઠ્યો છે, દરેક ભારતીયોના મનમાં ઘર કરી બેઠો છે અને 'સ્વિત્ઝર્લેન્ડ એટલીસ્ટ વન્સ ઈન અ લાઈફટાઈમ' એવી છાપ પડી છે. વીણા વર્લ્ડ માટે સ્વિત્ઝર્લેન્ડ એટલે ફક્ત એક પર્યટનસ્થળ નથી, પરંતુ પ્લાનિંગ કમ્પ્લેટ અને ટૂરસ્ટે પર્યટકોને આપેલું પ્રોમિસ છે, જે નિભાવવું અમે અમારી કરજ માનીએ છીએ. હમાણાં સુધી હજારો આનંદિત અને સંતુષ્ટ પર્યટકોએ તે સિદ્ધકર્યું છે. આથી જ અમે આત્મવિશ્વાસપૂર્વક કહી શકીએ છીએ, 'ચાલો સ્વિત્ઝર્લેન્ડ, બિન્ધાસ્ત! વીણા વર્લ્ડ સંગાથે.

સ્વિત્ઝર્લેન્ડ અંદર પન રૂફ

સ્વિત્ઝર્લેન્ડના અલગ અલગ ખૂસસનો અનુભવ વીણા વર્લ્ડમાં માટે લાવી છે એકદમ આસાન બનાવીને, એક છત હેઠળ!

ઓલ ઈન્કલુઝિવ ગ્રુપ ટુર્સ: વીણા વર્લ્ડના અનુભવી ટુર મેનેજર સાથે નક્કી થયેલી તારીખે નિશ્ચિત કાર્યક્રમ એ જ છે લોકપ્રિય ગ્રુપ ટુર્સની ખાસિયત. હોટેલ્સ, ભોજન, સાઈટસીટિંગ, ટ્રાન્સપોર્ટ બધું જ એન્ડ-ટુ-એન્ડ સુનિયમિત. આ ટુર્સ પહેલી વાર યુરોપમાં જનાર માટે, મહિલાઓ માટે, સિનિયર સિટીઝન્સ માટે અને કુટુંબ માટે ઉત્તમ વિકલ્પ નીવડ્યો છે, કારણ કે આ ટુર્સ પર તમે અનુભવો છો સુરક્ષિત, આરામદાયક, તણાવમુક્ત અને આનંદદાયક પ્રવાસ.

કોર્પોરેટ ટુર્સ (MICE): ઈન્ડસ્ટ્રીઝ, ડોક્ટરોન્સ, ડોક્ટરોન્સ, ડીલર્સ ઈન્વેસ્ટિવ ટુર્સ... અમ સર્વ પ્રકારની કોર્પોરેટ ટુર્સને એન્જ્યુશનલ ટુર્સ વીણા વર્લ્ડ આપું વર્ષ આયોજિત કરતી હોય છે. આ માટે 30 જણની સ્પેશિયલાઈઝ્ડ (MICE) ટીમ સજ્જ છે. હમાણાં સુધી વીણા વર્લ્ડ 40,000+ કોર્પોરેટ્સ માટે કોશિયાથી કેળવેલ સુધી અને આઠમાનથી ઓસ્ટ્રેલિયા સુધીની 100+ કોર્પોરેટ ટુર્સ આયોજિત કરી છે. આમાં ફ્લાઈટ્સ, હોટેલ્સ, વિકા, ટ્રાન્સપોર્ટ, બ્રાન્ડિંગ, ટીમ બિલ્ડિંગ એક્ટિવિટીઝ, ગાલા નાઈટ્સ, એવોર્ડ ફેશન વગેરે સર્વ વ્યવસ્થા વીણા વર્લ્ડ દ્વારા કરવામાં આવે છે. ઉપરાંત વીણા વર્લ્ડના લોકપ્રિય ટુર મેનેજર્સની હાજરીને લીધે આ ટુર્સ કોર્પોરેટ દુનિયામાં સુપ્રસિદ્ધ બની છે.

કસ્ટમાઈઝ્ડ સ્વિત્ઝર્લેન્ડ હોલીડેઝ: અન્યક પર્યટકોને પોતાને જોઈએ તેવા, પોતાની રજા પ્રમાણે, બજેટ પ્રમાણે અને પરફેક્ટી અનુસાર સ્વિત્ઝર્લેન્ડ જવાનું ગમે છે. આ માટે વીણા વર્લ્ડનું કસ્ટમાઈઝ્ડ હોલીડે ડિવિઝન સ્ટાઈટ ટુ એન્ડ હોલીડે ડિઝાઈન કરી આપે છે. તમે સ્વિત્ઝર્લેન્ડ હોલીડે પર હો છો ત્યારે 24/7 વીણા વર્લ્ડ વર્ચ્યુઅલી તમારી સાથે હોય છે. આથી નિર્ધારિત બનીને તમે તમારી પ્રાઈવેટ સ્વિત્ઝર્લેન્ડ હોલીડેનો આનંદ લઈ શકો છો. તમારા માર્ગદર્શન માટે પ્રવાસ પૂર્વે, પ્રવાસમાં અને પછી પણ વીણા વર્લ્ડ ટીમ તમારી સંગાથે છે. સો ડોન્ટ વેઈ અટ ઓલ!

ઓફફીટ સ્વિત્ઝર્લેન્ડ: સ્વિત્ઝર્લેન્ડમાં બીજા વાર જવા માટે અથવા જેમને અલગ કાર્ડ કરવું છે તેમને માટે વીણા વર્લ્ડ ઓફફીટ ગ્રુપ ટુર્સ લાવી છે. તેમાં છે સ્વિત્ઝર્લેન્ડ YOLO આઈટોર ટુર, સ્વીસ બાય ટ્રેન ટુર, વુમન્સ સ્પેશિયલ YOLO આઈટોર સ્વીસ, સ્વિત્ઝર્લેન્ડ કાર્બન સ્ટાર લક્ઝરી ટુર વિથ મર્સિડીઝ વેન સ્વીસ બાય સેલ્ફ ડ્રાઈવ કાર - ગ્રુપ ટુર, સ્વિત્ઝર્લેન્ડ સ્પેશિયલ ટુર ફેર ટીન્સ ફેન્ડ્સ એન્ડ પેન્ડેન્સ, સ્વીસ હનીમૂન ટ્રાઈપ્સ... 'સો ચલો, કુછ નયા કરતે હો!'

અપ્રતિમ અદ્વિતીય અફલાતૂન!

એક એવી જગ્યા જ્યાં પ્રવાસ એકદમ સહજતાથી ઘડાય છે, વિમાનમાંથી ટ્રેન, ટ્રેનમાંથી બસ, બસમાંથી કેબલ કાર અને કેબલ કારમાંથી સીધા આલ્પ્સના બરફાચ્છાદિત ઉતારા પર તે પણ બે કલાકની અંદર. એક એવી જગ્યા જ્યાં ટ્રેનો સમયસર આવે છે અને નિશ્ચિત હેતુ માટે આવે છે. જ્યાં રેલવે સ્ટેશન પર ઘડિયાળ તરફ બારીકાઈથી જોઈએ તો સેકન્ડ કંટો આગળ જવા પૂર્વે ફાણભર અટકે છે, તે ભૂલ નહીં પણ પરિપૂર્ણ અચૂકતાનું શાંત ભાન છે. એક એવી જગ્યા જ્યાં શાંતિ ફિલાસો આપે છે, પર્વત જાણે કાળજીપૂર્વક ઘડાયેલા લાગે છે અને ચોકકસ કાઉન્ટરમાંથી થનારો ફ્લો એકદમ સ્વાભાવિક લાગે છે. આ અને ઘણું બધું અમે સ્વિત્ઝર્લેન્ડમાં હાલના જ પ્રવાસમાં અનુભવ્યું છે. આ પ્રવાસમાં અમે પ્રસિદ્ધ સ્થળો સાથે ઓછાં ઓળખાતાં પરંતુ અત્યંત સુંદર શહેરોની મુલાકાત લીધી. સ્વિત્ઝર્લેન્ડ ટુરીઝમ બોર્ડ ખાસ અમારા માટે નિયોજિત કરેલા આ દસ દિવસના પ્રવાસમાં અમે અનેક નવા અનુભવ લીધા. બરફથી સજેલા નિસ્તર, અસ્તીસા જેવા ચમત્કર્તાં સરોવરો, સહજ પ્રવાસ, પરિકથામાંનાં નાનાં નાનાં ગામડાં... આવી અનેક બાબતો જોઈને અમે ફરી સ્વિત્ઝર્લેન્ડના પ્રેમમાં પડ્યા. આ બધું અમે કેમમાં મઢી લીધું છે, જે તમને વીણા વર્લ્ડની ઢલોડીબસ ચેન્લ પર અને નીલ અને સુનિલાના ઈક્સકલુઝિવ પ્રવાસમાં જોવા મળશે.

Sunila Patil
Founder & CPO
sunila@veenaworld.com

Neil Patil
Founder, CTO & COO
neil@veenaworld.com

માય સ્વીસ ડ્રીમ્સ

તમારી સ્વીસ ટુરમાં તમે શું શું કરવાના છો તે ટિક કરો

- મારે જવું છે: સ્નો લેક્સ માઉન્ટન્સ વોટર ફોલ્સ
- મને અનુભવવું છે: સ્વીસ ટ્રેન કેબલ કાર ક્રુઝ
- મારા ઈન્સ્ટા મોમેન્ટ: આઈસ પીક લેકફ્રન્ટ સ્વીસ વિલેજ
- મને ખાવું છે: સ્વીસ ચોકલેટ ચીઝ ફ્રેંચુ સ્વીસ રોસરી
- મને રહેવું છે: લક્ઝરી હોટેલ માઉન્ટન લોજ લેક વ્યુ હોટેલમાં
- હું જાઈ છું: સોલો ફ્રેન્ડ્સ સાથે કુટુંબ સાથે
- મને લાવવું છે: સ્વીસ વોચ સ્વીસ બેલ સ્વીસ નાઈફ
- મને શીખવું છે: શાંત રહેવાનું વર્તમાનમાં જીવવાનું
- પોતાને સમય આપવો દરેક બાબતમાંથી આનંદ લેવો
- મારું સ્વિત્ઝર્લેન્ડ વર્ષ 2026 2027 2028

શું પાત કરો છો, આ તો મનેખબર જ નહોતી!

- સ્વિત્ઝર્લેન્ડમાં મોટા ભાગના જોડે કાઉન્ટરમાંથી તે સીધા પાણી પી શકો છો એટલું અહીંનું ટેપ વોટર સ્વચ્છ અને પીવાયોગ્ય છે.
- સ્વિત્ઝર્લેન્ડની 'અધિકૃત રાજધાની' નથી! બર્ન એ કેટલસીટ છે, પણ બંધારણે તેને રાજધાની તરીકે ઘોષિત કર્યું નથી.
- સ્વિત્ઝર્લેન્ડમાં સંપૂર્ણ લોકસંખ્યા માટે પૂરતી ન્યુક્લિયરફોલઆઉટ શેડરર્સ છે. આ તેમના નેશનલ સિવિલ-ડિફેન્સપોલિસીનો ભાગ છે.
- સ્વીસ ઝંડો ચોરસ ક્રીત છે. દુનિયામાં જ બે જ રાષ્ટ્રીય ઝંડાચોરસ ક્રીત છે. એક સ્વિત્ઝર્લેન્ડનો અને બીજો વેટિકન સિટીનો.
- દુનિયામાં સૌથી લાંબું રેલવે બોગીઝ ગોથાઈ બેઝ ટનલસ્વિત્ઝર્લેન્ડમાં છે અને તે એન્જિનિયરિંગનો અદ્ભુત ચમત્કાર માનવામાં આવે છે.
- ગ્વેશિયર એક્સપોસ દુનિયાની સૌથી સ્વો એક્સપોસ છે. આ પ્રવાસ એટલે સ્વર્ગીય નિસર્ગસૌંદર્યનો એક અફલાતૂન અનુભવ છે.
- વર્લ્ડ વાઈડ વેબની શરૂઆત સ્વિત્ઝર્લેન્ડમાં થઈ. 1989 માં ટીમ બર્નર્સ લીએ જીનિવા નજીક સર્ન ખાતે તેની સંકલ્પના રજૂ કરી.
- સ્વિત્ઝર્લેન્ડ લેન્ડલોક્સ દેરા છે, તેને વેનના ચાર દેશની ભાષા જર્મન, ફ્રેન્ચ, ઈટાલિયન અને રોમાન્શ ઓફિશિયલ લેન્ગ્વેજ્સ છે.
- અહીં ઘરમાં સિંગલ ગિની પિગ રાખી નહીં શકાય, કારણ કે સ્વિત્ઝર્લેન્ડમાં ગિની પિગ સોશિયલ એનિમલ માનવામાં આવે છે, જેથી તેમને જોડીમાં રાખવાનું બંધનકારક છે!
- સ્વિત્ઝર્લેન્ડમાં ATM માં સોનું મળે છે. હા! અહીં અમુક ઠેકાણે વૉઈંગ અથવા એટીએમ સ્ટાઈલમશીનમાંથી સીધું સોનું ખરીદી કરી શકાય છે.

શોધો જોઈએ!

- સ્વિત્ઝર્લેન્ડ વિષયમાં આગામી બાબતો શોધો
- મેટરોલોજી સિલ્વેટ
  - ગ્વેશિયર એક્સપોસ ટ્રેન
  - સ્વીસ ફ્લોર
  - યુન્ગફ્રાઉ ઓબ્વર્વેટરી
  - કાઉબેલ
  - ફ્રેંચુ પોટ
  - સ્વીસ આર્મી નાઈફ શોપ
  - વીણા વર્લ્ડ ટુર મેનેજર
  - ક્રોક ફેસ (સ્વીસ ઘડિયાળ)
  - ઓલવિસનાં ફૂલો

વીણા વર્લ્ડ ટ્રાવેલ કોસવર્ડ

સ્વિત્ઝર્લેન્ડમાંની 10 ફેમસ સિટીઝ શોધો.

ઝ્યુ	ભા	ટ્રો	જિ	નિ	વ્લા	ગો	મો	લે
બે	રિ	બો	થિ	ગૂ	ળા	લો	રા	ન્ડ્રૂ
સા	નિ	ક	ગો	ગ્રૂ	સૌ	ઝા	રે	થિ
ફા	ઈ	ટ	ર	લા	ક	ન	જિ	નો
મા	તે	રો	બા	ફૂ	લ	શા	ગા	પ્ર
બા	ઝ	લ	લો	ગે	સ	લુ	કા	મ
સ્તા	વા	નો	ટ	ભ	કુ	સ	નો	
કા	મિ	સે	દા	ડી	ન	જો	ટે	ન

દરેક યુરોપિયન ગ્રુપ ટુરનું અવિભાજ્ય અંગ સ્વિત્ઝર્લેન્ડ

આપણા ભારતીય પર્યટકો માટે યુરોપ ટુર ખરા અર્થમાં પૂર્ણ ત્યારે થાય છે જ્યારે તેમાં સ્વિત્ઝર્લેન્ડ હોય છે. વીણા વર્લ્ડની યુરોપિયન ટુર્સમાં સ્વિત્ઝર્લેન્ડ કેન્દ્રસ્થાને છે. સ્વિત્ઝર્લેન્ડનો સમાવેશ ધરાવતા વિવિધ વિકલ્પ છે. સ્વિત્ઝર્લેન્ડની ઉપરછાહી ઓળખ કરી આપતી 2 રાતના મુકામથી 5 રાતના મુકામ સુધી યુરોપની ટુર્સ છે, જેમના માટે સ્વિત્ઝર્લેન્ડ મુખ્ય આકર્ષણ છે તેમને માટે અમે ખાસ 7 અને 10 દિવસની 'સ્વિત્ઝર્લેન્ડ ઓનલી ટુર્સ' પણ ડિઝાઈન કરી છે. સ્વિત્ઝર્લેન્ડમાં દરેક પર્યટન સ્થળે તમને વીણા વર્લ્ડના પર્યટકો દેખાશે, જે પરથી ભારતીય પર્યટકોના વીણા વર્લ્ડ પરના વિશ્વાસનો તમને અંદાજ આલશે. તમે પણ ચાલો, સ્વિત્ઝર્લેન્ડમાં વીણા વર્લ્ડ સંગાથે બિન્ધાસ્ત!

વીણા વર્લ્ડ ટુર મેનેજર કુલાલ શિંદેએ પર્યટકોને વિશ્વભ્રમણ કરાવતાં અત્યાર સુધી 47 દેશોની મુલાકાત લીધી છે. પર્યટકોની સેવામાં રહતાં જ વીણા વર્લ્ડ ટ્રાવેલ મિશન અંતગત 100 દેશો બેવા તેનો સંકલ્પ છે.

સર્જકના સથવારે રમેશ પુરોહિત
feedback@bombaysamachar.com

ઉત્તમ કવિ ને પત્રકાર: સૈફ પાલનપુરી...

સૈફુદ્દીન ગુલામઅલી ખારાવાલાને તમે ઓળખો છો? ઉત્તર તો નકારમાં જ હોવાનો પણ સૈફ પાલનપુરીનું નામ લઈએ તો તમે આપોઆપ ઝૂમી ઊઠશો. પાલનપુર આઝાદી પહેલાં નવાબી રાજ્ય હતું. ઉર્દૂ તેહઝીબનું વાતાવરણ રજવાડાને લીધે હતું. એ ભૂમિએ આપણને સમર્થ ગઝલકારો, લેખકો અને રત્નપારખુ વેપારીઓ આપ્યા છે. આના ગઝલકારોમાં મુખ્ય નામ છે શૂન્ય પાલનપુરી. શૂન્ય જુનાગઢની બહાઉદ્દીન કોલેજમાં અભ્યાસ કરતા હતા. ત્યારે ભલભલા ઉર્દૂશાયરની છૂટ્ટી કરી દે એવી ઉર્દૂ ગઝલ લખતા હતા. અમુત ધાયલ એમના સમકાલીન. એક દિવસ ધાયલ સાહેબે શૂન્યની પ્રયત્ની જોઈ. ગઝલ ઉર્દૂમાં હતી પણ દરરોજની રોજનીશી ગુજરાતીમાં લખતા. ધાયલે કહ્યું 'શૂન્ય તમારા જેવા શાયરની ગુજરાતી ગઝલને જરૂર છે.' પછી બન્ને પાછો દરબાહ રુસ્વા મઝલૂમીના રાજદરબારમાં મંત્રીઓ રહ્યા અને રુસ્વા સાહેબ સાથે ગુજરાતી ગઝલનો આ ત્રણેય જણનો ત્રિવેણી સંગમ થયો. સૈફ શયદાની પેઢીના ગઝલકાર પણ ઊર્મિ અને ભાવનાની વાત કરીએ તો બધા કરતા આગળ.

પાલનપુરમાંથી મુંબઈ આવીને વ્યાપાર બિઝનેસમાં સ્થાન જમાવીને સુખી સંપન્ન બનેલા દાઉદી વહોરા પાનદાનમાં સૈફનો જન્મ ૩૦-૮-૧૯૨૩ના રોજ થયો હતો. મુંબઈમાં ઉછેર થયો. એ વખતની પ્રસિદ્ધ સેન્ટ ઝેવિયર્સ કોલેજમાં બી. એ. થયા. સ્વભાવ નક્કરો અને ખાનદાની જાણીજલાલી એટલે એ વ્યવસાય પ્રત્યે આકર્ષ્યા નહીં.

સૈફના વાલીદને શયદા સાહેબ સાથે ભાઈબંધી એટલે એ સાંજના સમયે મળવા કાપડની ટુકાને આવે. ક્યારેક સારા શેર સંભળાવે. સૈફ એ દુનિયામાં ખોલાઈ જાય અને શેર સાંભળ્યા કરે. ધીરે ધીરે શયદાના કહેવાથી ગુજરાતીમાં સાંભળ્યા કરે. ધીરે ધીરે શયદાના કહેવાથી ગુજરાતીમાં લખતા થયા.

શૂન્યની જેમ સૈફ પણ શરૂઆતમાં ઉર્દૂમાં ગઝલો

કહેતા. ઉર્દૂ શાયરીનો ઊંડો અભ્યાસ અને તીક્ષ્ણ યાદશક્તિ એટલે સૈફ મુશાયરોનું સંચાલન કરે ત્યારે ઉર્દૂ-ગુજરાતીના મોટાભાગના શાયરોમાં શેરોનો રીતસરનો ધોધ વહેવા માંડે અને શ્રોતાઓના એકાગ્રતાથી સૈફને માણે. ગઝલની રજૂઆત હોય કે નજમની પણ સૈફના આરોહ-અવરોહ, લહેકા, મસ્તી અને અદાઓથી અને સદાઓથી શ્રોતાઓ મંત્રમુગ્ધ બની જતા.

સૈફે 'બે ઘડી મોજ' નામના શયદાના સાપ્તાહિકમાં 'બઝમે શાએરી' નામની કોલમ શરૂ કરી અને વર્ષો સુધી સારી સારી ઉર્દૂ કવિતાની રસલહારા કરાવી. આવી રીતે સૈફ કવિતાના યાદકો અને ભાવકો સુધી પહોંચી ગયા.

સૈફ સારા કવિ હતા તેવા જ સારા પત્રકાર હતા. 'બેગમ' અને 'વતન' જેવા જમાનાના મશહૂર સાપ્તાહિકોમાં તંત્રી રહ્યા. 'જનશક્તિ'માં હરીન્દ્ર દવે તંત્રી હતા ત્યારે કામ કર્યું અને કવિતા-ગઝલ પર સાપ્તાહિક કોલમ ચાલુ કરી જે મુખ્ય આકર્ષણ કેન્દ્ર બની ગઈ. છેલ્લે 'જન્મભૂમિ-પ્રવાસી'ના તંત્રી વિવાગમાં હતા. આમ પત્રકારત્વ એમની ગઝલને ઉપકારક થયું અને પત્રકારત્વને એમની સર્જનશક્તિનો લાભ મળ્યો.

બહુ સરસ ગઝલો લખી પણ નજમના એ બાદશાહ હતા. એમની 'તાજ મહલ', 'નર્તિકા', 'હિમાલય', 'ઝરૂખો' જેવી ભાવવાહી નજમો આજે પણ એટલી જ લોકમોજ્ય અને લોકપ્રિય છે. આપણા મહાન ગાયકોએ સૈફભાઈની નજમોને કંઈ આપીને વધારે લોકો સુધી પહોંચાડી છે.

ગઝલમાં એમણે છંદવિધાનમાં અનેક પ્રયોગો કર્યા છે. ગઝલના છંદના વિવિધ સ્તંભોનો ઉપયોગ કર્યો છે, તો ઘણી વખત અહોરોને બેવડાવાના પ્રયોગો કર્યા છે. જેમ કે :

એક વાર મેં ફૂલો સમો દેખાવ કર્યો 'તો, આ એની અસર છે કે હું ફરમાઈ રહ્યો છું.

તારા મુખ ઉપર મારા મન ઉપર શું ગજબનો આજે નિખાર છે મને એમ લાગે છે જાણે કે આજે જગની પહેલી સવાર છે.

જીવનની સમી સાંજે મારે, ઝખ્મોની યાદી જોવી'તી બહુ ઓછાં પાનાં જોઈ શક્યો, બહુ અંગત અંગત નામ હતા

જીવનની સમી સાંજે મારે, ઝખ્મોની યાદી જોવી'તી બહુ ઓછાં પાનાં જોઈ શક્યો, બહુ અંગત અંગત નામ હતા

જીવનની સમી સાંજે મારે, ઝખ્મોની યાદી જોવી'તી બહુ ઓછાં પાનાં જોઈ શક્યો, બહુ અંગત અંગત નામ હતા

જીવનની સમી સાંજે મારે, ઝખ્મોની યાદી જોવી'તી બહુ ઓછાં પાનાં જોઈ શક્યો, બહુ અંગત અંગત નામ હતા

સુખનો આશુ પટેલ
પાસવર્ડ feedback@bombaysamachar.com

કોઈ પણ પ્રકારનો અહંકાર ન રાખવો જોઈએ...

થોડા દિવસો અગાઉ એક સામાજિક મેળાવાના યજમાન એક શ્રીમંત માણસ સાથે પોતાના મિત્રોનો પરિચય કરાવતો હતો. પેલો શ્રીમંત અદ્ભ વાળીને એક પ્રકારના ભાર સાથે ઊભો હતો. કોઈ તેની સામે હાથ લંબાવે તો તે માત્ર ઊંકું ઘુણાવીને અભિવાદન ઝીલતો હતો, પણ તે કોઈ વ્યક્તિ સાથે હાથ મિલાવતો નહોતો. પોતાના સિવાય બીજા બધા મળતરા હોય એવો તેનો વર્તાવ હતો. તેનું એવું વર્તન જોઈને મને સોક્રેટિસના જીવનનો એક કિસ્સો યાદ આવી ગયો.

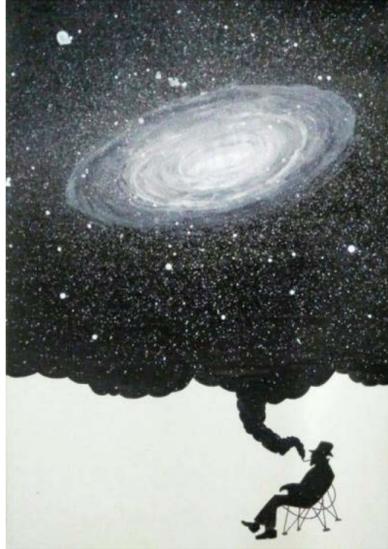
એક વખત એથેન્સનો એક અત્યંત શ્રીમંત માણસ સોક્રેટિસ પાસે ગયો. પોતે ભવ્ય મહેલ જેવા ઘરમાં રહેતો હતો અને સમ્રાટનો અંગત મિત્ર પણ હતો એટલે તેનામાં ખૂબ જ અહંકાર હતો.

તે અહંકારી શ્રીમંત સોક્રેટિસ પાસે ગયો અને તેના આંધર ભયાં શબ્દો અને બોડી લેન્ગ્વેજથી સોક્રેટિસને સમજાઈ ગયું કે આ માણસના મનમાં ભારોભાર અહંકાર છે. સોક્રેટિસે થોડીવાર તો તે માણસ સાથે વાત કરી તેની વાત સાંભળી પછી તેમણે કહ્યું, 'ઊભા રહો, મને લાગે છે કે આપણે પહેલા એક અત્યંત જરૂરી કીચડાનો ઉકેલ લાવવો પડશે. એ પછી જ હું તમારી સાથે આગળ વાત કરી શકીશ.'

સોક્રેટિસે બાજુમાં ઊભેલા પોતાના એક શિષ્યને કહ્યું કે 'ભાઈ, દુનિયાનો નકશો લઈ આવ ને.'

પેલા અહંકારી શ્રીમંતને આશ્ચર્ય થયું કે અચાનક એવું શું બન્યું કે સોક્રેટિસે દુનિયાનો નકશો માગવો પડ્યો. થોડીવારમાં સોક્રેટિસનો શિષ્ય દુનિયાનો નકશો લઈને આવી પહોંચ્યો. સોક્રેટિસે નકશો પાથરીને તે અહંકારી શ્રીમંતને પૂછ્યું, 'દુનિયાના આ નકશામાં આપણો દેશ કેવો છે?'

શ્રીમંતને કંઈ સમજાતું નહીં, પરંતુ તેણે કહ્યું, 'નકશામાં તો આપણો દેશ નાની અમસ્તી જગ્યારૂપે જ હોય ને!'

સોક્રેટિસ : 'અને આપણું એથેન્સ?'

શ્રીમંત : 'દુનિયાના નકશામાં એ તો એક નાનકું ટપકું જ હોય ને!'

સોક્રેટિસે વેધક નજરે તેની સામે જોઈને પૂછ્યું, 'તમારો મહેલ કેટલો વિશાળ છે? એનું સ્થાન ક્યાં છે અને તમારું સ્થાન ક્યાં છે એ મને જરા બતાવશો?'

શ્રીમંત માણસ સહેજ શરમાયો-છોખીલો પડ્યો. સોક્રેટિસે આગળ કહ્યું, 'અને આ નકશો તો કેવળ આપણી પૃથ્વીનો જ છે. અને આપણી પૃથ્વી બ્રહ્માંડની વિસાતમાં એક ટપકું પણ નથી. સૂર્ય પૃથ્વી કરતાં કેટલા ગણો મોટો છે. અને આપણો સૂર્ય તો એક સામાન્ય ગ્રહ છે. બ્રહ્માંડમાં એના કરતાં પણ લાખો ગણા મોટા સૂર્યો છે. જરા વિચારી જુઓ કે આપણા સૂર્યમંડળનો નકશો બનાવીએ તો આપણી પૃથ્વી કેવી હશે? અને આપણું સૂર્યમંડળ તો નાનકડું સૂર્યમંડળ છે. આવા તો લાખો સૂર્યમંડળો છે. આપણી આકાશગંગામાં તો કેટલાય સૂર્યમંડળો છે. જો માત્ર આપણી આકાશગંગાનો નકશો બનાવીએ તો એ પૃથ્વી એ નકશામાં ક્યાં અને કેવી હશે? અને સમગ્ર બ્રહ્માંડમાં આવી તો કરોડો આકાશગંગાઓ છે તો સમગ્ર બ્રહ્માંડના નકશામાં આપણું સૂર્યમંડળ ક્યાં હશે અને આપણો સૂર્ય કેટલો ગણાય. અને તો પછી પૃથ્વી કેટલી મોટી ગણાય અને ક્યાં આપણો દેશ ગણાય? ક્યાં એથેન્સ ગણાય? અને એમાં તમારા મહેલનું અસ્તિત્વ શું અને તમારું અસ્તિત્વ શું?'

તે શ્રીમંત માણસ કદાચ આપણા ફાયરસ્ટાર બાબાઓ, બાપુઓ, સ્વામીઓ, મહારાજાઓ જેટલો અહંકારી નહીં હોય, જડ નહીં હોય એટલે તેનો અહંકાર ઓગળી ગયો. તેણે શોભ સાથે સોક્રેટિસને કહ્યું, 'હું તમારી વાત સમજી ગયો, પરંતુ આ નકશાથી સમજાવવાની શું જરૂર હતી?'

સોક્રેટિસે કહ્યું, 'મારે તમને આ સમજાવવું જરૂરી હતું, કારણ કે તમે આ સમજો નહીં ત્યાં સુધી આપણી વચ્ચે સંવાદની કોઈ શક્યતા જ નહોતી. તમે મારો સમય બગાડ્યો હતો અને મેં તમારો સમય બગાડ્યો હતો. હવે તમને આ વાત સમજાઈ ગઈ છે તો આપણી વચ્ચે સંવાદ થવાની શક્યતા છે. તમે તમારા અહંકારને બાજુ પર રાખી શકો તો કોઈની સાથે સાચો સંવાદ કરી શકો.'

આ દ્રષ્ટાંતનો સાર એ છે કે માણસે કોઈ પણ પ્રકારનો અહંકાર ન રાખવો જોઈએ તો જ એ બીજા સાથે સરળ સંવાદ સાધી શકે...

મિજાજ મસ્તી સંજય છેલ
feedback@bombaysamachar.com

હાલો રમીએ, માતૃભાષાની મસ્તીલી 'મેમરી ટેસ્ટ'

ટાઇટલ્સ:
'શું યાદ રાખવું કે શું ભૂલવું' - એ હંમેશાં યાદ રાખવું. (છેલવાણી)

એક માણસે ડોક્ટરને ફરિયાદ કરી, 'આજકાલ યાદશક્તિ બહુ દુર્ગો આપે છે.'

ડોક્ટરે પૂછ્યું, 'કોની...મારી કે તમારી?'

કહે છે કે હવે ૪૦-૫૦ વર્ષના લોકોને, ડોક્ટરો અમુક સવાલો પૂછશે, અમુક ફોટા બતાડીને જવાબ આપવાની પેશન્ટની ઝડપ પરથી પારખી લેશે કે એમને બૂદ્ધાપામાં ભૂલવાની કે 'એલ્ઝાઈમર' જેવી બીમારી આવશે કે નહીં! વિસ્મૃતિ કે 'ભૂલી જવું' એ કરૂણ અને રમૂજ વિષય છે.

'શૂલ કા ફૂલ' ફિલ્મમાં અભિનેતા મહેમૂદની યાદશક્તિ નદીમાં તણાયા પછી ઘણાં દિવસે પાછી આવે છે. ત્યારે એની જાન બચાવનારા ભલાભોળાં માછીમારોનો આભાર માનવાને બદલે એ પહેલો જ સવાલ પૂછે છે:

'અચ્યો! તુમ લોગોને મેરે કપડે બચાથે હું કિ બેચ ડાલે ક્યા?'

નેતાઓ આવી જ રીતે ચૂંટણી બાદ કહેતા હોય છે- 'હું? બેરોજગારી? મોંઘવારી? એ બધું દેશમાં છે?' નેતાઓ ચૂંટણીનાં વચનો ભૂલી જાય છે એ વિશે હવે કોઈને નવાઈ નથી લાગતી. ઉદાહરણ, જો નેતાઓ વચનોને યાદ રાખે તો પ્રજાને આઘાત લાગે છે.

બોલિવૂડમાં નિર્માતાઓ અમારા જેવા ગરીબ લેખકનું કામ પત્યા પછી પૈસા આપતી વખતે એવી રીતે ભૂલી જાય છે, જેમ શકુંતલાને દુષ્યંત ભૂલી ગયેલો. શકુંતલા પાસે તો અંગૂઠી હતી, પણ નિર્માતાઓ તો લેખકને અંગૂઠો દેખાડે છે.

નિષ્ફળ માણસને મતલબી મિત્રો ભૂલી જાય છે, બ્રેક-અપ બાદ પ્રેમી-પ્રેમિકાઓ એકબીજાનો બર્થ-ડે ભૂલી જાય છે. એવી જ રીતે સતત એક ફરિયાદ છે કે આપણે ગુજરાતીઓ ધીમે ધીમે આપણી માતૃભાષાને ભૂલી રહ્યાં છીએ, જે રીતે મસમોટી 'ટાઇટેનિક શિપ' ધીમે ધીમે સમુદ્રમાં ગરક થઈ હતી. ગઈ કાલે ૨૧ ફેબ્રુઆરીએ 'માતૃભાષા દિવસ' ગયો. દર વર્ષે એક દિવસ માટે આપણને મનમાં ચિંતા જગ્યા કરતી હોય છે કે સમયનાં સમુદ્રમાં આપણી ભાષા, આપણાં ગીતો, આપણી કહેવતો, આપણાં ફટાણાંઓ સાવ ડૂબીને શું ભૂલાઈ જશે? શું આપણે ગુજરાતીઓ ભાષા ભૂલવાનાં ધીમા ધીમા 'કેન્સર'થી મરી રહ્યા છીએ?

જી ના, પોતાની જ નસોમાં મોર્ફિનનું ઇંજેક્શન આપીને કોઈ ગાઢ નિદ્રામાં સરી જઇને આખરે મરી જાય- એવી આ ધીમે ધીમે ખતમ થવાની જાણવતા-અજાણતા વાત છે. કાશ, આ દહેશત, ખોટી હોય ને આવું કંઈ ના થાય.

ઇન્ટરવલ:
ભૂલી જવાના એમ એ કહેતા હતાં મને, એવું કહીને એ જ તો ભૂલી ગયા મને!
(શાયરનું નામ યાદ નથી)

-તો યાલો, આજે ગુજરાતી અસ્મિતા વિશે આપણી યાદશક્તિ કેટલી મજબૂત છે એને તપાસીએ. કદાચ અંદાજો લાગી શકે કે આપણી ભાષા, પરંપરા કે સંસ્કૃતિ ક્યાં સુધી સચવાશે. તો અમુક સવાલો પૂછને જ પૂછીએ ને જો એમાંથી ૭૦% જવાબો પણ આવે તો ચિંતાનું કોઈ કારણ નથી.

-પ્રસ્તુત છે, પરંપરા પર પેચીદા પ્રશ્નો-

પ્ર.૧. પ્રથમ ગુજરાતી ફિલ્મ કઈ હતી?
વિકલ્પ: ૧) કાઠુ મકરાણી ૨) નરસિંહ મહેતા ૩) જેસલ તોરલ ૪) કોઈ ગુજજી ફિલ્મ જોઈ જ નથી.

પ્ર.૨. 'ઊંટ કહે આ સભામાં વાંકા અંગવાળા'. આ કવિતા કોણે લખેલી?
વિકલ્પ: ૧) નર્મદ ૨) ઉમાશંકર જોશી ૩) દલપતરામ ૪) ખુદ ઊંટે.

પ્ર.૩ ગુજરાતના જાણીતા વૈજ્ઞાનિક કોણ ?
વિકલ્પ: ૧) વિક્રમ સારાભાઈ ૨) આર્ય ભટ્ટ ૩) અશ્વિની ભટ્ટ ૪) એમાં મારે શું લેવા દેવા?

પ્ર.૪. ૧૯૭૧-૮૧ બાંગ્લાદેશનું યુદ્ધ જીતાડનાર ગુજરાતી જનરલ કોણ હતા?
વિકલ્પ: ૧) જનરલ કરિયોપ્પા ૨) જનરલ માણેશ ૩) જનરલ બક્ષી ૪) મારા જન્મ પહેલાની વાત છે.

પ્ર.૫. ગુજરાતમાં બનતાં ક્યાંના પટોળાં વિશ્વ વિખ્યાત છે?
વિકલ્પો: ૧) જામનગર ૨) પાવાગઢ ૩) પાટણ ૪) ઓન લાઇનનાં.

પ્ર.૬. તમને સપનાં ગુજરાતીમાં આવે કે હિંદી કે અંગ્રેજ ભાષામાં?
વિકલ્પ: ૧) ગુજરાતીમાં ૨) હિંદીમાં ૩) અંગ્રેજીમાં ૪) કહેવાય એમ નથી.

પ્ર.૭. ગુજરાતી ભાષાનું સૌથી વધુ વેચાયેલું પુસ્તક કયું?
વિકલ્પો: ૧) તારક મહેતાનો ટપુડો ૨) સરસ્વતીચંદ ૩) ગાંધીજીની આત્મકથા ૪) કદી વાંચી જ નથી.

પ્ર.૮. કમ્પ્યુટર કે લેપટોપમાં ટાઇપ કરીને હવે હાથેથી તમારું ગુજરાતીમાં લખવાનું ભૂલાઈ ગયું છે?
વિકલ્પ: ૧) હા ૨) ના ૩) થોડું-ઘણું ૪) અહીં લખે છે જ કોણ?

પ્ર.૯. 'નયનને બંધ રાખીને...' - આ ગઝલ કોણે લખી છે?
વિકલ્પ: ૧) અવિનાશ વ્યાસ ૨) બેદામ ૩) મનહર ઉધાસ ૪) લોકગીત છે.

પ્ર.૧૦. ગુજરાતના પ્રથમ મીડિયમ-પેસ બોલર કોણ?
વિકલ્પો: ૧) ઇરફાન પઠાણ ૨) કરસન ઘાવરી ૩) હાર્દિક પંડ્યા ૪) બૂટીને પૂછવું પડશે.

પ્ર.૧૧. ક્યા ગુજરાતીએ ઓસ્કાર એવોર્ડમાં નોમિનેટ્ડ ફિલ્મ 'મધર ઈન્ડિયા' બનાવેલી?
વિકલ્પ: ૧) સોહરાબ મોદી ૨) કેતન મહેતા ૩) મહેબૂબ ખાન ૪) જોઈ જ નથી.

પ્ર.૧૨. તમને 'અ-બ-ક-ડ-ઇ.' એમ આખી બારાખી આવે છે?
વિકલ્પો: ૧) હા ૨) ના ૩) થોડી-ઘણી ૪) એ-બી-સી-ડી આવે છેને!

પ્ર.૧૩. ગુજરાતની આસપાસ સૌથી નજીક ક્યાં દારૂ મળે?
વિકલ્પ: ૧) આબુ ૨) દહાણુ ૩) ઉમરગામ ૪) ગુજરાતમાં પણ બધે મળે.

પ્ર.૧૪. ગુજરાતમાં સૌથી વધારે શું ખવાય છે?
વિકલ્પ: ૧) ગાંધિયા ૨) ખીચડી ૩) થેપલાં ૪) માવા-ફાકી.

પ્ર.૧૫. તમે ગુજરાત છોડીને અમેરિકા કે કેનેડા વસવા માગો છો?
વિકલ્પ: ૧) હા ૨) ના ૩) કદાચ ૪) સિટીઝન શિપ મળે તોને?
આ પ્રશ્નોત્તરી આમ તો સાવ અમસ્તી-મસ્તીની છે ને છતાં સહેજ અઘરી ખરી. શું છે કે, સતત શેરબજાર, મોટીવેશનલ વાતો કે રાસ-ગરબા સિવાય આનું બધું પણ ક્યારેક વિચારવું સાચું, નહિતર આવનારા યુગો સુધી અનેક સવાલો ધરા ગુજરીમાં ગુંજ્યા કરશે.

એન ટાઇટલ્સ:
હવ: તું મને ભૂલી તો નહીં જાવને? આદમ: હોતું હશે, ઠલા? ■

આજે આટલું જ શોભિત દેસાઈ feedback@bombaysamachar.com

હું તો એમ કે 'તો' તો કે ખા... (૩)

‘અરે ચાર તમે તો કવિતા ઈ.ની કોલમ લખો છો કે ધારાવાહિક નવલકથા?’ ‘તમને આવી રીતે અમારી ઈન્ટરવ્યુ પરીક્ષણ કરવાનો હક કોણે આપ્યો?’ ‘હું એટલે જ ગુજરાતી કોલમો કોઈ દી વાંચતી જ નય ને! અમથે અમથા મીઠું મરચું ભભરાવે જ રાખે અને આખું અઠવાડિયું આપણું તો બગડે કે આવતા રવિવારે વરી (વળી) સું આવશે ને કીયો બોબ ફૂટસે.’ આવા ફોન/મેસેજ આવ્યા કે નહીં એ મહત્વનું નથી પણ આપણે એક હળવી ફૂલ, મૂળ તો કવિતા-વિલાસની કોલમ દ્વારા આવું એથર્થ ઊભું કરી શક્યા એનો અનહદ આનંદ અને અણુને ઘણું તરીકે મૂકવાની ક્ષમા.

તુકારાથી શરૂ કરીએ તો શું કરવા બેઠો છો આ ખાન? જે કામ કરવાનું છે સિસ્ટમે પ્રજા માટે એ કામ એ પોતે એકલપરિ એકલે હાથે કરવા બેઠો છે... બેઠો છે સામાન્ય રીતે અને આશ્ચર્યજનક આધાતના પ્રશ્નાર્થ સાથે એમ બનને રીતે વાંચવું. મશીનની કિમ્મત સોળ કરોડ કાવડિયા અને ચેકઅપ રૂપિયા પચાસમાં, બ્લડ ટેસ્ટ રૂ. ૭/-, ઈસીજી રૂ. ૨૫/-, એસરે રૂ. ૩૫/- અલ્ટ્રાસાઉન્ડ રૂ. ૮૦૦!! ડાયાલિસીસ સાવ મફત અને આરોગ્યની ક્રાંતિ રૂ. ૨૦૦માં કોલિંગની શૈક્ષણિક ક્રાંતિ બાદ... કેં અંદાજ ખરો શિક્ષણ અને સ્વાસ્થ્યના માફિયાઓને બોચ ભેગા કરવા ખાનની માને કેટલા શેર સૂંક ખાવી પડી હશે? કેન્સરના દર્દીની ફી પણ રૂ. ૫૦. તમે

કહેશો: શું બેવકૂફ જેવી વાત કરે છે? આજે ૨૨મી ફેબ્રુઆરીએ ‘મરીઝ’ની વર્ષગાંઠે ફરી ગયું છે? અને તમને ના કહીને પટના જઈ આ દરેક વાતનો ખુલાસાવાર સંતોષ મેળવવાનું સૂચન કરતાં મારી છલકાઈ જતી આંખોનું જળ સાચવતા પારાવાર પ્રસન્નતા વ્યાપી રહી છે. ખાનની ખવાહીશ એક જ કે કોઈ પણ મા બહેનનું ઘરેણું ક્યારેય ન વેચવું. માંકડ મચ્છરથી ભરેલી સુહાગ રાતની પથારીને આ માણસ સંપૂર્ણ જંતુમુક્ત કરી

મશરૂની તળાઈ બનાવી રહ્યો છે. સાવ અકિંચન, ગરીબાઈની આખરી હદમાં સબડા ભારતવાસીઓ માટે આવું ગિલ્ટ વગરનું, આપવાની કળા જાણવામાં પારંગત જીવન જીવતો આનો કોઈ વીરલો જ ટેલિવિઝનના અને અન્ય વેચાઈ ગયેલા પત્રકારો વિષે આવું વિધાન કરી શકે; આ બધા એવા પત્રકારો છે કે જો તમારે આમની જાન લેવી હોય તો તમે ઝેર લઈ નેતાઓના પગને તળિયે લગાડી દો. સવારે યાત્રા આરંભ કરી

અને બચાડા મરી જશે. રક્ષાબંધનના દિવસે ખાનને ૧૫૦૦થી વધુ રાખડી બંધાય છે અને એમાંની એક માગે છે કે મારા બાપાને કેન્સરના ઈલાજમાં મદદ કરો ને મારા ભૈયા! ત્યારે ભાઈ બોલ્યા કે તને તો મદદ કરીશ જ. પણ તું ઠીક નિમિત્ત થઈ. બિહારના દરેક જિલ્લામાં આવનારાં વર્ષોમાં હું જરૂર એક એક કેન્સર હોસ્પિટલ શરૂ કરીશ. ગરીબ, લાચાર હવે કેન્સરથી મરશે નહીં- કેન્સરથી લડશે. અરે હજી તો બહુ મોટી વાત તો હવે આવે છે કે ખાન એવી બાહેધરી આપે છે કે જ્યાં સુધી કરી શકું ત્યાં સુધી હું એક એવી જડબેસલાક સિસ્ટમ આવતા વધુમાં વધુ ત્રણથી પાંચ વરસમાં મૂકું જેમાં દરેક નારીને ધંધાકીય આવડત વિકસાવવાથી મોડીને કોઈ પણ પ્રકારના ભણતરમાં પૂરેપૂરી મદદ મળી રહે જેથી એના મા-બાપને એક પણ રૂપિયાના દહેજની ચિંતા ન કરવી પડે. (ગુજરાતીમાં કશુંક એક શબ્દ વાંચ્યો હતો ‘પુરુષ સમોવરી’) આ બધું વાંચતી વખતે જેટલું રસાળ અને પથ્ય લાગે છે, એને અમલામાં મૂકવું એટલું જ જોખમ ભરેલું છે. જાનનું જોખમ પણ. પણ જે, જાનને છાતીની પાછળથી ડિસમેન્ટલ કરીને હાથમાં રાખીને ફરતા હોય એને માટે તો ક્યાં કશું ય અશક્ય છે? નેપોલિયન તો બોલ્યો ‘તો, ખાને તો કાઢીને બતાવ્યો છે અશક્ય નામનો શબ્દ. જરા ડિક્શનરી ચેક કરશો?!

સીફ હંગામા ખડા કરના મેરા મક્સદ નહીં મેરી કોશિશ હૈ કી જે સુરત બદલની યાહીયે

દુષ્યન્ત કુમાર અહોદ્દગી થઈ ગઈ છે બેઠાડુ જીવન જીવતી પ્રજા મફત રાશન મેળવીને કે કોશિયાજન કે જે આ આખી

વ્યવસ્થાના ખરા માલિક છે એ વાત જ ભૂલી ગયા છે. પોતાની અંગત રસપૂર્તિ માટે રાષ્ટ્ર બાનમાં લઈ લેતા જ્યોર્જ ઈર્નાર્ડિઓ, દત્તા સામંતો વગેરેની રેલવે હડતાલ-મિલ હડતાલની તારાજીઓના સાક્ષી રહ્યા છીએ એમ ભર યુવાનીમાં. શિવાજી પાર્કમાં દેવ આનંદના નેતૃત્વમાં ફિલ્મ ઈન્ડસ્ટ્રીને ગાંધી-શુક્લ-લાલ ઈત્યાદી દ્વારા રહેંસાઈ જવામાંથી બચવા માટે એક થતાં જોઈ છે અમે. જેપીની હાકલ પર આખા દેશે ૩૨ વર્ષનાં અહંકારી શાસનને લોખંડી હથેળીની ઘપાટ મારી પદભ્રષ્ટ કર્યું તું એય અમે જોયું છે. આજે જ્યારે એક પણ કર્ડિઓ બગડેલી કેરી વગરનો નીકળતો જ નથી ત્યારે કોઈક જે પી કે કોઈક મોટી કે કોઈક મહાત્મા ગાંધીની રાહ ભારતવાસી જોઈ રહ્યો છે જે આવે અને પ્રજાને સવાલો પૂછવાની પ્રેરણા અને દમ આપે. દીવાસળી પૂરતી છે અણુભને બાળવાની આગ પેટાવવા- ખાન જેવા બીજા કોઈ છે? હશે? મળે? જો ખ્યાલમાં હોય તો જરા જણાવજો મને. મારે એને લઈને ખાન પાસે જવું છે અને કહેવું છે: ‘ખાનસર’! આ ભાઈને તમે સાથે રાખો તો કેવું?!

સત્તા માટે, ખાસ કરીને બિહારની સત્તા માટે મોટા ઉપદ્રવ બની ગયેલા ખાનને લોકો ખાનસર કહીને બોલાવે છે. આમ તો સાવ છોકરાડાપણું માંડ હમણાં પૂરું કર્યું હશે એવો એક માણસ છે ખાનસર. પણ હું મારા પરમપ્રિય વાચક! ધાર કે હું ઈંગ્લેંડની ૧૯૦૦ની આસપાસની સત્તા હોઉં તું હું એને ઈલેકાબ આપું- સર ખાનસર

રમે છે ખૂબ નિર્દયતાથી માનવજાતની સાથે ત્વચાના રંગ તું ગોરા અને કાળા બનાવીને આજે આટલું જ...

વલો કરછ ગિરિરાજ feedback@bombaysamachar.com

જળની ઝાંખી... રણની રગોમાં ઘબકતું જીવન

રણને આપણે ઘણી વાર સૂકાંપણ સાથે જોડીએ છીએ, પરંતુ કચ્છના રણમાં પણ પાણીની એક નિ:શબ્દ કથા વહે છે. અહીં, દૂરસુદૂરે વ્યાપ ક્ષિતિજોનો અર્જપો અને પવનની લહેરકીઓ એકાંતને સંગીત આપે છે, ત્યાં જળપલાવિત વિસ્તારો જીવનનો સૂક્ષ્મ પરંતુ અદ્ભુત ઘબકાર તરીકે ઘબકે છે. પાણી અને ઘરતી વચ્ચેનું આ નાજુક બંધન જ વેટલેન્ડ કહેવાય છે ઘરતીનું હૃદય, જે દેખાય ઓછું પણ આપે ઘણું.

ફેબ્રુઆરીમાં દર વર્ષે વિશ્વ જળપલાવિત ક્ષેત્ર દિવસ ઉજવાય છે, પરંતુ આ વર્ષની ૨ જી ફેબ્રુઆરી કચ્છ માટે યાદગાર રહેશે કારણકે તાજેતરમાં છારીદંબને રામસર સાઈટ તરીકે માન્યતા મળી. કચ્છ માટે ગૌરવ સાથે જવાબદારી પણ જોડાયેલી છે આ જળધરોને સાચવવાની અને ભાવિ પેઢીઓને અર્પણિત સોંપવાની. આમ તો આ દિવસ ૧૯૭૧માં ઇરાનના રામસર શહેરમાં થયેલી ઐતિહાસિક સંધિના લીધે પ્રખ્યાત છે. તે દિવસે દુનિયાએ સ્વીકાર્યું કે પાણી માત્ર સાધન નથી તે સંસ્કૃતિ છે, પરંપરા છે અને ભવિષ્યની સુરક્ષા છે. ૨૦૨૬ની થીમ જળપલાવિત ક્ષેત્ર અને પરંપરાગત જ્ઞાન: સાંસ્કૃતિક વારસાની ઉજવણીકચ્છની ઘરતીને અનુકૂળ એવી જ છે, કેમ કે અહીં પાણીનું એકએક ટીપું સંસ્કાર તત્વ સાથે જોડાયેલું છે. આમણા કચ્છના જાણીતા પર્યાવરણપ્રેમી ટ્રસ્ટ ગાઈડ પ્રવીણભાઈ ડાંગેરા રામસર તરીકે સ્થાન પામ્યા જાણે છારીદંબને રૂબરૂ ‘કોંગ્રેસ્યુલેશન’ કહેવા ગયા હતા. પ્રસ્તુત સાંપ્રત તસ્વીરો પણ એમણે જ આપેલી છે. એટલે છારીને યાદ કરવા વગર રહી શકાય તેમ નથી!

લુણા ગામો આ વિસ્તારની દક્ષિણ સીમા અંકિત કરે છે જે અન્ય વિભાગોની સાપેક્ષે ઊંચાણવાળો છે જ્યાં ઊંચા પ્રકારના ઘાસો થાય છે. કચ્છ મેઘન લેન્ડની ઘણી નદીઓનાં પાણી તેમાં ઠલવાય છે તેથી અહીં બારે માસ પાણી રહેતું હોય છે. આ બધી નદીઓ કિનારાબંધ હોય છે અને અહીંથી પસાર થયા બાદ નદીઓ તેમના મુખ ત્રિકોણ પ્રદેશો બનાવતી હોય છે.

બનીમાં ઘાસિયાં મેદાનો વચ્ચે કેટલાક કુદરતી ખાડાઓવાળા વિસ્તારો પણ આવેલા છે જેને સ્થાનિક ભાષામાં તેના ક્ષેત્રફળ આધારે ‘દંઢ’ અથવા ‘ઠઠ’ ના નામથી ઓળખવામાં આવે છે જે ભૂગર્ભના ભંગાણની પ્રક્રિયાનો અણસાર આપતાં જમીનનાં સ્વરૂપો અને દરિયો બહાર નીકળી ગયા બાદ રહી ગયેલા ભૂમિ સ્વરૂપો છે. અહીં ચોમાસા બાદ પાણીથી ભરાઈ જતા હોય છે અને બારેમાસ પાણી ભરાઈ રહેતાં યાચાવર પક્ષીઓને આશ્રયસ્થાન પૂરું પાડે છે તેથી તે આકર્ષણનું મુખ્ય કેન્દ્ર છે. છારીદંબ એ અહીંનું ખૂબ જાણીતું ભૂમિ સ્વરૂપ છે. ઠઠ

એ પ્રમાણમાં છીછરા ખાડાઓ છે, જેમાં ઉનાળે પાણી સુકાઈ જાય છે, જે આ વિસ્તારમાં પીવાના પાણી માટે સ્ત્રોત ત તરીકેની સવલત પૂરી પાડે છે.

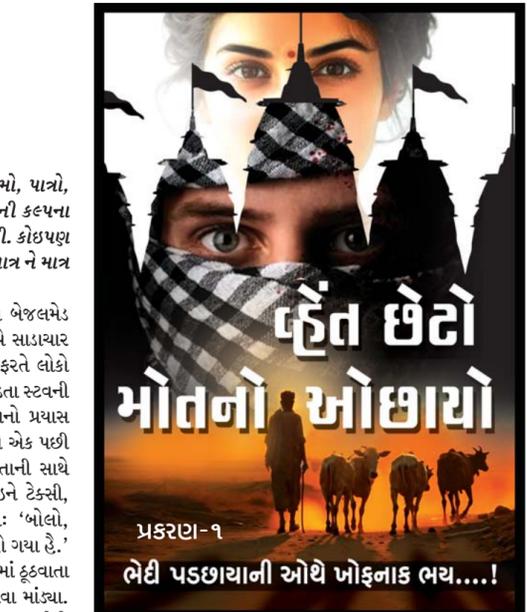
છારીદંબ: જ્યાં આકાશ પાણીમાં ઊતરે છે

રણના નિર્જન વિસ્તારો વચ્ચે અચાનક એક વિશાળ શાંતિનો દરિયો ફેલાય તે છે છારીદંબ. વર્ષાઋતુમાં અહીં પાણી ભરાય છે અને પછી જાણે આકાશ ઘરતી પર ઊતરી આવતું હોય. પહેલા વર્ષાના અમીછાંટણા અને પછી યાચાવર જીવોનો કલબલાટ. સવારનાં પ્રથમ કિરણો હોય કે સૂર્યાસ્તનાં આખરી કિરણો પાણી સ્વર્ણસીરિખું ઝગમગતા મંત્રમુગ્ધ કરી દે. ફલેભિંગોની ગુલાબી પાંખો આકાશને રંગે છે, પેલિકન પાણી પર ધીમે તરતા જાય અને હજારો પંખીડાઓનો અવાજ જાણે પ્રકૃતિની પ્રાર્થના બની જતી હોય તેવું મહેસૂસ થાય. છારીદંબ માત્ર એક જળાશય નથી; તે પંખીઓનું આશ્રય, જીવનનું વિરામસ્થાન અને પર્યાવરણનું સંગમ છે.

જળપલાવિત વિસ્તાર એ પ્રકૃતિની એવી રચના છે જે દેખાવમાં સાદી લાગે, પરંતુ તેની અંદર અસંખ્ય ચમત્કારો સમાયેલા છે. તે પૂર સમયે વધારાનું પાણી શોષી લે છે, કાંઠાઓને સુરક્ષા આપે છે અને ઘરતીને વિખેરાતી અટકાવે છે. વરસાદી પાણી ધીમે ધીમે જમીનમાં ઉતારે છે, જેથી ભૂગર્ભ જળનું પુન:ભરણ થાય. તે પાણી શુદ્ધીકરણની જાણે કુદરતી પ્રયોગશાળા છે. પ્રદૂષકોને અટકાવીને પાણીની ગુણવત્તા સુધારે, કાર્બન સંગ્રહ કરે છે અને જળવાયુ પરિવર્તન સામે એક શાંત યુદ્ધ લડે છે. માછીમારો માટે રોજગાર, પશુપાલકો માટે ચારો અને પર્યટન માટે આકર્ષણ; આમ, વેટલેન્ડ જીવનનાં અનેક સ્તરોને સ્પર્શે છે.

વિશ્વ આજે પાણીના સંકટ સામે ઊભું છે. ભૂગર્ભ જળનું સ્તર ઘટે છે, પ્રદૂષણ વધે છે અને કુદરતી વિસ્તારો પર દબાણ વધી રહ્યું છે. ભવિષ્યમાં પાણી માટેના સંઘર્ષની ચેતવણીઓ આપવામાં આવે છે. આવી પરિસ્થિતિમાં વેટલેન્ડનું મહત્વ અનેકગણું વધી જાય છે. જો વેટલેન્ડ ન રહે, તો પાણીનું સંતુલન ખોરવાઈ જાય. પૂર વધે, સૂકાંપણ વધી જાય, અને જૈવ વિવિધતા ખતરામાં પડે. તેથી જ જળપલાવિત વિસ્તારોનું સંરક્ષણ માત્ર ઓનો મુદ્દો નથી તે માનવજાતના અસ્તિત્વનો પ્રશ્ન છે.

સઠ્ઠે ધારાવાહિક અનિલ રાવલ feedback@bombaysamachar.com

અસ્વીકરણ
આ એક કાલ્પનિક નવલકથા છે. આમાં આવતાં નામો, પાત્રો, સ્થળો અને ઘટનાઓ કલ્પનાતીત છે... લેખકની પોતાની કલ્પના છે. જેનો કોઈ ધર્મ, સંપ્રદાય, જ્ઞાતિ, જાતિ સાથે સંબંધ નથી. કોઈપણ મૂત કે જીવિત વ્યક્તિ કે કોઈ સ્થળ સાથેની સામ્યતા એ માત્ર ને માત્ર સંયોગ છે.

પોષ મહિનાની કડકડતી ઠંડીમાં રાજસ્થાનના ટ્યુકડા બેજલમેડ ગામને પાદરે ખુલ્લાં મેદાનમાં આવેલું બસ સ્ટેન્ડ પરોઢિયે સાડાચાર વાગ્યે પણ ધમધમતું હતું. કોઇ કોઇ જગ્યાએ તાપણાંની ફરતે લોકો ગરમાટો લેતા હતા તો કેટલાક ચાવાળાની લારી પર ભડબડતા સ્ટવની આસપાસ ફૂંચાળી વળીને ચાની ચૂસ્કી સાથે ઠંડી ઉડાડવાનો પ્રયાસ કરતા બેઠા હતા. ગુજરાત સહિતનાં અન્ય રાજ્યોની બસો એક પછી એક દર પાંચ-પંદર મિનિટને અંતરે બસસ્ટેન્ડમાં પ્રવેશતાની સાથે આડંબ પાર્ક થવા માંડી હતી. પેસેન્જરોને ઊતરતા જોઇને ટેક્સી, ઓટોવાળા અને ટાંગાવાળાઓએ ભૂમો પાડવા લાગ્યા: ‘બોલો, હોટલ... ધરમશાલા... મંદિર... દર્શન ખુલને કા ટાઇમ હો ગયા હૈ.’ દર્શનનું નામ પડતો જ અડધીપરથી ઊંઘમાં ઊતરેલા ને ઠંડીમાં ફૂંટવાતા શ્રદ્ધાળુઓ રઘવાયા બનીને ટેક્સી કે ઓટો રિક્ષામાં બેસવા માંડ્યા. થોડીવારમાં એક લકઝરી બસ આવી. એમાંથી કેટલાક લોકો આરામથી તો કેટલાક ઉતાવળે ઉતર્યા. સૌથી છેલ્લે જીન્સ, ગરમ કોટ પહેરેલી ને કાન અને માથા પર મફલર વીટાળેલી એક યુવતી ઉતરી. એની પાસે કોઇ સરસામાન નહોતો. હતી માત્ર એક હેન્ડબેગ અને કાનમાં ખોંસેલા ઇયર પ્લગ.

‘બોલો મેડમ, હોટલ બતાઉ આપકે લાયક... બઢિયા સુવિધાવાલા... બોલો...’

એક ઓટોવાળાએ પૂછ્યું. યુવતીએ કાન પરથી સહેજ મફલર ઊંચું કરીને એક કાનમાંથી ઇયર પ્લગ કાઢ્યું. ગરમાટો લાવવા હથેળીઓ ઘસતાં બોલી: ‘મંદિર જાના હૈ...’

‘અરે ભૈયા, મુજે શેરિંગ મેં નહીં જાના...’

‘મેડમજી સ્પેશ્યલ કા ૨૦૦ રૂપિયા હોગા...’ યુવતી કાંઇ બોલ્યાઆલ્યા વિના ઊતરીને ચાલવા માંડી.

‘અરે મેડમજી... દેઢ કિલોમીટર લંબા રાસ્તા હૈ... ઇસ ઠંડ મેં એકલે ચલ કે જાઓગી...?’

યુવતી દૂરથી સંભળાઇ રહેલા કીર્તનના અવાજના નકરો કદમ પર ચાલવા લાગી. મંદિરે ચાલતી જનારી એ એકલી નહોતી, સંખ્યાબંધ યાત્રાળુઓ જગવિખ્યાત ગોપાલેશ્વર મંદિરે દર્શન કરવા ચાલતાં જઇ રહ્યા હતાં. શ્રદ્ધાના વિષયનો કોઇ સભળ પુરાવો હોય તો ગોપાલેશ્વર. એનો મહિમા ન્યારો... શ્રદ્ધાળુઓની આસ્થા અનોખી... રોજના હજારો શ્રદ્ધાળુઓ ગોપાલેશ્વરની ઝાંખી કરવા દેશને ખૂણખૂણેથી અહીં ઊતરી આવે. કેટલાક દિવસભરના બધા દર્શન કરીને નીકળી જાય તો કેટલાક બે-ત્રણ દિવસ મન ભરીને ગોપાલેશ્વરના સાન્નિધ્યમાં રહે ને ફરી જોવાનો કહીને વિદાય લે.

‘કિતના પૈસા હોગા?’ એણે પૂછ્યું.

‘પચાસ રૂપિયા મેડમજી.’ યુવતી બેઠી. ઓટોવાળો ફરી ભૂમ પાડવા માંડ્યો: ‘બોલો હોટલ, ધરમશાલા... મંદિર... દર્શન કા ટાઇમ હો ગયા હૈ...’

‘ઓ... હલ્લો... ચે શેરિંગવાલી ઓટો હૈ ક્યા...?’ યુવતીએ પૂછ્યું.

‘હાં મેડમજી...’

યુવતી સામા ઠંડા કાલિલ પવન સાથે વહી રહી હતી અને સાથે ગૂંજી રહ્યો હતો શ્રદ્ધાળુઓનો જયઘોષ. ‘ગોપાલા ગોપાલા...’ હરિ ગોપાલા... હરિ ગોપાલા... ગોપાલ લલ્લા કી જય... ગોપાલ લલ્લા કી જય.’ યુવતી ચોમેર ઝીણી નજર દોડાવતી... રસ્તો કાપતી... માર્ગ માપતી... બેજલમેડ ગામનો નકશો મનમાં જડતી પહેલીવાર ગોપાલેશ્વર મંદિરે જઇ રહી હતી, પણ કઇ આસ્થા સાથે...? કઇ શ્રદ્ધા સાથે...? કઇ બાધા-આપડી સાથે...? કઇ

માનતા સાથે...? ક્યા મક્સદ સાથે...?

રોના ચીફ રવિ જયસ્વાલાના કોલને પગલે નેશનલ સિક્યોરિટી એડવાઇઝર અભિજિત ભલ્લાએ મધરાતે પોતાના ઘરે ઇમર્જન્સી બેઠક બોલાવી હતી. બેઠકમાં નેશનલ ઇન્વેસ્ટિગેશન એજન્સીના (એનઆઇએ)ના ચીફ કરતારસિંઘ ડોગરા, ઇન્ટેલિજન્સ બ્યુરો (આઇબી)ના ચીફ અભયસિંઘ રાઠોડ અને રિસર્ચ એન્ડ એનાલિસિસ વિંગ (રો)ના ચીફ રવિ જયસ્વાલ યુદ્ધ મોજૂદ હતા.

‘અબી અબી હમ્ને ખૂદિયા ખબર મિલી હૈ કી...’ ભલ્લાએ રવિ જયસ્વાલ સામે જોયું. જયસ્વાલે વાતનો દોર આગળ ચલાવ્યો: ‘બેજલમેડ કા ગોપાલેશ્વર મંદિર ખતરે મેં હૈ...’ પછી ણણવાર રહીને બોલ્યા: ‘કિસ તરહા કા ખતરા હૈ કૂછ પતા નહીં.’

‘ખબર કહોં સે મિલી હૈ.’ સિક્યોરિટી એડવાઇઝર ભલ્લાએ પૂછ્યું. ‘હમારે પડોસી દેશ સે. હમારા એક બંદા વહાં હૈ...’ જયસ્વાલે કહ્યું.

‘સર, હમ ગુજરાત ઓર રાજસ્થાન એટીએસ કો એલર્ટ કર દેતે હૈ...’ એનઆઇએ ચીફ કરતારસિંઘ ડોગરાએ કહ્યું.

‘નહીં... ઇસ સ્ટેજ પર હમ્ને વો નહીં કરના હૈ.’ નેશનલ એડવાઇઝરે કહ્યું.

‘સર, હમ રિસ્ક નહીં લે સકતે... ખતરા કિસી ભી પ્રકાર કા હો સકતા હૈ...’ રોના ચીફ જયસ્વાલે કહ્યું.

‘સહી હૈ... હમ દુસરી ખબર મિલને તક રાહ નહીં દેખ સકતે... દેર હો જાયેગી...’ આઇબી ચીફ અભયસિંઘ રાઠોડ બોલ્યા.

‘હમ મંદિર કી ઇન્ટરનલ સિક્યોરિટી કે ચીફ કો શામિલ કર કે ઉનકી મદદ લે સકતે હૈ...’ ડોગરાએ બીજું સૂચન કર્યું.

‘નહીં, વો ગલતી કબી નહીં કરના. ખાત ફૈલ સકતી હૈ... ભક્તો મેં ભય કા માહોલ પૈદા હોગા.’ સિક્યોરિટી એડવાઇઝર તરત બોલ્યા...

બજનો અને ભક્તિસંગીતે ગોપાલેશ્વર મંદિર નજીક હોવાની છડી પોકારી. મંદિરની રોશનીનો ઝગમગાટ નિકટ આવતો ગયો ને યુવતીના મોં પર એક અનેરી ચમક આવી. ગોપાલેશ્વર મંદિર સુધી દોરી જતા માર્ગમાં આવતી મુખ્ય બજારના ચોકમાં દુકાનદારો મોં સૂઝણા પહેલાં ભક્તિસંગીતની ટેપ મૂકીને પોતાની નાનકડી દુકાનોમાં ઝાપટઝાપટ કરતા હતા. કેટલીક ધીમે ધીમે ખુલી રહેલી દુકાનોનાં શટરોમાંથી આજ્ઞાસનો સ્પષ્ટ અવાજ સંભળાતો હતો. કેસેટોમાંથી વાગતાં ભજનો એકબીજા સાથે ટકરાઇને વધુ કર્કષ ધોંધાટ પેદા કરવાની હરીફાઇમાં હતા. ખાણીપીણીના સ્ટોલ લાવવા માંડ્યા હતા. ચાની લારીઓ,

હાસ્ય વિનોદ

એવા ઘણા લોકો છે જે ભૂતપ્રેતમાં સહેજ પણ નથી માનતા. પણ આવા લોકો જ્યોતિષશાસ્ત્ર તેમજ જ્યોતિષીઓમાં માનતા હોય છે. સદ્ભાગ્યે જ્યોતિષીઓને પણ આ વાતની ખબર છે. એક છાપામાં જ્યોતિષીઓની અમે એવી ૧૯ જાહેરખબરો જોઈ. આમાં એક જ્યોતિષીએ તો બંબે જાહેરાતો આપી છે, જેમાંની એકમાં કોઈ પણ કામની સફળતા માત્ર ૨૧ કલાકમાં જ દેખાશે એવી સો ટકાની ગેરંટી આપી છે, ને બીજીમાં સવા દિવસમાં કોઈપણ કામનો નિકાલ થવાની એકસો ને એક ટકા ગેરંટી આપી છે. જોકે આ તમામ જ્યોતિષીઓ એક વાતે સંપી ગયા છે, આમાંના કોઈએ એવું નથી લખ્યું કે કામ ન થાય તો પૈસા પરત. કેટલાક દુકાનદારો પાટિયું મારતા હોય છે કે માલ બદલી આપવામાં આવશે પણ કોઈ પણ સંજોગોમાં વેચેલ માલનાં નાણાં પાછાં નહીં મળે. એ રીતે જ્યોતિષી પણ બહુ બહુ તો આપેલ સમયમર્યાદા વધારી આપી શકે. કોઈ પુરુષને બાર મહિનામાં છૂટાછેડા થવાની બાંધધરી આપી હોય ને તેમ ન થાય તો તેમાં એકાદ-બે વરસની મુદત વધારી આપે કે એક આગાહીની સામે બીજી આગાહી બદલી આપે, પરંતુ ગ્રાહકે આપેલ પૈસા તે પરત શા માટે કરે? બહુ બહુ તો પોતે કયા ગ્રહની અવળચડાઈને લીધે ખોટો પડ્યો એનો ખુલાસો કરી શકે. આમ તો માલિકે પાળેલ કૂતરો તેના માલિકને પણ કરડતો હોય છે, જ્યારે આ ગ્રહો તે કંઈ જ્યોતિષીના પાળેલા છે તે તેનું કહેવું માનીને જ જાતકના ઘરમાં પ્રવેશી જાય યા ઘરમાંથી નીકળી જાય!

તો પણ જ્યોતિષ એ શ્રદ્ધાનો વિષય છે. પોલિટેશિયનોને જેટલી શ્રદ્ધા તેમના હાઈકમાન્ડમાં નથી હોતી તેટલી, કદાચ તેથીય વધારે શ્રદ્ધા જ્યોતિષમાં હોય છે. જે લોકોને ખુરસી નથી મળી તે લોકો તેમને ખુરસીયોગ ક્યારે થવાનો છે એ જાણવા જ્યોતિષી પાસે દોડી જાય છે ને જેમને બેસવા માટે ખુરસી મળી છે તેમને ખુરસીમાંથી કોઈ પાડી ન નાખે એ અંગેનું માર્ગદર્શન મેળવવા જ્યોતિષીને પકડે છે - ખુરસી ન છૂટે એ વાસ્તે જ્યોતિષીને પકડે છે.

એક મેગેઝિનમાં મદ્રાસના એક જ્યોતિષી ઓમ ઉલગનાથન અંગેની કેટલીક વિગતો છપાઈ હતી જે જાણીને પ્રભાવિત થઈ જવાયું. ઓમ ઉલગનાથન વડા પ્રધાન અટલબિહારી બાજપાઈ તથા ગૃહમંત્રી લાલકૃષ્ણ અડવાણીના ફેમિલી એસ્ટ્રોલોજર હોવાનો દાવો કરે છે. આ ભવિષ્યવેતા પોતાના વર્તમાનકાળ વિશે પણ એટલો જ જાણત છે. આવા કિસ્સાઓમાં મોટા ભાગે એવું બનતું હોય છે કે દાવેદાર તો ગમે તેવો દાવો કરે, પણ સામેની વ્યક્તિ એનો છેદ ઉડાડતાં કહી દે કે એને મેં ધોળો કે કાળો જોયો જ નથી, એને હું ઓળખતો જ નથી. હિંદુ ઈસ એ ગ્રેટ ફોડ વગેરે, વગેરે, વગેરે... ને આવું કશું આ એસ્ટ્રોલોજરના કિસ્સામાં ન બને એટલે તેણે બાજપાઈ તેમ જ અડવાણી સાથેના પોતાના ફોટોગ્રાફ પણ આપ્યા છે. તેનો એવો દાવો છે કે ભારતના વડા પ્રધાન અત્યારે સારું-

રાજજા, હવે તો તમે જ ભારતના વડા પ્રધાન બનવાના છો...

છે, કેમકે તેમને ખબર છે કે મારી પાસે ગૂઢ ટૈવી શક્તિ છે ને તેમના વિશે હું જે કંઈ ભાખું છું એ પ્રમાણે જ બનતું હોય છે.

૧૯૮૬માં તો ખુદ અટલજીને પણ ખબર નહોતી કે તે ભારતના વડા પ્રધાન બનવાની તાકાત ધરાવે છે, પણ આ જ્યોતિષી ભાઈ ઉલગનાથને (પોતાની) છાતી તેમ જ બાજપાઈનો બરડો કોંકીને તેમને કહી દીધું કે રાજજા, હવે તો તમે જ ભારતના વડા પ્રધાન બનવાના છો. આ અંગે મારે આકાશમાં દેખાતા ને નહીં દેખાતા ગ્રહો સાથે વાત થઈ ગઈ છે, એ બધા સર્વાનુભવે એવું ઇચ્છી રહ્યા છે કે અબકી બારી અટલબિહારી... અલબત્ત એ વખતે માત્ર ૧૩ દિવસ પૂરતી જ સત્તા ટકેલી. આવું કેમ થયું, ફક્ત ૧૩ દિવસ જ સત્તા કેમ રહી એનો ખુલાસો પણ જ્યોતિષી પાસે છે. તે કહે છે કે ઈશુ ખ્રિસ્તની જેમ અટલજી પણ ૨૫મી ડિસેમ્બરના દિવસે જન્મેલા. અટલજી વડા પ્રધાનની ખુરસી પર બેઠા હોય છે ત્યારે તેમના ચહેરા પર અપાર વેદના દેખાય છે, જાણે તેમને પણ શૂળીએ ચડાવી દેવાયા ન હોય! (તેમનો ચહેરો બારીકાઈથી જોજો, તમને ૨૩મસ લાગશે.) ભગવાન ઈશુએ 'લાસ્ટ સપર' - છેલ્લું ભોજન લીધું ત્યારે તેમની સાથે ૧૩ જણા હતા, એટલે આ તેરના આંકડાએ અટલજીના જીવનમાં મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો છે. આ કારણે પછી મારી સલાહ માનીને તે વિશ્વાસનો મત લેવા રોકાયા વગર રાજીનામા સાથે રાષ્ટ્રપિત પાસે પહોંચી ગયેલા. તેરના આંકડાનો જ નહીં, આ જ્યોતિષી ઉલગનાથનનો પણ બાજપાઈ પર ઘેરો પ્રભાવ છે.

પોટું જેવું રાજ્ય ચલાવે છે તેની પાછળનો દોરીસંચાર મારો છે. મારી સલાહ પ્રમાણે જ તે ચાલે છે. ક્યારે ને શું કરવું (અથવા તો શું ન કરવું) વગેરેની સલાહ-સૂચનાઓ હું જ આપું છું. ગ્રહો મને દોરે છે. હું વડા પ્રધાનને દોરું છું અને વડા પ્રધાન સમગ્ર ભારતને દોરે છે. આ ઉપરાંત ભા.જ.પ.ના લગભગ મોટા ભાગના પોતાને દિગ્ગજ માનતા નેતાઓ મારા સતત સંપર્કમાં રહે

૧૯૮૭માં આ જ્યોતિષીએ બાજપાઈને કહેલું કે આ વખતે વડા પ્રધાનની ખુરસીની નજર કુંવારી વ્યક્તિ તરફ હોવાથી તમને સત્તા પર આવવા કોઈ રોકી શકવાનું નથી. લગભગ દરેક મહત્વના મુદ્દા પર સલાહ આપવાનું કામ હું જ કરું છું. અટલજીએ કેવા રંગની બંડી પર કયા શેડનો ખેસ રાખવો એ પણ હું નક્કી કરતો હોઉં છું. કારગિલ યુદ્ધ તેમ જ વિમાન અપહરણ અંગેની ચેતવણી આ જ્યોતિષીએ સરકારને એ બન્યા પહેલાં આપી હતી. તમે (અર્થાત વાચક-મિત્રો) નહીં માનો. પણ ઉલગનાથનને પોતાની દિવ્યશક્તિઓને કારણે પોતે દોરેલ નકશામાં (અને કદાચ ઓમ લખેલ તિલસ્મી ગોળામાં) અપહરણ થયેલ વિમાન, અપહરણ થયું તે પહેલાં દેખાવું હતું ને આ વિમાન ઇન્ડિયન એરલાઇન્સનું છે તેની પણ જાણ થઈ ગઈ હતી. ઇન્ડિયન એરલાઇન્સનો સ્પેલિંગ પણ તેણે બરાબ વાંચ્યો હતો. જોકે એ ભવિષ્યવેતાની જગ્યાએ અમે હોત તો બંધ આંખેય અમે એ વિમાન ઇન્ડિયન એરલાઇન્સનું છે તે પામી ગયા હોત. એટલા માટે કે આ વિમાનનું અપહરણ કરવાનું સાવ સહેલું છે.

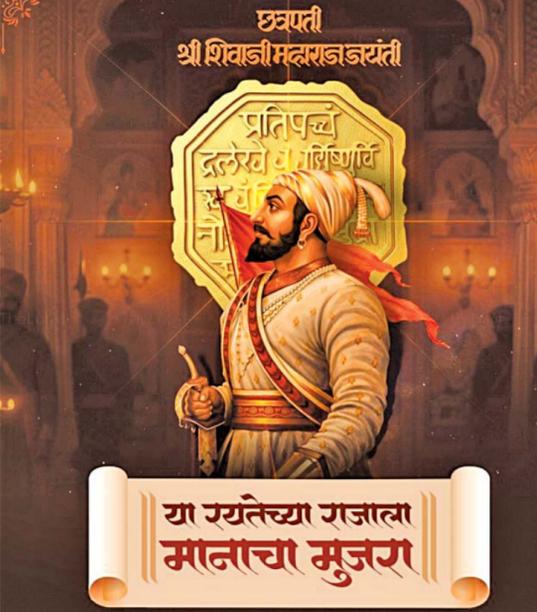
ઉલગનાથન કહે છે કે ગમે ત્યારે પ્લેન હાઇજેક થવાનું છે એ માહિતી તેણે ઉડ્યનમંત્રીને આપી હતી, પ્લેનને ઊડતું અટકાવવા જણાવ્યું હતું, પણ એ રોકતું કહેવું તેમણે કાન પર ન ધર્યું. કહી દીધું કે આવા બધા જ્યોતિષવેદામાં હું માનતો નથી. છેવટે થવાનું થઈને જ રહ્યું. પણ આ ઇન્ડિયા છે, બાકી યીન કે રશિયા હોત તો જ્યોતિષીની આવી બનત. આતંકવાદીઓ સાથે સાંકળાં કરી, પ્લેનઅપહરણ કરનારાઓને, હાઇજેકિંગ માટેનું શુભ મુહુર્ત કાઢી આપવાનો ગુનો કરવા બદલ તેની સામે કામ ચલાવવામાં આવ્યું હોત. જોકે એ વિમાનનું અપહરણ થયા બાદ એક પ્રધાને ઉલગનાથનને પૂછ્યું કે હવે શું થશે? ત્યારે તેણે આગાહી કરી હતી કે જે એક મુસાફર મર્યો છે એથી વધારે જાનહાનિ થવાની નથી, આ વિમાન-કાંડનો અંત સુખદ આવશે. બસ, તેની આ આગાહી અપહરણકારોના કાન સુધી પહોંચી ગઈ હોય કે ગમે તે થયું હોય, પણ માત્ર ચોવીસ કલાકમાં જ બધું સમસુતરું પાર પડી ગયું. ધીના કામમાં ઘી ઠલાવઈ ગયું ને છૂટા કરાયેલા ત્રણ ખૂંખાર તાસવાદીઓ હસતા હસતા હવામાં ગોળીબાર કરતા પાકિસ્તાન પહોંચી ગયા.

ભારતના ભાવિ વિશે તેને આગાહી કરવાનું કહેતાં તે સ્પષ્ટપણે જણાવે છે કે ભારતમાં જે પ્રશ્નો ઊભા થયા છે અને થાય છે તેનું એક જ કારણ છે અને તે છે પાર્લામેન્ટ હાઉસ. વાતુશાસ્ત્રની દૃષ્ટિએ જોતાં આ મકાન ગરબડવાળું એટલે કે અપશુકનિયાળ છે. તે વાતુશાસ્ત્ર પ્રમાણે બંધાયું નથી. તેમાં સુધારા-વધારા કરવા જ જોઈએ. જો શાસકો મારું માનશે તો દેશની સાથે તે પણ સુખી થશે, બાકી તો -

ઝબાન સંભાલ કે

હેન્ડી શાસ્ત્રી feedback@bombaysamachar.com

માનાચા મુજરા = વિવેક સાથે વંદન

પદ્મતીત્ત્વ આલે અસાવે! ઉદાહરણ : શિવાજી મહારાજાનાં માનાચા મુજરા! યાચા અર્થ, શિવાજી મહારાજાનાં સન્માનપૂર્વક વંદન. માનાચા મુજરા એ મરાઠી વાક્ય પ્રયોગનો અર્થ આદરપૂર્વક નમસ્કાર, સન્માનપૂર્વક વંદન કે કૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરવી એવો થાય છે. કોઈ પ્રતિષ્ઠિત કે મહાન વ્યક્તિ અથવા આદરણીય નેતા (જેમ કે ઇત્રપતિ શિવાજી મહારાજ) પ્રત્યે સન્માન વ્યક્ત કરવા માટે વપરાતું વાક્ય છે. આદર અને કૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરતા આ શબ્દો શિવાજી મહારાજ કે પેશવાના સમયથી અભિવાદન માટે વપરાતા હોવાનું અનુમાન છે. 'શિવાજી મહારાજને માનનો મુજરો' એટલે શિવાજી મહારાજને સન્માનપૂર્વક વંદન. ગુજરાતી શબ્દકોશમાં પણ મુજરો માટે નમન, વંદન, સલામ, માન સહિત પ્રણામ, વિવેક સાથે વંદન એવા અર્થ પણ આપવામાં આવ્યા છે. ટૂંકમાં ઝબાન સંભાલ કે.

મરાઠી ભાષા બરાબર જાણતા ન હોઈએ તો અમુક શબ્દ ગેરસમજ કે શંકા પેદા કરી શકે છે. એનું મુખ્ય કારણ એ છે કે એ શબ્દો ગુજરાતીમાં અલગ અર્થ સાથે હાજર છે. ઉદાહરણ પરથી વાત સ્પષ્ટ થઈ જશે. મરાઠીભાષી વ્યક્તિ સાથેની વાતચીતમાં કોઈ સિનેમા કે રમણીય સ્થળ વિશે વાતચીત થતી હોય અને તમે એને પ્રતિક્રિયા આપવા કહો તો એ ભયંકર છાન આહે એમ કહે તો તમે જરૂર ચોંકી જવાના. કારણ કે ભયંકર શબ્દ કાને પડતા જ ભય ઉપજાવે એવું, બિહામણું, ભયજનક, જોતાં કે સાંભળતા બીક લાગે એવું અર્થ જ યાદ આવે. વળી છાન એટલે સરસ કે સુંદર. ભયંકર અને સુંદર - સરસનો મેળ કઈ રીતે બેસે? ભયંકર છાન યા મરાઠી વાક્યપ્રચારાચા અર્થ અતિશય સુંદર, ચૂપચ છાન અસા હોતો. યામઘ્વે 'ભયંકર' હા શબ્દ નકારાત્મક નસૂન, 'છાન' યા શબ્દાચી તીવ્રતા વાઢવળ્યાસાટી (ચૂપ જાસ્ત અર્થાને) વાપરલા જાતો. ચૂપચ છાન, અપ્રતિમ, જબરદસ્ત, ભારી અસા અર્થ હોતો. ઉદાહરણ : તૂ ગાળો ભયંકર છાન ગાયલે. ઈજાદ્યા અતિ સ્તુતી કરળ્યાસાટી બોલચાલીત હા શબ્દપ્રયોગ કેલા જાતો. ભયંકર છાન એટલે ખૂબ જ સુંદર, રમણીય એવો અર્થ થાય છે. અહીં ભયંકર શબ્દ નકારાત્મક અર્થમાં નહીં, બલકે સુંદરતાનું પ્રમાણ વધારવા માટે છે. અપ્રતિમ, જબરદસ્ત એવો અર્થ થાય છે. ખૂબ પ્રશંસા કરવી હોય ત્યારે એનો ઉપયોગ થાય છે.

હિંગ્લિશ VINGLISH

मान सम्मान के मुहावरें Idioms of Respect

मान सम्मान संबंधित मुहावरें और कहावतें हिंदी और इंग्रजी में भी हैं. Idioms related to respect emphasize high regard, honor, and acknowledgement of someone's position or merit. 'चरण धोकर पीना' (या पैर धो-धो कर पीना) एक हिंदी मुहावरा है, जिसका अर्थ है किसी के प्रति अत्यधिक श्रद्धा, सम्मान, या गहरा प्रेम प्रकट करना। यह किसी को बहुत अधिक अजीज रखने या पूजनीय मानने (जैसे गुरु, माता-पिता या भगवान) का प्रतीक है। यह मुहावरा पुरानी परंपराओं में गुरु या वरिष्ठों के प्रति भक्ति दर्शाने के लिए इस्तेमाल होता है। प्रभु, पूजनीय माता - पिता के गुरु माते आ रूढिप्रयोग प्रतीक तरीके वपराय છે. આદરભાવનું એમાં દર્શન થાય છે. ભક્ત અપને ભગવાન કે ચરણ ધોકર પીના હી મુક્તિ કા માર્ગ માનેતે હૈ। અંગ્રેજીમાં આ પ્રયોગ To worship someone, To revere, To hold in extreme respect સ્વરૂપમાં હાજર છે. Many people revere historical figures like Nelson Mandela for their contributions to society. 'સિર ઑંચોં પર બિઠાના' મુહાવરે કા અર્થ બહુત આદર-સત્કાર કરના, અત્યધિક કરના, અત્યધિક માન-સન્માન દેના યા કિસી કા ચુશુરી સે સ્વાગત કરના હૈ। યહ મુહાવરા કિસી કે પ્રતિ બહુત અધિક પ્રેમ, સમ્માન ઑર સ્નેહ પ્રકટ કરને

કે लिए प्रयोग किया जाता है। ખૂબ જ આદર સત્કાર કરવો કે અત્યંત માનપાન આપવા એ 'સિર ઑંચોં પર બિઠાના'નો અર્થ છે. કોઈના પ્રતિ અપાર સ્નેહ કે આદર વ્યક્ત કરવા આ રૂઢિપ્રયોગ વાપરવામાં આવે છે. જબ દામાદ પહલી બાર ઘર આપે, તો સાસ-સસુર ને ઝનું સિર ઑંચોં પર બૈઠા લિયા। જમાઈના સાસરે કેવા માનપાન હોય છે એ અહીં વ્યક્ત થાય છે. આ પ્રયોગ અંગ્રેજીમાં To treat someone with great respect and honor - hold in high regard સ્વરૂપમાં છે. We should hold

our elders in high regard and listen to their wisdom. 'માન-મર્યાદા રખના' કા અર્થ હૈ આદર, પ્રતિષ્ઠા, ઑર સામાજિક / નૈતિક સીમાઓ (સંસ્કારો) કા પાલન કરના। ઈસકા મતલબ અપની ગરિમા બનાવે રખના, વાળી ઑર વ્યવહાર મં સંયમ બરતના ઑર કિસી કા ઠેસ ન પહુંચાના હૈ। યહ આત્મ-અનુશાસન સે જુઢા એક શાલીન વ્યવહાર હૈ, જો સહી -ગલત કા બેદ સિચ્છાતા હૈ। અંગ્રેજીમાં આ પ્રયોગ To uphold someone's dignity or respect સ્વરૂપે હાજર છે.

ઊડતી વાત ભરત વૈષ્ણવ feedback@bombaysamachar.com

हैं शुं कछुं? બીજા દેશમાં ઘૂસવા ઘેટાબાજુ?

‘સૌ લોકો તૈયાર હો?’ એજન્ટ જેવા માણસે સૌને પૂછ્યું. ‘એસ કમાન્ડર.વી આર રેડી.’ સૌએ ગર્મજોશીથી જવાબ આપ્યો. બધાએ હાથ હલાવી મક્કમતા વ્યક્ત કરી. સૌએ સામે જોયું. પેલે પાર રંગીન સપનાઓ મુગજબની માફક લહેરાતા હતા. પેલે પાર સુખ્યનેની લકઝુરિયસ જિંદગી પ્રતીક્ષા કરતી હતી. જોકે કઠિનતમ રાહ હતો. સૌના મનમસ્તિક પર સપનાનો કેક યંબો હોય તેમ ડોલતા હતા.

‘સામાનનું કેમનું છે? રોબર્ટ નામના માણસે પૂછ્યું. ‘અલ્યા, તારું ખસી ગયું છે?’ કમાન્ડરે રોબર્ટનું મોઢું તોડી લીધું. ‘એમ કેમ પૂછો છો?’ રોબર્ટ સામો સવાલ પૂછ્યો. ‘સામાન સાથે જશો તો પકડાઈ જશો. તું ચાર પગે સામાન સાથે ચાલી શકીશ?’ કમાન્ડરે ધારદાર કવેરી કાઢી. જેનો રોબર્ટ પાસે કોઇ ખુલાસો ન હતો. ત્યાં પહોંચ્યા પછી તો સામાનની જરૂર પડે કે નહીં? રોબર્ટ વાતનો છાલ છોડતો ન હતો.

‘બહ, તમારી પાસે ડોલર હશે તો સામાન કે સ્ત્રી પણ મળી જશે. જીવતો નર ભદ્રા પામે. તમે ડેસ્ટિનેશન પહોંચો તે અગત્યનું છે. તમારી જર્ની ખાતરસે ખાલી નહીં હૈ.’ કમાન્ડરે આવનાર મુસીબતથી આગાહ કર્યા. ‘હા, એ વાત સાચી છે.’ ‘તમે સૌ મારી ફી લાવ્યા છો? જે લોકો પૂરી ફી આપશે તેને હું કોસ્ચુમ અને ગેટઅપ આપીશ.’ કમાન્ડરે મુદ્દાની વાત કરી. દરેકે વારાફરતી પંચોતેરે ઉજાર ડોલર કમાન્ડરના હાથમાં પકડાવ્યા. બાકીના એક લાખ સામેના દેશમાં પહોંચ્યા પછી કમાન્ડરના સાગરિતને આપવાના હતા. કમાન્ડર કોઇ એક દેશનો નાગરિક ન હતો. તે ઘણા બધા દેશોનો સિટીઝન હતો. એમાંથી કઈ સિટીઝનશીપ સાચી હતી તે અંગે શંકા હતી. કમાન્ડર અંગ્રેજ, ફ્રેન્ચ, જર્મન, મેક્સિકન અને સ્પેન ભાષા તે દેશના નાગરિક કરતાં અલ્વલ દરજજાની બોલી શકતો હતો.

‘કમાન્ડર, બીજો કોઇ રૂટ નથી?’ એડમ્સે પૂછ્યું. એડમ્સ અલ્બેનાનો બેરોજગાર આછટી એન્જિનિયર હતો. તે બીજા દેશમાં ઘૂસી ડોલરના ઢગ કમાવા ઇચ્છતો હતો. ‘તમને લોકોને સૂટેકસમાં સાંકડમુકડ ચોવીસ પરચીસ કલાક બેસીને પહોંચવું ફાવશે? માઇનસ વીસ ડિગ્રીમાં ભૂખ્યા તરસ્યા સાડનીસ કિલોમીટર સામાન સાથે ચાલતા ફાવશે? રેફ્રિજરેટડ વાહનમાં માઇનસ અઢાર ડિગ્રીમાં ત્રીસ કલાક બેસવાનું ફાવશે? પ્લેનાના લેન્ડ ગિયર એટલે કે પૈડાની જગ્યામાં છત્રીસ ઉજાર ફૂટ માઇનસ ચાલીસ ડિગ્રીમાં ચાર કલાક મુસાફરી કરવાનું ફાવશે?’ કમાન્ડરે ભયાવહ વિકલ્પો સૂચવ્યા.

‘કમાન્ડર, પેલો ડન્કી રૂટ છે. તેનાથી ન જઇ શકાય?’ એડમ્સે પૂછ્યા કરી. ‘એ રૂટ પર ટેર ડેર અમેરિકાના સૈનિકો એલએમજી મશીનગન લઇને ઊભા હોય છે. જરાક શંકા લાગે એટલે ઘડાઘડ ફાયરિંગ કરીને તમને પૂરા કરી નાંખશે. તમે મડદું થઇને અમેરિકા જઇને શું કરશો? જીવતા હશો તો બે ડોલર કમાશો.’ કમાન્ડરે સૌને ડરાવ્યા. ‘હજુ તમારે લોકોને જવાની યાચો છે. ચાલો તમે ચાલવાની પ્રેક્ટિસ કરો.’ કમાન્ડરે કમાન્ડ આપ્યો. ‘બરાબર છે?’ સૌ એમ પૂછી બે પગે બગીચામાં ટહેલતા હોય તેમ ચાલે છે. ‘કપાળ તમારું!’ ‘તો? કેવી રીતે ચાલવાનું છે?’ કમાન્ડરના ગુસ્સાથી સૌ ડઘાઇ ગયા. ‘ચાર પગે ચાલવાની પ્રેક્ટિસ કરો. તમારે બે ઓળંગવાની છે.’ કમાન્ડરે યોજના બતાવી. ‘મતલબ. અમારે નાના બાળકની જેમ ભાંપોડિયાબેર વીસ કિલોમીટર ચાલવાનું છે? તમે અમારી સાથે ડીલ કરતી વખતે આ વાત તો અમને કહી જ ન હતી. આ તો ચિટિંગ કહેવાય.’ સૌ બરાબર અકળાયા. ‘ડિલ કરતી વખતે વાત ન કરી હતી. પણ હવે કહું છું ને? જે મારી વાત સાથે સંમત ન હોય તે તેના ડોલર પાછા લઇને ઘરે જઇ શકે છે.’ કમાન્ડરે સીધી બાત કરી. માનો કે ફૂવામાં ઉતાર્યા પછી દોરડું કાપી નાંખ્યું. ‘અમારે કેવી રીતે ચાલવાનું છે અને બીજું કાંઇ કરવાનું હોય તો તે પણ કહી દો. પણ કહી નાંખો.’ ‘તમારે સરહદ પાર કરવાની છે. તમે લોકો મેરેથોન રેસમાં ભાગ લેવાના નથી તે બાબત યાદ રાખવાની છે. તમારે લોકોએ માથું ઉઠું કર્યા સિવાય ચાર પગે નોર્મલ ચાલે ટહેલતા હોવ તે રીતે ચાલવાનું છે. તમારે બિલકુલ અવાજ કરવાનો નથી. સૌએ લાઇનમાં જ ચાલવાનું છે. માથું ઉઠું કરીને ચાલશો તો સૈનિકો તમારા પર શંકા-કુશંકા કરશે અને તમારી શામત આવશે. કમનસીબે તમે પકડાઇ જાવ તો પણ મારું કે મારી ગેંગનું નામ જબાન પર લાવવાનું નથી. અમેરિકાના ડિપાર્ટમેન્ટમેં મેરે જાસૂસ ફેલે હુએ હૈ. તુશ મેરા કુઇ ઉખાડ નહીં પાવોંગે’ કમાન્ડરે ધમકી આપી. ‘ઓકે, કમાન્ડર. સરહદ પાર કરતી વખતે અમારા ખાવાપીવાનો શું બંદોબસ્ત છે?’ રોબર્ટ પૂછ્યું. ‘તમે લોકો મારી જાનમાં આવ્યા છો તે ઝોહટવાની પતર ખાંડો છો. તમને બસો મિલીલિટરની પાણીની એક બોટલ અને બેચાર બિસ્કિટના પેકેટસ તમારા કોસ્ચુમના બિસ્સામાં મળશે. તેના પર તમારે દોઢ દિવસ કાઢવાનો છે. એટલે પાણી - બિસ્કિટનો ધીની જેમ ઉપયોગ કરજો. એની મોર કવેચ્યન?’ ‘થેંકસ કમાન્ડર.’ સૌએ આભાર માન્યો. કમાન્ડરની ગેંગના એક સભ્યે સૌને કોસ્ચુમ આપ્યા. સૌએ પહેરી લીધા. ‘ચલો સૌ રેડી? તમે તમારું મોં કાળું કરો.’ કમાન્ડરે આદેશ આપ્યો. પકડાઇ જશો તો ઇમિગ્રેશન ડિપાર્ટમેન્ટ મોઢું કાળું કરશે તેમ સ્વગત બખજો. -અને. એક દેશની સરહદમાંથી બીજી સરહદમાં ઘૂસવા માટે પહેલીવાર માણસો નહીં પણ ઘેટાનો વેશ પહેરેલા માણસો ચાર પગે ચાલ્યા. હાથ રે. ઘેટાની કિસ્મત! છેલ્લા બ્રેકિંગ ન્યૂઝ પ્રમાણે પેલા ઘેટાનો સંઘ અમેરિકા પહોંચે તે પહેલાં ત્યાંના સંત્રીઓના હાથે ઝડપાય હોય છે!

મુલાકાત- ફોન - મેસેજથી ઈમોજી સુધી...

જૂઈ પાર્થ feedback@bombaysamachar.com

દસ દિવસ પહેલાં અંજનાબહેનનાં પતિ માનવભાઈની એન્જિયોગ્રાફી કરાવી હતી. આડોશપાટણ, સગાં સંબંધીઓ, મિત્રો સવાર સાંજ માનવભાઈની ખબર કાઢવા આવતા હતા. અરે કોઈ તો રાત્રે સૂવાના સમયે પણ આવતા. અમુક તો ખબર કાઢવાનાં નામે આખો દિવસ એમના વેર રોકાતા. બહારગામનાં કેટલાંક મહેમાનોએ બે- ચાર દિવસ માટે અંજનાબહેનનાં વેર જ ધામા નાખ્યા હતા. આમ દસ દિવસથી એમને ત્યાં મહેમાનોનો રાફડો ફાટ્યો હતો જાણે!

પાછા આવીને કહે પણ ખરાં કે 'હમણાં તો તબિયતનાં કારણે તમે બહાર ના જાવ એટલે પૂછ્યા વગર જ આવી ગયા!' બોલો, હવે અંજનાબહેન આમાં શું કહે?!

દર્દીની સાથે મહેમાનો પણ સાચવવામાં અંજનાબહેનનો આખો દિવસ રસોડામાં જતો. ચા, કોફી, નાસ્તા, જમવાનું અંજનાબહેનની પહેલેથી એવી આદત કે ટાણે-કટાણે જે કોઈ આવે એમને પ્રેમથી આગ્રહ કરીને જમોડે. માનવભાઈનો પણ એવો આગ્રહ રહેતો. સામાન્ય

સંજોગમાં અંજનાબહેન બધા કામને પહોંચી વળતા પણ અત્યારે એક તરફ પતિની નાદુરસ્તમાં એમની દેખરેખની સમાવેશ મહેમાનો અને રસોડું છેવટે એક દિવસ તો અંજનાબહેન પોતે જ માંડા પડ્યાં. શારીરિક રીતે એટલી બધી નબળાઈ આવી ગઈ કે એમાંથી ઊભા થતા થતા એમને બે મહિના થઈ ગયા.

પહેલીવાર અંજનાબહેનને લાગ્યું કે ક્ષમતા કરતાં વધારે પડતું કામ કર્યા કરતાં માપમાં કરવું સારું. પોતાને આટલી તકલીફ પડી ત્યારે એમને સમજાયું કે વર્ષોથી સચવાયેલા સંબંધો પણ ક્યારેક ભારરૂપ લાગે છે. ત્યારથી એમણે નિયમ લીધો કે સંબંધી દૂરનાં હોય તો ખબર ફોન પર જ પૂછી લેવી અને જો કોઈનાં વેર કે હોસ્પિટલ જવાનું થાય તો ફોન કરીને જવાનું અને જઈને ખાવાનું તો દૂર, એક પવાલું પાણી પણ નહીં માગવાનું. જે તકલીફ અંજનાબહેનને પડી એવી એમના તરફથી કોઈ બીજાને ના પડવી જોઈએ.

અપણે ત્યાં વર્ષોથી સગાં સંબંધીઓને વેર મળવા જવાનું સહજ હતું. લોકો હકથી, વગર પૂછે એકબીજાના વેર જઈ શકતા. લોકો કામમાં વ્યસ્ત થતાં ગયા એમ એમ આ બધું ઓછું થતું ગયું. અને આમાં સૌથી મોટો ભાગ ભજવ્યો હોય તો ટેલિફોન સેવાએ. એવું લાગે છે કે ટેલિફોનિકેશન ઉત્ક્રાંતિ બાદ હવે પહેલાંની જેમ એકબીજાને વેર મળવા જવું એ જનાર અને બોલાવનાર એમ બંને પક્ષે સાવ ઓછું થઈ ગયું છે. પરંતુ વ્યવહાર તો લગભગ નામશેષ થઈ ગયો છે. પહેલાં વારે-નહેવારે મળી ના શકાય તો ફોન પર વાત થતી, પરંતુ સ્માર્ટફોન પર વિડીયો કોલિંગનાં જમાનામાં ચીલાચાલુ ટેલિફોન કરવાનું પણ ચલાવે વટી ગયું છે. મોબાઈલ ફોનનો પણ ઉપયોગ કોલ કરવા કરતાં મેસેજ માટે વધુ થાય છે. જ્યાં મેસેજ લખીને મોકલી શકાતો હોય ત્યાં લોકો ફોન કરવાનું પણ ટાળે છે. મેસેજમાં પણ ઈમોજીથી જવાબ અપાય તો હા-ના જેવું ટાઈપ પણ કરવાની તરફી નથી લેવાતી. એકબાજુ માણસ કલબ અને પબમાં જઈને સોશ્યલ બને છે કે ટાણે કોન્સર્ટમાં જઈને અત્યંત લાગણીશીલતાનો અનુભવ કરે છે તો બીજાબાજુ એ દરેક વાત ટૂંકમાં પતાવવાનો પ્રયત્ન કરે છે. આમ, સામાજિક માનવી અચાનક અળગો ક્યારે થઈ જાય છે એની ખબર નથી પડતી.

કોઈવાર તો લાગે છે માણસને જરૂર પડે ત્યારે જ માણસ ગમે છે બાકી સંબંધો સગવડિયા બની ગયા છે. જો કે એમાં કેટલાકને સુખ પણ લાગે છે કે ખોટી લાગણી બતાવવી નહીં ને કામનાં સમયે સાથે ઊભા રહેવાનું. આપણી આસપાસ કેટલાંક બંધાં લોકો હશે જે પણ અંજનાબહેનની જેમ મિત્રો સગાનાં વેર જવાનું ટાળતા હશે. દરેકનાં કારણ અંગત અને અલગ હોઈ શકે છે. શક્ય છે કોઈનો જન્મજાત સ્વભાવ જ એવો હોય પણ બધા એવા નથી હોતા. હાલની પેઢીને વગર કારણે કોઈને મળવા જવું, મન થાય ત્યારે ફોન કર્યા વિના ગમતી વ્યક્તિનાં ઘરનો બેલ મારવો, કોઈ સગાં સાથે મન ભરીને વાતો કરવી એવું અજુગતું લાગે છે કારણકે સમય બદલાતો રહ્યો છે.

જો કે આ વાતમાં ફાયદા અને નુકસાન બંને છે. હવે દરેક જણને પોતાની 'સ્પેસ' એટલે કે પોતાની નક્કી કરેલી ભૌતિક અને માનસિક સ્થિતિમાં રહેવું વધુ મળે છે, જે પહેલાં સામાજિક ભાર હેઠળ દબાઈ જતું હતું. લોકોને માન આપવામાં સ્વમાન ધવાનું હતું. મેણાં ટોણાં, સંબંધ સાચવવા ગળેલા કડવા ઘૂંટણ સહેવા પડતા હતા, પરંતુ હાલની પેઢીને આવી કોઈ ચિંતા નથી, કારણ કે એમણે એમની સ્પેસમાં ક્યા અને કેટલા લોકોને પ્રવેશ આપવો એ નક્કી કરેલું હોય છે. અત્યારની પેઢી ખરાબ છે એવું તારણ ના કાઢી શકાય, પરંતુ એ પોતાનાં જીવનના કેન્દ્રમાં પોતાની જાતને અને સાથે પોતાના અંગત લોકોને જ મૂકે છે નહીં કે આખા સમાજને!

આ જ વાત બીજા નજરિયાથી જોઈએ તો... હાલની પેઢી થોડા અંશે એકલવાની પણ છે. જ્યારે સંબંધો એટલા ગાઢ બનાવ્યા જ ના હોય ત્યારે ક્યા સંબંધને મુલાકાત, ફોન, મેસેજ કે ઈમોજી સુધી રાખવો એ જાતે જ નક્કી કરવાનું હોય છે.

બોલો, તમે શું કહો છો?

પ્રાસંગિક રામેશ્વર નાઈક feedback@bombaysamachar.com

હિંદ ઈ ચાદર ધર્મ, સ્વતંત્રતા ને માનવતાની ઢાલ

ધર્મ, શ્રદ્ધા અને સત્ય માટે પોતાનું બલિદાન આપનારાઓનું સ્થાન ઇતિહાસમાં હંમેશાક અમર રહે છે. આવી તેજસ્વી વ્યક્તિઓના જીવનમાંથી માનવતાનો પ્રકાશ જળે છે. તે અમર ગાથાઓમાંની જ એક પ્રેરણાદાયી વાત શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુરજીની છે, જેમને સમગ્ર વિશ્વ 'હિંદ ઈ ચાદર' એટલે કે ભારતભૂમિના રક્ષક તરીકે ઓળખે છે. તેમણે ધર્મની સ્વતંત્રતા, ન્યાય અને સહિષ્ણુતાના રક્ષણ માટે આપેલું બલિદાન ભારતીય સંસ્કૃતિનો એક અતુલનીય અધ્યાય છે. શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુરજીનો જન્મ ૧ એપ્રિલ ૧૬૨૧ના રોજ પંજાબના અમૃતસરમાં થયો હતો. તેમના પિતા ગુરુ હરગોવિંદ સાહિબ શીખ ધર્મના છઠ્ઠા ગુરુ હતા. શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુરજીનું બાળપણનું નામ ત્યાગમલ હતું; પરંતુ યુદ્ધભૂમિ પરના તેમના પરક્રમને જોઈને પિતાએ તેમને તેગ બહાદુર એટલે કે 'તલવાર જેવી હિંમત ધરાવનાર' એવું નામ આપ્યું. બાળપણથી જ તેમનામાં શૌર્ય, નમ્રતા અને આધ્યાત્મિક ચિંતનનો સુંદર સંગમ હતો. તેમણે સાંસારિક કીર્તિ કરતા આત્મચાન અને માનવસેવાને જ જીવનનું સાચું લક્ષ્ય માન્યું હતું.

ગુરુ તેગ બહાદુરજી ૧૬૬૪માં શીખ ધર્મના નવમા ગુરુ બન્યા. તેમના વ્યક્તિત્વમાં અદ્ભુત શાંતિ, કૃપા અને આત્મનિષ્ઠા હતી. તેમણે ધર્મનો અર્થ સ્પષ્ટ કરતા જણાવ્યું કે, ધર્મ એટલે આગ્રહ નહીં, પરંતુ બીજાની શ્રદ્ધાનું સન્માન કરવું. તેમણે સમગ્ર ભારતનો પ્રવાસ કરીને સમાજમાં માનવતા, સમાનતા અને સહિષ્ણુતાના બીજ રોપ્યા. આનંદપુર સાહિબ

તેમણે સ્થાપેલું પવિત્ર સ્થળ છે, જે આજે પણ શીખ ધર્મનું મુખ્ય કેન્દ્ર છે. તે સમયે જબરદસ્તીથી ધર્મ પરિવર્તન કરાવવામાં આવતું હતું. આ સંકટના સમયે શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુરજીએ મહત્વની ભૂમિકા ભજવી હતી. તેમણે કહ્યું હતું કે, 'જો મારા બલિદાનથી આ નિર્દોષી શ્રદ્ધાનું રક્ષણ થતું હોય, તો તે જ મારું સર્વોચ્ચ ધાર્મિક કાર્ય ગણાયું.' આ શબ્દો માત્ર બલિદાનના નહોતા, પરંતુ સમગ્ર માનવતાના રક્ષણની ઘોષણા કરનારા હતા. શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુરજીને દિલ્હીમાં ચાંડની ચોક પાસે કેદ કરવામાં આવ્યા હતા. તેમના પર ધર્મ પરિવર્તન કરવા માટે દબાણ કરવામાં

આવ્યું, પરંતુ તેમણે પોતાના સિદ્ધાંતો સાથે બાંધછોડ કરવાનો ઇનકાર કર્યો. અંતે ૧૬૭૫માં તેમનો શિરચ્છેદ કરવામાં આવ્યો. (ઇતિહાસના સંદર્ભ મુજબ ૧૧ અથવા ૨૪ નવેમ્બર ૧૬૭૫ એમ બે અલગ-અલગ તારીખો નોંધાયેલી છે.) તેમના અનુયાયીઓએ તેમના દેહ અને મસ્તકના ગુપ્ત રીતે અંતિમ સંસ્કાર કર્યા હતા.

શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુરજીના બલિદાન પાછળ માત્ર શીખ અનુયાયીઓ જ નહોતા; તેમની સાથે અનેક સમાજો ઊભા હતા. ખાસ કરીને લખાના અને ગોર બંજારા સમાજોએ આ સંઘર્ષમાં પોતાનું અમૂલ્ય યોગદાન આપ્યું હતું. આ સમાજ સેવાભાવ, સાહસ અને શ્રદ્ધા માટે ઓળખાય છે. ઇતિહાસ સાક્ષી છે કે, વેપારી બાબા માખણશાહ લખાનાએ શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુરજીને ઓળખીને 'ગુરુ લાધો રે!' (ગુરુ મળી ગયા સાચા!) એવી ઘોષણા કરી હતી, અને તે ક્ષણથી લખાના સમાજનું નામ શીખ ઇતિહાસમાં અમર થઈ ગયું.

લખાના અને ગોર બંજારા સમાજોએ શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુર સાહિબજીના બોધનો-સંદેશને દૂર-દૂર સુધી પહોંચાડ્યો. ધર્મનું રક્ષણ એટલે માનવતાનું રક્ષણ. તેમની વ્યાપારી અને ભ્રમણશીલ જીવનશૈલીને કારણે ભારતના સાંસ્કૃતિક આદાનપ્રદાનમાં તેમણે અમૂલ્ય ફાળો આપ્યો છે. આજે પણ રાજસ્થાન, મહારાષ્ટ્ર, પંજાબ, કર્ણાટક અને તેલંગાણા જેવા પ્રદેશોમાં આ સમાજના લોકો ભક્તિ, સેવા અને સાહસની પરંપરા જીવંત રાખી રહ્યા છે. શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુરજીએ શીખવ્યું કે ધર્મ એટલે પ્રેમ, સમાનતા અને સેવા. તેઓ કહેતા કે, ધૈર્ય તલવારમાં નથી હોતું, પણ સત્યમાં હોય છે. તેમણે 'ન કો ભૈરી, ન હી બેગાના, સગલ સંગ હમ કો બન આઈ' આ વાણી દ્વારા સર્વધર્મ સમભાવ અને એકતાનો સંદેશ આપ્યો છે. જેનો અર્થ છે: 'મારા માટે કોઈ

શત્રુ નથી, કોઈ પારકું નથી, કારણ કે સૌમાં એક જ ઈશ્વર બિરાજમાન છે.'

તેમના લખાણોમાંના ૫૭ શબ્દ (બક્તિગીતો) અને ૫૭ શ્લોક (ઉપદેશાત્મક પદો) ગુરુ ગ્રંથ સાહિબમાં સમાવિષ્ટ છે. તેની પ્રત્યેક પંક્તિ સત્ય, સંઘમ અને માનવતાનો સંદેશ આપે છે. તેમના વિચારો સમાજને નવજીવન આપે છે.

તેઓ જણાવે છે કે, ધર્મ એ માનવતા વચ્ચેની દીવાલ નથી પણ એક સેતુ છે; શ્રદ્ધા એ સંઘર્ષ નથી પણ સહજવનનો પ્રવાહ છે. તેમણે પોતાના બલિદાન દ્વારા એ સંદેશ આપ્યો કે ધર્મનું રક્ષણ એટલે બીજાની શ્રદ્ધાનો આદર કરવો. તેમના બલિદાનથી માનવાધિકારોના મૂળભૂત તત્ત્વો રેખાંકિત થયા છે.

આજે તેમની શહીદીને ૩૫૦ વર્ષ પૂર્ણ થઈ રહ્યા છે. આ નિમિત્તે મહારાષ્ટ્ર સરકાર અને 'શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુર સાહિબજી ૩૫૦મી શહીદી સમાગમ રાજ્યસ્તરીય સમિતિ' દ્વારા સમગ્ર રાજ્યમાં પ્રબોધનાત્મક કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફાગણીસના હસ્તે આ કાર્યક્રમની વેબસાઇટ અને ગુરુ તેગ બહાદુરજીના બલિદાન પર આધારિત ગીતનું લોકાર્પણ તાજેતરમાં કરવામાં આવ્યું હતું. શીખ, લખાના, બંજારા, સિખલીકર, મોહિયાલ, વાલ્મીકિ, સિંધી, ઉદાસીન અને ભગત નામદેવ સંપ્રદાય જેવા વિવિધ સમુદાયો આ પ્રસંગે એકઠા થઈને ગુરુ તેગ બહાદુરજીનો સંદેશ ઘર-ઘરે પહોંચાડવાનું કાર્ય કરી રહ્યા છે.

આજે પણ તેમના બલિદાનનો પ્રકાશ પ્રત્યેકના અંતઃકરણમાં પ્રજ્વલિત છે. અને જ્યાં સુધી આ ધરતી પર માનવતાને પ્રેમ કરનારો એક પણ મનુષ્ય જીવિત છે, ત્યાં સુધી 'હિંદ ઈ ચાદર' અમર રહેશે.

સંયોજક: હિંદ-ઈ-ચાદર શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુર સાહિબજી ૩૫૦મી શહીદ સ્મારક સમિતિ

બ્રાન્ડ બનશે બિઝનેસ વધશે સમીર જોશી feedback@bombaysamachar.com

આજ AIને ક્રિયા ક્યા?

હાલ ભારતમાં AIની (આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ) સમિતિ ચાલી રહી છે. આમાં દુનિયાભરથી નાની લોકો આવ્યા છે. વિવિધ દેશોના નેતાઓ, ટેકનોલોજી કંપનીઓના સંચાલકો અને માલિકો પણ સહભાગી થયા છે.

ટેકનોલોજીના વ્યવસાયમાં થોડા થોડા સમયે નવી વાતો લાવવી આવશ્યક છે. AI ટર્મિનોલોજી આપણા માટે નવી નથી. લોકોએ આના વિશે સાંભળ્યું છે, જે લોકો ટેકનોલોજી સાથે સંકળાયેલા છે તે બધા આને વધુ સારી રીતે સમજી શકે છે. આનો ઉપયોગ કરવાની આપણામાંના ઘણા લોકોએ શરૂઆત કરી દીધી છે. ઘણા લોકો આ આવવાથી લોકોની નોકરીઓ જશે તેની વાતો પણ કરે છે. આજે જ્યારે AI ફક્ત વેપારમાં નહિ, પણ અંગત જીવનમાં પણ મહત્વનો ભાગ ભજવી રહ્યું છે ત્યારે આનો ઉપયોગ માર્કેટિંગમાં કરી રીતે થઈ શકે તે જાણવાની કોશિશ કરીએ.

AIના સામાન્ય રીતે ત્રણ પ્રાથમિક પ્રકાર છે જનરેટિવ AI : પ્રોમ્પ્ટના આધારે ટેક્સ્ટ, ઇમેજ અથવા ઓડિયો જેવી નવી સામગ્રી બનાવવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે.

પ્રિડિક્ટિવ AI: ભવિષ્યનાં ટ્રેન્ડ અથવા પરિણામોની આગાહી કરવા માટે ઐતિહાસિક ડેટા અને પેટર્નનું વિશ્લેષણ કરે છે.

પ્રિસ્ક્રિપ્ટિવ AI: ઇચ્છિત પરિણામો પ્રાપ્ત કરવા માટે ડેટા વિશ્લેષણના આધારે ચોક્કસ ક્રિયાઓ અથવા વ્યૂહરચનાઓ સૂચવે છે. AIમાં કામ કરતી વખતે એક શબ્દ આપણે સાંભળીએ છીએ અને તે શબ્દ છે 'પ્રોમ્પ્ટ'; .... તમારે શું જોઈએ છે તે જણાવવું તેને પ્રોમ્પ્ટ કહે છે. માર્કેટિંગમાં મુખ્યત્વે આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ (AI)નો ઉપયોગ વ્યવસાયની માર્કેટિંગ વ્યૂહરચના વિકસાવવા, અમલમાં મૂકવા, અને વ્યૂહરચનામાં સુધારા સુધારવા માટે થાય છે. તે ડેટાનું વિશ્લેષણ કરવા, વર્કફોર્સને ઓટોમેટ કરવા, ઉપયોગી ઇન્સાઇટ પ્રદાન કરવા અને બ્રાન્ડની અનન્ય જરૂરિયાતોને અનુરૂપ આકર્ષક માર્કેટિંગ સામગ્રીનું ઉત્પાદન કરવા માટે AIનો ઉપયોગ કરી શકાય. આજની તારીખે માટે ભાગે આનો ઉપયોગ કન્ટેન્ટ બનાવવા માટે થાય છે. ઘણી નાની બ્રાન્ડ્સ પોતે સોશ્યલ મીડિયા પોસ્ટ આના પર બનાવે છે. મોટી બ્રાન્ડો પણ આના પર ફિલ્મ બનાવી રહી છે. કન્ટેન્ટ બનાવવા ઉપરાંત વ્યૂહરચનાની દૃષ્ટિએ આના ફાયદાઓ જોઈએ તો આના સહારે તમે

નવા ગ્રાહકો બનાવી શકો છો અને જૂના ગ્રાહકોને જાળવી રાખી શકો છો. સોશ્યલ મીડિયા પર જેને 'લુક આ લાઈફ કસ્ટમર' કહે છે, તે ઓળખવામાં આ મદદ કરે છે. એના થકી તમારું નવા ગ્રાહકો ગોતવાનું કામ આસાન થાય છે. આપણે જાણીએ છીએ કે આજે ડેટાનું મહત્વ કેટલું છે. આના વિશ્લેષણમાં તમને આ મદદ કરે છે. ધારો કે તમારી પાસે પહેલાથી જ જરૂરી ડેટા નથી. તે કિસ્સામાં, AI તમારી ડેટા સંગ્રહ પદ્ધતિઓને સુધારી માહિતીનું વિશ્લેષણ કરી તેને એકત્રિત કરવામાં મદદ કરી શકે છે, જેથી મુખ્ય ઇન્સાઇટ અને ટ્રેન્ડ જાણી શકાય. આનાકારણે તમે વધુ સારા નિર્ણયો લઈ જોઈતાં પરિણામો લાવી શકો.

કન્ટેન્ટ માર્કેટિંગ માટે AI બ્રાન્ડ્સ બ્લોગ્સ અને સોશ્યલ મીડિયા પોસ્ટ્સ જનરેટ કરી શકે છે, જે બિઝનેસના ડેટા અને પાછલા અનુભવોના સહારે ઇન્સાઇટ મેળવી શકે છે. આજે કસ્ટમર કેર ઘણું જરૂરી થઈ ગયું છે ત્યારે AI ચેટબોટ્સ ૨૪/૭ ગ્રાહક સપોર્ટ પ્રદાન કરે છે. પર્સનલાઇઝેશનનો જમાનો છે ત્યારે કન્ઝ્યુમરના વર્તન અને સંદેશોનું વિશ્લેષણ કરીને પ્રોડક્ટની ભલામણો પ્રદાન કરી વ્યક્તિગત અનુભવો પહોંચાડી શકે છે, જેના દ્વારા ગ્રાહકો વધી શકે છે. પ્રિડિક્ટિવ એનાલિટિક્સના સહારે AI ટૂલ ઐતિહાસિક ડેટાનો ઉપયોગ કરી બજાર અને ગ્રાહકના ટ્રેન્ડની આગાહી કરે છે. તેના સહારે તમે પ્રોડક્ટના ઉત્પાદનની આગાહી કરી શકો છો અને સપ્લાય ચેઇન સમસ્યાઓની આગાહી પણ થઈ શકે છે.

આજે જ્યારે સોશ્યલ મીડિયા લગભગ બધા વાપરે છે ત્યારે AI મોડેલ્સ સોશ્યલ મીડિયા ડેટાનું કન્ઝ્યુમરના વર્તનનું વિશ્લેષણ કરી તમારી બ્રાન્ડ માટે પોસ્ટ કરવા માટેનો શ્રેષ્ઠ સમય બતાવે છે. આના સહારે કયું કન્ટેન્ટ લોકોને વધુ પસંદ આવશે તે જાણવામાં પણ મદદ કરે છે. સર્ચ એન્જિન ઓપ્ટિમાઇઝેશન (SEO) જે બીજું મહત્વનું પહેલું છે માર્કેટિંગ માટે તેના માટે કી-વર્ડ્સ જનરેટ કરવા માટે AIનો ઉપયોગ થઈ રહ્યો છે. AI ટૂલ્સ લોકો બ્રાન્ડ માટે શું વિચારે છે, તેમની કોમેન્ટ્સ, સમીક્ષાઓ અને તેને અનુરૂપ પ્રતિસાદ આપી તેનું વિશ્લેષણ પણ કરી બતાવે છે.

આમ AI વેપારને વધારવામાં મદદરૂપ થાય છે, પણ જ્યારે આનો ઉપયોગ કરતા હોઈએ ત્યારે તે AI ટૂલ્સની ઓથેન્ટિસિટી, પરવાનગી વગેરે વાતોનું ધ્યાન રાખવું જરૂરી છે નહિ તો ઘણીવાર તેમની પરવાનગી અથવા સબસ્ક્રિપ્શન ના હોય તો પેનલ્ટી પણ લાગી શકે છે. સૌથી મહત્વની વાત તમારા AI મોડેલનો ઉપયોગ કરતા પહેલા તમારા ઓબ્જેક્ટીવ અર્થાત ઉદ્દેશ્ય નક્કી કરો. તમારી જાતને પૂછો કે તમે શું પ્રાપ્ત કરવા માગો છો. એ મુજબ તમને યોગ્ય AI ટૂલ્સ પસંદ કરી જોઈતાં પરિણામો મેળવવામાં મદદ કરશે. સંસાધનો સુધી મર્યાદિત નથી. તેણે ઉત્તર ભારતમાં કે તેને નદીઓની માતા માનવામાં આવે છે. વધુમાં અસંખ્ય નદીઓ પણ ગામમાં વહે છે.

ગંગા ક્યાંથી ઉદ્ભવે છે? ગંગા હિમાલયમાંથી ઉદ્ભવે છે. ઉત્તરાખંડમાં ગંગોત્રી ગ્લેશિયરમાંથી ઉદ્ભવતી ભાગીરથી, દેવપ્રયાગ

ગંગા નદીને માતા કેમ કહેવામાં આવે છે?

ગંગાને ભારતની માતા નદી કહેવામાં આવે છે કારણ કે તેણે સદીઓથી મોટા નદીના તટપ્રદેશોને જીવન આપ્યું છે. તેના કિનારે શહેરો ઉગી નીકળ્યાં છે, ગામડાઓનો વિકાસ થયો છે અને પેઢીઓ તેમના જીવન માટે તેના પાણી પર આધાર રાખે છે.

ભારતમાં નદીઓ ફક્ત જળપ્રવાહ નથી; તે જીવન, કૃષિ, વસાહતો અને સંસ્કૃતિનો પણ અભિન્ન ભાગ છે. આમાં ગંગા નદી એક અનોખું સ્થાન ધરાવે છે. ગંગા નદીને ભારતની માતા નદી તરીકે ઓળખવામાં આવે છે કારણ કે તે દેશની સૌથી પવિત્ર, સાંસ્કૃતિક અને ઐતિહાસિક રીતે મહત્વપૂર્ણ નદીઓમાંની એક માનવામાં આવે છે. આપણે તેને મૌકા પાણીનાં સંસાધનો પૂરા પાડે છે. વધુમાં ભારતીય ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિમાં ગંગા નદીનું ઊંડું ધાર્મિક અને આધ્યાત્મિક મહત્ત્વ છે. તો ચાલો આપણે સમજાવીએ કે ગંગાને ભારતની માતા નદી કેમ કહેવામાં આવે છે.

ગંગાને માતા નદી કેમ કહેવામાં આવે છે? કે તેણે સદીઓથી મોટા નદીના તટપ્રદેશોને જીવન આપ્યું છે. તેના કિનારે શહેરો વિકસી ચૂક્યાં છે, ગામડાઓનો વિકાસ થયો છે, અને પેઢીઓ તેમના જીવન ટકાવી રાખવા માટે તેના પાણી પર આધાર રાખે છે. આ નદી પીવાના પાણીથી લઈને સિંચાઈ અને આજીવિકા સુધીની દરેક વસ્તુનો આધાર રહી છે. ગંગાનો પ્રભાવ ફક્ત કુદરતી સંસાધનો સુધી મર્યાદિત નથી. તેણે ઉત્તર ભારતમાં મેદાનોને આકાર આપ્યો અને પ્રારંભિક સંસ્કૃતિના વિકાસમાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી. આ જ કારણ છે કે તેને નદીઓની માતા માનવામાં આવે છે. વધુમાં અસંખ્ય નદીઓ પણ ગામમાં વહે છે.

ગંગા ક્યાંથી ઉદ્ભવે છે? ગંગા હિમાલયમાંથી ઉદ્ભવે છે. ઉત્તરાખંડમાં ગંગોત્રી ગ્લેશિયરમાંથી ઉદ્ભવતી ભાગીરથી, દેવપ્રયાગ

ખાતે અલકનંદામાં જોડાય છે, જેના પછી તેને ગંગા કહેવામાં આવે છે. જેમ જેમ તે મેદાનો તરફ આગળ વધે છે, તેમ તેમ તે અસંખ્ય ઉપનદીઓ સાથે જોડાય છે, જે દેશની સૌથી વ્યાપક નદી પ્રણાલીઓમાંની એક બનાવે છે.

ગંગા મેદાન કૃષિનો આધાર છે. ગંગા બેસિનને દેશના સૌથી ફળદ્રુપ પ્રદેશોમાંનો એક માનવામાં આવે છે. ઘઉં, ચોખા, શરડી અને અન્ય ઘણા પાક ભારત-ગંગા મેદાનમાં મોટા પાયે ઉગાડવામાં આવે છે. સિંચાઈ નહેરો અને ભૂગર્ભજળ રિચાર્જ આ નદી પર આધાર રાખે છે. લાખો ખેડૂતો તેમના પાક અને આજીવિકા માટે ગંગાના પાણી પર આધાર રાખે છે. આ પ્રદેશ દેશની ખાદ્ય સુરક્ષામાં પણ મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે.

શ્રદ્ધા અને સંસ્કૃતિ સાથે ઊંડો સંબંધ ગંગાનું ધાર્મિક અને સાંસ્કૃતિક મહત્ત્વ પણ ઊંડું છે. હરિદ્વાર, ઋષિકેશ, પ્રયાગરાજ અને વારાણસી જેવાં શહેરો તેના કિનારે આવેલા છે. ભક્તો આખા વર્ષ દરમિયાન સ્નાન કરે છે, પૂજા કરે છે અને ધાર્મિક વિધિઓ કરે છે. તહેવારો અને મેળાઓ દરમિયાન, લાખો લોકો ઘાટ પર ભેગા થાય છે. ગંગા માત્ર એક નદી નથી પરંતુ લોકોની શ્રદ્ધા, પરંપરા અને સામાજિક સ્મૃતિનો એક ભાગ છે. વધુમાં ગંગા બેસિન અનેક રાજ્યોમાં ફેલાયેલો છે અને ગૌરવસ્તીને ટેકો આપે છે. તે પાણી, ખોરાક, રોજગાર અને સાંસ્કૃતિક ઓળખનો સ્તોતર છે. તેનો પ્રભાવ કૃષિ, વસાહત, પર્વાવરણ અને ઇતિહાસ સહિત દરેક ક્ષેત્રમાં સ્પષ્ટ છે.

કલોઝ અપ

ભરત ઘેલાણી

feedback@bombaysamachar.com

સજ્ડ સપાલના ફક્ક જવાબ ...

માનવમનની જિજ્ઞાસા અનંત છે. સતત ઉત્કંઠા પધારે અને ઉત્સુકતા જગાડે એવા અનેક પ્રશ્નો એનાં મનમાં જાગે, જેના ઉત્તર પણ બહુ રસપ્રદ છે એની એક ઝલક અહીં ...

આદિકાળથી આજે ડિજિટલ યુગના માનવીમાં કુતૂહલ-વિસ્મય તથા નવું જાણવાની જિજ્ઞાસા જન્મજાત વણાયેલી હોય છે. એને ઉકેલવા માટે પાંચ પ્રશ્ન પૂછવા પડે. અંગ્રેજીમાં એને આપણે પાંચ W તરીકે ઓળખીએ છીએ. એ Who-What-Where- When- Why શબ્દ એટલે કે 'કોણ- શું- ક્યાં- ક્યારે- શું કામ' જેવાં પ્રશ્ન પૂછીએ ત્યારે આપણી જિજ્ઞાસાનો જવાબ મેળવીએ છીએ. હા, એમાં જો વધારાનો એક H (How) ઉમેરીએ તો આપણા કુતૂહલનો સચોટ જવાબ પણ મળી જાય...

આવા અનેક પ્રશ્નોથી અટવાતી અને પ્રશ્નોથી ઉકેલાતી આ જિંદગીમાં બાળપણથી લઈને છેક ઢળતી આયુ સુધી પણ આપણાં મનમાં અનેક પ્રશ્ન નિરંતર જાગતા રહે છે. કેટલાંકના ઉત્તર મળે તો અમુક તો જિંદગીભર અનુભવ રહી જાય છે, જેમકે આ ઉદાહરણ લઈએ :

પ્રશ્ન : (૧) 'ચાંચિયા પોતાની એક આંખ કાળા રંગના કાપડના ટુકડાથી કેમ ઢાંકી રાખે છે?'
 અંગ્રેજીમાં 'આઈ પેચ' તરીકે ઓળખાતી આવી પટ્ટીથી 'ખૂનખાર ચાંચિયા એક આંખ કેમ ઢાંકી રાખે છે?' નો સવાલ તો બાળવાર્તા વાંચતાં હતા ત્યારથી મૂંઝવતો હતો, પણ ભાગ્યે જ એનો જવાબ આપણને મળ્યો છે.

આ પ્રકારના અનેક પ્રશ્નો અને માન્યતાં ન આવે એવા સરળ તેમજ થોડા અઘરા ઉત્તરોનું સંકલન લેખક ડેવિડ ફેલ્ડમને કર્યું છે. આ પુસ્તક 'ઈમ્પોન્ડરેબલ' આબાલ- વૃદ્ધોમાં ખાસ્સું લોકપ્રિય છે. 'ઈમ્પોન્ડરેબલ'નો સરળ અર્થ છે: કલ્પના ન કરી હોય તેવું. 'ચાંચિયાની એક આંખપટ્ટી' જેવાં અનેક સવાલના માન્યતાં આવે અને ન પણ આવે એના જવાબ કે ખુલાસા આ પુસ્તકમાં છે, જે કોઈ પણ આયુએ જાણવા રસપ્રદ બની જાય છે. થોડા વધુ પ્રશ્ન ને એના ઉત્તર આપણે અહીં જાણીએ, જેમકે ...

પ્રશ્ન : (૨) એક જણને બગાસું આવે તો આજુબાજુમાં બેઠેલા બીજાને પણ બગાસું કેમ આવવા માટે છે...બગાસું શું ચેપી છે?

ઉત્તર : આની પાછળ બે-ત્રણ થિયરી છે : એક રૂમમાં ઘણી બધી વ્યક્તિ હોય તો ત્યાં એમને જે ઓક્સિજન મળવો જોઈએ એનું પ્રમાણ ઘટી જાય છે અને રૂમમાં કાર્બન ડાયોક્સાઈડનું પ્રમાણ વધી જાય છે. પ્રાણવાયુની કમી-અછતના કારણે બગાસું વધી જાય છે.

બીજું કારણ છે 'બોરડમ ઈફેક્ટ' અર્થાત ત્યાં હાજર રહેલાંને કોઈ એક જ પ્રકારની કંટાળાજનક વાત કે પ્રવચન અનિચ્છાએ સાંભળવું પડે તો એકને બગાસું ખાતા જોઈને બીજાનું મગજ એનું

પ્રશ્ન : (૩) વચસ્ક આદર્મી કરતાં નાનકડું બાળક એની આંખ બહુ ઓછી કેમ ઝપકાવે છે?

ઉત્તર : મોટાની સરખામણીએ બેબી એક મિનિટમાં ભાગ્યે જ એક કે બે વાર આંખ પલકાવે છે. પુખ્ત માણસ વિભિન્ન કારણોસર આંખ પલકાવે છે, પણ શિશુની આંખ શરૂઆતમાં એ હરે વિકસિત ન હોવાથી એ કુદરતી રીતે પણ આંખનો પલકારો મારી શકતું નથી.

અહીં જાણીને નવાઈ લાગશે એવી વાત એ છે કે શરૂઆતના દિવસોમાં નવજાત રહે છે ત્યારે એની આંખમાં આંસુ પણ નથી આવતા. કારણ કે એ વખતે એની આંખ એટલી પણ વિકસિત નથી હોતી કે એ આંસુ 'પેદા' કરી શકે ! કમશ : એની આંખમાં આંસુની ગ્રંથિ બંધાય છે એ પછી જ એ રેડ ત્યારે આંસુ ટપકે છે!

પ્રશ્ન : (૪) છાંક આવે ત્યારે આપણી આંખ અચાનક કેમ બિડાઈ જાય છે?

ઉત્તર : આંખોના નિષ્ણાતો કહે છે કે અચાનક જોરદાર છાંક આવે ત્યારે આપણી બન્ને આંખ જડબેસલાક બંધ થઈ જાય છે. છાંકને કારણે આપણી આંખના નાજુક સ્નાયુ પર જબરું દબાણ આવી જાય છે અને એને કારણે આંખને ઈજા ન પહોંચે એ માટે આપણે એક સાહજિક કુદરતી પ્રક્રિયારૂપે આંખ મીંચી દઈએ છીએ...

પ્રશ્ન : (૫) જોડિયાં ભાઈ કે બહેનની ફિંગર પ્રિન્ટ્સ હસ્તરેખા એકસરખી હોવી જરૂરી છે?

ઉત્તર : ના... જરા પણ નહીં, કારણ કે પુરુષના શુક્રાણુ અને સ્ત્રીના ઈંડાના સુમેળ પછી ગર્ભમાં બે જીવનું સર્જન થઈ રહ્યું હોય ત્યારે એ બન્નેના DNA (અનુવાંશિક દ્રવ્ય) સરખા હોય છે, પણ પછી ગર્ભમાં એમનો વિકાસ ભિન્ન ભિન્ન રીતે થાય છે, જેના કારણે એ બન્નેની ફિંગર પ્રિન્ટ્સ એક સરખી નથી હોતી...

આના કારણે એક સરખા ચહેરા-કાયા લક્ષણો ધરાવતા જોડિયા ભાઈ કે બહેનની ખરી ઓળખ મેળવવી હોય તો એમની ફિંગર પ્રિન્ટ્સ સરખાવવી જરૂરી છે ...

પ્રશ્ન : (૬) આપણું માથું ક્યાંક અથડાય ત્યારે ઘોળે દિવસે તારા કેમ દેખાવા માટે છે?

ઉત્તર : 'કોલમ્બિયા યુનિવર્સિટી'ના નેત્ર નિષ્ણાત ડૉ. લેનવર્થ જહોન્સન આનો જવાબ આપતા કહે છે કે માથું અથડાય ત્યારે આંખની અંદર રહેલું પારદર્શક પ્રવાહી એ રીતે ખળભળી જાય કે રેટિના- નેત્રપટલનો બ્રેન-મગજ સાથેનો સંપર્ક કામચલાઉ તૂટી જાય છે. પરિણામે આપણને 'ઘોળે દિવસે તારા દેખાયા' હોય એવો આભાસ થાય છે.

પ્રશ્ન : (૭) ચાંચિયા પોતાની એક આંખ કાળા રંગના ગોળ ચગદા-કાપડના ટુકડાથી કેમ ઢાંકી રાખે છે?

ઉત્તર : સામાન્ય માન્યતા એવી છે કે દરિયાઈ ઝપાઝપી વખતે ઈજા પામેલી ફૂટી ગયેલી આંખને છુપાવવા એ કપડાની પટ્ટીથી ઢાંકે છે. હકીકત આ નથી

હકીકતમાં ચાંચિયાની ટોળકી રાતે અંધારામાં પોતાના શિકાર પર ત્રાટકે છે એના કલાકો પહેલાં એક આંખને કાળા રંગના કપડાના ટુકડા(આઈ પેચ)થી ઢાંકી રાખે છે, જેથી એની એક આંખ અંધારાથી ટેવાઈ જાય આ ઉપરાંત એમની ટોળકીનું વડાણ દિવસના પ્રકાશમાં દરિયામાં ભમતું રહે છે એટલે પ્રકાશ અને અંધારા વચ્ચે અંધારામાં ય સારી રીતે જોઈ શકાય એ માટે આંખ પર કપડાનું ચગદું પહેરી રાખે છે!

પ્રશ્ન : (૮) આ દરિયાઈ લુટારા-ચાંચિયા એમની સાથે પોપટ કેમ રાખે છે?

ઉત્તર : સમુદ્રની લાંબી કંટાળાજનક મુસાફરીમાં એમનું મનોરંજન કરી શકે એવું બહુ 'બોલતું' પક્ષી પોપટ છે માટે દરિયાની રઝળપાટમાં પોતાને કંપની મળે એ માટે ચાંચિયા ટોળકી હંમેશાં પોપટને સાથે ફેરવે છે.

આવા મજેદાર સવાલોના જમાવટ કરે એવા જવાબ હજુ ઘણા છે. ઉદાહરણ તરીકે.

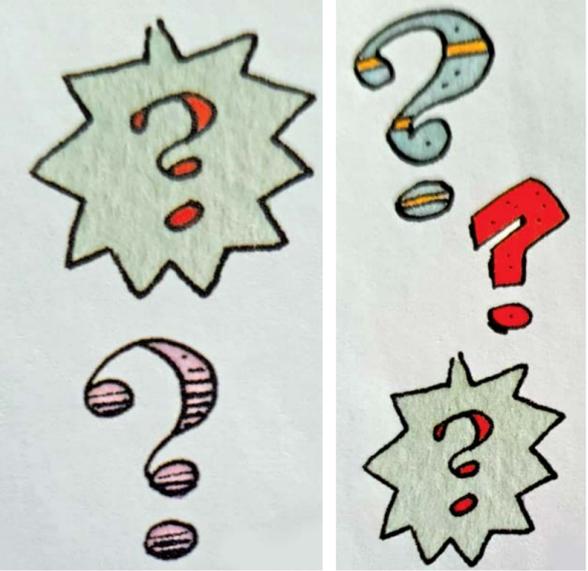
પ્રશ્ન : (૯) અજાણી વાત કે જેનો જવાબ જાણતા નથી એના માટે આપણે અંગ્રેજી અક્ષર X (એક્સ ફેક્ટર) કેમ વાપરીએ છીએ?

ઉત્તર : અમેરિકાની જાણીતી 'કલાર્ક યુનિવર્સિટી'ના ગણિતના ઈન્સ્ટિટ્યુટ ડેવિડ જોઈસ આ વિશે માહિતી આપતા કહે છે કે 'દ ઈ સ્ટી સુધી ગણિત માટે કોઈ સિમ્બોલ (સંકેત કે પ્રતીક) શોધાયા નહોતાં. એ પછી વત્તા (+) વગેરે સંકેત વપરાવા શરૂ થયાં, પણ પછી ગણિતની કોઈ અજાણી વાત વસ્તુને દર્શાવવા ગ્રીક ભાષાનો CHEE એટલે કે X અક્ષર વપરાવો શરૂ થયો !

પ્રશ્ન : (૧૦) આ જ X નો ઉપયોગ આપણે કિસ-ચુંબન દર્શાવવા કેમ કરીએ છીએ?

ઉત્તર : વેલેન્ટાઈન કાર્ડ્સ પર પ્રેમ-વહાલના સંકેતરૂપે XXX કે ૦૦૦ લખવામાં આવે છે. એ જ રીતે, બે હોકના મિલન કિસ ચુંબન દર્શાવવા માટે પ્રતીકાત્મક રૂપે પણ X નો ઉપયોગ બહુ જાણીતો છે...

આવા ઉત્કંઠા વધારે - ઉત્સુકતા જગાડે એવા બીજા અનેક પ્રશ્નો છે, જેના ઉત્તર પણ બહુ રસપ્રદ છે એના વિશે ફરી ક્યારેક...

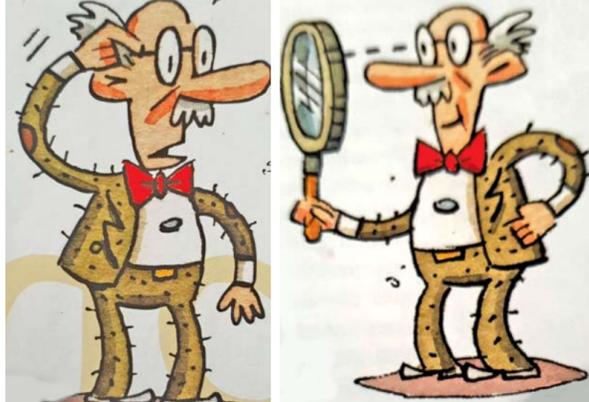

અનુકરણ કરે પછી બગાસાની હારમાળા શરૂ થઈ જાય છે...

આ તો બગાસાનું સરળ ભાષામાં કારણ છે, પણ વિદેશોમાં તો બગાસું આવવાની પ્રક્રિયાનું જે ઊંડાણથી મૂલ્યાંકન કર્યું છે એ સાંભળીને આપણને બધાને લાંબાં પહોળાં બગાસાં આવવા શરૂ થઈ જશે !

પ્રશ્ન : (૨) જન્મ્યા બાદ નવજાત શિશુ કેમ કલાકો સુધી ઘસઘસાટ ઊંઘ્યાં કરે છે અને એ પણ નસકોરાં બોલાવ્યા વગર...?!

ઉત્તર : અમેરિકાના જાણીતા બાળ વિશેષજ્ઞ ડૉ. ડેવિડ હોપર કહે છે કે તાજા જન્મેલા નવજાત શિશુનાં તારાં કુમળાં અંગોના વિકાસ માટે સરેરાશ ૧૬ થી ૧૮ કલાકની એકધારી ઊંઘ બહુ જરૂરી છે. તબીબી ભાષામાં એને REM (Rapid Eye Movement- આંખોના પલકારા) Sleep કહેવાય છે. આ દરમિયાન કુદરતી રીતે જ નવજાત શિશુના brain waves - મગજના તરંગ બહુ સક્રિય હોય છે...

કેનવાસ અભિમન્યુ મોદી

વિષ્ણુસહસ્ત્રાવલી ઘણાં બધાંએ વાંચી હશે. કેટલાય ભાઈ-બહેનોને વિષ્ણુના હજાર નામ મોટે પણ હશે. વિષ્ણુનો જ આક્રમો અવતાર એટલે કે કૃષ્ણ પણ પોતાના હજાર નામ ધરાવે છે. વિશેષતા એ છે કે કૃષ્ણ નામ કોઈ પુરુષનું પણ હોઈ શકે અને કિષ્ના નામ કોઈ સ્ત્રીનું પણ. જાતિભેદને પણ અતિક્રમી જઈને સર્વમનુષ્યોના દિલ સુધી વ્યાપ થઈ શકે એવું દેવત્વ ધરાવતા ભગવાન પણ દરેક સંસ્કૃતિ પાસે હોતા નથી. સૌથી જૂના ધર્મોમાંના એક એવા હિંદુ ધર્મના અનેકાનેક દેવી-દેવતાઓ અને ભગવાન-ઈશ્વરોમાંથી કૃષ્ણ આજની તારીખે સૌથી વધુ પ્રખ્યાત છે. લોકહૃદયમાં કૃષ્ણને મળેલી જગ્યા સૌથી વધુ છે તેનાં કારણ ઘણાં હોઈ શકે, પણ આજે વાત છે કૃષ્ણને કારણે ઉદ્ભવેલા અનેક શબ્દોની. એ કૃષ્ણની વાત કરવા માટે જન્માષ્ટમીની રાહ પણ જોવાની શું જરૂર? પ્રેમની ઋતુમાં, વસંતની મોસમમાં, વેલેન્ટાઈન મંથમાં કૃષ્ણની વાત તો કરવી જ પડે...

કૃષ્ણ જેવી વિરાટ શક્તિના સંકેતો નામ એવું સૂચવે છે કે ફક્ત એક જ ખાસિયત કે એક જ અર્થ કે થોડીક અર્થછાયાઓ કે અમુક લાક્ષણિકતાઓમાં તે સમાઈ ન શકે. કૃષ્ણ જેવી ગ્રાન્ડ પર્સનાલીટી એક લેખકની નીચે ન આવી શકે. તેમને બોલાવવા માટે, તેની વાત કરવા માટે, તેનું વર્ણન કરવા માટે અનેક નામ જોઈએ માટે જ કાળક્રમે કૃષ્ણના અનેક નામ ઉદભવતા ગયા. 'કૃષ્' શબ્દ સત્તાવાચક છે. વિષ્ણુનું એક નામ કૃશ પણ છે. દ્રવ્યત્વનો પ્રતિષેધ કરેલો હોવાથી તે કૃશ કહેવાય છે. તે અતિસૂક્ષ્મ હોવાથી અભક્તો તેને જોઈ શકતા નથી માટે તે કૃશ કહેવાયા. તેના જેવો જ પણ જુદી જોડણીવાળો શબ્દ કૃષ જેમાં સત્તાનો પડવો છે, એક ઓયોરીટીની પ્રભાવ છે. જ્યારે 'ણ' એ આનંદદાયક શબ્દ છે. અહીં 'ણ' મૂળાક્ષર નથી, શબ્દ છે. ણના ઉચ્ચારણ માટે ફક્ત ગળું ન ચાલે, નાસિકા પણ જોઈએ. નાક અને ગળાના તાલમેલ વડે ણ બોલી શકાય. માનવજીવન ટકાવી રાખવા માટે સૌથી વધુ જરૂરી ઇન્દ્રિય નાસિકા વિના કૃષ્ણનું ઉચ્ચારણ ન થઈ શકે.

હજાર હાથ હોય એને હજાર નામ પણ હોય ને? 'કૃષ્ણ'ના નામની અર્થસભર દુનિયામાં ડોકિયું ...

કૃષ્ણનાં હજાર નામ તો લોકજીભે છે પણ આવા અદ્ભુત શબ્દ 'કૃષ્ણ'ને કારણે હિન્દુસ્તાનની ભાષા કેટલી બધી સમૃદ્ધ થઈ છે તે જાણવું રસપ્રદ છે. કૃષ્ણ શબ્દને પૂર્વગ કે પ્રત્યય તરીકે જોડીને આપણી ગુજરાતી ભાષામાં પણ કેટલા બધા શબ્દો બન્યા છે. રોજબરોજના જીવનમાં, રોજના આર્થિક-સામાજિક વ્યવહારોમાં કે કુદરત અને માનવ વચ્ચેના સંબંધોમાં મહત્વની ઘટનાઓના નામ કૃષ્ણ ઉપરથી છે. કૃષ્ણ સામાન્ય હિન્દુસ્તાની માણસની જિંદગી સાથે કેટલા વણાઈ ગયા છે એ વાત અચંબિત કરી દે તેવી છે. કૃષ્ણનો એક અર્થ થાય છે શ્યામ એટલે કે કાળા રંગનું. કાળો રંગ પોતે જ અંધકારનું સૂચક છે અને અંધકાર પોતે રહસ્યનું પ્રતીક. ઉજાસનો રંગ ન દેખાય પણ એના પ્રતાપે દેખાય બધું. જ્યારે અંધકાર પોતાના શ્યામવણથી બધું ઢાંકી દે માટે ભારતમાં એક સમયે અમુક વસ્તુઓ કાળા રંગની કુદરતી રીતે મળી આવતી તેનું નામ પણ કૃષ્ણ ઉપરથી પડ્યું. જેમ કે કાળા સરસવના બીને કૃષ્ણક કહેવાતા. મૃગ એટલે કે હરણની ઘણી બધી પ્રજાતિઓ છે. એક પ્રજાતિ છે કાળા હરણની. તેનું ચામડું એક સમયે લોકો વાપરતા. કાળા હરણનું ચામડું એકધારે કાળા રંગનું રહેતું, અર્થાત એમાં કોઈ બીજો રંગ દેખાતો નહિ તો તેને પણ કૃષ્ણક કહેવાતું.

કંદ એટલે જમીનની અંદર થતું શાક જ નહિ. કૃષ્ણકંદ એ એક કમળનું નામ છે. આપણે જાણીએ છીએ કે વિષ્ણુ અને કમળનો સંબંધ કેટલો ઊંડો છે તો રતાશ પડતા એક કમળને આપણા દેશમાં કૃષ્ણકંદ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે, પરંતુ એ ધ્યાન રાખવું કે કૃષ્ણકમળ એટલે તળાવમાં થતા કમળ નહિ. એક ફૂલવેલનું નામ કૃષ્ણકમળ છે. કૃષ્ણકમળ વેલ એકદમ ઝડપથી ઊગે અને તેના આધારને વીંટળાઈને ખૂબ વિકાસ પામે. તેના ફૂલની ગંધ અને દેખાવ ઘોરોઘણો કમળ જેવો હોય છે. એ જ રીતે કરેણનું ઝાડ અને તેના ફૂલ તો જોયા હશે. તેની એક પ્રજાતિ કણેર પણ કહેવાય છે. એમાં એક કાળી કણેર આવે છે જે એક સમયે કૃષ્ણકણિયાર તરીકે ઓળખાતી. કૃષ્ણકણિ વળી બીજા એક ઝાડનું નામ છે જેમાં નાનાં નાનાં ફૂલો આવે છે પણ તે મોટી સંખ્યામાં હોય છે. વનસ્પતિ સિવાય પ્રાણી-પંખીઓના નામ પણ કૃષ્ણ ઉપરથી પડે છે તે આશ્ચર્યની વાત છે. આપણે એના ઉદાહરણની શરૂઆત પ્રાણી-પંખીની નહિ એક કીટકથી કરશું. કૃષ્ણકર્કટક નામનો એક કરચલો થાય છે, જે ભારતના અમુક દરિયાકિનારે જોવા મળતો હોય છે. ઓક કોર્સ, તે કરચલાનો રંગ કાળો છે. કાળા રંગનું બીજું શું હોય? કાગડો. કાગડો ભલે આપણે મન અપ્રિય હોય પણ કૃષ્ણ શબ્દ ફક્ત કોયલના પક્ષે જ આવે અને સફાઈકર્મી, હોશિયાર તથા મહેનતકશ પક્ષી એવા કાગડાને કૃષ્ણનું નામ મળે એવું ન બને ને. આમ પણ, કૃષ્ણની દ્રષ્ટિ તો બધા માટે સરખી હોય. કૃષ્ણકાક એ કાગડાનું નામ છે. જ્યારે કૃષ્ણકાકી એટલે કાળી કાગડી. જો કાગડા-કાગડીનું નામકરણ પણ કૃષ્ણ જેવા શાનદાર નામથી શોભતું હોય તો પાડાને ભેંસ કેમ રહી જાય. કૃષ્ણકાય એટલે પાડો અને કૃષ્ણકાયા એટલે ભેંસ. કૃષ્ણ શબ્દ જોડાયેલા હોય એવી બીજી પણ અમુક રસપ્રદ વસ્તુઓ જોઈએ. કૃષ્ણકાવળ નામ વાંચીને શ્રવણ વાળું કાવળ ભલે યાદ આવે. હકીકતમાં તે મહારાષ્ટ્રના જંગલમાં થતી એક જાતની વનસ્પતિ છે, જે માણસને પરસેવો લાવી દે. હા, રક્તપરિભ્રમણ વધારવા માટેની તે ઔષધી વાતનાશક, વિષનાશક અને રક્તશુદ્ધિકર છે. આપણે ફક્ત ઘાટા કેસરી રંગનું જ કેસર જોયું છે. કાળું કેસર પણ આવે છે, જે જુજ પ્રમાણમાં મળતું હોય છે. તેને કૃષ્ણકેશર કહેવામાં આવે છે. આપણે સરસવની વાત કરી. સરસવ સિવાય સરગાના એક પ્રકારના ઝાડનું નામ કૃષ્ણગંધ છે. ક્યારે પશ્ચિમ ઘાટની જાણીતી કૃષ્ણા નદીનું એક નામ જ કૃષ્ણગંધ છે. કૃષ્ણ શબ્દ નકારાત્મક ભાવ માટે પણ ક્યારેક પ્રયોજાય શકે, જેમ કે કૃષ્ણકોહલ એટલે જુગારી. જ્યારે કૃષ્ણગતરોગ એટલે આંખની કીકીમાં થતો સોજા જેવો રોગ. કૃષ્ણ જે શબ્દમાં હોય તેવા એક શબ્દનો અંતિમ અર્થ છે મરી જવું તે, પરંતુ ફક્ત અવસાન પામવું એમ નહિ. પૃથ્વી ઉપરથી જીવનનૈયા સંકેલીને આત્માની ગતિ સ્વર્ગ સુધી થવી. જેને કૃષ્ણગતિ કહે છે. જન્મથી લઈને મરણ સુધી કોઈ પણ માણસના જીવનમાં કૃષ્ણ છવાયેલા રહે છે. નાની-મોટી અનેક વસ્તુઓ કે કુદરતી પદાર્થો કે ઘટનાઓમાં કૃષ્ણ વ્યાપ છે. આપણે તેના ભક્તિભાવમાં લીન થઈને એક આદર્શ જીવન જીવવું અને સંસારને બંને એટલો સુખમયી બનાવવા માટે યોગદાન આપવું એ જ આપણું ખરું કૃષ્ણકર્મ ગણાશે!

६. परचुरा
 ■ श्रेष्ठ किंमते जुनी प्राचीन वस्तुओना परीदरसो माटे, दर्याशेरे सेवा प्राचीन धर्याओ पेन जरीनी साठी भांडेर फ्लॉटिंग डेरवा यांटी निष्का मोटर्स कोकरी कापेटे जुना, डेमेरा जुना, इन्वियर जुना, जरमन वासन लव्हरे छीजे. 9167388771, 7045561663. (उ२प)

८. वन संबंधी
करछी युवक
अेक ४ दिवरो निव्वसनी, 1990 5'11" आवक 70-80K P.M. मुंबईमां घर मो. 9930001954 / 9867243405. (दहेज नही.) (अेसडीनी-३२२३)
 ■ 1976 भोर्न वैष्णव दिवोसी युवक माटे दिवोसी, निव्या, अेक भाणकवाणी, घर जमाई बनरो, रिशेखनशीप. ज्ञातिबाव नथी. ज्येश- 8976467844. (दहेज नही.) (बी-१७११२)

१२. धात्रा सहेलशाळ
विराग
 चारधाम प्हेनमां हेलेडीपटरमां 06 दिवस 14 ट्रे नमां अे दिवशी कोकरी भरमां 7303560200. (प२०-अेड)

१७. जग्या आपवी छे
विवेपार्ले (ईस्ट)
 3/4/5/6 वेस 1000/ 1500/ 2000/ 2500' जैन मंदिर पासे स्विमिंग पूल साबे, छुम, नेक्वेटे, गार्डन, 4500 psf (निगोशियेनवल) "MIHIR" 7021919015. (उ०-सी)

१७. जग्या आपवी छे
जुहु गुल्मोहर
 3 वेडरूम १२२० कापेट, २ पार्किंग अमेनीटीज वावी निडिंग, ६.५० करोड नेगोशीअेनवल. छुमित गछात्रा 9820377358. (२२३-ई)

१७. जग्या आपवी छे
प्रोपर जुहुस्कीम
 5 वेडरूम कन्वेणवल 4 वेडरूम (2500' कारपेट) अेक्झक्युटीवली इन्वियर, वास्तु प्रमाणे, २/३ सरडेश पार्किंग, वेल्मेथनटेल TDR निडिंगमां वेद्याछापी. (10.50 CR) नेगोशीअेनवल. "शैलेष दोशी युप" - 9029291424, ऑफिस 7045551424. (२२०-सी)

१८. इंडस्ट्री वर्कशोप
वसई - कामळ
 सातीवली- वातीव- हाईवे- सिस्साड- पोमळ- बापाने- ससुनवधर- ईन्स्ट्रीअल- गाणा- शो- बुनिट- प्लोट- लेवा- वेचवा- लाडेथी- गोपीभाई- 9326472399 छुतेन्द्रभाई- 9320404145. (१५७२-अे)

८. वन संबंधी
 ■ पुराहित मेरेज्युरो चोय्ख लवनसाथी माटे संपर्क (मिंलावेन 8879576963. (दहेज नही.) (२१८/अेड)
 ■ मुंबईमां MCH (PLASTIC SURGEON) MS कन्या 1992 राजेश ०८४२८२५०००२. (दहेज नही.) (बी-१७१७०)
 ■ अमेरिका ट्रेडिंकोमिंथाथी आवेला MS. Computer माईक्रोसॉफ्टमां दिवोसी युवक. 1992 राजेश ०८४२८२५०००२. (दहेज नही.) (बी-१७१७१)
 ■ पोस्ट ग्रेज्युएट 1991 / 5'10" / ब्युटीफुल स्माई युवक आकर्ष्य. 9920817551. (दहेज नही.) (८४२-अेड)
 ■ सी. अेस. / अेल. अेल. बी. 1988 / 6' १०-३सम ब्राह्मणेन क्वालिफाईड कन्या आकर्ष्य. 9920817551. (दहेज नही.) (८४२-अेड)
 ■ पालांमां 1985, डिप्लोमेथोपी 5'6" / ब्युटीफुलने क्वालिफाईड युवक आकर्ष्य. 9920817551. (दहेज नही.) (८४२-अेड)

BOY VAISHNAV / KAPOL
 December-1991, 5'.10" PG Market Research. Canada Citizen Working Analytic Manager Neilsen invite proposal well qualified, ready to relocate to Canada. Parents Mumbai please Contact with Profile. Parents 9820352377 / 9769000654. (No Dowry) (SDB-3080)

१०. महिलाओ माटे
श्री यमुना
 अधिकमासमां भागवत सप्ताह जतीपुरामां, साबे गोकुल, मथुरा, भरसाना, भरसां इरवांनु मनोरथ, वहेला ते पहेला. 9892377559. (प२७-ई)

विवेपार्ले (ईस्ट)
 3/4/5/6 वेस 1000/ 1500/ 2000/ 2500' जैन मंदिर पासे स्विमिंग पूल साबे, छुम, नेक्वेटे, गार्डन, 4500 psf (निगोशियेनवल) "MIHIR" 7021919015. (उ०-सी)

जुहु गुल्मोहर
 3 वेडरूम १२२० कापेट, २ पार्किंग अमेनीटीज वावी निडिंग, ६.५० करोड नेगोशीअेनवल. छुमित गछात्रा 9820377358. (२२३-ई)

प्रोपर जुहुस्कीम
 5 वेडरूम कन्वेणवल 4 वेडरूम (2500' कारपेट) अेक्झक्युटीवली इन्वियर, वास्तु प्रमाणे, २/३ सरडेश पार्किंग, वेल्मेथनटेल TDR निडिंगमां वेद्याछापी. (10.50 CR) नेगोशीअेनवल. "शैलेष दोशी युप" - 9029291424, ऑफिस 7045551424. (२२०-सी)

१८. इंडस्ट्री वर्कशोप
वसई - कामळ
 सातीवली- वातीव- हाईवे- सिस्साड- पोमळ- बापाने- ससुनवधर- ईन्स्ट्रीअल- गाणा- शो- बुनिट- प्लोट- लेवा- वेचवा- लाडेथी- गोपीभाई- 9326472399 छुतेन्द्रभाई- 9320404145. (१५७२-अे)

८. वन संबंधी
 ■ पुराहित मेरेज्युरो चोय्ख लवनसाथी माटे संपर्क (मिंलावेन 8879576963. (दहेज नही.) (२१८/अेड)
 ■ मुंबईमां MCH (PLASTIC SURGEON) MS कन्या 1992 राजेश ०८४२८२५०००२. (दहेज नही.) (बी-१७१७०)
 ■ अमेरिका ट्रेडिंकोमिंथाथी आवेला MS. Computer माईक्रोसॉफ्टमां दिवोसी युवक. 1992 राजेश ०८४२८२५०००२. (दहेज नही.) (बी-१७१७१)
 ■ पोस्ट ग्रेज्युएट 1991 / 5'10" / ब्युटीफुल स्माई युवक आकर्ष्य. 9920817551. (दहेज नही.) (८४२-अेड)
 ■ सी. अेस. / अेल. अेल. बी. 1988 / 6' १०-३सम ब्राह्मणेन क्वालिफाईड कन्या आकर्ष्य. 9920817551. (दहेज नही.) (८४२-अेड)
 ■ पालांमां 1985, डिप्लोमेथोपी 5'6" / ब्युटीफुलने क्वालिफाईड युवक आकर्ष्य. 9920817551. (दहेज नही.) (८४२-अेड)

BOY VAISHNAV / KAPOL
 December-1991, 5'.10" PG Market Research. Canada Citizen Working Analytic Manager Neilsen invite proposal well qualified, ready to relocate to Canada. Parents Mumbai please Contact with Profile. Parents 9820352377 / 9769000654. (No Dowry) (SDB-3080)

१०. महिलाओ माटे
श्री यमुना
 अधिकमासमां भागवत सप्ताह जतीपुरामां, साबे गोकुल, मथुरा, भरसाना, भरसां इरवांनु मनोरथ, वहेला ते पहेला. 9892377559. (प२७-ई)

विवेपार्ले (ईस्ट)
 3/4/5/6 वेस 1000/ 1500/ 2000/ 2500' जैन मंदिर पासे स्विमिंग पूल साबे, छुम, नेक्वेटे, गार्डन, 4500 psf (निगोशियेनवल) "MIHIR" 7021919015. (उ०-सी)

जुहु गुल्मोहर
 3 वेडरूम १२२० कापेट, २ पार्किंग अमेनीटीज वावी निडिंग, ६.५० करोड नेगोशीअेनवल. छुमित गछात्रा 9820377358. (२२३-ई)

प्रोपर जुहुस्कीम
 5 वेडरूम कन्वेणवल 4 वेडरूम (2500' कारपेट) अेक्झक्युटीवली इन्वियर, वास्तु प्रमाणे, २/३ सरडेश पार्किंग, वेल्मेथनटेल TDR निडिंगमां वेद्याछापी. (10.50 CR) नेगोशीअेनवल. "शैलेष दोशी युप" - 9029291424, ऑफिस 7045551424. (२२०-सी)

१८. इंडस्ट्री वर्कशोप
वसई - कामळ
 सातीवली- वातीव- हाईवे- सिस्साड- पोमळ- बापाने- ससुनवधर- ईन्स्ट्रीअल- गाणा- शो- बुनिट- प्लोट- लेवा- वेचवा- लाडेथी- गोपीभाई- 9326472399 छुतेन्द्रभाई- 9320404145. (१५७२-अे)

८. वन संबंधी
 ■ पुराहित मेरेज्युरो चोय्ख लवनसाथी माटे संपर्क (मिंलावेन 8879576963. (दहेज नही.) (२१८/अेड)
 ■ मुंबईमां MCH (PLASTIC SURGEON) MS कन्या 1992 राजेश ०८४२८२५०००२. (दहेज नही.) (बी-१७१७०)
 ■ अमेरिका ट्रेडिंकोमिंथाथी आवेला MS. Computer माईक्रोसॉफ्टमां दिवोसी युवक. 1992 राजेश ०८४२८२५०००२. (दहेज नही.) (बी-१७१७१)
 ■ पोस्ट ग्रेज्युएट 1991 / 5'10" / ब्युटीफुल स्माई युवक आकर्ष्य. 9920817551. (दहेज नही.) (८४२-अेड)
 ■ सी. अेस. / अेल. अेल. बी. 1988 / 6' १०-३सम ब्राह्मणेन क्वालिफाईड कन्या आकर्ष्य. 9920817551. (दहेज नही.) (८४२-अेड)
 ■ पालांमां 1985, डिप्लोमेथोपी 5'6" / ब्युटीफुलने क्वालिफाईड युवक आकर्ष्य. 9920817551. (दहेज नही.) (८४२-अेड)

BOY VAISHNAV / KAPOL
 December-1991, 5'.10" PG Market Research. Canada Citizen Working Analytic Manager Neilsen invite proposal well qualified, ready to relocate to Canada. Parents Mumbai please Contact with Profile. Parents 9820352377 / 9769000654. (No Dowry) (SDB-3080)

१०. महिलाओ माटे
श्री यमुना
 अधिकमासमां भागवत सप्ताह जतीपुरामां, साबे गोकुल, मथुरा, भरसाना, भरसां इरवांनु मनोरथ, वहेला ते पहेला. 9892377559. (प२७-ई)

विवेपार्ले (ईस्ट)
 3/4/5/6 वेस 1000/ 1500/ 2000/ 2500' जैन मंदिर पासे स्विमिंग पूल साबे, छुम, नेक्वेटे, गार्डन, 4500 psf (निगोशियेनवल) "MIHIR" 7021919015. (उ०-सी)

जुहु गुल्मोहर
 3 वेडरूम १२२० कापेट, २ पार्किंग अमेनीटीज वावी निडिंग, ६.५० करोड नेगोशीअेनवल. छुमित गछात्रा 9820377358. (२२३-ई)

प्रोपर जुहुस्कीम
 5 वेडरूम कन्वेणवल 4 वेडरूम (2500' कारपेट) अेक्झक्युटीवली इन्वियर, वास्तु प्रमाणे, २/३ सरडेश पार्किंग, वेल्मेथनटेल TDR निडिंगमां वेद्याछापी. (10.50 CR) नेगोशीअेनवल. "शैलेष दोशी युप" - 9029291424, ऑफिस 7045551424. (२२०-सी)

१८. इंडस्ट्री वर्कशोप
वसई - कामळ
 सातीवली- वातीव- हाईवे- सिस्साड- पोमळ- बापाने- ससुनवधर- ईन्स्ट्रीअल- गाणा- शो- बुनिट- प्लोट- लेवा- वेचवा- लाडेथी- गोपीभाई- 9326472399 छुतेन्द्रभाई- 9320404145. (१५७२-अे)

मुंबई समाचार ना ओथोराईज्ड स्वासिद्धि डेपो लीस्ट

MIRA ROAD
 ASHANSHI ADVERTISING & PRESS RELATION
 Tel: 28114235 / 28114295 / 28553722
 DAHISAR
 KENIA AD AGENCY
 Tel: 28905993, 28925993
 BORIVALI
 EXPRESS ADVTG. AG.
 Tel: 9820401077 / 9820401099 / 28339977
 KOKISHA ADVERTISING
 Tel: 28950139 / 28932877
 Mobile: 9820200500
 SHREE VERSATILE
 Tel: 022-28993348 / 022-28993349
 TENDER ADS.
 Tel: 28902057/28918881 / 28901049
 Mobile: 9821112796.
 KANDIVALI
 ARIHANT ADVERTISING
 Tel: 28627468/28626679.
 Fax: 28631357.
 GAYATRI PUBLICITY CO.
 Tel: 289055819/32508525.
 NEW BOOM ADS.
 Tel: 9821153364/9322232712
 PRANAV PUBLICITY
 Tel: 28693300/9820295421/ 9820006816
 Tele Fax: 28685505/28646115
 JEET ADVERTISING AGENCY
 Tel: 9820006816 / 28989990
 Tele Fax: 55713747.
 VIKSON ADVERTISING AGENCY
 Tel: 28645005.
 Fax: 28644004.
 MALAD
 SIGNATURE ADVERTISING
 Mobile: 9820489442 / 9819454050
 SHRADDHA PUBLICITY
 Tel: 28880404.
 Mobile: 9224674744
 SYNERGY ADVERTISING
 Tel: 8169644470/9820735565
 9029101801
 YASHI ADVERTISING
 Mobile: 9820855578/ 9820877810/ 28898297.
 Tel: Fax: 2807 8255
 NOBLE PUBLICITY SERVICE PVT. LTD.
 Tel: 28881426/28897301.
 Fax: 28897567.
 GOREGAON
 ASHUTOSH LEGEND MULTI-MEDIA P. LTD.
 Tel: 28779143, 28742201
 Tel. Fax: 28741360.
 ADRESULT SERVICES
 Tel: 28726291
 Tel. Fax: 28762157.
 SHARK ADVERTISING PVT.LTD
 Tel: 26863587 / 26863597
 Mobile: 9820223503
 SHREE REKHA AGENCY
 Tel: 29275033/ 9819099563
 S. ARTS ADVERTISING M.
 Tel: 8356803979/ 9867615899
 JOGESHWARI
 TECHNO-KRATS ENTERPRISES
 Tel. Fax: 2679 5549.
 ANDHERI
 PRIME PUBLICITY SERVICE
 Tel: 56771190/26839686.
 Tel. Fax: 26830304
 FAMS ADVERTISER
 Tel: 26715389/64173276
 SMART ADVERTISERS
 Mobile: 9322006833
 Tel. Fax: 26846833.
 LOKHANDWALA ADVERTISING
 Tel: (022) - 46732289
 Tele. Fax: 26316960
 VILE PARLE
 MEHTA ADVERTISING AGENCY
 Tel: 26711896, 9821522195
 HINDUSTAN ADVERTISING & MARKETING
 Tel: 26146229, Mob: 9869577941
 SANTACRUZ
 URS PUBLICITY
 Tel: 26177838, Mobile: 9869088972.
 KHAR
 KIRTI AGENCIES
 Tel: 26047542, Tel. Fax: 26053675
 MAHIM
 CHARUDATTA ADVERTISING
 Tel: 24221461, Fax: 24316482.

MATUNGA (C.R.)
 PREVIEW ADS & DESIGNS
 Tel: 24033462/32509565.
 Fax: 24024313.
 DADAR
 B.Y. PADHYE PUBLICITY SERVICE
 Tel: 24229241.
 TARDEO
 SARJAN ADVERTISING CO.
 Tel: 66626983/66602032
 OPERA HOUSE
 Lemon Star Advertising Agency
 Tel: 49711349, M-9323225769
 GIRGAON
 KAIRLEEN ARTS.
 Tel: 23866072 / 23891317
 Mobile: 9324945454 / 9892097470
 BHULESHWAR
 KHOOSHI CREATIONS
 Mobile: 9869000624, 7977013553
 Tel. 22425899.
 BYCULLA
 COLOR SPOT
 Tel: 23748048/23714748
 Tel. Fax: 23732511.
 TAJ PUBLICITY SERVICES
 Tel: 23054894/23052149
 Tel. Fax: 23079854.
 ABDUL REHMAN ST.
 GANESH ADVERTISERS
 Tel: 23429163/23414596.
 C. S. M. T.
 JAYA ADVERTISING PVT. LTD.
 Tel: 22070382/ 22072500
 KALBADEVI
 P. V. ADVERTISER
 Tel: 26768888
 Fax: 26790755
 NARIMAN POINT
 FCA COMMUNICATION
 Tel: 22824213.
 MARINE DRIVE
 PARTH ADVERTISING & MARKETING
 Tel: (022) 35948193
 Mobile: 9820689070
 THANE
 HEM-HIRA PUBLICITY
 Tel: 32935537
 Tel. Fax: 25360269
 Mobile: 9869489269
 MULUND
 MAHESH ADVERTISING AND DESIGNING
 Tel: 25916735/2469.
 Tel. Fax: 25682469.
 PARESH ADVERTISING SERVICE
 Tel: 25618851/25614505.
 Mobile: 9820391544
 SMITE PUBLICITEZ
 Tel: 022 - 25609674 - 25612007
 Mobile: 9821364422 / 9324811105
 GHATKOPAR
 MARISHA COMMUNIQUE
 Tel: 21022286
 Tel. Fax: 21023498
 ROYAL ADVERTISERS
 Mobile: 9819995622/ 981917581
 CHEMBUR
 AGARWAL ASSOCIATES
 Tel: 25290741
 Tel. Fax: 25230002.
 Mobile: 9004055773/4/6/2
 BHAYANDER (EAST)
 WHITE ADVERTISING
 Tel: (0) - 28171216, 65229804
 Mobile: 9324545986
 NALLASOPARA (EAST)
 RUTURAJ ADVERTISING AGENCY
 Tel: 9082282024 / 9819760130, 9773082684

१४. नोकरी भावी छे
 ■ आचार्य प्रो. कट्टरस अमारा लुवेथर, माटुंगा, मलाड, काणे अने वारी स्थित सुरक्षित अगारबनी स्टीअे माटे काउन्टर सेल्स माटे सेल्समेनीन जइर छे. वय 18-45, दुकानथी नज्क रडेला (अेडवारोने प्राथमिकता आपवामां आवरो. सारो पंगार लांबा- गाणानी नोकरीनी त्क उपलब्ध छे. रुचि धरवाते (अेडवारोने आजे ज नंबर पर संपर्क करो. 8928487357. (बी-१७३-अे)

१७. जग्या आपवी छे
विवेपार्ले (वेस्ट)
 तैयार कनजे संपूर्णपणे सज्ज 3 BHK 1300' 6 करोड, 3.5 BHK 1400' 6.5 करोड, 4 BHK 1700' 8.5 करोड तेमज 2000'/2200'/2500'/3000' पूल, छुम, डेरेस गार्डन, ईन्डोर गेम्स साबेना प्रोफेक्डसमां कनजे 1 वर्ष मिहिर 7021919015. (उ०-आई)

जुहु गुल्मोहर
 3 वेडरूम १२२० कापेट, २ पार्किंग अमेनीटीज वावी निडिंग, ६.५० करोड नेगोशीअेनवल. छुमित गछात्रा 9820377358. (२२३-ई)

प्रोपर जुहुस्कीम
 5 वेडरूम कन्वेणवल 4 वेडरूम (2500' कारपेट) अेक्झक्युटीवली इन्वियर, वास्तु प्रमाणे, २/३ सरडेश पार्किंग, वेल्मेथनटेल TDR निडिंगमां वेद्याछापी. (10.50 CR) नेगोशीअेनवल. "शैलेष दोशी युप" - 9029291424, ऑफिस 7045551424. (२२०-सी)

१८. इंडस्ट्री वर्कशोप
वसई - कामळ
 सातीवली- वातीव- हाईवे- सिस्साड- पोमळ- बापाने- ससुनवधर- ईन्स्ट्रीअल- गाणा- शो- बुनिट- प्लोट- लेवा- वेचवा- लाडेथी- गोपीभाई- 9326472399 छुतेन्द्रभाई- 9320404145. (१५७२-अे)

१४. नोकरी भावी छे
 ■ आचार्य प्रो. कट्टरस अमारा लुवेथर, माटुंगा, मलाड, काणे अने वारी स्थित सुरक्षित अगारबनी स्टीअे माटे काउन्टर सेल्स माटे सेल्समेनीन जइर छे. वय 18-45, दुकानथी नज्क रडेला (अेडवारोने प्राथमिकता आपवामां आवरो. सारो पंगार लांबा- गाणानी नोकरीनी त्क उपलब्ध छे. रुचि धरवाते (अेडवारोने आजे ज नंबर पर संपर्क करो. 8928487357. (बी-१७३-अे)

१७. जग्या आपवी छे
विवेपार्ले (वेस्ट)
 तैयार कनजे संपूर्णपणे सज्ज 3 BHK 1300' 6 करोड, 3.5 BHK 1400' 6.5 करोड, 4 BHK 1700' 8.5 करोड तेमज 2000'/2200'/2500'/3000' पूल, छुम, डेरेस गार्डन, ईन्डोर गेम्स साबेना प्रोफेक्डसमां कनजे 1 वर्ष मिहिर 7021919015. (उ०-आई)

जुहु गुल्मोहर
 3 वेडरूम १२२० कापेट, २ पार्किंग अमेनीटीज वावी निडिंग, ६.५० करोड नेगोशीअेनवल. छुमित गछात्रा 9820377358. (२२३-ई)

प्रोपर जुहुस्कीम
 5 वेडरूम कन्वेणवल 4 वेडरूम (2500' कारपेट) अेक्झक्युटीवली इन्वियर, वास्तु प्रमाणे, २/३ सरडेश पार्किंग, वेल्मेथनटेल TDR निडिंगमां वेद्याछापी. (10.50 CR) नेगोशीअेनवल. "शैलेष दोशी युप" - 9029291424, ऑफिस 7045551424. (२२०-सी)

१८. इंडस्ट्री वर्कशोप
वसई - कामळ
 सातीवली- वातीव- हाईवे- सिस्साड- पोमळ- बापाने- ससुनवधर- ईन्स्ट्रीअल- गाणा- शो- बुनिट- प्लोट- लेवा- वेचवा- लाडेथी- गोपीभाई- 9326472399 छुतेन्द्रभाई- 9320404145. (१५७२-अे)

१४. नोकरी भावी छे
 ■ आचार्य प्रो. कट्टरस अमारा लुवेथर, माटुंगा, मलाड, काणे अने वारी स्थित सुरक्षित अगारबनी स्टीअे माटे काउन्टर सेल्स माटे सेल्समेनीन जइर छे. वय 18-45, दुकानथी नज्क रडेला (अेडवारोने प्राथमिकता आपवामां आवरो. सारो पंगार लांबा- गाणानी नोकरीनी त्क उपलब्ध छे. रुचि धरवाते (अेडवारोने आजे ज नंबर पर संपर्क करो. 8928487357. (बी-१७३-अे)

१७. जग्या आपवी छे
विवेपार्ले (वेस्ट)
 तैयार कनजे संपूर्णपणे सज्ज 3 BHK 1300' 6 करोड, 3.5 BHK 1400' 6.5 करोड, 4 BHK 1700' 8.5 करोड तेमज 2000'/2200'/2500'/3000' पूल, छुम, डेरेस गार्डन, ईन्डोर गेम्स साबेना प्रोफेक्डसमां कनजे 1 वर्ष मिहिर 7021919015. (उ०-आई)

जुहु गुल्मोहर
 3 वेडरूम १२२० कापेट, २ पार्किंग अमेनीटीज वावी निडिंग, ६.५० करोड नेगोशीअेनवल. छुमित गछात्रा 9820377358. (२२३-ई)

प्रोपर जुहुस्कीम
 5 वेडरूम कन्वेणवल 4 वेडरूम (2500' कारपेट) अेक्झक्युटीवली इन्वियर, वास्तु प्रमाणे, २/३ सरडेश पार्किंग, वेल्मेथनटेल TDR निडिंगमां वेद्याछापी. (10.50 CR) नेगोशीअेनवल. "शैलेष दोशी युप" - 9029291424, ऑफिस 7045551424. (२२०-सी)

१८. इंडस्ट्री वर्कशोप
वसई - कामळ
 सातीवली- वातीव- हाईवे- सिस्साड- पोमळ- बापाने- ससुनवधर- ईन्स्ट्रीअल- गाणा- शो- बुनिट- प्लोट- लेवा- वेचवा- लाडेथी- गोपीभाई- 9326472399 छुतेन्द्रभाई- 9320404145. (१५७२-अे)

१४. नोकरी भावी छे
 ■ आचार्य प्रो. कट्टरस अमारा लुवेथर, माटुंगा, मलाड, काणे अने वारी स्थित सुरक्षित अगारबनी स्टीअे माटे काउन्टर सेल्स माटे सेल्समेनीन जइर छे. वय 18-45, दुकानथी नज्क रडेला (अेडवारोने प्राथमिकता आपवामां आवरो. सारो पंगार लांबा- गाणानी नोकरीनी त्क उपलब्ध छे. रुचि धरवाते (अेडवारोने आजे ज नंबर पर संपर्क करो. 8928487357. (बी-१७३-अे)

१७. जग्या आपवी छे
विवेपार्ले (वेस्ट)
 तैयार कनजे संपूर्णपणे सज्ज 3 BHK 1300' 6 करोड, 3.5 BHK 1400' 6.5 करोड, 4 BHK 1700' 8.5 करोड तेमज 2000'/2200'/25

સુપર-એઈટમાં આજે સુપર-સન્ટે કોનો: ડિકેન્ડિંગ ચેમ્પિયન ભારતનો કે રનર-અપ સાઉથ આફ્રિકાનો?

૨૦૨૪ના વર્લ્ડ કપની બાર્નેડોઝની ફાઇનલનું અમદાવાદમાં સાંજે ૭.૦૦ વાગ્યાથી પુનરાવર્તન

અમદાવાદ: ટી-૨૦ના વર્લ્ડ નંબર-૧ વન ભારત અને વર્લ્ડ નંબર-૨ સાઉથ આફ્રિકા વચ્ચે આજે અમદાવાદના નરેન્દ્ર મોદી સ્ટેડિયમમાં (સાંજે ૭.૦૦ વાગ્યાથી) સુપર-એઈટનો મહાજંગ થશે અને એ સાથે બંનેમાંથી એક ટીમ (વિજયી ટીમ) રાત્રે સેમિ ફાઇનલની દિશામાં આગળ વધશે, જ્યારે બીજી ટીમ (પરાજિત ટીમ) આ રાઉન્ડની બાકીની બંને મેચ જીતીને સેમિમાં પહોંચવાની આશા રાખશે. આ ટૂર્નામેન્ટની શરૂઆતથી જ ભારત અને સાઉથ આફ્રિકાને ૨૦૨૪ની ફાઇનલના રી-રન માટે તેમ જ વિજેતાપદ માટે ફેવરિટ ગણવામાં આવ્યા છે અને આજે એ જ બે ટીમ સુપર-એઈટમાં સામસામે આવી ગઈ છે.

૨૦૨૪ના વર્લ્ડ કપમાં ભારત ફાઇનલ જીત્યું

૨૦૨૪ના વર્લ્ડ કપમાં બાર્નેડોઝની ફાઇનલ જીતીને ભારત ચેમ્પિયન બન્યું હતું અને સાઉથ આફ્રિકા ૩૫મી ઓવર સુધી ફેવરિટ રહ્યા બાદ રનર-અપ બન્યું હતું. આ વખતે બંને ટીમ પોતપોતાના ગ્રૂપમાં અપરાજિત રહીને હવે અમદાવાદમાં એકમેકને પરાજિત કરવાની તલાશમાં છે.

ભારત ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપમાં સતત ૧૨ મેચ જીતવાનો વિક્રમ ધરાવે છે અને આ જ ફોર્મટના વિશ્વ કપમાં ભારતનો સાઉથ આફ્રિકા સામે ૫-૨નો જીત-હારનો રેકોર્ડ છે.

સુપર-એઈટ માટેની રેસ શરૂ: અમદાવાદમાં ગઈ કાલે પ્રેક્ટિસ દરમિયાન ભારતીય ખેલાડીઓ

અભિષેક ફોર્મમાં આવશે તો આવી બન્યું સમજો

ઓપનર અભિષેક શર્મા સતત ત્રણ વખત શૂન્યમાં આઉટ થયો હોવાથી તેના વિશે ચોક્કસપણે કંઈ જ ધારી ન શકાય, પરંતુ જો અસલ ફોર્મમાં આવી જશે તો કેંગિસો રબાડા, એન્ડ્રિયુ નોર્કીયા, કેશવ મહારાજ, એડમ માર્કરમ, માર્કો યેનસેન અને કોર્બિન બોશ્યામાંથી બે-ચાર બોલરનું તો આવી જ બનશે. જો પ્રથમ બેટિંગ આવશે અને અભિષેક તથા ઇશાન કિશનની જોડી ફરી જામશે તો ભારત માટે જીતનો સારો પાયો નખાઈ જશે અને આ હાઈ-સ્કોરિંગ ગ્રાઉન્ડ પર

૨૫૦ જેટલા રન થવાની સંભાવના વધી જશે.

પરુણા વટથી ભયભીત માર્કરમના મહારથીઓ સાઉથ આફ્રિકાના બોલરને વર્લ્ડ નંબર-૧ બેટ્સમેન અભિષેક શર્માનો જેટલો ડર હશે એનાથી વધુ ડર તેમના બેટ્સમેનને વર્લ્ડ નંબર-૧ વન બોલર વરુણ ચકવર્તીને છે. મેદાન પરના 'સાઇલન્ટ કિલર' જેવા આ સ્પિનરે આ વર્લ્ડ કપની ચાર મેચમાં નવ વિકેટ લીધી છે. તેણે ચાર દિવસ પહેલાં અમદાવાદના આ જ મેદાન પર જશે અને આ હાઈ-સ્કોરિંગ ગ્રાઉન્ડ પર

વિકેટ લઈને ભારતનો વિજય આસાન બનાવ્યો હતો.

અભિષેકના ૦, ૦, ૦ સામે તિલકના ૨૫, ૨૫, ૨૫ આ વર્લ્ડ કપમાં એક તરફ અભિષેકે ત્રણેય મેચમાં સદેવર ફ્લોપ જતાં શૂન્યની હેન્ટ-ટ્રિક (૦, ૦, ૦) નોંધાવી છે ત્યાં બીજી બાજુ ચારેય લીગ મેચ રમનાર તિલક વર્માએ ૧૮મી ફેબ્રુઆરીએ અમદાવાદમાં નેધરલેન્ડ્સ સામે ૩૧ રન કર્યાં એ પહેલાંની ત્રણેય મેચમાં (પાકિસ્તાન, નામિબિયા, અમેરિકા સામે) ૨૫, ૨૫, ૨૫ રન નેધરલેન્ડ્સ સામે ૧૪ રનમાં ત્રણ

બંને દેશની સંભવિત ઇલેવન:

ભારત: સૂર્યકુમાર યાદવ (કેપ્ટન), અભિષેક શર્મા, ઇશાન કિશન (વિકેટકીપર), તિલક વર્મા, હાર્દિક પંજા, શિવમ દુબે, રિનુ સિંહ, અક્ષર પટેલ, જસપ્રીત બુમરાહ, અશ્વિની સિંહ અને વરુણ ચકવર્તી. સાઉથ આફ્રિકા: એડમ માર્કરમ (કેપ્ટન), ક્રિવન્ટન ડિકોક્ (વિકેટકીપર), રાયન રિક્ટન, ડેવિડ બ્રેવિસ, ટ્રિસ્ટન સ્ટબ્સ, ડેવિડ મિલર, માર્કો યેનસેન, કોર્બિન બોશ્યા, કેશવ મહારાજ, કેંગિસો રબાડા/એન્ડ્રિયુ નોર્કિયા અને લુન્ગી એન્ગિડી.

આજે સુપર-એઈટની બે મેચ?

ઇંગ્લેન્ડ વિરુદ્ધ શ્રીલંકા (પલ્લેકેલ, બપોરે ૩.૦૦) ભારત વિરુદ્ધ સાઉથ આફ્રિકા (અમદાવાદ, સાંજે ૭.૦૦)

મને એવા લોકોની ચિંતા છે જેઓ અભિષેક વિશે ચિંતા કરી રહ્યા છે: સૂર્યકુમાર

ભારતીય ટીમના પ્રેક્ટિસ સેશનમાં અભિષેક સાથે કોચ ગૌતમ ગંબીર

અમદાવાદ: ભારતના ટી-૨૦ કેપ્ટન સૂર્યકુમાર યાદવે અહીં રવિવારની સાઉથ આફ્રિકા સામેની વર્લ્ડ કપ સુપર-એઈટ રાઉન્ડની પ્રથમ મેચ (સાંજે ૭.૦૦ વાગ્યાથી) અગાઉની પત્રકાર પરિષદમાં ઓપનર અભિષેક શર્માની નબળા ફોર્મ વિશેના ધાર્યા મુજબના સવાલના જવાબમાં વ્યંગાત્મક અને રમૂજ જવાબ આપ્યો હતો.

અભિષેકને નમાવવા

માર્કરમની ખાસ પ્રેક્ટિસ અભિષેક શર્મા અમેરિકા સામેની મેચમાં પેસ બોલર અલી ખાનના બોલમાં ઝીરો પર વિકેટ ગુમાવી બેઠો હતો, પરંતુ ત્યાર બાદ પાકિસ્તાન અને નેધરલેન્ડ્સ સામે તેણે ઓફ બ્રેક સ્પેશ્યાલિસ્ટ અનુક્રમે સલમાન આગા અને આર્યન દત્તાના બોલમાં શૂન્યમાં વિકેટ ગુમાવી હતી. માર્કરમે શનિવારે અમદાવાદમાં ખાસ પ્રકારની પ્રેક્ટિસ કરી હતી. માર્કરમ પણ ઓફ બ્રેક સ્પેશ્યાલિસ્ટ છે. તેણે પ્લાસ્ટિકનું એક શંકુ (કોન) ઓફ સ્ટમ્પ અને બીજું શંકુ લેગ સ્ટમ્પ પર રખાવ્યું હતું અને એની નિશાન બનાવવાની પ્રેક્ટિસ કરી હતી.

જેમાં તેણે કહ્યું, 'ગયા વર્ષે અભિષેકે આપણને ઘણી વખત બહુ સારી જીત અપાવી હતી અને હવે તેના કપરા સમયમાં તેને નૈતિક ટેકો આપવાની આપણી સૌની ફરજ છે.' સૂર્યકુમાર એક વર્ષથી ફોર્મમાં નહોતો અને તેણે પોતાના અનુભવને ધ્યાનમાં રાખીને અભિષેક વિશે ભાવુક થઈને પત્રકારોને જવાબ આપ્યો હતો.

કલાસિફાઈડ

૩૧. નાણાકીય

FUNDING FOR NPA, OTS, Real Est. Proj. Difficult Cases, Unsecured, Structured, Order, Import Finance. 25 years exp. financenetwork.in 9819878744. (718-A)

૩૨. જમીન-મિલકત

દોલવડમાં ફર્મ હાઉસ વેચવાનું છે દોલવડમાં ૧ એકર ૧૦ ગુંઠા એરિયાનું જમીન પરનું ફર્મ હાઉસ. ફર્મ હાઉસ ૪૦૦૦ ચો. ફુટથી વધુનું (ભોયતળિયું + ૨) ખુલ્લા સેન્ટ્રલ ડ્રોઇંગ સાથે છે. સંવન શૌચાલય સાથે ૬ એસી. બેડરૂમ છે. મીઠા પાણીના ૧,૧૦,૦૦૦ લિટરથી વધુની સંગ્રહ ટાંકા પાણી પુરવઠો છે. રક્ષાભાગ વાડ અને ફિલ્ટ્રેશન યુનિટ સાથે ૧૬ ફુટ વ્યાસ અને ૪ ફુટ ઊંચા સ્લેબ પુલ છે. રસ ધરાવતી પાર્ટીઓ ફૂપયા સંપર્ક કરો. ૯૮૩૩૯૨૧૧૩. (સાંજે ૬ અને ૯ વરચે). (બી-૧૭૦૨૫)

દેવલાલી નાસીક રોડ, આકર્ષક રેડી બંગલા, પ્લોટ્સ ફેલ્ટ્રેસ મળશે. ઈન્વેસ્ટમેન્ટ માટે ઉત્તમ ત્ક. 'હોમલેન્ડ કન્સલ્ટન્ટ્સ' 9588642414. (એસડીબી-૩૧૧૧)

ગોલ્ડવલી (પૂર્વ) રેલવે સ્ટેશન નજીક ૬,૦૦૦ ચોરસ ફુટ કોમર્શિયલ જમ્યા (૩જા - ૪થા માળ, ૨ ટેરેસ સહિત) વેચાણ માટે ઉપલબ્ધ - રોકાણની એક ઉત્તમ ત્ક. ઓફિસો, કોમિંગ ક્લસ અને અન્ય કોમર્શિયલ પ્રવૃત્તિઓ માટે યોગ્ય. ફક્ત જમીન પાસે સાધન છે તેઓએ જ સંપર્ક કરવો જોઈએ. સંપર્ક : 8356053485, 9869129134. (બી-૧૭૧૨૭)

SCHOOL FOR SALE at NAVSARI (Gujarat) Std. 1 to 8 English Medium with all permissions GENUINE PARTY PLEASE CONTACT 75740 40255 (B-17173)

PLOTS REQUIRED Budget 100-500 Cr. for A+ Category Developer minimum 2500 sqr mtr prime location within Bandra to Borivali and South Mumbai only Mihir 7021919014. (781-D)

૩૩. પંચાદારી

“પ્રતાપ પેરસ-મુવર્સ” 52 વર્ષથી ઓફિસ/ધરમસાન, ફેરવવા-૯૮૨૧૦૭૦૩૨૦, ૯૮૨૧૫૪૩૮૧૬, ૨૩૪૮૧૬૪૭. લલિતભાઈ ઠક્કર. (એસએ/૨૬૨૧-એ)

૩૩. પંચાદારી

પાણીની ટાંકીઓ મશીનથી કુવા- સોસાયટીની- ઘરની ટાંકીઓની સફાઈ. યોગી એન્ટરપ્રાઈઝ: 9820776583/ 9892298963. (૭૨૦-એ)

બિલ્ડિંગ રીપેરિંગ - શ્રીજી આઉટસોર્સિંગ વોલ પ્લાસ્ટર, પોલીમાર, પેન્ટિંગ, ટેરેસ વોટરપ્રૂફિંગ, ટાઈલિંગ, બંગલો, ફ્લેટ ઈન્ટીરીઅર વર્ક. 98200 55343, 98210 67546. (એસડીબી-૩૧૧૦)

DHIRAJ Old Antique Shop VALUE GIVEN IS MORE THAN MARKET RATE We also collect Goods & give free Home Service Old Furniture, Watches, Old Fountain Pens, Kerba, Old Crockery, Old Resham Kore And Zan, Old Toys, Old Camera, Old Notes And Coins, German Silver. CONTACT: DHIRAJ 9819774578, 8369666193 Kemps Corner, Kwality Hours Shop No. 112, Mumbai - 36. (327)

100,000,00/- અનલીમિટેડ મેડીકલેમ 21127, લાર્ડ્સ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ 42372, સીનીયર સીટીઝન ટોપઅપ 9500000 ફક્ત 17886, ભાનુભાઈ 8451922872. (૮૧૦-ડી)

૩૫. જ્યોતિષ ભવિષ્ય

શાસ્ત્રીજી જુના જાણકાર ઘેર બેઠા ફોન પર ઉપાય, પર્સનલ પ્રોબ્લેમ, પ્રેમમાં ધોક્કા શબ્દોના તુરંત નિકાલ. (Home Visit) 9765396401 (મુંબઈ) (બી-૧૭૧૪૨)

રાજમણી જ્યોતિષ જીવનની તમામ સમસ્યાઓનું સમાધાન. ગુરૂકલેશ, સૌતન, સંતાન, વિવાહ, છૂટાછેડા, લવ પ્રોબ્લેમ. 9987679488. (મીરાસો) (બી-૧૭૧૪૧)

૩૬. જેમ એન્ડ જ્વેલરી

LOOKING FOR DIAMOND Jewellery Salesman for USA (Only Male) Speak perfect English have USA Visa be able to Drive Car must be connected with the Diamond Market. Position is to work 6-8 months per years in USA Selling Diamond Jewellery. (2-3 Trips of 2-3 months each) Contact Premal: +9179774-27785. (B-17060)

૩૭. કુરીઅર્સ

મનસ્વી પાર્સલ યુરોપ, અમેરિકા, ન્યૂઝીલેન્ડ, ઓસ્ટ્રેલિયા, ઝેનડા, દુનિયાભરમાં સરનામાં મોકલવા. ૯૮૨૦૧૯૪૭૧૯, ૭૨૦૮૦૧૯૫૧૫. (૧૫૯૭૫-એ)

દુનિયાભરમાં પાર્સલ નાસ્તો, મસાલા, કપડાં, બીજો સામાન હોલસેલમાં અમેરિકા, કેનેડા યુરોપ, ઓસ્ટ્રેલિયા, ન્યૂઝીલેન્ડ, યુકે, દુબઈ, સિંગાપુર- 9769691025/ 26822572. (બી-૧૭૦૨૭)

ભારતીય ક્રિકેટમાં કિવોર્ડનું કિંડવાણું છૂટાછેડા લેનાર કાર્તિક, શિખર, હાર્દિક, ચહલની હરોળમાં આવેલા રાહુલે કહ્યું, ‘મેં બહુ નાની ઉંમરે લગ્ન કરી લીધેલાં’

મુંબઈ: ભારત વતી રમી ચૂકેલા ૨૬ વર્ષીય લેગ-સ્પિનર રાહુલ યાદવે ફેશન ડિઝાઇનર ઇશાની જોહર સાથે લગ્ન બાદ ચાર જ વર્ષમાં છૂટાછેડા લઈ લીધા છે અને રાહુલે ઇન્સ્ટાગ્રામ પરની પોસ્ટમાં આ જાહેરાત કરવાની સાથે મૌન તોડતાં જણાવ્યું છે કે ‘મેં બહુ જ નાની ઉંમરે (બાવીસ વર્ષની વયે) લગ્ન કરી લીધાં હતાં. એટલી નાની ઉંમરે હું પોતાને પુરું સમજ્યો પણ નહોતો, જીવનમાં પોતાનું શું મૂલ્ય છે એની પણ મને પૂરતી સમજ નહોતી આવી તેમ જ હું કેવા પ્રકારના જીવનની મહેન્ટા રાખું છું એ પણ બરાબર નક્કી નહોતો કરી શક્યો અને હું લગ્નના બંધનમાં બંધાઈ ગયો હતો.’

સુધી ડેટિંગ કર્યા બાદ જયપુરની મોડેલ અદિતી ડુંડિયાને પરણવાનો છે. શિખર આચરલેન્ડની ક્રિચોન્સી સોફી શાહન પ્રોફેશનલ કન્સલ્ટન્ટ છે.

દીપક ચાહરનો કઝિન

૩૩ વર્ષીય પેસ બોલિંગ ઓલરાઉન્ડર દીપક ચાહરના કઝિન રાહુલ યાદવ અને ઇશાનીએ ૨૦૧૯માં સગાઈ કરી હતી અને ૨૦૨૨માં તેમણે ગોવામાં લગ્ન કર્યા હતાં. રાહુલ યાદવ ત્યારે માંડ બાવીસ વર્ષનો હતો. તે ભારત વતી એક વન-૨૦૨૨માં સગાઈ કરી હતી અને તે મૂળ રાજસ્થાનનો છે અને આઇપીએલમાં મુંબઈ, પુણે, પંજાબ, હૈદરાબાદ વતી રમ્યો છે અને તાજેતરના મિની-ઓકશનમાં ચેન્નઈના ફ્રેન્ચાઇઝીએ તેને ૫.૨૦ કરોડ રૂપિયામાં ખરીદ્યો હતો.

છૂટાછેડા લઈ ચૂકેલા ભારતના જાણીતા ક્રિકેટરો દિનેશ કાર્તિક, શિખર ધવન, હાર્દિક પંજા અને યુઝવેન્દ્ર ચાહલ પછી હવે રાહુલ યાદવનું નામ એ લિસ્ટમાં જોડાયું છે. મોહમ્મદ શમી પત્ની હસીન જહાંગીરી અલગ રહે છે અને અદાલતમાં વર્ષોથી તેમનો કેસ ચાલે છે.

ઇશાનના લગ્નની તૈયારી, શિખર પણ ફરી પરણશે

એક તરફ ૨૭ વર્ષના ઇશાન કિશનના ઘરે થોડા સમયમાં શરણાઈ વાગવાની છે અને ૪૦ વર્ષનો શિખર ધવન તો બીજી વખત પરણવાનો છે. ઇશાન ટૂંક સમયમાં જ લગ્નની બેડીએ બંધાઈ જવાનો છે. તે લગ્નવાળા છ વર્ષ

પાકિસ્તાન-ન્યૂ ઝીલેન્ડ મેચનો ટોસ થતાં જ મેદરાજાએ નડવાનું શરૂ કરી દીધેલું કોલંબોમાં બંને ટીમને એક-એક પોઇન્ટ અપાયાં

કોલંબો: ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપના સુપર-એઈટ રાઉન્ડમાં ગઈ કાલે કોલંબોમાં પહેલા જ દિવસે મેદરાજા નડ્યા અને આ મેચ ૨૬ કરાવીને રહ્યા. પાકિસ્તાનનો કેપ્ટન સલમાન અલી આગા અને ન્યૂ ઝીલેન્ડનો મિચલ સેન્ટનર ટોસ માટે આવ્યા ત્યારથી જ વરસાદનું વાતાવરણ છવાઈ ગયું હતું. સલમાને ટોસ જીતીને બેટિંગ પસંદ કરી હતી અને બંને કેપ્ટન મેદાન પર ઇન્ટરવ્યૂ આપી રહ્યા હતા ત્યારે જ

ઝરમર-ઝરમર વરસાદ શરૂ થઈ ગયો હતો અને છેવટે મેચ શરૂ જ નહોતી થઈ શકી. જો મેચનો એક પણ બોલ નડ્યા અને આ મેચ ૨૬ કરાવીને રહ્યા. નિયમ છે. પાકિસ્તાન અને ન્યૂ ઝીલેન્ડને એક-એક પોઇન્ટ આપી દેવામાં આવ્યા છે. બંને ટીમે પોતાના ગ્રૂપમાં હજી બે-બે મેચ રમવાની બાકી છે. એમાં જે ટીમ એક મેચ પણ હારશે તો સેમિ ફાઇનલમાં પહોંચવાનું એના માટે મુશ્કેલ થઈ જશે.

ભારતીય મહિલાઓ સિરીઝ જીતી

ઓસ્ટ્રેલિયા નવ વર્ષમાં પહેલી વખત ઘરઆંગણે શ્રેણી હાર્યું

સ્મૃતિ-જેમિમાની હાફ સેન્યુરી બાદ શ્રેયંકા-ચરની ત્રણ-ત્રણ વિકેટને લીધે યજમાન ટીમ પરાજિત

એશ્લેઇ ગાર્ડનરનો કેચ ઝીલ્યા પછી ભારતની જેમિમા રોડ્રિગ્સ

એડિલેઇડ: ભારતની મહિલા ક્રિકેટ ટીમે અહીં યજમાન ઓસ્ટ્રેલિયાને ત્રણ મેચની ટી-૨૦ સિરીઝની છેલ્લી અને નિર્ણાયક મેચમાં ૧૭ રનથી હરાવીને શ્રેણી ૨-૧થી જીતી લીધી હતી. ઓસ્ટ્રેલિયાની મહિલા ક્રિકેટરો ઘરઆંગણે કોઈ ફોર્મટની સિંગલ સિરીઝમાં પરાજિત થઈ હોય એવું ૨૦૧૭ બાદ (છેલ્લાં નવ વર્ષમાં) પહેલી જ વખત બન્યું છે. ભારતે છ વિકેટે ૧૭૬ રન કર્યા પછી ઓસ્ટ્રેલિયાની ટીમ ભારતીય બોલર્સના એકધારા આક્રમણ વચ્ચે ૨૦ ઓવરમાં નવ વિકેટે ૧૫૯ રન કરી શકી હતી.

મિતાલી-પૂનમનો વિક્રમ તૂટ્યો

એ પહેલાં, ભારતે બેટિંગ લીધા બાદ ૨૦ ઓવરમાં છ વિકેટે ૧૭૬ રન કર્યા હતા. શેફાલી વર્મા ખાત્ર સાત રન, વિકેટકીપર રિચા ધોષ ૧૮ રન બનાવીને આઉટ થઈ હતી. એ પહેલાં સ્મૃતિ-જેમિમાની જોડીએ ૮૨ બોલમાં ૧૨૧ રનની ભાગીદારી કરી હતી. ટી-૨૦માં આ પહેલાં ભારતીય મહિલાઓમાં મિતાલી રાજ અને પૂનમ રાઉતનો બીજી વિકેટ માટે ૯૮ રનની ભાગીદારીનો વિક્રમ હતો જે સ્મૃતિ-જેમિમાએ તોડ્યો છે.

સ્મૃતિનાં ૮૨ રન અને જેમિમાનાં ૫૯

પ્લેયર ઓફ ધ મેચ ઓપનર સ્મૃતિ મંધાના (૮૨ રન, પંચાવન બોલ, ત્રણ સિક્સર, આઠ ફોર) અને જેમિમા રોડ્રિગ્સ (૫૯ રન, ૪૬ બોલ, ચાર ફોર)ની હાફ સેન્યુરી બાદ બે સ્પિનર શ્રેયંકા પાટીલ (બાવીસ રનમાં ત્રણ વિકેટ) તથા શ્રી ચરની (૩૨ રનમાં ત્રણ વિકેટ)ની જોડીએ તરખાટ મચાવ્યો હતો. શ્રેયંકાને આ મેચમાં પેસ બોલર ક્રોમ્બી (૫૯ રન, ૪૬ બોલ, ચાર ફોર)ની હાફ સેન્યુરી બાદ બે સ્પિનર શ્રેયંકા પાટીલ (બાવીસ રનમાં ત્રણ વિકેટ) તથા શ્રી ચરની (૩૨ રનમાં ત્રણ વિકેટ)ની જોડીએ તરખાટ મચાવ્યો હતો. શ્રેયંકાને આ મેચમાં પેસ બોલર ક્રોમ્બી (૫૯ રન, ૪૬ બોલ, ચાર ફોર)ની હાફ સેન્યુરી રેડી (૩૫ રનમાં બે વિકેટ)નું પણ જીતમાં મોટું

ઉપરાઉપરી બે રનઆઉટ

અમનજોત કૌર (એક રન) અને દીપ્તિ શર્મા (એક રન) ઇન્નિંગ્સની ૨૦મી ઓવરના અનુક્રમે પાંચમાં અને છઠ્ઠા બોલ પર રનઆઉટ થતાં ઢાવને રોમાંચક અંત મળ્યો હતો.

ઘાટકોપર જોલી જિમખાનામાં જોલી પ્રીમિયર લીગનો શાનદાર પ્રારંભ

મુંબઈ: ઘાટકોપર જોલી જિમખાનામાં લેધર બોલથી રમાતી ટી-૧૦ ટૂર્નામેન્ટની સીઝન-૧૫નો શનિવાર, ૨૧મી ફેબ્રુઆરીના સવારે ૮.૧૫ વાગ્યે શાનદાર આયોજન સાથે પ્રારંભ થયો હતો અને ત્યાર બાદ પ્રથમ મેચ શરૂ થઈ હતી.

(ડાબેથી જમણે) ગૌરવ મોદી, પરેશ ઠક્કર, નિશિથ ગોગવાલા, બળવંત સંઘરાજકા, રજનીકાંત શાહ, સાહિલ મહેતા, મુકેશ બદાણી, ધર્મેશ મહેતા, નલિન મહેતા, કેપ્ટન સ્વામીનાથન, નીતિન ઠક્કર તથા મથુરાદાસ ભાનુશાલી.

ઓપનિંગ સેરેમનીમાં ગુરુકુલ સ્કૂલના બેન્ડથી પ્રારંભ થયો હતો. ટૂર્નામેન્ટની ૧૨ ટીમ બેન્ડ સાથે પરેડ કરીને સ્ટેજ પાસે પહોંચી હતી. ત્યાર બાદ આઠ યુવક તથા યુવતી દ્વારા સુંદર ડાન્સનું આયોજન રમતગમતના ગીતોની ધૂન પર કરવામાં આવ્યું હતું. ચેરમેન રજનીકાંત શાહ, સેક્રેટરી મુકેશ બદાણી, ટ્રેજરર બળવંત સંઘરાજકા, જોઇન્ટ સ્પોર્ટ્સ કો-ઓર્ડિનેટર ધર્મેશ મહેતા, કારોબારી સભ્યો નલિન મહેતા, કેપ્ટન સ્વામીનાથન અને નીતિન ઠક્કરની હાજરીમાં તથા મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી મનોજ

રાજગીત ગાઈને તથા રિબીન કાપીને ટૂર્નામેન્ટનો પ્રારંભ કરવામાં આવ્યો હતો. ટૂર્નામેન્ટ તારીખ ૨૧/૨૨/૨૩ ફેબ્રુઆરીએ તથા ૧ માર્ચ સુધી રાખવાનું નક્કી થયું છે.

રાજકોટ મનપાએ જંગલેશ્વરના અતિક્રમણો દૂર કરવાની તૈયારી કરી લીધી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: રાજકોટ મનપાએ ૨૩મી ફેબ્રુઆરી એટલે કે સોમવારથી જંગલેશ્વર વિસ્તારના અતિક્રમણો દૂર કરવાનું નક્કી કરી લીધું છે. શહેર પોલીસની મદદ લઈ લગભગ ૧૪૦૦ કરતા વધારે ગેરકાયદે બંધાયેલા મકાનો-દુકાનો પાડવામાં આવશે, તેવી માહિતી સૂત્રોએ આપી હતી. ટાઉન પ્લાનિંગ સ્કીમ નંબર ૬ હેઠળ આજી નદી કિનારે અને ૧૫-

મીટર ટાઉન પ્લાનિંગ (ટીપી) રોડ પર સ્થિત અનધિકૃત બાંધકામોને તોડી પાડવા માટે ૧,૨૦૦થી વધુ મનપા સ્ટાફ સભ્ય અને ૧,૫૦૦થી વધુ પોલીસ કર્મચારીઓ તહેનાત કરવામાં આવશે. ઔપચારિક ડિમોલિશન પહેલા, મનપા ટીમો ૧૯ ફેબ્રુઆરીથી સ્થળની મુલાકાત લઈ રહી છે જેથી રહેવાસીઓને માર્ગદર્શન આપી શકાય અને સ્વૈચ્છિક રીતે અતિક્રમણ દૂર કરવામાં મદદ મળી શકે. રહેવાસીઓને સંપત્તિના નુકસાન માટે વહીવટીતંત્ર જવાબદાર રહેશે નહીં. મહાનગરપાલિકાએ ૨૬૦ થી વધુ મશીન અને સાધનોની વ્યવસ્થા કરી છે, જેમાં ૬૪ જેસીબી મશીનો, ૮૪ ટ્રેક્ટર, સાત હિટાચી એક્સ્કેવેટર અને ૫૦ બ્રેકરનો સમાવેશ થાય છે. મનપાના જણાવ્યા મુજબ, અતિક્રમણ દૂર કરવાથી ટીપી રોડ ખલ્લો થશે, જેનાથી વિસ્તારમાં ટ્રાફિક જેમ હળવો થશે.

સાયબર ગઠિયાઓએ નિવૃત્ત નેવી અધિકારીને ડિજિટલ એરેસ્ટ કરી ૪૩ લાખ પડાવ્યા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ગુજરાતમાં ફરી ડિજિટલ એરેસ્ટના કેસ વધી રહ્યા છે. અમદાવાદના એક ૫૩ વર્ષીય ધંધાર્થીએ નોંધાયેલી ફરિયાદ અનુસાર ટેલિકોમ અધિકારી, સીબીઆઈ અધિકારી અને જજ તરીકે રજૂ થઈ ત્રણ ગઠિયાએ તેમના ૮૩ વર્ષીય પિતાને ડિજિટલ એરેસ્ટ કરી રૂ. ૪૨.૫૦ લાખ જેવી માતબર રકમ પડાવી લીધી હતી. પિતા નેવીના નિવૃત્ત અધિકારી હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. સાયબર કાર્ટમ પોલીસમાં થયેલી ફરિયાદ અનુસાર ૮મી ડિસેમ્બર, ૨૦૨૫ના રોજ તેમની પિતાને એક ફોનકોલ આવ્યો હતો. ફોન કરનારે ટેલિકોમ ડિપાર્ટમેન્ટમાં હોવાનો દાવો કર્યો હતો. તેણે પીડિતને કહ્યું હતું કે તેમના મોબાઈલ નંબર હેઠળ ઘણી ફરિયાદો નોંધાઈ છે અને મુંબઈ સીબીઆઈ આની તપાસ કરી રહી છે. ત્યારબાદ ફરિયાદીના પિતાને વોટ્સએપ કોલ આવ્યો હતો અને તે વ્યક્તિએ સીબીઆઈ અધિકારી હોવાનું જણાવ્યું હતું. છેતરપિંડી કરનારાઓએ કથિત રીતે દાવો કર્યો હતો કે એક શંકાસ્પદ વ્યક્તિ સાથે જોડાયેલા ૨૦ લાખ રૂપિયા

પીડિતના બેંક ખાતામાં ટ્રાન્સફર કરવામાં આવ્યા હતા અને તેમની સામે ૨૭ જેટલા ફોજદારી ગુનાઓ દાખલ થયા છે. એક વીડિયો કોલ દરમિયાન, ફરિયાદીના પિતાને કોર્ટરૂમ જેવું દેખાડવામાં આવ્યું હતું, જેમાં ન્યાયાધીશના પોશાક પહેરેલા એક વ્યક્તિએ તેમને ચેતવણી આપી હતી કે તેઓ પરિવારના સભ્યોને આ અંગે જાહેર ન કરે. પોલીસે જણાવ્યું હતું કે વૃદ્ધ વ્યક્તિને તેમની પ્રતિષ્ઠાને નુકસાન પહોંચાડવાની અને ધરપકડ કરવાની ધમકી આપવામાં આવી હતી. તેમને તેમના બેંક ખાતાઓનું લેખિત ઘોષણાપત્ર સબમિટ કરવા અને ભારતીય રિઝર્વ બેંક દ્વારા ચકાસણી માટે બેંક ટ્રાન્સફર કરવાની સૂચના આપવામાં આવી હતી. ૮ થી ૧૦ ડિસેમ્બરની વચ્ચે, બે બેંક ખાતાઓમાંથી ફિક્સ ડિપોઝિટ સમય પહેલા ઉપાડી લેવામાં આવી હતી અને ફોન કરનારાઓના નિર્દેશ મુજબ, આરટીજીએસ દ્વારા રૂ. ૪૨.૫૦ લાખ અલગ અલગ બેંકોના ખાતાઓમાં ટ્રાન્સફર કરવામાં આવ્યા હતા. આ છેતરામણી વિશે ૧૧મી ડિસેમ્બરે પરિવારને જાણ થઈ હતી, જ્યારે બેંક અધિકારીઓ શંકાસ્પદ રીતે હજુ વધારે પૈસાના ઉપાડ વિશે જાણ કરી હતી.

લોકો વચ્ચે જાવ અને સોશયલ મીડિયા પર પણ સક્રિય બનો: ભાજપના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષની સલાહ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ભાજપના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ નીતિન નબીન ગુજરાતની ત્રણ દિવસીય મુલાકાતે આવ્યા છે. તેમણે પક્ષના વિવિધ કાર્યક્રમોમાં હાજરી આપ્યા બાદ નારણપુરા ખાતે ધારાસભ્યો અને પદાધિકારીઓને સંબોધ્યા હતા. તેમણે તમામ નેતાઓને આવનારી સ્થાનિક સ્વરાજની ચૂંટણી માટે કામે લાગવા જણાવ્યું હતું. આ સાથે ધારાસભ્યો અને સાંસદ સભ્યોને સોશયલ મીડિયા પર નિષ્ક્રિયતા અંગે પણ ટકોર કરતા જણાવ્યું હતું કે વધુને વધુ લોકો સાથે કનેક્ટ થવાની કોશિશ કરે. આ સાથે માત્ર ઓફિસમાં બેસી કામ ન કરતા લોકો વચ્ચે જાવ અને તેમની સાથે સંપર્કમાં રહે અને પક્ષ અને સરકારના કામકાજની વાતો લોકો સુધી પહોંચાડે, તેવી માહિતી સૂત્રોએ આપી હતી. અગાઉ રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષે કમલમ ખાતે ભાજપના પદાધિકારીઓ, સિનિયર આગેવાનો, પ્રદેશ કાર્યાલયી સભ્યો અને જિલ્લા- મહાનગરના પ્રમુખ તથા મહામંત્રીઓ સાથે સંગઠનાત્મક બેઠક યોજી હતી. જેમાં તેમણે

જણાવ્યું હતું કે ગુજરાતની દરેક ચૂંટણીનું પરિણામ દેશને સંદેશ આપે છે, તેથી રાજ્યએ વધુ મજબૂત અને મક્કમતાથી ઊભું રહેવું જરૂરી છે. કેરળ અને બંગાળમાં ભાજપ કાર્યકર્તાઓ કઠિન પરિસ્થિતિમાં પણ લોકલેવલ, રાજ્યવાદ અને રાષ્ટ્રનિર્માણની વાત લઈને ભાજપને મજબૂત કરવા અવિરત કાર્ય કરી રહ્યા હોવાનું જણાવતા તેમણે કહ્યું કે વડા પ્રધાન નરેન્દ્રભાઈ મોદીનું નેતૃત્વ તેમને સતત પ્રેરણા આપી રહ્યું છે. કાર્યકર્તાએ ક્યારેય સંતુષ્ટ ન થવું જોઈએ, હંમેશાં કોઈ નવતર લક્ષ્ય સાથે કામચરત રહેવું જોઈએ. સંગઠન પદાધિકારીઓને તેમણે કહ્યું કે, ભાજપ માત્ર પાર્ટી નહીં, પરંતુ પરિવાર છે. સમાજમાં પાર્ટીનું પ્રતિબિંબ વાણી, વર્તન અને વ્યવહારમાંથી જ દેખાય છે અને તેના કારણે જ જનતાનું સમર્થન ભાજપ સાથે છે. આ સાથે તેમણે સોશયલ મીડિયામાં વિપક્ષના અપપ્રચાર અને ભ્રામકતા ફેલાવવા સામે સચેત માહિતી અને સરકારની જનહિતની યોજનાઓ અસરકારક રીતે પહોંચાડવા માટે તમામ કાર્યકર્તાઓને અનુરોધ કર્યો હતો.

ઊંઝા-મહેસાણા હાઈવે પર અકસ્માત: પાંચ લોકોનાં કમકમાટીભર્યા મોત, છ જણા ગંભીર રીતે ઘાયલ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: શહેરના રામોલ વિસ્તારમાં રહેતો એક પરિવાર રાજસ્થાન ખાતે લગ્ન પ્રસંગમાં ગયો હતો. લગ્ન પૂર્ણ કરી તેઓ ઈકો કારમાં પરત અમદાવાદ આવી રહ્યા હતા. આ દરમિયાન મહેસાણા-પાલનપુર હાઈવે પર ઊંઝાના ઉનાવા નજીક વહેલી સવારે ચાલકે કાર પરનો કાબુ ગુમાવતા કાર ફૂલ સ્પીડે રોડ વચ્ચેના ડિવાઈડર સાથે ઘડાકાભેર અથડાઈ હતી. આ અકસ્માતમાં બે પરિવારના પાંચ સભ્યોનાં કમકમાટીભર્યા મોત નીપજ્યાં છે. જ્યારે છ લોકો ગંભીર રીતે ઈજાગ્રસ્ત થયા હતા. અકસ્માત અંગે મળતી વિગત મુજબ મૂળ રાજસ્થાનના પાલી જિલ્લાના વતની અને હાલ

અમદાવાદમાં રહેતો કુમાવત પરિવાર વતન રાજસ્થાનમાં લગ્નપ્રસંગમાં હાજરી આપીને ઈકો ગાડીમાં પરત ફરી રહ્યો હતો. ત્યારે વહેલી સવારે આ ઘટના સર્જાઈ હતી. અકસ્માત એટલો ભયાનક હતો કે કારનો કચ્ચરવાણ નીકળી ગયો હતો. આ અકસ્માતમાં ૨ પુરુષ, ૧ સ્ત્રી અને ૪ વર્ષના નિર્દોષ બાળક સહિત કુલ ૪ લોકોના ઘટનાસ્થળે જ મોત નિપજ્યાં હતાં. જ્યારે અકસ્માતમાં ગંભીર રીતે ઘવાયેલા અન્ય લોકોને તાત્કાલિક મહેસાણા સિવિલ હોસ્પિટલ ખસેડવામાં આવ્યા હતાં. જ્યાં સારવાર દરમિયાન ૭૫ વર્ષીય મંથરાદેવીનું મોત નીપજતા કુલ મૃત્યુઆંક ૬ થયો હતો. મૃતકોમાં

રામલાલ લખાજી કુમાવત, કોમલ મદનલાલ કુમાવત, કૈલાશભાઈ રામલાલ કુમાવત, ૪ વર્ષીય આયુષ્ય મદનલાલ કુમાવત અને મંથરાદેવી પારામજી કુમાવતનો સમાવેશ થાય છે. બીજી તરફ ગાડીના ચાલક સહિત અન્ય છ વ્યક્તિઓ નશ્રાભાઈ, જમનીદેવી, પડબીદેવી, રહેશ અને મમતાબેનની હાલત ગંભીર છે. અકસ્માતને પગલે હાઈવે પર ટ્રાફિક જામનાં દ્રશ્યો સર્જાયાં હતાં અને સ્થાનિક પોલીસ તેમજ રાહદારીઓએ બચાવ કામગીરી હાથ ધરી હતી. કુલ ૫ લોકોના મોતથી કુમાવત પરિવારમાં માતમ છવાઈ ગયો છે.

સુરતમાં બિલ્ડર તુષાર ઘેલાણી આપઘાત મામલે બ્લેકમેઈલ કરનારી મહિલા મિત્રની અટકાયત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: સુરતના જાણીતા બિલ્ડર તુષાર ઘેલાણી આપઘાત કેસમાં પરિવારે તેમની મહિલા મિત્ર પૂનમ ભાદોરિયા પર માનસિક તાસ અને બ્લેકમેઈલિંગ કરવાનો આરોપ લગાવ્યો હતો. પોલીસ તપાસમાં પણ બ્લેકમેઈલિંગ અને મિલકતો પડાવી લેવાની વિગતો પ્રકાશમાં આવી હતી. અંતે ઉમરા પોલીસે બિલ્ડરને આપઘાત માટે મજબૂર કરવાના આરોપસર પોલીસે મહિલા મિત્ર સામે ગુનો નોંધી તેની અટકાયત કરી હતી. પોલીસ તપાસમાં તુષાર ઘેલાણીએ જોલી ઓફેંડ ખાતે આવેલી અંદાજે ૧.૦૬ કરોડ રૂપિયાની કિંમતની બે દુકાનો કોઈ પણ પ્રકારની બેંકિંગ ટ્રાન્ઝેક્શન વગર પૂનમબેનના નામે ટ્રાન્સફર કરી દીધી હતી. આ મિલકત ટ્રાન્સફરનો વ્યવહાર ઓગસ્ટ ૨૦૨૫માં થયો હતો, જોકે આ મામલે કોઈ સત્તાવાર નાણાકીય હિસાબ અથવા ટ્રાન્સફર રકમની નોંધ બેંકિંગ સિસ્ટમમાં જોવા મળી નથી. જોકે આ બે દુકાનોના દસ્તાવેજ પર પૂનમનું નામ હતું, પણ આ દુકાનોની લેટી-ટેટી મામલે

તુષાર ઘેલાણીને એક પણ રૂપિયો મળ્યો ન હતો. તુષાર તેની મહિલા મિત્ર પૂનમ ભાદોરિયાથી છુટકારો મેળવવા માગતા હતા, પરંતુ તે પોણી છોડતી ન હતી. વળી, દીકરીના લગ્નમાં આ પૂનમ ભાદોરિયાએ હોબાળો કરવાની પણ ધમકી આપી હતી, આથી તુષાર ઘેલાણીએ બદનામી થવાના ડરને કારણે આપઘાત કર્યો હતો. અંતે ઉલ્લેખનીય છે કે, ૧લી ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૬ના રોજ સુરતના ઉમરા વિસ્તારમાં રહેલા બિલ્ડર તુષાર ઘેલાણીએ પોતાની પાસે રહેલી લાઇસન્સવાળી રિવોલ્વરથી પોતાની જાતને ગોળી મારી દીધી હતી, જે બાદ તેઓને તાત્કાલિક સારવાર અર્થે હોસ્પિટલ ખસેડાયા હતા, જ્યાં ૫મી ફેબ્રુઆરીના રોજ ફરજ પરના ડોક્ટરોએ તેઓને મૃત જાહેર કર્યા હતા. જે બાદ આ સમગ્ર મામલાને લઈ મૃતક બિલ્ડર તુષાર ઘેલાણીના પરિવારે એક પૂનમ નામની મહિલા પર સમગ્ર બનાવના આરોપો લગાવી એક્સાઇઝર નોંધાવી હતી.

કીર્તિ પટેલના ત્રાસથી જૂનાગઢના યુવકનો આપઘાતનો પ્રયાસ, ત્રીજો ગુનો નોંધાયો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: વિવાદાસ્પદ કીર્તિ પટેલ દ્વારા જૂનાગઢના મૂળીકુંડમાં સ્નાન કરવાનું પ્રકરણ હજુ તાજું જ છે ત્યારે જૂનાગઢના યુવક અબજલ સીડાએ કીર્તિ પટેલ અને તેની ટોળકીના ત્રાસથી કિનાઈલ ગટગટાવી આપઘાતનો પ્રયાસ કર્યો હતો. પોલીસે આ મામલે કીર્તિ પટેલ સહિત ૫ લોકો વિરુદ્ધ ગુનો નોંધ્યો હતો. મળતી વિગત મુજબ કીર્તિ પટેલે શિવરાત્રી મેળા દરમિયાન સાથુ-સંતો અને ધર્મ વિરુદ્ધ કરવામાં આવેલી

ટિપ્પણીઓનો વિરોધ કરતો આ જૂનાગઢના યુવક અબજલ સીડાએ એક વીડિયો બનાવ્યો હતો. આ વીડિયોથી ઉછેરાયેલી કીર્તિ પટેલે, દિવ્યા સાવલાણી, જશાલવિંહ, હનુ યાવડા અને વિરમ મેવાડા સહિત ચાર યુવકો સાથે મળીને જૂનાગઢના યુવકને સોશયલ મીડિયાના માધ્યમથી દબાણ લાવવાનું શરૂ કર્યું હતું. આ ટોળકીએ યુવક પાસે વીડિયો હટાવવાના બદલામાં ૨૦ લાખ રૂપિયાની તોતિંગ ખંડણી માંગી હોવાના અને એટલું જ નહીં, જો માગણી પૂરી ન થાય તો તેને ખોટા બળાટકારના કેસમાં ફસાવી

દેવાની અને જાનથી મારી નાખવાની પણ ધમકી આપી હતી. કીર્તિ પટેલ અને તેના સાગરીતો દ્વારા સતત આપવામાં આવતી ધમકીથી અબજલ સીડા અત્યંત ડરી ગયો હતો. માનસિક તણાવમાં આવી ગયેલા આ યુવકે આ આત્મઘાતી પગલું ભર્યું હતું, જોકે સદનસીબે યુવકને સમયસર સારવાર મળી રહેતા તેનો જીવ બચી ગયો હતો. જૂનાગઢની ઉદ્યોગગર પોલીસે પીડિત યુવકની ફરિયાદ બાદ કીર્તિ પટેલ સહિત પાંચેય આરોપીઓ વિરુદ્ધ વિવિધ કલમો હેઠળ ગુનો દાખલ કર્યો હતો.

અમદાવાદમાં હિન્દુ લગ્ન સમારંભમાં તોફાન મચાવનાર સાતને પોલીસે પકડ્યા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: શહેરના વોરલા રોજા વિસ્તારમાં એક હિન્દુ લગ્ન સમારંભમાં લાઉડસ્પીકરના વોલ્યુમ મામલે બે કોમી જૂથ વચ્ચે ઘર્ષણ થયું હતું. શહેરકોટડા પોલીસ સ્ટેશનના અધિકારક્ષેત્રમાં આ ઘટના નોંધાઈ હતી. લાઉડસ્પીકરના ઊંચા અવાજ મામલે શરૂ થયેલી

બોલાચાલી ઉગ્ર થતા બન્ને જૂથ એકબીજા સાથે બાબડી પડ્યા હતા. ત્યારબાદ એક ટોળાએ કથિત રીતે પથ્થરમારો કર્યો હતો અને ઘાડનું પણ નુકસાન પહોંચાડ્યું હતું. અચાનક શરૂ થયેલા આ તોફાનોએ લગ્ન સમારંભનો માહોલ તણાવગ્રસ્ત બનાવી દીધો હતો. ઘટનાની જાણ થતાં શહેરકોટડા પોલીસ ઠોડી

હતી અને સ્થિતિ નિયંત્રણમાં લાવી હતી. પોલીસે ઘટનાની સમૂળગી તપાસ શરૂ કરી હતી અને બન્ને પક્ષ તરફથી ફરિયાદો નોંધી આગળની કાર્યવાહી શરૂ કરી હતી. હાલમાં એક સગીર સહિત સાતની અટકાયત કરવામાં આવી હતી, બન્ને જૂથ સામે ગુનો નોંધવામાં આવ્યો હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

બેન્કો, સરકારી સંસ્થાઓ પર તવાઈ, સ્ટેમ્પ ડ્યૂટી ભરી નહીં હોય તો ૧૦ હજારનો દંડ ગોલ્ડ પેસ્ટ કેપ્સ્યુલ્સ ગળી ગયેલા બે પ્રવાસી અમદાવાદ એરપોર્ટ પર પકડાયા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ગુજરાત સરકારના મહેસૂલ વિભાગના ૨૦૨૬ના જાહેરનામાના અનુક્રમણને સુપરિન્ટેન્ડન્ટ ઓફ સ્ટેમ્પસ અને નોંધણી સર નિરીક્ષકની કચેરી દ્વારા મહત્વનું જાહેરનામું બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું. જે મુજબ સરકારી કચેરીઓ, સ્થાનિક સ્વરાજ્ય સહિતની અર્થ સરકારી સંસ્થાઓ, બેન્કો, નોન બેન્કિંગ ફાઇનાન્સિયલ કોર્પોરેશન વિગેરેએ પોતાના હક હોય તેવા દસ્તાવેજમાં યોચ્ય

સ્ટેમ્પ ડ્યૂટી ભરી નહીં હોય તો જે તે સંસ્થા પાસેથી ૧૦ હજાર રૂપિયાનો દંડ વસૂલવાનો નિર્ણય કરવામાં આવ્યો છે. અંતે ઉલ્લેખનીય છે કે, અગાઉ ૨ ફેબ્રુઆરીના જાહેરનામામાં સરકારી કચેરીઓ, અર્થ સરકારી સંસ્થાઓ સહિતના બોર્ડ-નિગમ, સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓ, ખાનગી, સહકારી અને સરકારી બેન્કો, નોન બેન્કિંગ ફાઇનાન્સિયલ કોર્પોરેશન વિગેરેએ પોતાના હક હોય તેવા દસ્તાવેજમાં યોચ્ય

દસ્તાવેજની મિલકત જે જિલ્લામાં હશે તે જિલ્લાના કલેક્ટર દ્વારા ૧૦ હજાર રૂપિયા સુધીનો દંડ ફટકારવામાં જે તે સંસ્થાને ફટકારવામાં આવશે. સ્ટેમ્પસ કચેરી દ્વારા નાયબ કલેક્ટર સ્ટેમ્પ ડ્યૂટી તંત્રની કચેરીઓને જિલ્લાની તમામ સરકારી, સહકારી અને ખાનગી બેન્કો અને જે તે સંસ્થા-કચેરીમાં દસ્તાવેજ રજૂ થતા હોય તે તમામને પણ મહેસૂલ વિભાગનું જાહેરનામું મોકલી આપવા જણાવવાનું હતું. તે ઉપરાંત નગરપાલિકાની

તમામ કચેરીના પ્રાદેશિક કમિશનરો, વીજ કંપનીઓ, પ્રવાસન નિગમ, જીએનએફસી, જીએસએફસી, એસટી નિગમ, ગો સેવા અને ગોચર વિકાસ બોર્ડ સહિત અનેક સરકારી સંસ્થાઓ અન્ય બોર્ડ-નિગમ વિગેરેને પણ કચેરી દ્વારા નકલ મોકલવામાં આવી છે. જે-તે સંસ્થાઓના બીજા વર્ગના અધિકારીને દસ્તાવેજ પર સ્ટેમ્પ ડ્યૂટી ચુકવવા હોવાની ખરાબ કરવા માટે નિમણૂક કરવા સૂચના આપવામાં આવી છે.

ગળી હતી. પ્રાથમિક ખુલાસાઓ સૂચવે છે કે બંનેએ સામૂહિક રીતે લગભગ ૨૫૦ ગ્રામ સોનાની પેસ્ટનું સેવન કર્યું હતું. એક મુસાફરે આશરે ૧૫૦ ગ્રામ સોનાની પેસ્ટ આપ્યા હતા. પ્રવાસીઓની શંકાસ્પદ વર્તણૂકના પગલે તેમની પૂછપરછ કરતા તેમણે ગોલ્ડ પેસ્ટ કેપ્સ્યુલ્સ ગળી લીધી હોવાનું બહાર આવ્યું હતું. અબુધાબીથી અમદાવાદ આવેલા બંને પ્રવાસીને એર ઈન્ટેલિજન્સ યુનિટે રોક્યા હતા અને તેમની સઘન પૂછપરછ કરી હતી. તેમના સામાનના ચેકિંગમાં કંઈ જ બહાર આવ્યું ન હતું, પરંતુ તેમના શરીરનું ચેકઅપ કરતા તેમના પેટમાં કોઈ વસ્તુ હોવાનું જણાવ્યું હતું. સઘન પૂછપરછ બાદ તેમણે સ્વીકાર્યું હતું કે ગોલ્ડ પેસ્ટવાળી કેપ્સ્યુલ્સ તેમણે ગળી હતી.

બે મહિનામાં રેલવે યેન પુલિંગના ૪૪૯ કેસ નોંધાયા, ૪૮,૭૦૦ રૂપિયાનો દંડ વસૂલાયો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: અમદાવાદ રેલવે મંડળમાં માત્ર અઢી મહિનામાં યેન પુલિંગની ૪૮૪ ઘટના નોંધાઈ હોવાનું રેલવેએ જણાવ્યું હતું, જેમાંથી ૪૪૯ ઘટનામાં કેસ નોંધવામાં આવ્યા હતા, જ્યારે બાકીના કેસોમાં પ્રાથમિક તપાસ બાદ કાનૂની કારણોસર કેસ નોંધવામાં આવ્યા નહોતા. આ કેસોમાં કાર્યવાહી કરતાં રેલવે સુરક્ષા દળ દ્વારા ૪૦૮ વ્યક્તિઓની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી તેમજ રૂ. ૪૮,૭૦૦નો દંડ વસૂલવામાં આવ્યો હતો. ડિસેમ્બર ૨૦૨૫થી ૧૯ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૬ સુધી સ્ટેશન સ્તરે અમદાવાદ, સાબરમતી, મણિગર, મહેસાણા, વિરમગામ અને ગાંધીધામ ખાતે એલામ યેન પુલિંગની ઘટનાઓ તુલનાત્મક રીતે વધુ નોંધાઈ હતી.

૧૩ કરોડ રૂપિયાના સાયબર ફોડના ગુનામાં બહુચરાજી એપીએમસીના ડિરેક્ટરની ધરપકડ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: દેશભરમાં અંદાજે ૧૩ કરોડથી વધુની સાયબર ફોડ આચરનારી ગંગના મુખ્ય સૂત્રધાર અને બહુચરાજી એપીએમસીમાં છેલ્લા ૫ વર્ષથી ડિરેક્ટર હિરેન પટેલની સુરત સાયબર કાર્ટમ બ્રાન્ચે ધરપકડ કરી હતી. સાયબર ફોડના ગુનામાં છેલ્લા ત્રણ મહિનાથી ભાગતે ફરતો આરોપી હિરેન પટેલ સુરતના વરાછા ઉમિયાધામ વિસ્તારમાં છુપાયો હોવાની સુરત કાર્ટમ બ્રાન્ચને બાતમી મળી હતી. આ બાતમીના આધારે પોલીસે વોચ ગોઠવીને હિરેન પટેલને ઝડપી પાડ્યો હતો. સુરત કાર્ટમ બ્રાન્ચે હિરેન પટેલને કબજો બહુચરાજી પોલીસને સોંપવાની તજવીજ હાથ ધરી છે. મળતી વિગત મુજબ, સુરત પોલીસને જાણવા મળ્યું હતું કે, હિરેન પટેલે ગેરકાયદે નાણાકીય લાભ મેળવવાના હેતુથી પત્ની પ્રેમિલા પટેલના

નામે મહેસાણા અર્બન બેંકની બહુચરાજી શાખામાં સેવિંગ એકાઉન્ટ ખોલાવ્યું હતું. આ ખાતામાં દેશભરના અલગ અલગ રાજ્યોમાંથી સાયબર ફોડનો ભોગ બનેલા લોકોનાં નાણાં જમા કરાવવામાં આવતા હતા. હિરેન પટેલ પોતે આ નાણાં ચેક દ્વારા ઉપાડી લેતો હતો. પત્નીના ખાતામાંથી અંદાજે ૧૬.૬૮ લાખ રૂપિયા રોકડ ઉપાડી અંગત ઉપયોગમાં લીધા હતા. મહેસાણા જિલ્લાના બહુચરાજી પોલીસ સ્ટેશનમાં નોંધાયેલી આરોપી બહુચરાજી તાલુકાના ડેડાણા ગામનો રહેવાસી છે અને હાલ મહેસાણાના રાધનપુર રોડ પર રાધે કિર્તન ફેલ્ટમાં રહે છે. તે એપીએમસીમાં 'પટેલ હિરેનકુમાર લક્ષ્મણભાઈ એન્ડ કંપની'ના નામે વેપારની પેઢી ધરાવે છે. તેની સામે ગુજરાત, મહારાષ્ટ્ર, કર્ણાટક, આંધ્ર પ્રદેશ, પશ્ચિમ બંગાળ, તમિલનાડુ, ઝારખંડ અને

હરિયાણા જેવાં રાજ્યોમાં ૨૧થી વધુ પોલીસ ફરિયાદ નોંધાઈ છે. જેમાં સૌથી મોટું ફોડ મુંબઈ સાઉથ સાયબર કાર્ટમમાં નોંધાયેલું છે. જે અંદાજે ૫.૮૮ કરોડનું છે. આરોપીએ દેશભરમાં ૧૧.૯૩ કરોડ અને સુરતમાં પણ કોલોન આધાર્યું છે. આ ઉપરાંત હિરેન પટેલ સામે મહેસાણામાં ૧૨ લાખ રૂપિયાના બે અલગ અલગ ચેક રિટર્નના કેસ પણ ચાલી રહ્યા છે. આ ગુનામાં આરોપીની પત્ની પ્રેમિલા પટેલની બેચરાજી પોલીસે ૨૦૨૬ના રોજ ધરપકડ કરી હતી. હાલમાં તેની પત્ની પાટણની સુજનીપુર જેલમાં બંધ છે. હિરેન પટેલે પકડાઈ જવાની બીક મહેસાણાની સેશન્સ કોર્ટમાં આગોતરા જામીન અરજી કરાવી દીધી હતી. પરંતુ કોર્ટે જામીન અરજી અરજી દીધી હતી. જામીન ના મળતા તે સુરતમાં છુપાયો હતો.

ગળી હતી. પ્રાથમિક ખુલાસાઓ સૂચવે છે કે બંનેએ સામૂહિક રીતે લગભગ ૨૫૦ ગ્રામ સોનાની પેસ્ટનું સેવન કર્યું હતું. એક મુસાફરે આશરે ૧૫૦ ગ્રામ સોનાની પેસ્ટ આપ્યા હતા. પ્રવાસીઓની શંકાસ્પદ વર્તણૂકના પગલે તેમની પૂછપરછ કરતા તેમણે ગોલ્ડ પેસ્ટ કેપ્સ્યુલ્સ ગળી લીધી હોવાનું બહાર આવ્યું હતું. અબુધાબીથી અમદાવાદ આવેલા બંને પ્રવાસીને એર ઈન્ટેલિજન્સ યુનિટે રોક્યા હતા અને તેમની સઘન પૂછપરછ કરી હતી. તેમના સામાનના ચેકિંગમાં કંઈ જ બહાર આવ્યું ન હતું, પરંતુ તેમના શરીરનું ચેકઅપ કરતા તેમના પેટમાં કોઈ વસ્તુ હોવાનું જણાવ્યું હતું. સઘન પૂછપરછ બાદ તેમણે સ્વીકાર્યું હતું કે ગોલ્ડ પેસ્ટવાળી કેપ્સ્યુલ્સ તેમણે ગળી હતી. પ્રાથમિક ખુલાસાઓ સૂચવે છે કે બંનેએ સામૂહિક રીતે લગભગ ૨૫૦ ગ્રામ સોનાની પેસ્ટનું સેવન કર્યું હતું. એક મુસાફરે આશરે ૧૫૦ ગ્રામ સોનાની પેસ્ટ આપ્યા હતા. પ્રવાસીઓની શંકાસ્પદ વર્તણૂકના પગલે તેમની પૂછપરછ કરતા તેમણે ગોલ્ડ પેસ્ટ કેપ્સ્યુલ્સ ગળી લીધી હોવાનું બહાર આવ્યું હતું. અબુધાબીથી અમદાવાદ આવેલા બંને પ્રવાસીને એર ઈન્ટેલિજન્સ યુનિટે રોક્યા હતા અને તેમની સઘન પૂછપરછ કરી હતી. તેમના સામાનના ચેકિંગમાં કંઈ જ બહાર આવ્યું ન હતું, પરંતુ તેમના શરીરનું ચેકઅપ કરતા તેમના પેટમાં કોઈ વસ્તુ હોવાનું જણાવ્યું હતું. સઘન પૂછપરછ બાદ તેમણે સ્વીકાર્યું હતું કે ગોલ્ડ પેસ્ટવાળી કેપ્સ્યુલ્સ તેમણે ગળી હતી.

એઆઈ મુદ્દે વિરોધ પ્રદર્શન સમયે રાજકોટમાં કોંગ્રેસ-ભાજપ આમનેસામને

(તસ્વીર- પ્રવીણ શેઠાણી, રાજકોટ)

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: દિલ્હીમાં આયોજિત એઆઈ સમિટ મુદ્દે કોંગ્રેસના નેતા રાહુલ ગાંધીએ કરેલા વિરોધ બાદ ગુજરાતમાં પણ વિરોધ પ્રદર્શનો થયાં હતાં. અમદાવાદ, સુરત સાથે રાજકોટમાં પણ ભાજપ રાહુલ ગાંધીનો વિરોધ કર્યો હતો. બન્ને બાજુથી થયેલા વિરોધ વચ્ચે રાજકોટમાં ભાજપ અને કોંગ્રેસના કાર્યકર્તાઓ આમને સામને આવી ગયા હતા.

સ્થિતિ વણસે તે પહેલા પોલીસે લગભગ ૫૦ જેટલા કાર્યકર્તાની અટક કરી હોવાનું સૂત્રો દ્વારા જાણવા મળ્યું હતું. દિલ્હીમાં રાહુલ ગાંધીના એઆઈ મુદ્દાને નિવેદન બાદ રાજકોટ સહિત ગુજરાતમાં ઠેર ઠેર ભાજપે વિરોધ વ્યક્ત કર્યો હતો. જિલ્લા પંચાયત વચ્ચે રાજકોટમાં ભાજપ અને કોંગ્રેસના કાર્યકર્તાઓ આમને સામને આવી ગયા હતા.

સૂત્રોચ્ચાર કરતા બન્ને પક્ષના કાર્યકરો વચ્ચે ઘર્ષણ થયું હતું. અહીં ધક્કામુક્કી પણ થઈ હતી. અહીં મૂકેલા બેરિકેડ્સ ઉપર પણ અમુક કાર્યકર્તાઓ ચડી ગયા હતા. જોતજોતામાં બન્ને પક્ષના કાર્યકરો વચ્ચે ઘર્ષણ વધતા પોલીસે મામલો વ્યક્ત કર્યો હતો. જિલ્લા પંચાયત ૫૦ જેટલા કાર્યકર્તાની ધરપકડ કરી હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું.

એક જ વર્ષમાં રાજકોટમાં ૧૧,૦૦૦ હજાર નવા જીએસટી નંબર નોંધાયા, ૯,૫૦૦ રદ થયા

અમદાવાદ: સૌરાષ્ટ્રનું પાટનગર રાજકોટ વેપાર-વંધા માટે જાણીતું છે. નાના-મોટા ઉદ્યોગો, કારખાના, મેન્યુફેક્ચરિંગ યુનિટ સાથે અહીં ઈ-કોમર્સના પ્રોજેક્ટ્સ પણ લોકો હાથ ધરી રહ્યા છે. શહેરમાં જોવા મળતી રોજગારી-વંધાની તકોનું પ્રમાણપત્ર એ છે કે શહેરમાં એક જ વર્ષમાં નવા ૧૧,૦૦૦ જીએસટી નંબર નોંધાયા હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

રાજકોટ ડિવિઝનમાં સુરેન્દ્રનગર, મોરબી, વાંકાનેર, હળવદ તાલુકાનો સમાવેશ થાય છે. ડિસેમ્બર ૨૦૨૪થી ડિસેમ્બર ૨૦૨૫ સુધીમાં ૧.૩૮ લાખ કરદાતાઓ નોંધાયા હોવાનું પણ અહેવાલોએ જણાવ્યું હતું. જો કે વિવિધ કારણોસર એક વર્ષમાં ૯,૫૦૦ જેટલા જીએસટી નંબર રદ પણ કરવામાં આવ્યા હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. જેમાં ૪૦૦૦ જેટલા નંબરો વેપારીઓએ રદ કરાવ્યા છે જ્યારે ૨૦૦૦ જેટલા નંબરો દુકાનદારોએ નિયમોનો ભંગ કર્યો હોવાથી રદ કરવામાં આવ્યા છે.

અમરેલીની સિવિલ હોસ્પિટલમાં હંગામો, મહિલાનું મોત થતાં પરિવારજનોનો હોબાળો

અમદાવાદ: અમરેલી શહેરમાં આવેલી સિવિલ હોસ્પિટલમાં સારવાર માટે આવેલી મહિલાનું મોત થતા પરિવારે હોસ્પિટલના સ્ટાફ પર આક્ષેપો કર્યા હતા અને હોબાળો મચાવ્યો હોવાનું બહાર આવ્યું હતું. અહીં હોસ્પિટલમાં બોટાદ જિલ્લાના વતની ભનીબેન મણદુરિયા નામની મહિલા ગભાશયની કોથળી કાઢવા દાખલ થઈ હતી. જોકે ઓપરેશન બાદ તેનું મોત થતા પરિવારજનોમાં રોષ જોવા મળ્યો હતો અને તેમણે તબીબો અને

હોસ્પિટલ સ્ટાફની બેદરકારીના આક્ષેપો કર્યા હતા. ઘટના બાદ કોંગ્રેસના મહિલા નેતા જેનીબેન કુમ્મર પણ અહીં આવ્યાં હતાં અને પરિવારની વાત સાંભળી હતી અને યોગ્ય તપાસની માગણી કરી હતી. દરમિયાન સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે હોસ્પિટલ સુપરિન્ટેન્ડેન્ટે યોગ્ય તપાસની ખાતરી આપી હતી. મોતનું કારણ જાણવા માટે મૃતદેહ ભાવનગર ખસેડાયો હતો, જ્યાં પેનલ પોસ્ટ મોર્ટમ કરવામા આવશે, તેવી માહિતી સૂત્રોએ આપી હતી.

સુરેન્દ્રનગરમાં હનીટ્રેપમાં એક જમીન દલાલને ફસાવી એક કરોડ પડાવનારા પકડાયા

અમદાવાદ: સુરેન્દ્રનગરમાં એક જમીન દલાલને પ્રેમજાળમાં ફસાવી હનીટ્રેપમાં ફસાવી એક કરોડ રૂપિયા પડાવી લેનારી ગેંગને પોલીસે ઝડપી પાડી હતી. ચાર આરોપી અને ૩.૭૨ લાખનો માલ જપ્ત કર્યો હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. ઘટનાની મળતી વિગતો અનુસાર

સાણંદના જમીન દલાલને જમીન જોવાના મામલે બોલાવવામાં આવ્યા હતા. દરમિયાન એક યુવતી પણ હાજર હતી અને તેની મોહજાળમાં દલાલ ફસાવા હતા. દલાલ સાથેના સંબંધોના વીડિયો ઉતાર્યા બાદ આરોપીએ દલાલ પાસેથી એક કરોડ જેવી રકમ પડાવી

લીધી હતી. અંતે દલાલે સુરેન્દ્રનગર સિટી બી ડિવિઝનમાં ફરિયાદ નોંધાવી હતી. પોલીસે આ કેસમાં ચાર આરોપીની ધરપકડ કરી હતી અને બે ફરાર આરોપીને ઝડપવા કાર્યવાહી હાથ ધરી હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું.

ભાવનગર પરોલ ફર્લો સ્કવોડ દ્વારા વિદેશી દારૂની ૨૩૦૪ બોટલ સહિત ₹૧૨,૧૧,૧૩૬નો મુદ્દામાલ જપ્ત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભાવનગર: જિલ્લા પોલીસ વડા નિતેશ પાંડેની સૂચના અને માર્ગદર્શન હેઠળ જિલ્લામાં દારૂબંધીના કાર્યક્રમના કડક અમલ માટે પરોલ ફર્લો સ્કવોડ સતત કાર્યરત છે. આ અંતર્ગત ભાવનગર પરોલ ફર્લો સ્કવોડને ભાતમી મળી હતી કે એક કારમાં વિદેશી દારૂનો મોટો જથ્થો ભાવનગર તરફ આવી રહ્યો છે. આ ખાતમીના આધારે ભાવનગર-રાજકોટ હાઈવે પર રાજપરા ખોડિયાર મંદિર પાસે વોચ ગોઠવવામાં આવી હતી. શંકાસ્પદ કારને અટકાવવાનો પ્રયાસ કરતા ચાલકે ગાડી ભગાવી હતી, પરંતુ ટીમે પોછો કરી વરતેજ રેલવે કોસિંગ પાસે કારને આંતરી લીધી હતી. પોલીસની તપાસ દરમિયાન કારમાંથી ભારતીય બનાવટના વિદેશી દારૂની કુલ ૨૩૦૪ બોટલ મળી આવી હતી. દારૂની કિંમત રૂ. ૩,૪૬,૧૩૬, કારની કિંમત રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦ સહિત રૂ. ૧૨,૧૧,૧૩૬નો મુદ્દામાલ કબજે કરવામાં આવ્યો હતો. પોલીસે સ્થળ પરથી બે શખસની ધરપકડ કરી હતી, જેમાં મગનરામ

(તસ્વીર- વિપુલ કિશાણી, ભાવનગર)

બાબુલાલ ભાદુ (રહે. બાડમેર, રાજસ્થાન), જીતારામ ભોગીરામ પવાર (રહે. બાડમેર, રાજસ્થાન) અને જ્યારે કિશન મોહનલાલ ખટીક (રહે. બાડમેર, રાજસ્થાન), મનોહર ઉર્ફે મનુ (રહે. સાંચોર) અને ધનશ્યામ ઉર્ફે ધનો સાંખલા (રહે. શિહોરી, જી. બનાસકાંઠા) ને ઝડપી લેવા તજવીજ

હાથ ધરી છે. આ કામગીરીમાં પરોલ ફર્લો સ્કવોડના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ જોડાયા હતા. તમામ આરોપીઓ વિરુદ્ધ વરતેજ પોલીસ સ્ટેશનમાં પ્રોસિયુટિશન એક્ટ હેઠળ ગુનો દાખલ કરી આગળની કાયદેસરની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી છે.

અંજારના ભીમાસર-વરસામેડી વચ્ચે ટ્રક અને સ્કૂટર વચ્ચે સર્જાયેલા અકસ્માતમાં બે લોકોનાં મોત

ભુજ: કચ્છમાં જીલ્લા માર્ગ અકસ્માતોનો વણથંભ્યો સિલસિલો યથાવત્ રહેતો હોય તેમ અંજાર તાલુકાના ભીમાસરથી વરસામેડી તરફ જતા માર્ગ ઉપર પૂરપાટ દોડતા ટ્રકે એક સ્કૂટરને હડકેટમાં લેતાં ભલા રથજીભાઈ નાયકનું ઘટનાસ્થળે જ કમકમાટીભર્યું મોત નીપજ્યું હતું, જ્યારે સુરેશ હરિ પરમારે સારવાર દરમ્યાન ઘમ તોડી દીધો હતો. પ્રાપ્ત વિગતો મુજબ, વરસામેડીની બાગેશ્રી-૧ સોસાયટીમાં રહેનાર સુરેશ

પરમાર તથા ભલા નાયકને ગત તા. ૧૬-૨ના રાત્રિના અરસામાં અકસ્માત નડ્યો હતો. તેઓ બંને સ્કૂટર ઉપર સવાર થઇને ભીમાસરથી વરસામેડી તરફ જઈ રહ્યા હતા એ વેળાએ સામેથી ધસમસતી આવતી ટ્રકે તેમને હડકેટમાં લેતાં એકિટવા પર પાછળ બેઠેલા ભલાભાઈને ગંભીર ઇજાઓ પહોંચાં તેનું બનાવ સ્થળે જ મોત થયું હતું, જ્યારે સુરેશ પરમારનું ભુજની જી.કે. જનરલ હોસ્પિટલમાં મૃત્યુ થયું હતું.

ભાવનગરની ચિત્રા જીઆઈડીસીમાં ટાયર્સના ગોડાઉન-ફરસાણની ફેક્ટરીમાં ભીષણ આગ

ભાવનગર: શહેરના ઔદ્યોગિક વિસ્તાર ચિત્રા જીઆઈડીસીના ફરસાણના ગોડાઉનમાં આગ લાગતા અને ઘડીભરમાં વિકરાળ રૂપ ધારણ કરતા બાજુમાં જ આવેલ ટાયરના ગોડાઉનમાં આગ પ્રસરતા આ બેકાબૂ બની ગઈ હતી. ભાવનગર ફાયર બ્રિગેડ વિભાગની ત્રણેય ઝોનની ટીમ કામે લાગી ત્યારે કલાકોની ભારે જહેમત અને બે લાખ લીટર કરતા પણ વધુ પાણીનો છંટકાવ કરી કાબુ મેળવ્યો હતો. આગના આ બનાવ પ્રાપ્ત થતી માહિતી મુજબ ભાવનગરના ચિત્રા જીઆઈડીસી

વિસ્તારમાં સવારે અમૃત બેકરીની બાજુમાં આવેલ ફરસાણના ગોડાઉનમાં આગ લાગી હતી. આથી નજીક પડતી પશ્ચિમ ઝોનલની ફાયર બ્રિગેડની ટીમ દોડી ગઈ હતી. ફાયરની ટીમ સ્થળ પર પહોંચી ત્યાં સુધીમાં આગ વિકરાળ બની ગઈ હતી. સૌ પ્રથમ લક્ષ્મી ફરસાણના ગોડાઉનમાં આગ લાગી હતી અને તેને અડીને એક જ સંકુલમાં પાર્ટીશન કરીને ટાયરનું ગોડાઉન બનાવેલું છે. તેમાં આગ પ્રસરતા આગ ભીષણ બની હતી. જે.કે. ટાયર્સના ગોડાઉનમાં ટાયરોનો જથ્થો હોવાને કારણે આગે જોતજોતામાં વિકરાળ સ્વરૂપ ધારણ કરી લીધું હતું અને

ધુમાડાના ગોટેગોટા દૂર-દૂર સુધી જોવા મળ્યા હતા, ટાયરના કારણે આગ કાબુમાં લેવી મુશ્કેલ બની રહી હતી આથી ફાયર બ્રિગેડની પૂર્વ અને મધ્ય ઝોનની ટીમ ઘટના સ્થળે પહોંચી હતી અને ફાયર બ્રિગેડના તમામ કાફલાને સ્થળ પર પહોંચવા સૂચના અપાઈ હતી. એક પછી એક મારતી ગાડીએ ૧૧ ફાયર ફાયટર અને ૭૦ જેટલા કર્મચારીઓ બનાવ સ્થળે દોડી ગયેલા. ફાયર બ્રિગેડના સ્ટાફની ચાર કલાક ની જહેમત બાદ પછી આગ પર કાબુ મેળવી શકાયો હતો.

(તસ્વીર- વિપુલ કિશાણી, ભાવનગર)

મુંબઈ સમાચાર

ક્લાસિકાઈડ ધમાકા

આપના ઉત્તમ પ્રતિસાદને ધ્યાનમાં લઈ હવે **૩૧** મી માર્ચ, ૨૦૨૬ સુધી વિશેષ સ્કીમમાં ક્લાસિકાઈડ જાહેરાત નોંધાવો અને

વધારાની એક જાહેરાત મફત મેળવો

તેમજ ઉપરોક્ત મુદત દરમિયાન બધી જ ક્લાસિકાઈડ ડિસ્કવે જાહેરાતો (કલર અથવા B/W) સ્કીમના સ્પેશિયલ ભાવ રૂ. ૧૦૦/- પ્રતિ સ્કે. સે.મી. માં મેળવો

- ક્લાસિકાઈડ અને ક્લાસિકાઈડ ડિસ્કવે પર વધારાની મફત જાહેરાતની આ ઓફર લાગુ કરાશે.
- વધારાની મફત જાહેરાત કોઇપણ દિવસે છપાવી શકાશે.
- અન્ય બધા જ ભાવ અને નિયમો યથાવત રહેશે.

૧લી મે, ૨૦૧૩થી અમલમાં

ક્લાસિકાઈડ રેટ કાર્ડ

ડેઈલી અને વીકલી

ખાસ નોંધ: તમામ જાહેરખબરો નીચે દર્શાવેલ ભાવ અને શરતો પર સ્વીકારાશે

ગુપ્તતા અને એન્જીનું	રૂ. ૧૫૦ મિલિમ (મિલિમ ૧૦ શબ્દ)	રૂ. ૧૫.૦૦ શબ્દ દીઠ (એકોમિમ ૧૦૦ શબ્દ)
સંપૂર્ણ બોલ	રૂ. ૨૦૦ મિલિમ (એકોમિમ ૪ શબ્દ)	રૂ. ૨૦.૦૦ શબ્દ દીઠ
અબ હેડિંગ (બોલ)	રૂ. ૨૦૦ મિલિમ (એકોમિમ ૪ શબ્દ)	રૂ. ૨૦.૦૦ શબ્દ દીઠ
ક્લાસિકાઈડ ડિસ્કવે B/W	(મિલિમ ૨૧ સે. સે.મી.)	રૂ. ૨૦૦.૦૦ દર સે. સે. મી.
ક્લાસિકાઈડ ડિસ્કવે Colour	(મિલિમ ૨૧ સે. સે.મી.)	રૂ. ૩૦૦.૦૦ દર સે. સે.મી.

ક્લાસિક બોનાન્ડા સ્કીમ ક્લાસિકાઈડ અને ક્લાસિકાઈડ ડિસ્કવે માટે

૧લી મે, ૨૦૨૫ થી ૩૦મી એપ્રિલ, ૨૦૨૬ સુધી

સુકવર્ણી થયેલ જા.ખ.	સમય મર્યાદા
૪	૩૦ દિવસ
૫	૪૫ દિવસ
૧૫	૭૫ દિવસ
૨૩	૯૦ દિવસ
૩૬	૧૨૫ દિવસ
૫૭	૨૦૦ દિવસ
૮૩	૨૩૦ દિવસ
૧૨૨	૨૮૦ દિવસ
૧૮૦	૩૮૫ દિવસ
૩૭૦	૪૫૫ દિવસ

શરતો લાગુ

ઈમિગ્રેશનની દુનિયામાં સ્પેન અલગ

૨૧મી સદીમાં અને ખાસ કરીને અમેરિકાના પ્રેસિડન્ટ ટ્રમ્પના રાજમાં સમસ્યા એ છે કે અમેરિકનને કામ કરવા માટે બીજા દેશોના માણસોની જેને ઇમિગ્રન્ટસ કહેવાય છે તેની જરૂર પણ છે અને સાથોસાથ તેઓને નોકરી કરવા માટે વિઝા નથી આપવા અને જે કોઇ છે તેઓને પણ કોઇપણ બહાને દેશનિકાલ કરવા છે અને આ પરિસ્થિતિનો ભોગ બને છે અમેરિકાના મિડિયમ અને સ્મોલ એન્ટરપ્રાઇઝીસ. દુનિયામાં ઇમિગ્રન્ટસનો જો કોઇ એક દેશ હોય તો એ છે અમેરિકા અને આજે એ જ અમેરિકાને ઇમિગ્રન્ટસ નથી જોઇતા.

ટ્રમ્પની અમેરિકા ફર્સ્ટ પોલિસીના કારણે દ્વિતીય વિશ્વયુદ્ધ પછી પહેલીવાર દુનિયામાં સંકુલિત માનસ ફેલાવા લાગ્યું છે અને લોકો બીજા દેશના અને ક્યારેક તો એના જ દેશના પણ બીજા પ્રાંતના માણસોને ઘૂસણખોર ગણવા લાગે છે અને એકવાર જેમ કહેવાતું કે દુનિયા એક વિલેજ છે તે માન્યતા ભુલાવા લાગી છે અને જગત ટુકડાઓમાં વહેંચાવા લાગ્યું છે.

જ્યારે દુનિયાના મોટા ભાગના દેશો ઇમિગ્રન્ટને આવકારવા તૈયાર નથી. ખાસ કરીને અમેરિકા અને કંઈક અંશે જાપાન ત્યારે યુરોપનો એક દેશ છે જે ઇમિગ્રન્ટને ખુલ્લા દિલે આવકારી રહ્યું છે અને તે દેશનું નામ છે સ્પેન !

યુરોપના દેશોમાં સ્પેનમાં સૌથી ઓછો જન્મદર છે જેના કારણે સ્પેનની જનસંખ્યામાં વધારો જોવા મળતો નથી અને તેથી જ સ્પેનમાં કામ કરતા લોકોમાં સ્પેનના નાગરિકોની સંખ્યા પ્રમાણમાં ઓછી છે આ ગેપને પૂરો કરવા સ્પેન ઇમિગ્રન્ટને આવકારી રહ્યું છે.

સ્પેનની સરકારનું માનવું છે કે સ્પેન

કલ્ચર અને ભાષાનો પ્રભાવ હોય તેવી જ રીતે નોર્થ આફ્રિકાના દેશમાં પણ સ્પેનીશનો પ્રભાવ હતો તેમનો ઘણા વિદેશીઓ સ્પેનમાં ટૂરિસ્ટ વિઝા ઉપર આવીને ઓવરસ્ટે કરેલા છે તેઓને પણ એમનેસ્ટી સ્કીમને રેગ્યુલરાઇઝ કરી દેવામાં આવશે.

સ્પેને જે એમનેસ્ટી સ્કીમ આપેલી છે તેની પાછળનું લોજિક એવું છે કે આ ઇલીગલ ઇમિગ્રન્ટસ ને જો મેઇન સ્ટ્રીમમાં લાવવામાં આવશે તો તેના કારણે લો એન્ડ ઓર્ડરની સ્થિતિ મજબૂત થશે અને સાથે સરકારની કરવેરાની આવકમાં પણ વધારો થશે અને ખાસ કરીને જરૂરી મેનપાવર મળી શકે ઓક્ટોબર ૨૦૨૫થી ડિસેમ્બર ૨૦૨૫માં ૭૬૨૦૦ લોકોને નોકરીમાં રાખવામાં આવેલા તેમાંથી ૫૨૫૦૦ વિદેશી નાગરિકો હતા અને સ્પેનમાં છેલ્લાં ૧૮ વર્ષમાં સૌથી નીચો નોકરીમાં રાખવામાં આવેલા તેમાંથી ૫૨૫૦૦ વિદેશી નાગરિકો હતા અને સ્પેનમાં છેલ્લાં ૧૮ વર્ષમાં સૌથી નીચો બેરોજગારીનો દર છે.

યુરોપિયન યુનિયનના ૧૬ દેશોએ સ્પેનની એમનેસ્ટી સ્કીમની ટીકા કરી છે પણ સ્પેનની સરકારનું દૃઢ મંતવ્ય છે કે જ્યારે એક તરફ જન્મ દર બહુ જ ઓછો થઇ રહ્યો છે અને બીજી બાજુ જરૂર પૂરતો મેનપાવર ધંધા કે વ્યવસાયમાં ઉપલબ્ધ નથી અને બ્લુ કોલર અને સ્કીલ્ડ મેન પાવરની અછતને પૂરી કરવા માટે અને સ્પેનના આર્થિક વિકાસ માટે ઇમિગ્રન્ટને આવકારવા સિવાય કોઇ સોલ્યુશન નથી.

આમ સ્પેન તો અમેરિકાથી તદ્દન ઊલટી ચાલ ચાલી રહ્યું છે અને બીજી બાજુ પ્રેસિડન્ટ ટ્રમ્પ અમેરિકાને કઇ દિશામાં લઇ જઇ રહ્યાં છે તે સમજની બહાર છે જેમ કે ટ્રમ્પ પહેલાના સમયમાં જ્યારે અમેરિકા કોઇ બીજા દેશની

વિદેશી હૂંડિયામણની અનામતમાં ૮.૬૬ અબજ ડોલરનો ઉછળો

મુંબઈ: ગત તા. ૧૩ ફેબ્રુઆરીએ પૂરા થયેલા સપ્તાહે દેશની વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ૮.૬૬ અબજ ડોલર ઉછળીને નવી ૭૨.૫.૭૨ અબજ ડોલરની વિક્રમ સપાટીએ રહી હોવાનું રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાએ સાપ્તાહિક આંકડાકીય માહિતીમાં જણાવ્યું છે.

નોંધનીય બાબત એ છે કે આ પૂર્વેના સપ્તાહે દેશની વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ૬.૭૧૧ અબજ ડોલરના ઘટાડા સાથે ૭૧.૭.૦૬૪ અબજ ડોલરના સ્તરે રહી હતી.

જોકે, આ પૂર્વે ગત જાન્યુઆરી મહિનામાં દેશની વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ૭૨.૩.૭૭૪ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હોવાનું રિઝર્વ બેન્કે યાદીમાં ઉમેર્યું હતું.

દરમિયાન સમીક્ષા હેઠળના સપ્તાહમાં દેશની કુલ અનામતમાં બહોળો હિસ્સો ધરાવતી વિદેશી ચલણી અસ્કયામતો ૩.૫૫ અબજ ડોલર વધીને ૫૭૩.૬૦૩ અબજ ડોલરના સ્તરે રહી હતી.

નોંધનીય બાબત એ છે કે વિદેશી ચલણી અસ્કયામતોમાં ડોલર ઉપરાંત યુરો, પાઉન્ડ અને યેન સહિતના અન્ય મહત્વના ચલણો સામે રૂપિયામાં થયેલી વધઘટને પણ ધ્યાનમાં લેવામાં આવતી હોય છે.

વધુમાં સપ્તાહ દરમિયાન સોનાની અનામત ૪.૮૯ અબજ ડોલર વધીને ૧૨૮.૪૬૬ અબજ ડોલરના સ્તરે રહી હતી. તેમ જ ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ સાથેના સ્પેશિયલ ડ્રોઈંગ રાઈટ્સ ૧૦.૩ કરોડ ડોલર વધીને ૧૮.૮૨૪ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હતી તેમ જ ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ સાથેની અનામત પણ ૧.૮ કરોડ ડોલર વધીને ૪.૦૩૪ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હતી. ■

અમેરિકી સુપ્રીમ કોર્ટે ટ્રમ્પ ટેરિફ ગેરકાયદે ઠેરવી છતાં જુડીપીના કંટા અપેક્ષા કરતાં નબળા આપતા સપ્તાહના અંતે વૈશ્વિક સોના-ચાંદી ઊછળ્યાં

જવેલરો દ્વારા ઘડામણ અર્થમાં ડિસ્કાઉન્ટની ઓફર છતાં બેતરફી વધઘટમાં અથડાઈ ગયેલી માગ

ગત સપ્તાહના અંતે શુક્રવારે અમેરિકી સુપ્રીમ કોર્ટે પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ દ્વારા લાદવામાં આવેલી ટેરિફને ગરકાયદે ઠેરવી હતી, પરંતુ ટ્રમ્પે પોતાની પાસે ટેરિફ અંગેનો બેક અપ પ્લાન હોવાનું જણાવ્યું હતું. જોકે, વર્ષ ૨૦૨૫નાં ચોથા ત્રિમાસિકગણના જાહેર થયેલા અમેરિકાના જીડીપીના ડેટા બજારની ત્રણ ટકાની અપેક્ષા સામે માત્ર ૧.૪ ટકાની સપાટીએ રહ્યાના નિર્દેશો સાથે સપ્તાહના અંતે સોના અને ચાંદીના ભાવમાં અનુક્રમે ૧.૫ ટકાનો અને ૫.૮ ટકાનો ઉછળાવો આવ્યો હતો. જોકે, તે પૂર્વે વૈશ્વિક સ્તરે પ્રવર્તી રહેલા અમેરિકા-ઈરાન અને રશિયા તથા યુકેન વચ્ચેના ભૂરાજકીય તણાવને કારણે સપ્તાહ દરમિયાન વૈશ્વિક સોના-ચાંદીના ભાવમાં બેતરફી વધઘટ જોવા મળી હતી. તેમ જ વૈશ્વિક બજારને અનુસરતાં સ્થાનિક ઝવેરી બજારમાં પણ બન્ને કિંમતી ધાતુઓના ભાવ બેતરફી વધઘટે અથડાઈ ગઈ હતી.

ઈન્ડિયા બુલિયન એન્ડ જવેલર્સ એસોસિયેશનની આંકડાકીય માહિતી અનુસાર વેરાસહિત ધોરણે ૯૯૯ ટય સ્ટાન્ડર્ડ સોનાના ૧૦ ગ્રામદીઠ ભાવ આગલા સપ્તાહના અંતના ૧,૫૨,૭૬૫ના બંધ સામે સુધારાના અન્ડરટોને રૂ. ૧,૫૪,૦૮૦ની સપાટીએ ખૂલ્યા બાદ સપ્તાહ દરમિયાન નીચામાં રૂ. ૧,૫૧,૧૯૫ અને ઉપરમાં સપ્તાહના અંતે રૂ. ૧,૫૫,૦૬૬ના મથાળે બંધ રહ્યા હતા. આમ સપ્તાહ દરમિયાન ભાવમાં ૧.૫૦ ટકાનો અથવા તો રૂ. ૨૩૦૧નો ઉછળાવો નોંધાયો હતો. તે જ પ્રમાણે ૯૯૯ ટય ચાંદીના વેરાસહિત ધોરણે ભાવ આગલા સપ્તાહના અંતના કિલોદીઠ રૂ. ૨,૪૨,૪૩૩ના બંધ સામે નરમાઈના અન્ડરટોને રૂ. ૨,૩૯,૪૮૪ના મથાળે ખૂલ્યા બાદ સપ્તાહ દરમિયાન નીચામાં રૂ. ૨,૩૯,૯૫૫ અને ઉપરમાં સપ્તાહના અંતે રૂ. ૨,૫૦,૩૧૪ના મથાળે બંધ રહ્યા હતા. આમ ચાંદીમાં સાપ્તાહિક ધોરણે ૩.૧૨ ટકાનો અથવા તો રૂ. ૭૮૮૧નો ઉછળાવો નોંધાયો હતો.

એકંદરે સપ્તાહ દરમિયાન સોનામાં ભારે ચંચળતા રહેતાં લગ્નસરાની મોસમ હોવા છતાં અપેક્ષિત માગનો વસવસો રહ્યો હતો. જોકે, જવેલરો ગ્રાહકોને આકર્ષવા માટે મેર્કિંગ ચાર્જ સ અથવા તો ધડામણના અર્થમાં ડિસ્કાઉન્ટ ઓફર કરી રહ્યા હોવા છતાં માગ ખૂલતી ન હોવાનું નવી દિલ્હી સ્થિત એક જવેલરે જણાવ્યું હતું. આમ એકંદરે નિરસ માગને કારણે સ્થાનિકમાં ડીલરો સોનાના ભાવમાં વૈશ્વિક ભાવની સરખામણીમાં ઓસદીઠ ૧૮ ડોલર ડિસ્કાઉન્ટમાં

ડિસેમ્બરમાં રિઝર્વ બેન્કની ૧૦.૦૨ અબજ ડોલરની ચોખ્ખી વેચવાલી

મુંબઈ: વૈશ્વિક સ્તરે ભૂરાજકીય તણાવ અને ટેરિફની અનિશ્ચિતતાઓ વચ્ચે સ્થાનિક ફોરેક્સ માર્કેટમાં ભારે ચંચળતાનું વલણ રહ્યું હોવાથી અને ગબડતા રૂપિયાને નિયંત્રિત રાખવા માટે રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાએ ૧૦.૦૨ અબજ ડોલરની ચોખ્ખી વેચવાલી કરી હોવાનું રિઝર્વ બેન્કે એક યાદીમાં જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે આ સાથે જ સતત સાતમા મહિનામાં ડોલરમાં ચોખ્ખી વેચવાલી રહી છે.

રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાની માસિક આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત જૂન મહિનામાં

ઈન્વેસ્ટરોનો સતત બાહ્યપ્રવાહ રહ્યો હોવાથી ગત કેલેન્ડર વર્ષ ૨૦૨૫ના ઘણાં મહિનાઓમાં અને વર્ષ ૨૦૨૬ના જાન્યુઆરી મહિનામાં ડોલર સામે રૂપિયો ભારે દબાણ હેઠળ રહ્યો હતો. આ ઉપરાંત વેપાર ખાધ અને મૂડીગત બાહ્યપ્રવાહે ગબડતાં રૂપિયાને ઢાળ આપ્યો હતો.

સામાન્યપણે બજારમાં અકારણસર વધતી ચંચળતાને ડામવા માટે રિઝર્વ બેન્ક હાજર બજારમાં હસ્તક્ષેપ કરતી હોય છે. જોકે, આટલા ભારે હસ્તક્ષેપ હોવા છતાં ડોલર સામે રૂપિયો ૯૨ની એલિટાસિક નીચી સપાટીએ પહોંચ્યો હતો. ■

કો મોડિટી રમેશ ગોહિલ

આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત જાન્યુઆરી મહિનામાં સોનાના એક્સચેન્જ ટ્રેડ્ડ ફંડોમાં આંતરપ્રવાહ આગલા ડિસેમ્બર મહિનાની સરખામણીમાં બમણો થઈને રૂ. ૨૪૦.૪ અબજનો રહ્યો હતો.

વધુમાં સોનાના વૈશ્વિક અગ્રણી વપરાશકાર દેશ ચીન ઉપરાંત સિંગાપુર તથા હોંગકોંગની બજારો લ્યુનાર નવાં વર્ષની ઉજવણી નિમિત્તે બંધ રહ્યા હોવાથી એકંદરે વૈશ્વિક બજારમાં ગત સપ્તાહે કામકાજો પાંખાં રહ્યાના અહેવાલ હતા. એકંદરે વૈશ્વિક બુલિયન માર્કેટમાં ગત જાન્યુઆરી મહિનામાં ભારે ચંચળતા જોવા મળ્યા બાદ ગત સપ્તાહમાં ગુરુવાર સુધી કોન્સોલિડેશન જોવા મળ્યું હોવા છતાં ડોલર ઈન્વેક્સમાં મજબૂત વલણ અને એશિયાની ચીન સહિતની ઘણી બજારો લ્યુનાર નવા વર્ષની ઉજવણી માટે બંધ રહી હોવા છતાં અમેરિકા-ઈરાન વચ્ચેના ભૂરાજકીય તણાવને કારણે સલામતી માટેની માગને ટેકે સોનાના ભાવ ઓસદીઠ ૫૦૦૦ ડોલરની મનોવૈજ્ઞાનિક સપાટી જાળવી રાખવામાં સફળ રહ્યા હોવાનું એસએમસી ઈન્વેસ્ટમેન્ટ્સ એન્ડ એડવાઈઝર્સના વિશ્લેષકે જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે અમેરિકી ફેડરલ રિઝર્વ વ્યાજદરમાં કપાત અંગે સાવચેતીનું વલણ અપનાવે તેવી શક્યતાને ધ્યાનમાં લેતા સુધારો મર્યાદિત માત્રામાં જોવા મળ્યો હતો. જોકે, ગત શુક્રવારે અમેરિકાના જાહેર થયેલા ચોથા ત્રિમાસિક ગણનાના જીડીપીના ડેટા બજારની અપેક્ષા કરતાં નબળા આવ્યા હોવાથી હવે અમેરિકી ફેડરલ રિઝર્વ ભાવની નાણાનીતિ માટે અને અમેરિકી પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ ટેરિફ અંગે કેવું વલણ અપનાવે છે તેના પર બજારની મીટ છે.

તેમ છતાં અમારા મતાનુસાર આગામી સપ્તાહ દરમિયાન વૈશ્વિક કોમેક્સ વિભાગ પર સોનાના ઓસદીઠ

ભાવ ૪૮૮૦થી ૫૧૨૦ ડોલર આસપાસની અને ચાંદીના ભાવ ઓસદીઠ ૭૬ થી ૮૬ ડોલર આસપાસની રેન્જમાં રહે તેવી શક્યતા જણાય છે, જ્યારે સ્થાનિકમાં સોનાના ઓનલાઈન વાચદામાં ભાવ ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ. ૧,૪૯,૦૦૦થી ૧,૬૦,૦૦૦ની રેન્જમાં અને ચાંદીના વાચદામાં ભાવ કિલોદીઠ રૂ. ૨,૩૦,૦૦૦થી ૨,૭૬,૦૦૦ની રેન્જમાં રહે તેવી શક્યતા તેમણે વ્યક્ત કરી હતી.

ગત સપ્તાહના અંતે અમેરિકી સુપ્રીમ કોર્ટે ટ્રમ્પની ટેરિફને ગેરકાયદે ઠેરવવાની સાથે જ ટ્રમ્પે નવાં ટેરિફની જાહેરાત કરવામાં આવશે, એમ જણાવ્યું હોવા છતાં જીડીપીના ડેટા નબળાં આવ્યા હોવાથી સપ્તાહના અંતે ન્યૂયોર્ક મર્કન્ટાઈલ એક્સચેન્જના કોમેક્સ વિભાગ પર હાજરમાં સોનાના ભાવ આગલા બંધ સામે ૧.૫ ટકાની તેજ સાથે ઓસદીઠ ૫૦૭૧.૪૮ ડોલર અને એપ્રિલ વાચદામાં ભાવ ૧.૭ ટકા વધીને ૫૦૮૦.૯૦ ડોલર આસપાસ તેમ જ હાજરમાં ચાંદીના ભાવ ૫.૮ ટકાની તેજ સાથે ઓસદીઠ ૮૨.૯૨ ડોલર આસપાસ ક્વાર્ટ થઈ રહ્યા હતા. સુપ્રીમ કોર્ટના ફેસલાને અમેરિકી પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ સહેલાઈપૂર્વક સ્વીકારી લેશે તેવું કહેવું મુશ્કેલ છે. તેઓ અન્ય સ્વરૂપે ટેરિફનો અમલ કરે તેવી શક્યતાને ધ્યાનમાં લેતા બજારમાં ચંચળતાનું વલણ જળવાઈ રહેશે, એમ અગ્રણી વિશ્લેષક તાર્ક વોન્ગે જણાવતા ઉમેર્યું હતું કે આગામી મધ્યમ સમયગાળા સુધી સોના-ચાંદી જેવી કિંમતી ધાતુઓને વૈશ્વિક અનિશ્ચિતતાઓનો ટેકો મળતો રહેશે. નોંધનીય બાબત એ છે કે સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદા પછી ટ્રમ્પે જણાવ્યું હતું કે સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા રદ કરાયેલી તેમની કેટલીક કટોકટીની જ્યૂટી બદલવા માટે ૧.૫૦ દિવસ માટે ૧૦ ટકા ગ્લોબલ ટેરિફ લાદશે. નોંધનીય બાબત એ છે કે સુપ્રીમ કોર્ટે ઈન્ટરનેશનલ ઈમર્જન્સી ઈકોનોમિક પાવર એક્ટ હેઠળ લાદવામાં આવેલી જ્યૂટી ગેરકાયદેસરની લેખાવતા ટ્રમ્પે તે કાયદા હેઠળની સત્તા ઓળંગી હોવાનું જણાવ્યું હતું.

સુપ્રીમ કોર્ટના આ ફેસલા પછી વોલસ્ટ્રીટના ઈન્વેક્સમાં ઉછળાવો આવ્યો હતો. તેમ જ જીડીપીના ડેટા અપેક્ષા કરતાં નબળા આવ્યા હોવાથી અમેરિકન અર્થતંત્રની આસપાસ અનિશ્ચિતતાના વાદળો ઘેરાયેલા હોવાથી આગામી ટૂંકાથી મધ્યમ સમયગાળામાં સોનામાં સલામતી માટેની માગનો ટેકો મળતો રહે તેવી શક્યતા આરજેએ ક્યુયર્સના વિશ્લેષક બોબ હેબરકોને વ્યક્ત કરી હતી. ■

યુએસ-ઈન્ડોનેશિયા ટ્રેડ ડીલથી પામતેલની નિકાસ વધવાની શક્યતા

મુંબઈ: સ્થાનિક જથ્થાબંધ ખાદ્યેલ બજારમાં આજે વૈશ્વિક અહેવાલોની ગેરહાજરીમાં એકંદરે હાજર, ડાયરેક્ટ ડિલિવરી અને સેલરિસેલ ધોરણે કામકાજો છૂટાછવાયાં રહ્યાં હોવાથી હાજરમાં દેશી-આયાતી તેલના ભાવમાં ટેકેવું વલણ રહ્યું હતું.

વધુમાં તાજેતરમાં અમેરિકા અને ઈન્ડોનેશિયા વચ્ચે ટ્રેડ ડીલ થયાના અહેવાલ હતા, જેમાં ઈન્ડોનેશિયાથી અમેરિકા ખાતે નિકાસ થતાં આરબીડી પામોલિન પરની જ્યૂટી માફ કરવામાં આવી હોવાથી ઈન્ડોનેશિયાની પામતેલની નિકાસ જે વર્ષ ૨૦૨૫માં ભાવીસ લાખ ટનની હતી તે એકાદ-બે વર્ષમાં વધીને ૩૦ લાખ ટનની સપાટી સુધી પહોંચે તેવી શક્યતા ઈન્ડોનેશિયાના પામતેલ ઉદ્યોગના સંગઠને વ્યક્ત કરી હતી.

આજે સ્થાનિકમાં ડાયરેક્ટ ડિલિવરી શરતે ૧૦ કિલોદીઠ એલબ્યુએલના આરબીડી પામોલિનના રૂ. ૧૨૯૦, સોયા રિક્ફાઈન્ડના રૂ. ૧૩૪૫ અને સન રિક્ફાઈન્ડના રૂ. ૧૬૫૦, એવીઆઈના સોયા રિક્ફાઈન્ડના રૂ. ૧૩૪૦, ગોકુલ એગ્રોના આરબીડી પામોલિનના રૂ. ૧૩૧૦ અને જી-વનના આરબીડી પામોલિનના રૂ. ૧૨૮૫ અને સોયા રિક્ફાઈન્ડના રૂ. ૧૩૪૫ ક્વાર્ટ થઈ રહ્યા હતા. જોકે, વેપાર અત્યંત પાંખા હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

આજે ગુજરાતમાં ગોંડલ મથકે મગફળીની ૫૫૦૦ ગૂણીની આવક સામે મંડીમાં વેપાર મણદીઠ રૂ. ૧૪૦૦થી ૧૫૩૦માં થયા હતા, જ્યારે રાજકોટ મથકે મગફળીની આજની ૨૫૦૦ ગૂણીની અને ગઈકાલની શેષ ૧૨,૦૦૦ ગૂણી મળી કુલ ૧૪,૫૦૦ ગૂણીના વેપાર મણદીઠ રૂ. ૧૪૦૦થી ૧૫૩૦માં થયા હતા. તેમ જ આજે ગુજરાતમાં મથકો પર સિંગલમોડે દેશવરોની માગ નિરસ રહેતાં તેલિયા ટીનાના વેપાર ૧૫ કિલોદીઠ રૂ. ૨૭૦૦માં અને લૂઝમાં ૧૦ કિલોદીઠ રૂ. ૧૭૦૦માં ટેકેલા ધોરણે થયા હતા. ■

ઘાતુમાં પાંખાં કામકાજે મિશ્ર વલણ

મુંબઈ: સ્થાનિક જથ્થાબંધ ઘાતુ બજારમાં આજે સપ્તાહના અંતે વૈશ્વિક અહેવાલોની ગેરહાજરીમાં ઐથોગિક વપરાશકારો અને સ્થાનિક ડીલરોની માગ અને સ્ટોકિસ્ટોની લે-વેચ અનુસાર ભાવમાં મિશ્ર વલણ જોવા મળ્યું હતું, જેમાં મુખ્યત્વે કોપર કેબલ સ્કેપ, ગ્રાસ યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ અને લીડ ઈન્ગોટ્સમાં સ્ટોકિસ્ટોની છૂટીછવાઈ વેચવાલી અને નિરસ માગ રહેતાં ભાવમાં કિલોદીઠ રૂ. એકથી ત્રણનો ઘટાડો આવ્યો હતો. આ સિવાય ટીન, નિકલ, ઝિન્ક સ્લેબ અને કોપરની અન્ય વેરાઈટીઓમાં સ્ટોકિસ્ટોની લેવાલી ઉપરાંત વપરાશકારોની માગને ટેકે ભાવમાં કિલોદીઠ રૂ. બેથી ૨૮ સુધીનો સુધારો આવ્યો હતો. જોકે, આજે ગ્રાસ શીટ કટિંગ્સ અને એલ્યુમિનિયમમાં ખપપૂરતી માગને ટેકે ભાવમાં ટેકેવું વલણ રહ્યું હતું.

બજારમાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર આજે સ્થાનિકમાં સ્ટોકિસ્ટોની લેવાલી ઉપરાંત સાર્વત્રિક સ્તરેથી માગને ટેકે ટીનના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. ૨૮ વધીને રૂ. ૪૪૦૦, નિકલ અને કોપર વાયરબારના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. ૧૨ વધીને અનુક્રમે રૂ. ૧.૧૫૯ અને રૂ. ૧.૨૫૬ અને કોપર આર્મિચરના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. ૫૦ વધીને રૂ. ૧.૧૭૬ના મથાળે રહ્યા હતા. વધુમાં આજે વપરાશકાર ઉદ્યોગ તથા ડીલરોની માગને ટેકે કોપર સ્કેપ હેવી અને કોપર યુટેન્સિલ્સ સ્કેપના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. ત્રણ વધીને અનુક્રમે રૂ. ૧.૧૮૦ અને રૂ. ૧.૦૮૮ તથા ઝિન્ક સ્લેબના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. બે વધીને રૂ. ૩૨૯ના મથાળે રહ્યા હતા.

જોકે, આજે સ્ટોકિસ્ટોની છૂટીછવાઈ વેચવાલી અને સાર્વત્રિક સ્તરેથી માગ નિરસ રહેતાં ગ્રાસ યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ અને લીડ ઈન્ગોટ્સના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. ત્રણ ઘટીને અનુક્રમે રૂ. ૭૩૦ અને રૂ. ૧૯૦ અને કોપર કેબલ સ્કેપના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. એક ઘટીને રૂ. ૧.૧૮૭ના મથાળે રહ્યા હતા. આ સિવાય ગ્રાસ શીટ કટિંગ્સ, એલ્યુમિનિયમ યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ અને એલ્યુમિનિયમ ઈન્ગોટ્સમાં ખપપૂરતી માગને ટેકે ભાવ અનુક્રમે કિલોદીઠ રૂ. ૮૪૦, રૂ. ૨૪૦ અને રૂ. ૩૧૨ના મથાળે ટેકેલા રહ્યા હતા. ■

PUBLIC NOTICE   **પબ્લિક નોટીસ**

સાધારણ સલામી નોટીસ

શ્રી લુહાર સુતાર જ્ઞાતિ હિતેચ્છક મંડળ, મુંબઈ

પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટ ૧૯૨૨ નં ૦-૧૦૬૮ (મુંબઈ) ૬૦, પહેલી સુતાર ગલી, (મુંબઈ) ૪૦૦૦૦૪, ઓડીસ, વેલ્ફેર સેન્ટર (બોરીવલી) કાર્ડ રોડ નં: ૩, દત્તપાડા મેળ રોડ, શ્રી વિથકમાં એક, બોરીવલી (ઉર) મુંબઈ -૪૦૦૦૬૬. જોડીસ કોલ: ૯૩૨૨૫૩૫૬૬

આપણી જ્ઞાતિની સાધારણ સભા શ્રી લુહાર સુતાર જ્ઞાતિ હિતેચ્છક મંડળ મુંબઈ વેલ્ફેર સેન્ટર (બોરીવલી) ખાતે રવિવાર તા **૧૫/૦૩/૨૦૨૬** ના રોજ સાંજે **૬.૦૦ થી ૮.૦૦** કલાકે રાખવામાં આવેલ છે. જેમાં નીચે મુજબની કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.

૦૧) ગત સાધારણ સભા ની મીનીટ વાંચીને મંજૂર કરાવવી.

૦૨) વર્ષ તા. **૦૧/૦૪/૨૦૨**

શરદ પવાર રાજ્યસભાની ચૂંટણી લડશે તો એમવીએમાં ગૂંચ પડશે: રાહિત

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રમાંથી રાજ્યસભાની એકમાત્ર જીતી શકાય તેવી બેઠક માટે ઉમેદવારની પસંદગીને લઈને મહા વિકાસ આઘાડીમાં ચાલી રહેલા સંઘર્ષ વચ્ચે, શિવસેના (યુબીટી) ના નેતા સંજય રાઉતે શનિવારે કહ્યું કે જો શરદ પવાર ચૂંટણી લડવા માગતા હોય તો વિપક્ષી ગઠબંધને ચર્ચા કરવી પડશે.

એનસીપી (એસપી)ના વડા પવાર સહિત સાત સભ્ય એપ્રિલમાં રાજ્યસભામાંથી નિવૃત્ત થઈ રહ્યા છે. વિપક્ષી એમવીએ પોતાની ઓછી સંખ્યાને કારણે રાજ્યસભામાં એક ઉમેદવાર મોકલી શકે એમ છે.

પવારની સાથે, સેના (યુબીટી) ના નેતા

પ્રિયંકા ચતુર્વેદી, એનસીપી (એસપી) ના ફોજિયા ખાન, રિપબ્લિકન પાર્ટી ઓફ ઈન્ડિયા (આઈવે)ના રામદાસ આઠવલે, ભાજપના ભાગવત કરાડ, કોંગ્રેસના રજની પાટીલ અને એનસીપીના ધૈર્યશીલ પાટીલનો રાજ્યસભાનો કાર્યકાળ પણ સમાપ્ત થશે.

આ અઠવાડિયાની શરૂઆતમાં, શિવસેના (યુબીટી) ના નેતા આદિત્ય ઠાકરેએ સંસદના ઉપલા ગૃહમાં એમવીએની એકમાત્ર જીતી શકાય તેવી બેઠક પર પોતાનો પક્ષનો દાવો રજૂ કર્યો હતો. વિધાનસભામાં સંખ્યાને ધ્યાનમાં લેતા, રાજ્યસભા બેઠક તેમના પક્ષને મળવી જોઈએ એ સંદર્ભે એમવીએમાં ચર્ચા થશે

એમ તેમણે કહ્યું હતું.

શનિવારે નાશિક જિલ્લાના માલેગાંવ ખાતે સંવાદદાતાઓ સાથે વાત કરતા રાઉતે જણાવ્યું હતું કે 'મારી પાસે વિગતો નથી અને હું પક્ષના નિર્ણય સાથે જોડાયેલો છું. જો શરદ પવાર ચૂંટણી લડવા માગતા હોય તો શું કરવું એ જ અમારી સમક્ષ એક માત્ર પ્રશ્ન છે. શિવસેના (યુબીટી) દ્વારા જેને પણ ઉમેદવાર બનાવવામાં આવશે, અમે જીત માટે પ્રયાસો કરીશું. જો શરદ પવાર પોતે ઇચ્છા વ્યક્ત કરતા હોય તો અમારે ચર્ચા કરવી પડશે. મેં આનાથી વધુ કંઈ કહ્યું નથી. મેં કોઈનું નામ લીધું નથી.'

જો બંને એનસીપી જૂથ એકત્ર થાય તો (જુઓ પાનું ૧૦) ▶▶

આરએસએસ બદનક્ષી: રાહુલ ગાંધીના નવા કોર્ટ ગેરંટર તરીકે સપકાળ નિયુક્ત

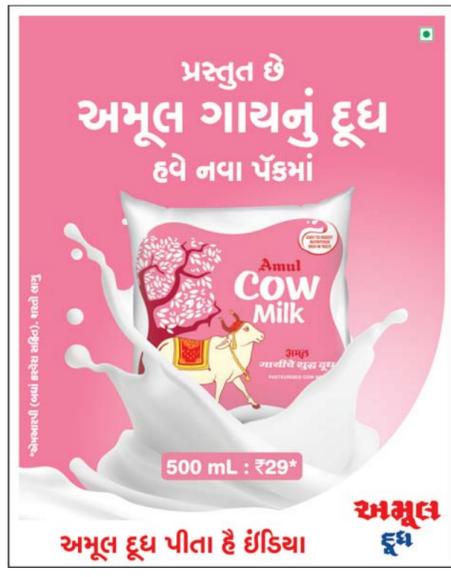
થાણે/મુંબઈ: કોંગ્રેસી નેતા રાહુલ ગાંધી શનિવારે ભિવંડી મેજિસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં હાજર થયા હતા અને ૨૦૧૪માં એક આરએસએસ કાર્યકર્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા માનહાનિ કેસમાં નવા જામીન રજૂ કર્યા હતા. પક્ષના મહારાષ્ટ્રના અધ્યક્ષ હર્ષવર્ધન સપકાળનું નવા જામીન તરીકે નામ આપવામાં આવ્યું હતું.

મહારાષ્ટ્રના થાણે જિલ્લાની અદાલતમાં જઈ રહેલા ગાંધીને મુલુડ ટોલ પ્લાઝા પર ભાજપના કાર્યકરો દ્વારા કાળા વાટા સાથે વિરોધનો સામનો કરવો પડ્યો હતો. કાર્યકરોએ સૂત્રોચ્ચાર કરી દિલ્હીમાં અઈ

ઈમ્પેક્ટ સમિતિમાં યુવા કોંગ્રેસના વિરોધ દ્વારા વિપક્ષ કોંગ્રેસ પર ભારતની છબી ખરાબ કરવાનો આરોપ કર્યો હતો.

જોઈન્ટ સિવિલ જજ અને જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફર્સ્ટક્લાસ પીએમ કોળસેની અદાલતે રાહુલ ગાંધીની નવા જામીન અંગે ઔપચારિકતાઓ પૂર્ણ કર્યા પછી માનહાનિ કેસની આગામી સુનાવણી ચાર એપ્રિલ નક્કી કરી છે.

આરએસએસ કાર્યકર્તા રાજેશ કુંટે દ્વારા દાખલ કરાયેલા કેસમાં કોંગ્રેસના નેતાને પહેલાથી જ વ્યક્તિગત હાજરીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી (જુઓ પાનું ૧૦) ▶▶

બોરીવલી અને કાંદિવલીમાં ૬૦થી વધુ ગેરકાયદે બાંધકામ પર પાલિકાનો હથોડો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: મુંબઈ મહાનગરપાલિકાના 'આર-મધ્ય' વોર્ડ દ્વારા બોરીવલી (પશ્ચિમ) અને કાંદિવલી (પશ્ચિમ)માં મહાવીર નગર પરિસરમાં પચીસ ગેરકાયદે બાંધકામ અને ૩૫ ગેરકાયદે સ્ટોલને તોડી પાડવામાં આવ્યા હતા.

મુંબઈના જુદા જુદા વિસ્તારમાં ગેરકાયદે બાંધકામ સામે પાલિકા

કમિશનર ભૂષણ ગગરાણીના નિર્દેશ મુજબ છેલ્લા અનેક દિવસોથી કાર્યવાહી કરવામાં આવી રહી છે. રસ્તા તથા ફૂટપાથ પર અતિક્રમણ કરવાનું તથા ગેરકાયદે બાંધકામ કરીને જગ્યા પચાવી પાડવાને કારણે રાહદારીઓ તથા વાહનચાલકોને ભારે હેરાનગતિનો સામનો કરવો પડે છે. આ અગાઉ ઇઈ (જુઓ પાનું ૧૦) ▶▶

અજિત પવાર વિમાન દુર્ઘટના

તપાસ પૂર્ણ થાય ત્યાં સુધી નાયડુને સરકારમાંથી હટાવો: રોહિત પવાર

મુંબઈ: ૨૮ જાન્યુઆરીએ થયેલી વિમાન દુર્ઘટનાની તપાસ પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી નાગરિક ઉડ્ડન મંત્રી કે રામ મોહન નાયડુને કેન્દ્ર સરકારમાંથી રાજીનામું આપવાનું જણાવવામાં આવે એવી માગણી એનસીપી (એસપી) ના મહાસચિવ અને વિધાન સભ્ય રોહિત પવારે શનિવારે વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીને પત્ર લખીને કરી છે.

કરજત-જામખેડના વિધાનસભ્ય રોહિત પવાર

દિવંગત નેતાના ભત્રીજા પણ છે. પીએમને લખેલા પત્રમાં તેમણે દાવો કર્યો છે કે તૂટી પડેલા લિયરજેટ ૪૫ વિમાનની માલિકી ધરાવતી કંપની લીએસઆર અને નાયડુ સાથેના તેના સંબંધો અંગે ગંભીર પ્રશ્નો ઊભા થયા છે. આની તપાસ સ્વતંત્ર અને સક્ષમ અધિકારી દ્વારા થવી જોઈએ. વિધાન સભ્યએ વધુમાં જણાવ્યું છે કે 'તમે (પીએમ) હંમેશાં અજિતદાદા

ભૂતપૂર્વ સાંસદ કીર્તિકરે શિંદેને પત્ર લખીને રાજ્યસભાના નોમિનેશનની માગ કરી

મુંબઈ: ભૂતપૂર્વ લોકસભા સભ્ય ગજાનન કીર્તિકરે શનિવારે જણાવ્યું હતું કે તેમણે મહારાષ્ટ્રના નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદેને આગામી રાજ્યસભાની ચૂંટણી માટે તેમની ઉમેદવારીની માગ કરતો પત્ર લખ્યો છે.

અવિભાજિત શિવસેનાના સૌથી વરિષ્ઠ નેતાઓમાંના એક, કીર્તિકરે, ૨૦૨૨ માં બાળકારક દ્વારા સ્થાપિત

પક્ષનું વિભાજન થયું ત્યારે એકનાથ શિંદેનો પક્ષ લીધો હતો.

કીર્તિકરે જણાવ્યું હતું કે તેમણે શિંદેને પત્ર લખીને જણાવ્યું છે કે, વિધાનસભા અને સંગઠનમાં તેમના બહોળા અનુભવને ધ્યાનમાં રાખીને, તેમને રાજ્યસભામાં નામાંકિત કરવા જોઈએ. તેઓ મુંબઈ ઉત્તર પશ્ચિમથી બે વખત લોકસભાના સભ્ય (જુઓ પાનું ૧૦) ▶▶

રાઉતે અદાલતમાં દિલગીરી વ્યક્ત કર્યા બાદ દાદા ભૂસેએ માનહાનિનો કેસ પાછો ખેંચ્યો

મુંબઈ: શિવસેના (યુબીટી) ના નેતા સંજય રાઉતે શનિવારે જણાવ્યું હતું કે નાશિકની અદાલત સમક્ષ દિલગીરી વ્યક્ત કર્યા બાદ મહારાષ્ટ્રના પ્રધાન દાદા ભૂસેએ તેમની સામે દાખલ કરાયેલ માનહાનિનો કેસ પાછો ખેંચી લીધો હતો, અને કહ્યું હતું કે ભ્રષ્ટાચારનો તેમનો આરોપ ખોટી માહિતી પર આધારિત છે. બંને નેતા સવારે માલેગાંવની અદાલતમાં સાથે હાજર થયા હતા. ઔપચારિકતા પૂર્ણ થયા પછી સંવાદદાતાઓ સાથેની વાતચીતમાં શાસક શિવસેનાના નેતા ભૂસેએ કહ્યું કે બંનેએ અદાલતમાં સ્પષ્ટ કર્યું છે કે તેઓ વિવાદનો અંત લાવવા માગે છે.

ભૂસેની માનહાનિની ફરિયાદ ૨૦૨૩ માં શિવસેના (UBT) ના મુખપત્ર 'સામના' માં પ્રકાશિત થયેલા એક લેખમાંથી ઉદ્ભવી હતી. એ લેખમાં રાઉતે માલેગાંવમાં ગિરના સહકારી ખાંડ કારખાનામાં રૂ. ૧.૭૮ કરોડના ભ્રષ્ટાચારમાં ભૂસે સંડોવાયેલા હોવાનો આરોપ કર્યો હતો.

રાઉતે કહ્યું કે તેમને ખોટી માહિતી મળી હતી અને તેના આધારે ભૂસે સામે આરોપો લગાવ્યા હતા. કોર્ટમાં દિલગીરી વ્યક્ત કરી અને માલેગાંવના ખેડૂતો અને નાગરિકોની માફી માગી હતી. (પીટીઆઈ) ■

નિવૃત્ત બેન્ક મેનેજરના પરિવારને ૩૫ દિવસ સુધી 'ડિજિટલ અરેસ્ટ'માં રાખ્યો: ૧.૮૩ કરોડ પડાવ્યા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: મુલુંડ પૂર્વમાં બનેલી આંચકાજનક ઘટનામાં સાયબર ડગ ટોળકીએ નિવૃત્ત બેન્ક મેનેજર અને તેમના પરિવારને ખાસ્સા ૩૫ દિવસ સુધી 'ડિજિટલ અરેસ્ટ'ની સ્થિતિમાં રાખ્યો હતો. ટેલિકોમ ડિપાર્ટમેન્ટ, કાઈમ શ્રાવ્ય અને સીબીઆઈના અધિકારી તેમ જ આઈપીએસ ઓફિસરના સ્વાંગમાં મની લોન્ડરિંગના કેસમાં સંડોવાણી તેમ જ જાનું જોખમ ટેપાડી આરોપીઓએ આ પરિવાર પાસેથી ૧.૮૩ કરોડ રૂપિયા પડાવ્યા હતા.

આ પ્રકરણે મુલુંડમાં રહેતા સિનિયર સિટીઝને નોંધાયેલી ફરિયાદને આધારે ઈસ્ટ સિજન સાયબર પોલીસે ચાર અજાણ્યા શખસ વિરુદ્ધ ગુનો નોંધી તપાસ હાથ ધરી હતી.

પોલીસ ફરિયાદ અનુસાર ફરિયાદી એક રાષ્ટ્રીયકૃત બેન્કમાં મેનેજર હતા અને તેમણે નોકરીમાંથી સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ લીધી હતી. તેમનો દીકરો વિદેશમાં નોકરી કરે છે તો ફરિયાદી મુલુંડ પૂર્વમાં પત્ની અને દીકરી સાથે રહે (જુઓ પાનું ૧૦) ▶▶

વોટ્સએપ ગ્રુપ પર શેર કરવામાં આવ્યું હોવાનું ફોન ચકાસતા જાણવા મળ્યું હોવાનું જણાવી અધિકારીઓએ ઉમેર્યું હતું કે સંબંધિત જવાબોની આપ-લે પણ તે જ ગ્રુપમાં કરવામાં આવી હતી. વિદ્યાર્થીનીના નિવેદનના આધારે, બીજા વિદ્યાર્થીની પછપરછ કરવામાં આવી રહી છે. પ્રાથમિક તપાસમાં એવું સૂચવવામાં આવ્યું છે કે પ્રાઈવેટ કોચિંગ સાથે સંબંધિત એક વ્યક્તિએ પેસા માટે પ્રશ્નપત્ર શેર કર્યું હતું. સદર પોલીસ સ્ટેશનમાં કેસ નોંધી તપાસ શરૂ કરવામાં આવી હતી. (પીટીઆઈ) ■

મહારાષ્ટ્રમાં બારમાનું કેમિસ્ટ્રી પેપર પરીક્ષા પહેલા સોશલ મીડિયા પર ફરતું થયું

નાગપુર: મહારાષ્ટ્ર બોર્ડ દ્વારા લેવામાં આવી રહેલી પરીક્ષા પહેલા નાગપુરમાં ધોરણ ૧ ૨નું કેમિસ્ટ્રીનું પ્રશ્નપત્ર સોશલ મીડિયા પર કથિત રીતે ફરતું થયા બાદ પોલીસ શંકાસ્પદ લીકની તપાસ કરી રહી હોવાનું અધિકારીઓએ શનિવારે જણાવ્યું હતું. બુધવારે એક હાઇસ્કૂલના પરીક્ષા કેન્દ્રમાં એક વિદ્યાર્થીની વારંવાર વોશરૂમમાં જવાથી શંકા પડતા પરીક્ષામાં ગેરરીતિનો મામલો પ્રકાશમાં આવ્યો હતો. દેખરેખ કરતા લોકોએ વિદ્યાર્થીનીનો સ્માર્ટફોન જપ્ત કરી લીધો હતો. પરીક્ષા શરૂ થાય તે પહેલાં પ્રશ્નપત્ર એક

વોટ્સએપ ગ્રુપ પર શેર કરવામાં આવ્યું હોવાનું ફોન ચકાસતા જાણવા મળ્યું હોવાનું જણાવી અધિકારીઓએ ઉમેર્યું હતું કે સંબંધિત જવાબોની આપ-લે પણ તે જ ગ્રુપમાં કરવામાં આવી હતી. વિદ્યાર્થીનીના નિવેદનના આધારે, બીજા વિદ્યાર્થીની પછપરછ કરવામાં આવી રહી છે. પ્રાથમિક તપાસમાં એવું સૂચવવામાં આવ્યું છે કે પ્રાઈવેટ કોચિંગ સાથે સંબંધિત એક વ્યક્તિએ પેસા માટે પ્રશ્નપત્ર શેર કર્યું હતું. સદર પોલીસ સ્ટેશનમાં કેસ નોંધી તપાસ શરૂ કરવામાં આવી હતી. (પીટીઆઈ) ■

મુંબઈગરા પસીને રેબઝેબ તાપમાનનો પારો ૩૬.૩

મોસમનું અત્યાર સુધીનું સૌથી હાઈએસ્ટ તાપમાન (અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: મુંબઈમાં તાપમાનનો પારો ઉપર-નીચે થઈ રહ્યો છે. શનિવારે મુંબઈના તાપમાનમાં તીવ્ર વધારો જોવા મળ્યો હતો. દિવસ દરમિયાન મહત્તમ તાપમાન ૩૬.૩ ડિગ્રી જેટલું ઊંચું નોંધાયું હતું. એ સાથે જ શનિવારનો

દિવસ ચાલુ મોસમનો ફેબ્રુઆરીનો અત્યાર સુધીનો સૌથી વધુ ગરમ દિવસ રહ્યો હતો. તો સમગ્ર રાજ્યમાં પણ મુંબઈનું તાપમાન સૌથી ઊંચું રહ્યું હતું. મુંબઈમાં હજી શુક્રવારે ૩૨.૮ ડિગ્રી તાપમાન નોંધાયું હતું, જેમાં એક જ દિવસમાં લગભગ ચાર ડિગ્રીનો વધારો

કર્યો હતો. શનિવારે સાંતાક્રુઝમાં મહત્તમ તાપમાન ૩૬.૩ ડિગ્રી નોંધાયું હતું, જે સમગ્ર મહારાષ્ટ્રમાં સૌથી વધુ મહત્તમ તાપમાન હતું. તો મધ્ય મહારાષ્ટ્રના સોલાપુરમાં ૩૬ ડિગ્રી તાપમાન નોંધાયું હતું. શનિવારે નોંધાયેલું ૩૬.૩ ડિગ્રી (જુઓ પાનું ૧૦) ▶▶

અમેરીકા જતા પહેલાનો છેલ્લો પ્રયોગ ! ભૂ/દેલી ભૂ. આખો દિવસ આજે સાંજે ૭.૩૦ તેજપાલ

Online: bookmyshow
સંજય ગોરડિયા પ્રોડક્શન્સ સરવેન્સ અને કોમેડીથી છલોછલ...
વિશાલ ગોરડિયા મસ્તુલ

દેલાબાઈ ધુધરાવાળી
મનોરંજનની મોજે મોજ!
Show Cont. 9820437187
લેખ: વિનોદ સરવેયા Deepak Somaiya

આજે રાતે ૯ અસ્પી
શુભાંશુ પ્રયોગ કિરણ ભટ્ટ સર્વિસ
ચિત્રક શાહ કિરણ માલવણકર પ્રસ્તુત

પ્રકાશ પંચાલ વિનીત સોલંકી નિર્મિત
સંગત વ્યાસ અભિનીત
કલાકાર: કિરણ ભટ્ટ

Ph. 9820170549
દિલિપ રાવલ લિખિત
કિરણ ભટ્ટ દિગ્દર્શિત
Online Bkg.open on bookmyshow

ચંદ્રવીકાનામ ગાડી
SHOW CONTACT: 9819131990 9322123633 9867236781
KAAJAL ADS

રણવીર સિંહને ધમકી

એફઆઈઆર નોંધાવ્યો (અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: બોલીવૂડના અભિનેતા રણવીર સિંહને ધમકી આપતી વોઈસ નોટ મળવાના કેસમાં મુંબઈ પોલીસની સાયબર પોલીસે આખરે એફઆઈઆર નોંધ્યો હતો. રણવીર સિંહને ધમકીનું કનેક્શન અમેરિકા હોવાની ખાતરી થયા પછી ગુનો નોંધવામાં આવ્યો હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. એક્ટર રણવીર સિંહના મેનેજરના મોબાઈલ નંબર પરના (જુઓ પાનું ૧૦) ▶▶

ગુજરાતી ભાષા ક્રમ્યે ગુજરાતી પુસ્તકો દ્વારા

વિરાટ પુસ્તક મેળો

ગુજરાતી ભાષાના તમામ લેખકો અને પ્રકાશકોના પુસ્તકોનો મહાસાગર ૧૦% થી ૪૦% વાલન્ટર

તા. ૨૧-૨-૨૬ થી ૩-૩-૨૬ સુધી દરરોજ સવારે ૧૧ થી રાત્રે ૮ સુધી
સ્થાન: સદર પહેલ ભવન, એસ.વી. રોડ, વપાકર નગર ડોલ, સીટી પોલીસ સ્ટેશન, ગોકેશવર (બે.)
આયોજક: એન. એમ. ૬૬૨૨ની કંપની, મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૦૨.
સહયોગ: જવાહર નગર, કો-હાઉસિંગ સોસાયટી, સોજીવ્ય: શ્રી ભીખુભાઈ ચીતલીયા

FLAT 7%

KALAMANDIR
YOUR FAVOURITE JEWELLERY DESTINATION
CHANDAVARKAR ROAD, BORIVALI (W)

MAKING CHARGES ON ALL TYPES OF 22KT GOLD JEWELLERY

MUMBAI | AHMEDABAD | SURAT | VAPI | BHARUCH | KOSAMBA | POLKI | ANTIQUE | PLAIN
+91 951 097 0230

When REDEVELOPMENT BEGINS, WE HOLD WHAT MATTERS.

YOUR BELONGINGS ARE IN SAFE HANDS.

Whether you're an individual who's migrating for work, or a business that's looking to expand, we have storage solution for everyone. No matter how big or small a space you need, we'll always be there for you.

Doorstep & 24x7 Hrs Customer Support
Local Domestic & International Moving
Customized Packaging Support
Storage Insurance Cover

GURUKRUPA™
STORAGE & SHIFTING SOLUTIONS
અમાનત આપકી. જિમ્મેદારી હમારી.

CONTACT US
98215 30702 | 93202 54460

To know more, visit :
www.gurukrupastoragesolutions.com